REALLY, ARE YOU A MUSLIM?

1 BOOK
3 LANGUAGES
ENGLISH,
URDU & HINDI

NASIM IQBAL

Author Copy. Not for Sale.

REALLY, ARE YOU A MUSLIM?

Please read the Holy Qur'an and Authentic Hadith in your own language so, you can understand and practice it in a better way.

Sunan Ibn Majah, Volume 1, Book 1, Hadith Number 243
It was narrated from Abu Hurairah that The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said: "The best of charity is when a Muslim man gains knowledge, then he teaches it to his Muslim brother."

AUTHOR
NASIM IQBAL

Author Copy. Not for Sale.

LITERATURESLIGHT PUBLISHING

Near collectorate, Pathak Colony,
Jashpur Nagar, Chhattisgarh 496331
www.literatureslight.com

Copyright ©, 2022, NASIM IQBAL

All Rights Reserved

ISBN: 978-93-91301-19-4

Price: ₹ 450/-

Printed in India

No part of this book may be reproduced, transmitted, or stored in a retrieval system, in any form or by any means, electronic, mechanical, magnetic, optical, manual, photocopying, or otherwise, without permission in writing from the author.

This book has been published with all reasonable efforts taken to make the material error-free after the consent of the author. The opinions / contents expressed in this book are solely of the author and do not represent the opinions / standings / thoughts of Literatureslight.

Author Copy. Not for Sale.

In the Name of Allah, the Most Gracious, The Most Merciful

Preface

Really, are you a Muslim?

Indeed, all praise belongs to Allah. We praise Him, seek His Aid and His Forgiveness and we seek refuge in Allah from the evil of ourselves and the evil of our actions. Whomsoever Allah guides, none can misguide; and whomsoever Allah leaves unguided, none can guide thereafter. I bear witness that there is none worthy of worship except Allah, who is alone without partners, and I bear witness that Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) is His slave and Messenger. May Allah praise Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam), his family, his companions, and whoever follows them in goodness and keep them safe from all evil.

I observed the basic things of Islamic culture and found so many differences between Indian and Arabian culture because most of us are illiterate in the field of Islamic studies because we are thinking this is not my work and we are blindly following Ulemas (scholars) and going behind them like sheep.

This book is based on present Muslims, every Muslim should ask himself are I am a Muslim on what basis? This book is a collection of the Holy Qur'an verses, authentic Hadith and based on true historical events.

It's about Islam but not only for Muslims……

Behind this book, my intention is to save Muslims from hellfire and spread Allah and Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) Message to Muslims.

- Nasim Iqbal

******

Author Copy. Not for Sale.

Author Copy. Not for Sale.

INDEX

S.n.	Chapters	Page
1.	Really, are you a Muslim?	1
2.	Concept of a Dargah in Islam	3
3.	The Holy Qur'an and Science	7
4.	Muslims and Education in Modern Life	23
5.	Islam and Present Muslims	28
6.	Caste System in Islam	61
7.	Mahr Vs Dowry	64
8.	Why are Muslims being Crushed?	68
9.	Life after Death	72
10.	Condolence and Food	75
11.	The 72 Signs of Doomsday (Qayamat)	78
12.	Twenty Verses of the Holy Qur'an	83
13.	Twenty Authentic Hadith	87

******

Author Copy. Not for Sale.

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 1

Really, are you a Muslim?

1. What kind of Muslim you are?
2. How do you think you are a Muslim?
3. Do you know about Islam?
4. What do you know about Islam?
5. Did you study Islam?
6. Did you try to study Islam?
7. Do you have a basic knowledge of Islam?
8. Are you following the way of Islam?
9. Did you read the Holy Qur’an translation in your own language to understand it in a better way?
10. Did you know what Allah subhanahu wa ta'ala says in the Holy Qur'an?
11. Do you know what the purpose of the creation of mankind is?
12. Do you know why we are here?
13. Did you know the importance of your life?
14. Did you overthink your creation?
15. How much do you know about Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam)?
16. Did you ever try to know about Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam)?
17. Did you ever study the life history of Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam)?
18. Did you ever study the message of Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) to mankind “The Hadith”?
19. Do you know there is life after death?
20. Have you prepared yourself for life after death?
21. If you have no interest you will never get time to study Islam.
22. If you are a Muslim prepare yourself for life after death.

Author Copy. Not for Sale.

23. Obey the way of Allah and Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam).
24. We don't know when this life will end.
25. After death, there is no way to correct yourself.
26. Correct yourself now.
27. Have to think every moment that this is my last breath.

If you are a Muslim and follow Islam then you should follow the following things.

1. You have to know Allah subhanahu wa ta'ala and his message which is mentioned in the Holy Qur’an.
2. You have to read the Holy Qur’an translation in your own language to understand it in a better way.
3. You have to know the Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) and his message which is mentioned in the authentic Hadith.
4. You have to read authentic Hadith translation in your own language to understand it in a better way.
5. Be careful of sects.
6. Don’t follow any sects or any group.
7. We are Muslims, not a Shafi, Hanafi, Humbali, Maliki, Deobandi or Barelvi, etc.
8. Don’t divide yourself into sects.
9. Follow only one Allah in one way.
10. Our beloved Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) and all the other prophets and messengers of Allah before him were Muslims, not Shafi, Hanafi, Humbali, Maliki, Deobandi or Barelvi, etc.
11. Imam Shafi, Imam Hanifa, Imam Humbal, Imam Malik, and other 13 Imams (12 Imams are in Shia sects and one in Khawarij) all are great (scholars) of Islam.

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 2

Concept of a dargah in Islam

There is no concept of a dargah in Islam, it’s a business to earn money in an easy way.
Some hypocritical Muslims are taking benefit due to most Muslims being illiterate in the field of Islamic studies, it's an act of non-believers we are surrounded by them, we are converted from their religion but actually, we don't know what Islam says because most of us never ever try to learn about Islam.
Actually, the dargah is the same concept as Hindu samadhi.

The Holy Qur’an: Surah Al-Fatihah. 1, Verse. 5
You (Alone) we worship, and you (Alone) we ask for help (for each and everything).

The Holy Qur’an: Surah Az-Zumar. 39, Verse. 45
And when Allah Alone is mentioned, the hearts of those who believe not in the Hereafter are filled with disgust (from the Oneness of Allah) and when those (whom they obey or worship) besides Him [like all false deities other than Allah, - it may be a Messenger, an angel, a pious man, a jinn, or any other creature even idols, graves of religious people, saints, priests, monks, and others.] are mentioned, behold, they rejoice!

Sahih Bukhari – Volume. 2, Hadith Number 1341.
Narrated 'Aishah: When the Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) became ill, some of his wives talked about a church which they had seen in Ethiopia and it was called Mariya. Umm Salina and Umm Habiba had been to Ethiopia, and both of them narrated its (the church's) beauty and the pictures it contained. The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) raised his head and said, "Those are

Author Copy. Not for Sale.

the people who, whenever a pious man dies amongst them, make a mosque (a place of worship) at his grave and then they make those pictures in it. Those are the worst creatures in front of Allah."

Sahih –Bukhari, Volume - 2, Hadith Number 1390.
Narrated 'Aisha: Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) in his fatal illness said, "Allah cursed the Jews and the Christians, for they built the places of worship at the graves of their prophets." And if that had not been the case, then the Prophet's grave would have been made prominent before the people. So (the Prophet) was afraid, or the people were afraid that his grave might be taken as a place for worship.

Sunan-Abu-Dawud. Volume – 3. Hadith Number 3227.
It was narrated from Abu Hurairah that the Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said: "May Allah curse the Jews, for they took the graves of their Prophets as places of Masjid (prostration)."

Sunan- An-Nasa. Volume- 3. Hadith Number 2049.
It was narrated from Abu Hurairah that the Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said: "May Allah curse the Jews and Christians who took the graves of their prophets as Masjids.

The Prohibition of Plastering Graves or Erecting Structures over Them

Sahih Muslim– Volume. 2, Hadith Number 2245.
It was narrated that Jabir said: "The Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam) forbid plastering graves, sitting on them and erecting structures over them."

Sunan-Abu-Dawud. Volume – 3. Hadith Numbers 3225 & 3226.
Abu Az-Zubair narrated that he heard Jabir say: "I heard the Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) forbid sitting on graves and plastering or building structures over them."

Author Copy. Not for Sale.

Sunan- An-Nasa. Volume- 3. Hadith Number 2031.
It was narrated that Jabir said: "The Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam) forbid plastering over graves."

Jami – At - Tirmidhi – Volume – 2. Hadith Number 1052.
Jabir narrated: "The Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam) prohibited plastering graves, writing on them, building over them, and treading on them."

What has been related about it being disliked for women to visit the Graves?

Jami – At - Tirmidhi – Volume – 2. Hadith Number 1056.
Abu Hurairah narrated: "Indeed the Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam) cursed the women who visit the graves."

In Islam, women are prohibited to visit the grave.

Islam prohibited worshipping anything but Allah. Hence, worshipping the grave of Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) is not just haraam but shirk or something that will make the worshipper a non-Muslim. I observed after Grave prostration (Grave worship) is forbidden in Islam. Grave prostration (Grave worship) is a shirk and it’s an act of disbeliever.
Many believe that worshiping the Dead Saints located in Dargahs is part of Islam as this has been done by Millions of Muslims.
When you visit the dargah you will see many Muslim men bowing to the grave of a dead Saint, this behaviour is called the association of partners to Allah. Meaning to invoke someone or something's name together with Allah or in its place.
This type of behaviour has no place in Islam and can only be considered Shirk (Association of Partners with Allah).

The Holy Quran: Surah Fatir 35. Verse 22.
Nor are (alike) the living (i.e. the believers) and the dead (i.e. the disbelievers). Verily, Allah makes whom He will hear, but you cannot make hear those who are in graves.

Author Copy. Not for Sale.

The Holy Quran: Surah Nahl 16. Verse 20.
Those whom they (Al-Mushrikun) invoke besides Allah have not created anything, but are themselves created.

The Holy Quran: Surah Nahl 16. Verse 21.
(They are) dead, not alive, and they know not when they will be raised up.

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 3

The Holy Qur'an and Science

Some important questions and answers which people want to know:

Question:

1. Is the Holy Qur'an really the word of God?
2. Is Islam really a religion from God?
3. Is Prophet Muhammad (sallallahu alayhi wa sallam) really the last prophet sent by God?

Answer:

Below is Some Evidence of the Truth of Islam:

Islam is the updated religion of Prophet Ibrahim [(Abraham) (Peace be upon him)] by Almighty God.

Prophet Adam (Peace be upon him) was the first Prophet and Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) is the last Prophet of Almighty God.

Prophet Ibrahim (Abraham), Prophet Mosa (Moses) and Prophet Isa (Jesus) were also Prophet of Almighty God.

The Holy Qur'an is a comprehensive divine book that contains the basis of knowledge, faith, politics, a system of governing, justice, psychology, sociology, economics, penal law, and all sciences that mankind may need.

Muslim scholars believe that the Holy Qur'an was verbally revealed by Almighty God to Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) through the Angel Jibril (Gabriel), around 609 or 610 CE when Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) was 40 years, and concluding in 632 CE, the year of his death, it's about 1412 years back.

To date, the scientist is searching the fact about the Holy Qur'an verses and found each and every verse are correct.

Author Copy. Not for Sale.

The matter is fact that a person has never gone for study even don't know how to read and write how can know about the hidden things which the high-level qualified person don't know, that mains he has some hidden sources is there or he is getting unbelievable knowledge from someone how to know all the things.
When you study "The Holy Qur'an" translation in your own language then you will find the tremendous knowledge that you have never thought of even if you will get the information where you have never visited the place.
I recommend everybody from all religions must read the Holy Qur'an translation in his own language to gain some knowledge.
Let's know some facts about the Holy Qur'an and science.

The Holy Qur'an: Surah Al-Baqarah. 2, Verse. 258
Have you not looked at him who disputed with Ibrahim (Abraham) about his Lord (Allah), because Allah had given him the kingdom? When Ibrahim (Abraham) said (to him): "My Lord (Allah) is He Who gives life and causes death." He said, "I give life and cause death." Ibrahim (Abraham) said, "Verily! Allah brings the sun to rise from the east; then bring it to you from the west." So the disbeliever was utterly defeated. And Allah guides not the people, who are Zalimun (wrong-doers).

The Holy Qur'an: Surah Al-Imran. 3, Verse. 27
You make the night to enter into the day, and You make the day to enter into the night (i.e. increase and decrease in the hours of the night and the day during winter and summer), You bring the living out of the dead, and You bring the dead out of the living. And You give wealth and sustenance to whom You will, without limit (measure or account).

The Holy Qur'an: Surah An-Nisa: 4, Verse. 56
Surely! Those who disbelieved in Our Ayat (proofs, evidences, verses, lessons, signs, revelations, etc.), We shall burn them in Fire. As often as their skins are roasted through, We shall change

Author Copy. Not for Sale.

them for other skins that they may taste the punishment. Truly, Allah is Ever Most Powerful, All-Wise.

Pain Receptive

For a long time, it was believed that the sense of feeling and pain was dependent on the brain. However, it has been discovered that there is pain receptive present in the skin. Without these pain receptive, a person would not be able to feel pain.

The Holy Qur'an: Surah Al-An'am. 6, Verse. 77
When he saw the moon rising up, he said: "This is my lord." But when it set, he said: "Unless my Lord guides me, I shall surely be among the people who went astray."

The Holy Qur'an: Surah Al-An'am. 6, Verse. 78
When he saw the sun rising up, he said: "This is my lord. This is greater." But when it set, he said: "O my people! I am indeed free from all that you join as partners (in worship with Allah).

The Holy Qur'an: Surah Al-An'am. 6, Verse. 96
(He is the) Cleaver of the daybreak. He has appointed the night for resting, and the sun and the moon for reckoning. Such is the measuring of the All-Mighty, the All- Knowing.

The Holy Qur'an: Surah Al-Araf. 7, Verse. 54
Indeed your Lord is Allah, Who created the heavens and the earth in Six Days, and then He rose over (Istawa) the Throne (really in a manner that suits His Majesty). He brings the night as a cover over the day, seeking it rapidly, and (He created) the sun, the moon, and the stars subjected to His Command. Surely, His is the Creation and Commandment. Blessed be Allah, the Lord of the 'Alamin (mankind, jinns, and all that exists)!

The Holy Qur'an: Surah At-Taubah. 9, Verse. 36
Verily, the number of months with Allah is twelve months (in a year), so was it ordained by Allah on the Day when He created the heavens and the earth; of them, four are Sacred, (i.e. the 1st, the

Author Copy. Not for Sale.

7th, the 11th and the 12th months of the Islamic calendar). That is the right religion, so wrong not yourselves therein, and fight against the Mushrikun (polytheists, pagans, idolaters, disbelievers in the Oneness of Allah) collectively, as they fight against you collectively. But know that Allah is with those who are Al-Muttaqun.

The Holy Qur’an: Surah Yunus. 10, Verse. 5
It is He Who made the sun a shining thing and the moon as a light and measured out for it stages, that you might know the number of years and the reckoning. Allah did not create this but in truth. He explains the Ayat (proofs, evidences, verses, lessons, signs, revelations, etc.) in detail for people who have knowledge.

The Holy Qur’an: Surah Yunus. 10, Verse. 27
And those who have earned evil deeds, the recompense of an evil deed is the like thereof, and humiliating disgrace will cover them (their faces). No defender will they have from Allah. Their faces will be covered, as it were with pieces from the darkness of night. They are dwellers of the Fire, they will abide therein forever.

The Holy Qur’an: Surah Ar-Ra'd.13, Verse. 2
Allah is He Who raised the heavens without any pillars that you can see. Then, He rose above (Istawa) the Throne (really in a manner that suits His Majesty). He has subjected the sun and the moon (to continue going round)! Each running (its course) for a term appointed. He manages and regulates all affairs; He explains the Ayat (proofs, evidences, verses, lessons, signs, revelations, etc.) in detail, so that you may believe with certainty in the meeting with your Lord.

The Holy Qur’an: Surah Ar-Ra'd.13, Verse. 12
It is He who shows you the lightning, as a fear (for travellers) and as a hope (for those who wait for rain). And it is He Who brings up (or originates) the clouds, heavy (with water).

Author Copy. Not for Sale.

The Holy Qur’an: Surah Ibrahim. 14, Verse. 33
And He has made the sun and the moon, both constantly pursuing their courses, to be of service to you; and He has made the night and the day, to be of service to you.

The Holy Qur’an: Surah An-Nahl. 16, Verse. 12
And He has subjected to you the night and the day, the sun and the moon; and the stars are subjected by His Command. Surely, in this are proofs for people who understand.

The Holy Qur’an: Surah Al-Isra. 17, Verse. 12
And We have appointed the night and the day as two Ayat (signs etc.). Then, We have obliterated the sign of the night (with darkness) while We have made the sign of day illuminating, that you may seek bounty from your Lord, and that you may know the number of the years and the reckoning. And We have explained everything (in detail) with full explanation.

The Holy Qur’an: Surah Al-Isra. 17, Verse. 78
Perform As-Salat (Iqamat-as-Salat) from mid-day till the darkness of the night (i.e. the Zuhr, 'Asr, Maghrib, and 'Isha' prayers), and recite the Qur’an in the early dawn (i.e. the Morning Prayer). Verily, the recitation of the Qur’an in the early dawn is ever witnessed (attended by the angels in charge of mankind of the day and the night).

The Holy Qur’an: Surah Al-Isra. 17, Verse. 79
And in some parts of the night (also) offer the Salat (prayer) with it (i.e. recite the Qur’an in the prayer), as an additional prayer (Tahajjud optional prayer Nawafil) for you (O Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam). It may be that your Lord will raise you to Maqam Mahmud (a station of praise and glory, i.e. the honour of intercession on the Day of Resurrection).

Author Copy. Not for Sale.

The Holy Qur’an: Surah Al-Kahf. 18, Verse. 86
Until, when he reached the setting place of the sun, he found it setting in a spring of black muddy (or hot) water. And he found near it a people. We (Allah) said (by inspiration): "O Dhul-Qarnain! Either you punish them, or treat them with kindness."

The Holy Qur’an: Surah Al-Kahf. 18, Verse. 90
Until, when he came to the rising place of the sun, he found it rising on a people for whom We (Allah) had provided no shelter against the sun.

The Holy Qur’an: Surah Taha. 20, Verse. 130
So bear patiently (O Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam) what they say, and glorify the praises of your Lord before the rising of the sun, and before its setting, and during some hours of the night, and at the ends of the day (an indication for the five compulsory congregational prayers), that you may become pleased with the reward which Allah shall give you.

Universe: The Big Bang Theory

The Holy Qur’an: Surah Al-Anbiya. 21, Verse. 30
Have not those who disbelieve known that the heavens and the earth were joined together as one united piece, then We parted them? And We have made from water every living thing. Will they not then believe?

Universe: The Big Bang Theory

It was discovered in 1929 by an American astronomer Edwin Hubble, the Hubble’s Law according to which all entities in space are moving away from the Earth at speeds proportional to their distance i.e. the greater the distance from earth, the faster they are moving. Soon after this, he discovered that galaxies are moving away from each other as well which means that the universe is expanding overall.
The Big Bang theory states that around 12-15 billion years ago the universe came into existence from one single extremely hot and

Author Copy. Not for Sale.

dense point, due to an explosion of this point the universe came into being.
In 1965, radio astronomers Arno Penzias and Robert Wilson won the Noble Prize for the discovery that confirmed the Big Bang theory.

Water

The Holy Qur'an: Surah Al-Baqarah 2. Verse. 22
Who has made the earth a resting place for you, and the sky as a canopy, and sent down water (rain) from the sky and brought forth therewith fruits as a provision for you. Then do not set up rivals unto Allah (in worship) while you know (that He Alone has the right to be worshipped).

The Holy Qur'an: Surah Al-Baqarah 2. Verse. 164
Verily! In the creation of the heavens and the earth, and in the alternation of night and day, and the ships which sail through the sea with that which is of use to mankind, and the water (rain) which Allah sends down from the sky and makes the earth alive therewith after its death, and the moving (living) creatures of all kinds that He has scattered therein, and in the veering of winds and clouds which are held between the sky and the earth, are indeed Ayat (proofs, evidences, signs, etc.) for people of understanding.

The Holy Qur'an: Surah Al-Anbiya. 21, Verse. 30
Have not those who disbelieve known that the heavens and the earth were joined together as one united piece, then We parted them? And We have made from water every living thing. Will they not then believe?

The Holy Qur'an: Surah Al-Mu'minun 23. Verse. 18
And we sent down from the sky water (rain) in (due) measure, and we gave it lodging in the earth, and verily, we are able to take it away.

Author Copy. Not for Sale.

The Holy Qur’an: Surah An-Nur 24. Verse. 45
Allah has created every moving (living) creature from water. Of them there are some that creep on their bellies, some that walk on two legs, and some that walk on four. Allah creates what He wills. Verily! Allah is Able to do all things.

The Holy Qur’an: Surah Al-Furqan 25. Verse. 48
And it is He Who sends the winds as heralds of glad tidings, going before His Mercy (rain), and We send down pure water from the sky,

The Holy Qur’an: Surah Ar-Rum 30. Verse. 48
Allah is He Who sends the winds, so that they raise clouds, and spread them along the sky as He wills, and then break them into fragments until you see rain drops come forth from their midst! Then when He has made them fall on whom of His slaves as He will, lo! They rejoice!

The Holy Qur’an: Surah Al-Qamar 54. Verse. 12
And we caused springs to gush forth from the earth. So the waters (of the heaven and the earth) met for a matter predestined.

The Holy Qur’an: Surah Al-Mulk 67. Verse. 30
Say (O Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam): "Tell me! If (all) your water were to be sink away, who then can supply you with flowing (spring) water?"

Water

It was only after discovering the microscope that it was concluded that all living things consist mainly of water.

The Sky’s Protection

The Holy Qur’an: Surah Al-Anbiya: 21, Verse. 32
And We have made the heaven a roof, safe and well-guarded. Yet they turn away from its signs (i.e. sun, moon, winds, clouds, etc.).

Author Copy. Not for Sale.

The Sky's Protection

It is a scientific fact that the sky, with all of its gasses, protects the earth and the life that is present on it from the harmful rays of the sun. If there was no protective ozone layer, life on earth would cease to exist as the temperature on earth.

The Sun, Earth, and Moon moving.

The Holy Qur'an: Surah Al-Anbiya. 21, Verse. 33

And He it is Who has created the night and the day, and the sun and the moon, each in an orbit floating.

The Sun, Earth, and Moon moving.

As commonly thought before the 21st century amongst the astronomer Earth is moving around the sun. Today it is a well-established fact that the Sun, the Moon, the Earth, and all the other bodies in the Universe are moving in an orbit and constantly moving, not stationary.

We're always on the move! Even when you're standing still, you're moving! You are moving because the Earth and everything in our solar system are continuously moving. Our solar system includes the Sun, nine planets, and their Moons, comets, and asteroids. These objects are sometimes called heavenly bodies, and they are continuously moving, too. At the center of it all is the Sun. It takes the Sun 25 days to spin, or rotate, completely around.

The Earth, which is the third planet from the Sun, takes 24 hours to rotate. This is what causes day and night. As the Earth rotates, it also moves, or revolves, around the Sun.

The Earth's path around the Sun is called its orbit. It takes the Earth 365 days, to completely orbit the Sun.

As the Earth orbits the Sun, the Moon orbits the Earth. The Moon's orbit lasts 27 ½ days, but because the Earth keeps moving, it takes the Moon two extra days, 29 ½ days, to come back to the same place in our sky.

Author Copy. Not for Sale.

The Holy Qur’an: Surah Al-Hajj. 22, Verse. 61
That is because Allah merges the night into the day, and He merges the day into the night. And verily, Allah is All-Hearer, All-Seer.

The Holy Qur’an: Surah Al-Mu'minun. 23, Verse. 12
And indeed We created man (Adam) out of an extract of clay (water and earth).

The Holy Qur’an: Surah Al-Mu'minun. 23, Verse. 13
Thereafter We made him (the offspring of Adam) as a Nutfah (mixed drops of the male and female sexual discharge and lodged it) in a safe lodging (womb of the woman).

The Holy Qur’an: Surah Al-Mu'minun. 23, Verse. 14
Then We made the Nutfah into a clot (a piece of thick coagulated blood), then We made the clot into a little lump of flesh, then We made out of that little lump of flesh bones, then We clothed the bones with flesh, and then We brought it forth as another creation. So blessed is Allah, the Best of creators.

Embryology

Science has only verified this with the help of the latest technology. Is Professor Emeritus Keith L. Moore who is one of the world’s most well-known scientists in the fields of anatomy and embryology, said that “It is clear to me that these statements must have come to Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) from God because almost all of this knowledge was not discovered until many centuries later.”

The Holy Qur’an: Surah An-Nur. 24, Verse. 40
Or [the state of a disbeliever] is like the darkness in a vast deep sea, overwhelmed with waves topped by a great waves, topped by dark clouds, (layers of) darkness: if a man stretches out his hand, he can hardly see it! And he for whom Allah has not appointed light, for him there is no light.

Author Copy. Not for Sale.

Internal Waves in the Oceans

Unbelievably, oceanographers have identified that, unlike the belief that waves only occur on the surface, there are waves that take place internally in the oceans, below the surface of the water. Invisible to the human eye, these can only be identified through special equipment.

The Holy Qur'an: Surah An-Nur. 24, Verse. 58

O you who believe! Let your slaves and slave-girls, and those among you who have not come to the age of puberty ask your permission (before they come to your presence) on three occasions; before Fajr (morning) Salat (prayer), and while you put off your clothes for the noonday (rest), and after the 'Isha' (late-night) Salat (prayer). (These) three times are of privacy for you; other than these times there is no sin on you or on them to move about, attending to each other. Thus Allah makes clear the Ayat (the Verses of this Qur'an, showing proofs for the legal aspects of permission for visits) to you. And Allah is All-Knowing, All-Wise.

The Holy Qur'an: Surah Al-Furqan. 25, Verse. 45

Have you not seen how your Lord spread the shadow. If He willed, He could have made it still - But We have made the sun its guide (i.e. after the sunrise the shadow shrinks and vanishes at midnoon and then again appears in the afternoon with the decline of the sun, and had there been no sunlight, there would have been no shadow).

The Holy Qur'an: Surah Luqman. 31, Verse. 29

See you not (O Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam) that Allah merges the night into the day (i.e. the decrease in the hours of the night are added to the hours of the day), and merges the day into the night (i.e. the decrease in the hours of the day are added to the hours of the night), and has subjected the sun and the moon, each running its course for a term appointed; and that Allah is All-Aware of what you do.

Author Copy. Not for Sale.

The Holy Qur’an: Surah Luqman. 31, Verse. 31
See you not that the ships sail through the sea by Allah's Grace that He may show you of His Signs? Verily, in this are signs for every patient, grateful (person).

The Holy Qur’an: Surah Fatir. 35, Verse. 11
And Allah did create you (Adam) from dust, then from Nutfah (male and female discharge semen drop i.e. Adam's offspring), then He made you pairs (male and female). And no female conceives or gives birth but with His Knowledge. And no aged man is granted a length of life nor is a part cut off from his life (or another man's life), but is in a Book (Al-Lauh Al-Mahfuz) Surely, that is easy for Allah.

The Holy Qur’an: Surah Fatir. 35, Verse. 12
And the two seas (kinds of water) are not alike, this is palatable, sweet, and pleasant to drink, and that salt and bitter. And from them both, you eat fresh tender meat (fish) and derive the ornaments that you wear. And you see the ships cleaving (the sea-water as they sail through it), that you may seek of His bounty, and that you may give thanks.

The Holy Qur’an: Surah Fatir. 35, Verse. 13
He merges the night into the day (i.e. the decrease in the hours of the night is added to the hours of the day), and He merges the day into the night (i.e. the decrease in the hours of the day is added to the hours of the night). And He has subjected the sun and the moon, each runs its course for a term appointed. Such is Allah your Lord; His is the kingdom. And those, whom you invoke or call upon instead of Him, own not even a Qitmir (the thin membrane over the date-stone).

The Holy Qur’an: Surah Ya-Sin. 36, Verse. 37
And a sign for them is the night, We withdraw therefrom the day, and behold, they are in darkness.

Author Copy. Not for Sale.

The Holy Qur’an: Surah Ya-Sin. 36, Verse. 38
And the sun runs on its fixed course for a term (appointed). That is the Decree of the All-Mighty, the All-Knowing.

The Holy Qur’an: Surah Ya-Sin. 36, Verse. 39
And the moon, We have measured for it mansions (to traverse) till it returns like the old dried curved date stalk.

The Holy Qur’an: Surah Ya-Sin. 36, Verse. 40
It is not for the sun to overtake the moon, nor does the night outstrip the day. They all float, each in an orbit.

The Holy Qur’an: Surah Az-Zumar. 39, Verse. 5
He has created the heavens and the earth with truth. He makes the night to go in the day and makes the day to go in the night. And He has subjected the sun and the moon. Each running (on a fixed course) for an appointed term. Verily, He is the All-Mighty, the Oft-Forgiving.

The Holy Qur’an: Surah Fussilat. 41, Verse. 37
And from among His Signs are the night and the day, and the sun and the moon. Prostrate yourselves not to the sun nor to the moon, but prostrate yourselves to Allah Who created them, if you (really) worship Him.

The Holy Qur’an: Surah Qaf. 50, Verse. 39
So bear with patience (O Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam) all that they say, and glorify the Praises of your Lord, before the rising of the sun and before (its) setting (i.e. the Fajr, Zuhr, and 'Asr prayers).

The Holy Qur’an: Surah Ar-Rahman. 55, Verse. 5
The sun and the moon run on their fixed courses (exactly) calculated with measured out stages for each (for reckoning).

The Holy Qur’an: Surah Al-Hadid. 57, Verse. 6
He merges Night into the day (i.e. the decrease in the hours of the

Author Copy. Not for Sale.

night is added into the hours of the day) and merges day into night (i.e. the decrease in the hours of the day is added into the hours of the night), and He has full knowledge of whatsoever is in the breasts.

The Holy Qur'an: Surah Al-Hadid. 57, Verse. 25
Indeed We have sent Our Messengers with clear proofs and revealed with them the Scripture and the Balance (justice) that mankind may keep up justice. And We brought forth iron wherein is mighty power (in matters of war), as well as many benefits for mankind, that Allah may test who it is that will help Him (His religion), and His Messengers in the unseen. Verily, Allah is All-Strong, All-Mighty.

Iron in Meteorites

According to M. E. Walrath, iron is not natural to the earth. Scientists state that billions of years ago, the earth was struck by meteorites. It was within these meteorites that iron was present and due to the explosion on earth, we now have iron available on earth.

The Holy Qur'an: Surah Al-Qiyamah. 75, Verse. 8
And the moon will be eclipsed.

The Holy Qur'an: Surah Ash-Shams. 91, Verse. 1
By the sun and its brightness.

The Holy Qur'an: Surah Ash-Shams. 91, Verse. 2
By the moon as it follows it (the sun).

The Holy Qur'an: Surah Ash-Shams. 91, Verse. 3
By the day as it shows up (the sun's) brightness.

The Holy Qur'an: Surah Ash-Shams. 91, Verse. 4
By the night as it conceals it (the sun).

The Holy Qur'an: Surah Al-Lail. 92, Verse. 1
By the night as it envelops.

Author Copy. Not for Sale.

The Holy Qur'an: Surah Al-Lail. 92, Verse. 2
And by the day as it appears in brightness.

The barrier between salt water and fresh (sweet) water.

The Holy Qur'an: Surah Al- Furqan. 25, Verse. 53
And it is He Who has let free the two seas (kinds of water), this is palatable and sweet, and that is salt and bitter; and He has set a barrier and a complete partition between them.

The Holy Qur'an: Surah Fatir 35. Verse. 12
And the two seas (kinds of water) are not alike, this is palatable, sweet, and pleasant to drink, and that salt and bitter. And from them both, you eat fresh tender meat (fish) and derive the ornaments that you wear. And you see the ships cleaving (the sea-water as they sail through it), that you may seek of His bounty, and that you may give thanks.

The Holy Qur'an: Surah Ar- Rahman. 55, Verse. 19
He has let loose the two seas (the salt water and fresh water) meeting together.

The Holy Qur'an: Surah Ar- Rahman. 55, Verse. 20
Between them is a barrier which none of them can transgress.

The barrier between salt water and fresh (sweet) water.

Modern science has discovered that in bays, where fresh (sweet) water and saltwater meet, the situation is somewhat different from that found in places where two saltwater seas meet. It has been discovered that what distinguishes fresh (sweet) water from saltwater in sources is a "pycnocline zone with a noticeable density discontinuity separating the two layers."
Science has discovered that in places where two different seas meet, there is a barrier that divides them which helps both the seas maintain their own temperature, salinity, as well as density.
Pycnocline, in oceanography, is the boundary separating two liquid layers of different densities. Because the pycnocline zone is

Author Copy. Not for Sale.

extremely stable, it acts as a barrier for surface processes. Thus, changes in salinity or temperature are very small below pycnocline but are seasonal in surface waters.

This partition zone of separation has salinity different from both the fresh (sweet) water and the salt water.

Dr. William Hay, a well-known marine scientist and Professor of Geological Sciences at the University of Colorado, U.S.A. was also confirmed these scientific phenomena which are mentioned in the Holy Qur'an, this phenomenon occurs in several places, in Egypt, where the river Nile flows into the Mediterranean Sea, including the divider between the Mediterranean and the Atlantic Ocean at Gibraltar. A white bar can also be clearly seen at Cape Point, Cape Peninsula, South Africa where the Atlantic Ocean meets the Indian Ocean.

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 4

Muslims and Education in Modern Life

The First Commandment of Allah to mankind
According to the Islamic faith, the First Commandment of Allah to mankind is that he must learn and acquire knowledge. Allah stated in “The Holy Qur’an”. This is a duty of every Muslim, whether male or female, the Muslim must know Allah, His messenger Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam), and acquire knowledge about the basics of Islam.
When The Holy Qur'an was revealed, the very first word was Iqra (Iqra is an Arabic word meaning Read or Recite).
As stated in the Holy Qur’an Surah Al-Alaq. 96, Verse. 1 – 5

The Holy Qur’an: Surah Al-Alaq. 96, Verse.1
Read! In the Name of your Lord Who has created (all that exists).

The Holy Qur’an: Surah Al-Alaq. 96, Verse.2
Has created man from a clot (a piece of thick coagulated blood).

The Holy Qur’an: Surah Al-Alaq. 96, Verse.3
Read! And your Lord is the Most Generous.

The Holy Qur’an: Surah Al-Alaq. 96, Verse.4
Who has taught (the writing) by the pen.

The Holy Qur’an: Surah Al-Alaq. 96, Verse.5
He has taught man that which he knew not.

The first person to write was Prophet Idrees (Peace be upon him).

The word of Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) is as follows.

“Seeking knowledge is compulsory for every Muslim”.

Author Copy. Not for Sale.

“Whoever follows a path seeking knowledge, Allah will make his/her path to paradise easy”.
“Wisdom is the lost property of the believer”.
“Illiteracy is the main cause of unawareness & literacy is the main key of success”.
There are two categories of education as follows.

1. Modern education.
2. Religious education.

Most Muslims are illiterate for that reason they are poor, they don’t have money to spend on education when if there are government facilities for poor boys and girls they don’t have an interest in going for education, this is the main reason Muslims are far away from education. Even most Muslim educators are not interested in educating the Muslim community all almost 95% are interested in how to earn money and they are working in a business.
Only a few Muslim educators or organizations are interested to educate the Muslim community and they are working on it.
As a matter is fact literacy is the main key to success and every successful community is educated, now Jews, Christians, Parsi, and Buddhists are on the top because of education. Muslim countries are the richest countries in the world but they are busy building the tallest towers and entertainment places parks, etc.
Even their children are depending on European countries for the education they have education centers but most of the European colleges and Universities that mains they depend on European countries.
According to the website of the Union of Islamic World Students, Al-Azhar University is also considering establishing branch campuses around the world – including in the United States, Bangladesh, Belgium, Denmark, Germany, Iran, Iraq, Israel, Madagascar, Sudan, and Tanzania, but not a single branch in Arabian countries, Al-Azhar University is one of the oldest University in the world which is still working. As a matter of fact,

Author Copy. Not for Sale.

rich Muslims are attracted to modern culture and modern education.

According to the Emirates News Agency. Al-Azhar's Grand Imam Sheikh Ahmad Al Tayeb recently signed an agreement with Mr. Muhammad Mattar Salem Al Kaabi, a general authority of Islamic affairs and endowments to set up the Al-Azhar branch, in the United Arab Emirates.

Al-Azhar University – considered the 'Oxford' of the Islamic world – is to open its first branch campus outside its home country Egypt. The branch in Al Ain, the second-largest city in Abu Dhabi in the United Arab Emirates, is expected to open in September 2023.

According to the Pew Research Center in the United States of America, around the world, nearly four-in-ten Muslims have no formal schooling

Global Average No formal schooling:

Muslim – 36%

Non-Muslim – 15%

So, the Muslim community is so backward in the basic education system, either modern education or religious education, even the modern educated Muslims are backward in religious education because they don't have an interest in religious education.

We are studying lots of subjects from lots of books to get worldly benefits but being a Muslims we don't have time to study the religious subject from two books which is "The Holy Qur'an" and "Authentic Hadith". Then how can say I am Muslim because we don't know what is permissible or what is prohibited for a Muslim and what the message of Allah and Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) to mankind is. We don't have time to go for religious education because we don't understand its importance even if we don't have an interest in religious education we are running behind modern education for only worldly benefits.

If you don't know the basic things of Islam, then how you will become a good Muslim, for this reason, Ulemas (scholars) are

Author Copy. Not for Sale.

using us and we are going behind them like sheep. Ulemas (scholars) are creating differences to get worldly benefits and increase their followers due to most Muslims are illiterate in the field of religious studies so, Ulemas (scholars) are using us to increase the followers and make sects that we don't understand.

Most 99% of rich and middle-class Muslims and 5% poor class Muslims are going for modern education, 5% poor class Muslims are going for religious education because they are getting free education and free food, and 90% poor class Muslims are illiterate, only 5 to 6% of rich and middle-class Muslims are interested to learn about their religious books in their own language to understand in a better way.

Most Muslims are reading The Holy Qur’an in Arabic without knowing the meaning even though most Hafiz don’t know the meaning of the Holy Qur’an.

Most Muslims are adopted Judaism and Christianity culture and celebrate Birthday parties, Valentine's Day, Rose Day, Father's Day, Mother's Day, Daughter's Day, Friend’s Day, 1st January as New Year, etc. These are not a part of Islam. We are doing this because we are far away from our religious studies and we are adopted western culture. We must try to stop this type of activity in our society it is the duty of each and every Muslim to educate our children.

It is my humble request to all Muslims (male and female) Please read the Holy Qur'an and Authentic Hadith in your own language so, you can understand it in a better way, and nowadays Madarsa is disturbed and lots of Institutions are closed if it will happen in the future then who will remember the word of Allah and Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) please think and try to memorize the Holy Qur'an with meaning.

Author Copy. Not for Sale.

Sunan Ibn Majah, Volume. 1, Book 1, Hadith Number 243
It was narrated from Abu Hurairah that The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said: “The best of charity is when a Muslim man gains knowledge, then he teaches it to his Muslim brother.”

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 5

Islam and Present Muslims

Islam

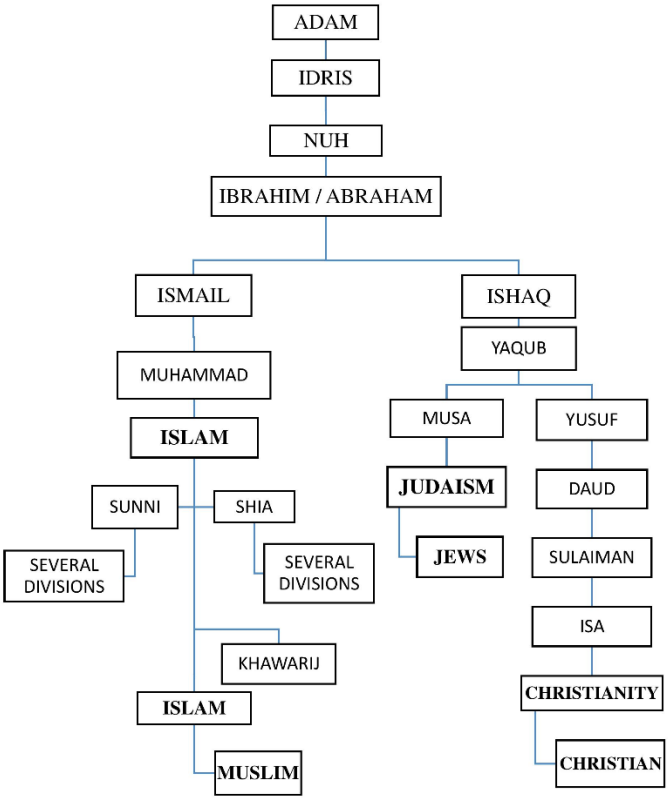

Hadith Tirmidhi Number 2640. Abu Hurairah narrated that the Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said: "The Jews split into seventy-one sects or seventy-two sects, and the Christians similarly, and my Ummah will split into seventy-three sects."

Hadith Tirmidhi Number 2641. 'Abdullah bin' Amr Narrated: That the Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said: “what

Author Copy. Not for Sale.

befall the children of Israel will befall my Ummah, step by step, such that if there was one who had intercourse with his mother in the open, then there would be someone from my Ummah who would do that. Indeed the children of Israel split into seventy-two sects, and my Ummah will split into seventy-three sects. All of them are in the fire except one sect.” The companions asked Allah’s messenger which sect that would be. Whereupon he replied, “It is the one to which I and my companions belong.”

Sunan Abu Dawood. Hadith Number 4596.
It was narrated that Abu Hurairah said: "The Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said: 'The Jews split into seventy-one or seventy-two sects, and the Christians split into seventy-one or seventy-two sects, and my Ummah will split into seventy-three sects."

In this Hadith Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) says that his Ummah (community) will be divided into seventy-three sects. He never told us to divide. This is our misunderstanding that "He told us to divide so we are dividing". From this Hadith, we must make it clear that he never supported division amongst Muslims he just predicted that something like this will happen and his all prediction will be true.
If you study Islam, you can find always the controversial differences created by Ulemas (scholars) due to different opinions from different schools of thought. Therefore, it is our duty to understand the facts and try to remove the gap between the different views. In order to do so, we shall be required to study what are the different views and what are the references upon which these views are based.
If all Muslims only read the Holy Qur’an and authentic Hadith with understanding, In-shaa Allah most of these differences would be solved and we could be one united Muslim ummah.
It is prohibited to make sects and divisions in Islam.

Author Copy. Not for Sale.

Still, I am very much confused about the religion, sect, and caste and this is the big confusion of religion due to some Ulemas (scholars) or writers mentioning wrong things maybe by mistake or lack of knowledge.

For Example:

World-renowned scholar Dr. Zakir Naik book name, Answers to Non-Muslim common questions about Islam, Page number 43. He has mentioned Tirmidhi Hadith regarding sects, he has quoted Tirmidhi Hadith Number 171, but the right number is 2640 and 2641 (the book of Faith).

Tirmidhi Hadith Number 171 is about salat (Prayer) in the book of salat (prayer).

Sunan Abu Dawood Hadith Number 4579, but the right number is 4596 (Model Behavior of the Prophet the book of Sunnah).

Sunan Abu Dawood Hadith Number 4579 is about the Type of Blood (the book of Al-Diyat).

Again Dr. Zakir Naik mentioned in his book named The Qur'an and Modern Science Compatible or Incompatible, page number 9, the earth's shape: he translated the Holy Qur'an, and he is giving reference to the Holy Qur'an translated by A. Yusuf Ali, I have checked the Holy Qur'an translated by A. Yusuf Ali but is not identical.

Below the Holy Qur'an translated by Dr. Zakir Nair.

The Holy Qur'an: Surah An-Naziat. 79, Verse. 30

"And the earth, moreover, hath He made egg-shaped."

I don't know where he gets the egg shape from.

Below is the translation of Surah An-Naziat. 79, Verse. 30. By seven world-renowned Ulemas (scholars) nobody mentioned egg-shaped also I have checked more than ten translations of the Holy Qur'an in English, Urdu, and Hindi but I have not found egg-shaped.

A.Yusuf Ali: And the earth, moreover, hath He extended (to a wide expanse);

Shakir: And the earth, He expanded it after that.

Author Copy. Not for Sale.

Muhammad Sarwar: After this, He spread out the earth,
Dr. Muhammed Mohsin Khan: And after that, He spread the earth;
Dr. Muhammed Taqi-ud-Din Al-Hilali: And after that, He spread the earth;
Sahih International: And after that, He spread the earth.
Arberry: and the earth-after that He spread it out,
I don't know what to be said about these types of Ulemas (scholars) or authors.
So, I request all Ulemas (scholars) or authors please don't mention any wrong things in your speech or in your book.
Why Muslims are divided into sects?
When all the Muslims follow oneness, one Allah one Book "The Holy Qur'an" and one (Rasul) Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) then why are there so many sects and different schools of thought among Muslims?
It is a fact that today Muslims are divided among themselves. The tragedy is that such divisions are done by Ulemas (scholars), writers, or some Hypocrite Muslims which is not endorsed by Islam at all.
All Muslims should follow the Holy Qur'an and authentic Hadith and be not divided among themselves.
But whenever you will be asked "who are you?" then don't say 'I am Sunni, or 'I am Shia'. Some call themselves Shafi, Hanafi, Humbali, or Maliki. Some say 'I am a Deobandi', or 'I am a Barelvi' your reply should only be only "I am a Muslim".

The Holy Qur'an: Surah Al-Imran. 3, Verse. 103
And hold fast, all of you together, to the Rope of Allah (i.e. this Quran), and be not divided among yourselves, and remember Allah's Favour on you, for you were enemies one to another but He joined your hearts together, so that, by His Grace, you became brethren (in Islamic Faith), and you were on the brink of a pit of Fire, and He saved you from it. Thus Allah makes His Ayat

Author Copy. Not for Sale.

(proofs, evidences, verses, lessons, signs, revelations, etc.,) clear to you, so that you may be guided.

Which is the rope of Allah that is being mentioned in this verse? It is the Holy Qur'an. The Holy Qur'an is the rope of Allah which all Muslims should hold fast together. There is double emphasis in this verse. Besides saying 'hold fast all together' it also says, 'be not divided'.

The Holy Qur'an: Surah An-Nisa. 4, Verse. 59
O you who believe! Obey Allah and obey the Messenger (Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam), and those of you (Muslims) who are in authority. (And) if you differ in anything amongst yourselves, refer it to Allah and His Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam), if you believe in Allah and in the Last Day. That is better and more suitable for final determination.

The Holy Qur'an: Surah Al-Anam. 6, Verse. 159
Verily, those who divide their religion and break up into sects (all kinds of religious sects), you (O Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam) have no concern for them in the least. Their affair is only with Allah, Who then will tell them what they used to do.
Below are the three largest branches of Islam: Sunni, Shia, and Khawarij.

	Sunni	Shia	Khawarij
Population	1.2 billion (approximately 70–75% of the Muslim population)	200–250 million (approximately 20–25% of the Muslim population)	2.7 million
Name means	From the Arabic 'sunnah' or 'way', referring to "One of the path" or "one	From the Arabic 'Shi'atu Ali' or 'Party of Ali', referring to the "party", or	Derived name from the 8th century Islamic jurist Abd-Allah ibn

Author Copy. Not for Sale.

	who follows the traditions of the Prophet"	"partisans" of Ali.	Ibadi
Adherents called	Sunni, Sunnis, Ahl us Sunnah wa'lJama'ah.	Shiites, Shi'ites, Shia, Shi'a, Shi'i, Ahl at-Tashayyu'.	Ibadi, Ahl al-Istiqama (the people of straightness).
Origins	From the teachings of the Holy Qur'an, the Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) as interpreted by the Four [Rashidun Caliphs], the [Sahaba] and [Ahlul Bayt], the four [madhhabs], and rulings of the scholars [Ulama].	From the teachings of the Holy Qur'an, the Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam), the [Ahlul Bayt], the [Imams] of Ahlul Bayt, and rulings of the [Marja].	From the teachings of the Holy Qur'an, the Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) and greatly influenced by Abd-Allah ibn Ibadi who broke with Azariqa after 'Abd al-Malik b. Marwan became caliph.
Theological language(s)	Arabic	Arabic	Arabic
Geographic distribution and presence	Form the majority in most Muslim countries. Comprise a	Make up the majority in Iran, Azerbaijan, Bahrain, and Iraq and forms a	Form the majority in Oman, and a minority elsewhere

Author Copy. Not for Sale.

	minority across the world.	significant percentage in India, Pakistan, Afghanistan, Turkey, Yemen, Syria, Lebanon, United Arab Emirates, Saudi Arabia, and others. Form a minority across the world.	especially in the M'zab in Algeria, Nafusa mountains in Libya, Djerba Island in Tunisia, and on the island of Zanzibar in Tanzania.
Places associated with the development of faith.	Medina, Mecca, Baghdad, Damascus.	Medina, Mecca, Kufa, Karbala, Najaf, Syria	Medina, Mecca, Basra (Iraq) and Oman.
Holy cities and places	Mecca, Medina (Saudi Arabia), Jerusalem (Israel/Palestine, however some Shiite a hadith indicate it's in Jannah).	Mecca, Medina (Saudi Arabia), Jerusalem (Israel / Palestine), Najaf, Karbala, Kufa, Iraq.	Mecca, Medina (Saudi Arabia), Jerusalem (Israel/Palestine), Basra (Iraq), Oman.
Organizational structure	Void of leadership since the abolishment of the Caliphate in 1920.	More hierarchical and centralized. Grand Ayatollahs act as spiritual leaders (in the matters of fiqh) until the return of the Mahdi.	

Author Copy. Not for Sale.

Central authority	The Caliphate – successor to the Prophet – is a political body headed by the Caliph (defunct since 1920). In the past, four principles for appointing the Caliph have been recognized: consensus by the Umma, nomination by the preceding Caliph, selection by a committee, or by military force. The idea was that the Caliph was to be chosen from among those most capable. A fifth principle – descent from Muhammad's Quraish tribe, was not always followed. Sinlessness is	The Imamate – a religious body headed by the Imam – is occupied by the hidden Mahdi. Must be a male descendant of the lineage of prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) through his daughter Fatima, and must be chosen by God. Imams are sinless.	It is unnecessary to have one leader for the entire Muslim world. The Ibadi Imamate – a religious, spiritual, and political body with the leadership of the Umma – is headed by the Imam. The Imam should be chosen for his knowledge and piety. The last 'true Imam' was Admad ibn Sa'id (ruled 1754–1783).

Author Copy. Not for Sale.

	not a condition for leadership.		
Current leaders	Imams.	Mujtahids (Grand Ayatollahs).	Imams (not in the same sense as Shia or Sunni).
Leadership	Believe no one was appointed by prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) to be his successor. Historically, the Caliph, a non-hereditary position that can theoretically be removed, has acted as leader. The position of the Caliph has been void since 1920. Caliphs were viewed as temporal leaders only and held to be both a religious and political office. The main task of the Caliphate	Believe the true leader of the community is Imam Ali along with his descendants who were appointed by God to be the successor of Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam). View leadership as a hereditary class descending from Muhammad's lineage through his daughter Fatima. The position of the Imam is currently held by the Mahdi. Imams are infallible and the office is purely religious. Various	Leader (male or female) should be chosen for his/her knowledge and piety, without regard to race or lineage, and elected by the leaders of the community.

Author Copy. Not for Sale.

	was to see that Sharia law was applied in the community, that the borders of Islam were secure, and in general, to provide for the well-being of the citizens. In the absence of the Caliphate, hierarchical structure often falls under the state, rather than clerical, control.	Grand Ayatollahs act as central figures until the return of the Mahdi. In absence of the Imamate, authority falls under various Grand Ayatollahs. In the past, there have been no more than five Ayatollahs at any given time.	
Required lineage for the ruler.	Initially from the tribe of the Prophet. However, in theory, he can be any practicing male Muslim adult chosen by agreement of the authorities of the Muslim populace (Umma).	Believe the authority of Islam should be based on a male descended from the Hashemite line, that is, from the lineage of Ali from Fatimah.	No required Lineage.

Author Copy. Not for Sale.

Marriage.	Man may be married up to 4 women at a single time.	Man may be married up to 4 women at a single time.	Man may be married up to 4 women at a single time.
Temporary marriage.	No.	Yes, nikah mutah is deemed permissible but not nikah misyar, nikah urfi and nikahhalala. Permitted by 'Twelver' Shias, but not by 'Fivers' or 'Seveners'.	
Successor nominated by Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam)	No. Believe no successor was nominated.	Yes, believe prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) nominated his cousin and son-in-law Ali ibn Abu Talib as successor.	
Rulers or successors after the prophet	The Four Rightly Guided Caliphs: Abu Bakr, Umar ibn Al Khattab, Uthman bin Affan, Ali bin Abu Talib.	Zaidis (Fivers), Ismailis (Seveners), and Athna'ashariyyah (Twelvers) all recognize the first 4 Imams. Zaidis recognize Zayd ibn Ali as the fifth	Two rightly guided Caliphs: Abu Bakr, Umar bin Al Khattab, First half of Uthman & Ali regarded as righteous

Author Copy. Not for Sale.

		Imam. Seveners recognize Isma'il ibn Jafar as the divinely appointed spiritual successor to Ja'far al-Sadiq. Twelver Shia claims there are 12 Infallible Imams: Ali bin Abi Talib, Hasan ibn Ali, Husayn ibn Ali, Ali ibn Husayn Zayn al Abidin, Muhammad al-Baqir, Ja'far al Sadiq, Musa al-Kadhim, Ali al-Ridha, Muhammad al-Taqī, Ali al-Naqi, Hasan al-Askari, Muhammad al-Mahdi.	and other half is corrupted.
Clergy	Caliph (defunct since 1920), Imam (Saint), Mujtahid, Allamah,	In order of rank, there are Imams (divinely guided), Grand Ayatollahs, Ayatollahs, Hujjat al-Islam, Muballigh al-	

Author Copy. Not for Sale.

		Risala (carrier of knowledge), and Talib al-Ilm. The clergy is often elaborately dressed and often wears white, black, or green headgear.	
Role of clergy	Clerics interpret Islamic law [Shari'ah] and pass jurisdiction.	Wield considerable power. Clerics are mandated to interpret God's word and the more senior the cleric, the more authoritative his views are.	
Clerical dress	Sunni clerics often wear white clothing and a turban or skullcap. Dress is often indicative of study background or location (e.g. clerics who have studied at [al-Azhar] wear a black, brown, or	Shiite learned class usually wear black or dark brown robes called an aba, a sleeveless cloak that is open in front, along with a white, black, or green turban, with the turban's colour often related to their lineage. A black	Omani Ibadis usually wear white clothing and have white turbans while in Algeria they usually wear white clothing and white skull caps.

Author Copy. Not for Sale.

	white [jubbah] and tarboosh, clerics in Syria wear a formal jubbah or long coat with a tall white turban).	turban, or even a green turban, represents a Sayyid. A Sayyid is a descendant of the Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam). A Shia cleric who cannot trace his lineage to the Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) thus wears a white turban.	
Imams identified as	Considered persons with a strong faith in Qur'an and Sunnah. Primarily act as prayer leaders in mosques.	Infallible and divinely guided. Considered the only legitimate interpreters of the Holy Qur'an Has the right to legislate and cancel out any previous rulings and orders set in the Holy Qur'an. Different branches of Shiites recognize	

Author Copy. Not for Sale.

		different numbers of Imams. Imams are treated as God's appointed representatives on Earth, and their tombs have become pilgrimage sites. For 'Twelver' Shia, the Twelfth Imam is believed not to have died, but rather to have passed into occultation, to one day reappear as the Mahdi or 'guided one' and establish rule over a perfect Islamic society.	
Definition of “Imam"	For Sunnis, an imam can be a saint or a person who leads prayers in a mosque.	Imam refers to those with the highest level of power and authority. Imams are considered infallible leaders who are descended from the House of Ali. Imams are seen as	

Author Copy. Not for Sale.

		divine legates and interpreters of the Holy Qur’an and provided guidance for daily life. Various Shia sects have different numbers of Imams. Otherwise, when lower-case, imam refers to prayer leaders in the mosque.	
Quality of Imams	Human.	Infallible humans.	Human.
Branches	Nowadays Sunnis recognize four main schools of Law: Hanafi, Hanbali, Maliki, Shafi'i. There also exists an obscure fifth school of law called Zahiri, but it's almost extinct and even many Muslims are unaware of its existence. There are three	The main branches are the Zaydis ('Fivers'), the Ismailis, and Ithna A sharia. The main distinction is the number of recognized Imams. The 'Fivers' do not agree to the infallibility of Imams nor to the occultation of the Twelfth Imam Mahdi and its	None.

Author Copy. Not for Sale.

	schools of Creed: Athari, Ash'ari, and Maturidi. These branches consider each other to be on the right path with different ways of thinking. Even though Salafis respect these scholars, they do not support their blind following them. They consider one of the four Imam's contradictory opinions is only correct. But scholars are not punishable for their mistakes which are not deliberate. The four scholars warned that they should not be followed blindly.	school of law is more closely related to Hanafi Sunni than to other Shia schools.	
Offshoot	None.	Babism (Azali	None.

Author Copy. Not for Sale.

religions		and Baha'i), Druze (an offshoot of Ismaili), Alawites,(Alevis, Ishikism); influenced Yazdanism and its syncretic off-shoot religions of Yazidism and mystic Yarsanism.	
Places of worship.	Mosque, Eidgah.	Mosque, Husseiniyas, Imambarah or Ashurkhana, Eidgah.	Mosque.
Building and visiting mosques permitted.	Yes Sunnis generally "go to mosques".	Yes. Shi'as go to Mosques (Masjid) as other Muslims do. On different occasion they go to husseiniyas, which are special halls specifically set aside for the telling of the story of Karbala, tears of reflection, grief and mediation. Husseiniyas function as	Yes Ibadis "Generally go to mosques".

Author Copy. Not for Sale.

		mosques and community centres, and for all intents and purposes, are mosques where, in addition to prayers and services, additional services are performed in mourning.	
Styles of mosques.	Tend to have domes and minarets. Mosques are generally more austere. Portraits of any kind are regarded as forms of idolatry.	Don't necessarily have domes or minarets. Shiite mosques and husseinyas are often adorned with the names of Ahlul Bayt (Prophet's family): Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam), Ali, Fatima, Hasan, Hussein, and others. Shiite mosques are often draped with traditional green and black flags	Similar to Sunnis, although the majority of Ibadi mosques do not have minarets.

Author Copy. Not for Sale.

Building and visiting Graves permitted.	No.	Yes. Shia Islam encourages the visiting of Graves.	
Religious authority other than the Holy Qur'an.	The authority to interpret Islam rests with the consensus of the Muslim community.	Infallible Imams.	Imams, although this authority can be questioned if the Imam is not righteous.
Jurisprudence.	Basic sources are the Holy Qur'an, the sunnah (Hadith) [Customs of the Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam)], qiyas (analogy, however, rejected by Zahiris), ijma (consensus), and ijtihad (individual reasoning).	Basic sources are the Holy Qur'an, the Sunnah (Hadith) [customs of the prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam)], ijma (consensus), and 'aql (Mind) by which ijtihad (individual reasoning), for Usually. However, Akhbaris reject ijma and aql (thus rejecting ijtihad). Shia hadiths differ from Sunni hadiths mainly in that Shia hadiths include the	Is only based on those hadiths accepted by Ibadis.

Author Copy. Not for Sale.

		sayings of the Ahlul Bayt.	
Religious law	Muftis (judges) traditionally administered religious law based on one of the 4 schools of law. Muftis may issue fatwas (Guidelines) to Islamic law, but Sunnis do not have to follow a Mufti's words.	Usually, refer to Grand Ayatollah for fatwas and are required to choose a senior cleric (Marja taqlid) whom they imitate (taqlid) on the fiqh matters. However, Akhbari rejects the taqlid of the Marja.	
Schools of law	Four main schools of jurisprudence offer alternative interpretations of religious law. These are the Hanafi, Maliki, Shafi, and Hanbali. The fifth school of law is Zahiri, however, it's so small that many Muslims are unaware of its existence.	Fivers have 1 main school of law: Zaydi. Seveners have 2 main schools of law: the Taiyebi Musta' liyyah and Nizar'Iyyah. Among the Twelvers, there's 1 main school of law: Ja'fari. It's further divided into 3 sub-schools: Usulism, Akhbarism, Shaykhism.	
Implementing	Sunni judges are	Shiite judges are	

Author Copy. Not for Sale.

law	known to follow Islamic law to the letter.	known for being more lenient in interpreting the law. Shiite law refuses to accept traditions not transmitted through Ali or one of his descendants. Reject the doctrine of ijma (coming to a decision by consensus). Law can only be interpreted by the Imams of the House of Ali.	
Articles of belief	Belief in Allah, Prophets and Messengers, Angels, Revealed Books of Allah the Holy Qur'an, the Day of Judgement, and Divine Destiny.	Belief in Allah, Prophets, and Messengers, Angels, Revealed Book of Allah the Holy Qur'an, Day of Judgment, Imamah.	Belief in Allah, Prophets and Messengers, Angels, Revealed Books of Allah the Holy Qur'an, the Day of Judgement, and Divine Destiny.
Pillars of faith.	Sunni has 5	Shia has 5 pillars:	Ibadi has 5

Author Copy. Not for Sale.

	pillars: 1. Belief in One Allah and Prophet Muhammad (Sallallahu alayhi wa sallam) 2. Obligatory Prayer 3. Compulsory zakat, 2.5% for needy. 4. Fasting in the month of Ramadan 5. Pilgrimage to Mecca.	1. Belief in One Allah and Prophet Muhammad (Sallallahu alayhi wa sallam) 2. Justice 3. Prophet hood 4. Succession to prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) 5. Belief in the Day of Judgement. On top of that, Shia have 10 further practices 1. Prayer 2. Fasting in the month of Ramadan 3. Zakat – compulsory zakat, 20% for Imam and the needy 4. Pilgrimage to Mecca 5. Jihad (understood generally as the duty to perform good works)	pillars: 1. Belief in One Allah and Prophet Muhammad (Sallallahu alayhi wa sallam) 2. Obligatory Prayer 3. Compulsory zakat for needy. 4. Fasting in the month of Ramadan 5. Pilgrimage to Mecca.

Author Copy. Not for Sale.

		6. Promotion of good 7. Dissuasion from bad 8. Re-affirmation of God's love 9. Disassociation and hatred towards evil.	
Proclaiming faith.	"There is no god but Allah and Muhammad is the messenger of Allah."	"There is no god but Allah and Muhammad is the messenger of Allah. Ali is the wali of Allah."	"There is no god but Allah and Muhammad is the messenger of Allah."
Beliefs regarding revealed scriptures.	Belief in the Holy Qur’an.	Belief in the Holy Qur’an.	Belief in the Holy Qur’an.
The Holy Qur’an.	The direct word of Allah.	The direct word of Allah.	Created by Allah at a certain point in time.
Hadith.	Yes. Recognize 6 major collections of hadith.	Yes. Recognize 4 major collections of hadith.	Yes, but accept fewer of them as authentic.
Position on the Mahdi.	The Mahdi will come in the future. Accept the Mahdi and his worldwide leadership as	The Mahdi is already on Earth, but is currently the "hidden Imam", and will reappear at the	

Author Copy. Not for Sale.

	Caliph of Allah on Earth at the end of the world. Do not accept the Mahdi as the Shia's twelfth Imam.	end of time. Will bring about the Kingdom of Allah on Earth after the apocalyptic battle between the forces of good and the forces of evil. Twelver Shia believes the Mahdi is the twelfth Imam.	
View of other Abrahamic religions.	Christians and Jews are "People of the Book."	Christians and Jews are "People of the Book."	Christians and Jews are "People of the Book."
Birth of Jesus.	His birth was a divine virgin birth.	His birth was a divine virgin birth.	His birth was a divine virgin birth.
Death of Jesus.	Jesus did not die on the cross but ascended to heaven.	Jesus did not die on the cross but ascended to heaven.	Jesus did not die on the cross but ascended to heaven.
The Resurrection of Jesus.	Jesus did not die on the cross but will one day descend from heaven.	Jesus did not die on the cross but will one day descend from heaven.	Jesus did not die on the cross but will one day descend from heaven.
The Second coming of Jesus.	Yes, he will one day return.	Yes, he will one day return.	Yes, he will one day return.

Author Copy. Not for Sale.

After life.	Will see Allah in the hereafter.	Will not see Allah in the hereafter.	Will not see Allah in the hereafter.
Angels.	Allah created angels from light. Angels do not have their own free will and they always obey the commandments of Allah.	Allah created angels from light. Angels obey Allah’s commandments, however, they have limited free will, though no desire to sin.	
A Special day of communal worship.	Friday.	Friday.	Friday. However, public Friday prayer should only be held in cities where justice prevails.
Holidays	Eid al-Fitr (breaking the fast at the end of Ramadan), Eid al-Adha (celebrates the end of Hajj), Eid Mawlid (observance of Prophet Muhammad's birthday, but Salafis reject its	Eid al-Fitr, Eid al-Adha, Eid Mawlid (observance of Prophet Muhammad's birthday), Ashura Day (commemoration of the death of Hussein ibn Ali), Eid al-Ghadeer (celebration of the	Eid al-Fitr (breaking the fast at the end of Ramadan), Eid al-Adha (celebrated the end of Hajj).

Author Copy. Not for Sale.

	celebration).	appointment of Ali ibn Abi Talib by Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) as his successor.	
Use of statues and pictures in worship	Not permitted. Sunnis tend to favour calligraphy with quotations from the Holy Qur'an in mosques. Sometimes Sunnis display white flags when having returned from Hajj.	Not permitted. Shias tend to favour calligraphy with quotations from the Holy Qur'an in mosques. Sometimes in Shia majority areas symbolic, although not religious, images of Ahlul Bayt (Prophet's family) may decorate husseiniyas.	
Symbols		The prominent non-official symbol is the Dhu l-fiqar, which is the bifurcated sword of Ali. It is often worn, for example, as a charm on necklaces and	

Author Copy. Not for Sale.

		jewelry. The hand of Fatima (khamsa) is often used to ward off the Evil eye.	
Prayers	5 times per day, with no less than one hour between prayers. Can be consolidated on special occasions in traveling.	5 times per day, can be (it's not mandatory) consolidated into 1+2+2. The Fajr prayer is performed separately, while the Dhuhr and Asr Prayers are performed one after another, and the Maghrib and Isha prayers are likewise performed one after another.	5 times per day, with no less than one hour between prayers.
Prayer style	When cleaning before prayer, it is considered necessary to thoroughly wash hands, feet, mouth and face. Worshipers face the Kaaba in Mecca when praying. Often	When cleaning before prayer, it is considered necessary to thoroughly wash hands, feet, mouth and face. Worshipers face the Kaaba in Mecca when praying. When	When cleaning before prayer, it is considered necessary to thoroughly wash hands, feet, mouth and face. Like Maliki Sunnis and Shias, pray

Author Copy. Not for Sale.

	place foreheads on prayer mats or floors. Pray with hands folded over your chest, except among members of the Maliki school who hold their hands at their sides as Shias and Ibadis do. Sunnis do not use any rocks or tablets of soil to place their foreheads on when praying. Male worshippers often may wear a white skullcap.	prostrating during ritual prayer (salah), Shia places their forehead onto a piece of naturally occurring material, often a clay tablet (mohr), or a tablet of soil (turbah) ideally taken from a holy site such as Karbala, the place where Imam Hussein was martyred, instead of directly onto a prayer mat. Shiite male worshippers often wear nothing on their heads when praying.	with hands open to their sides. Do not say 'Ameen' after the Fatiha, and do not say the qunut invocation in the fajr prayer.
Burial of the dead.	Elaborate graves are traditionally discouraged. Unmarked graves are typical in some countries.	Elaborate graves traditionally built for the Ahlul Bayt (Prophet's family) or very distinguished scholars. Graves can be marked or unmarked.	

Author Copy. Not for Sale.

Intercession permitted.	Yes. Both possible and encouraged. Many Sunnis believe pious, holy people after their death can intercede on behalf of the living. Those who honour local saints and holy men worship their relics and invoke their names for protection and blessings. However, Salafis reject tawassul.	Yes. Both possible and encouraged. Many Shia believes pious, holy people after their death can intercede on behalf of the living. Those who honour local saints and holy men worship their relics and invoke their names for protection and blessings. Besides the highly visited shrines of the fourteen Pure Ones, there is also another category of Shia pilgrimage sites, namely Imam zadihs. Imam zadihs are the tombs of descendants, relatives, and close friends of the Twelve Imams. Many	

Author Copy. Not for Sale.

		Shia also visits the mausoleums of revered Sufi saints and scholars.	
Shrines and saints	May make pilgrimages to shrines and not venerate "saints". However, Salafis reject ziyarat.	May make pilgrimages to shrines and venerate "saints".	
Ban on the consumption of pork	Yes.	Yes.	Yes.
Seafood consumption	Most schools of Sunni Islam permit the eating of any form of seafood.	Prohibit the consumption of any seafood which does not accord with the Old Testament requirement of having "fins and scales".	
Given names common among adherents	Muhammad, Abdullah, Abu Bakr, Ali, Fatima, Aisha, Umar, Uthman, Hassan, and Hussain are common names	Abbas, Ali, Fatima, Hassan, Hussein/Hussain, Zaynab are disproportionately common names among Shias, although also	

Author Copy. Not for Sale.

	among Sunni.	commonly found among Sunnis.	

The different branches and schools in Islam. The best-known split, into Sunni Islam, Shia Islam, and Kharijites, was mainly political at first but eventually acquired theological and jurisprudential dimensions. There are three traditional types of schools in Islam:

Sunni Islam, also known as Ahl as-Sunnah wa'l-Jama'h or simply Ahl as-Sunnah, is the largest denomination of Islam. The word Sunni comes from the word sunnah, which means the teachings and actions or examples of the Sahaba and the Islamic prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam). In many countries, overwhelming majorities of Muslims are Sunnis, so they simply refer to themselves as "Sunnis" and do not use Muslims as a label.

The Sunnis believe that Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) did not specifically appoint a successor to lead the Muslim Umma (community) before his death, however, they approve of the private election of the first companion, Abu Bakr.

Sunni Muslims regard the first four caliphs (Abu Bakr, Umar ibn al-Khattab, Uthman ibn Affan and Ali ibn Abi Talib) as "al-Khulafa' ur- Rashidun" or "The Rightly Guided Caliphs." Sunnis also believe that the position of caliph may be attained democratically, by gaining a majority of the votes, but after the Rashidun, the position turned into a hereditary dynastic rule because of the divisions started by the Umayyads and others. After the fall of the Ottoman Empire in 1923, there has never been another caliph as widely recognized in the Muslim world.

Recent divisions

In recent times, followers of the classical Sunni schools of jurisprudence and kalam (rationalistic theology) on one hand, and Islamists and Salafis such as Wahhabis and Ahle Hadith, who follow a literalist reading of early Islamic sources, on the other, have laid competing for claims to represent orthodox Sunni Islam. The former type of Old Islam is sometimes called "Traditional

Author Copy. Not for Sale.

Islam". In South Asia, the Barelvi and Deobandi schools represent further schism within classical Sunni Islam. Islamic modernism is also a significant development.

The Khawarij movement, Ibadism or Ibadiyya, also known as the Ibadis (Arabic: al-Ibadiyyah), is a school of Islam dominant in Oman. It is also found in parts of Algeria, Tunisia, Libya, and east Africa. The movement is said to have been founded around the year 650 CE or about 20 years after the death of the Islamic Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam), predating both the Sunni and Shia denominations. Modern historians trace back the origins of the denomination to a moderate current of the Khawarij movement; contemporary Ibadis strongly object to being classified as Kharijites, although they recognize that their movement originated with the Kharijite secession of 657 CE.

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 6

Caste system in Islam

Islam does not recognize any castes, Muslim communities in South Asia apply a system of social stratification. It developed as a result of ethnic segregation between the foreign conquerors (Ashraf) "noble" and the local converts (Ajlaf), as well as the influence of the indigenous Sanatan culture.

The Indian Muslim society also split on the basis of the existing Sanatan caste system, In India people from the Sanatan religion converted to Islam and brought their original caste system to the Muslim society in the region.

The 14th-century political thinker of the Delhi Sultanate recommended that the "Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) family" and "noble" (i.e. Ashrafs) be given a higher social status than the low-born (i.e. Ajlaf).

Beginning in the 19th century, the British scholars of India first cataloged the various Muslim castes.

Over the centuries, like other South Asian societies, the Muslim society in the region has evolved into the concept of caste purity and pollution. Hence, the low-class (Ajlaf) Muslims in the region have faced other discrimination. In 20th century India, the upper-class (Ashraf) Muslims dominated the government jobs and parliamentary representation. As a result, there have been campaigns to include lower social classes among the groups eligible for affirmative action in India under SC and STs Provision act.

Author Copy. Not for Sale.

In India's Bihar state, cases have been reported in which the higher caste Muslims have opposed the burials of lower caste Muslims in the same graveyard.
A study in a Pakistani village found that a caste-like hierarchy exists in the Muslim community of the town. The sweeper group is ranked the lowest. The other Muslim communities do not allow the sweepers to touch the cooking vessels of the upper-ranking groups of Muslims.

- Ashraf, who claim foreign-origin descent from Balochs, Afghans, Arabs, Persians, Turks, etc., e.g. Sayed, Mughal, Baloch, Pathan, and Sheikh
- Converts from upper castes, e.g. Muslim Rajput.
- Converts from other "clean" castes, e.g. Darzi, Dhobi, Dhuniya, Gaddi, Faqir, Hajjam (Nai), Julaha, Kabaria, Kumhar, Kunjra, Mirasi, Manihar and Teli.
- Converts from untouchable castes which are considered clean by Muslims and part of Umma, e.g. Bhangi.

The Holy Qur’an states that all humans are the descendants of one man Adam and are therefore brothers to one another.

The Holy Qur’an: Surah Al-Hujurat. 49, Verse. 13
O mankind! We have created you from a male and a female, and made you into nations and tribes, that you may know one another. Verily, the most honourable of you with Allah is that (believer) who has At-Taqwa [i.e. he is one of the Muttaqun (The Holy Qur’an - see Surah Al-Baqarah. 2, Verse. 2). Verily, Allah is All-Knowing, All-Aware.

When Allah Subhanahu wa Ta'ala says to mankind in the Holy Qur'an! We have created you with a man and a woman, then who divided the Muslims into different castes.
Who is that, who change the verdict of Allah Subhanahu wa Ta'ala can they be Muslim?
If anybody will ask who are you? Then the answer must be I am a Muslim don't divide yourself into sects and caste if you are a

Author Copy. Not for Sale.

Muslim and at the time of Nikah follow the instruction of Allah Subhanahu wa Ta'ala according to the Holy Qur'an.
In Islam marriage is permitted for a man with a chaste woman either Muslim or from the People of the Book (Jews, and Christians) but not for polytheists or "idolaters".
Allah Subhanahu wa Ta'ala says in the Holy Qur’an.

The Holy Qur’an, Surah Al-Ma'idah. 5: Verse. 5
Made lawful to you this day are At-Tayyibat [all kinds of Halal (lawful) foods, which Allah has made lawful (meat of slaughtered eatable animals, milk products, fats, vegetables, and fruits). The food (slaughtered cattle, eatable animals) of the people of the Scripture (Jews and Christians) is lawful to you and yours is lawful to them. (Lawful to you in marriage) are chaste women from the believers and chaste women from those who were given the Scripture (Jews and Christians) before your time when you have given their due Mahr (bridal - money given by the husband to his wife at the time of marriage), desiring chastity (i.e. taking them in legal wedlock) not committing illegal sexual intercourse, nor taking them as girl-friends. And whosoever disbelieves in Faith [i.e. in the Oneness of Allah and in all the other Articles of Faith i.e. His (Allah's) Angels, His Holy Books, His Messengers, the Day of Resurrection and Al-Qadar (Divine Preordainments)], then fruitless is his work; and in the Hereafter, he will be among the losers.

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 7

Mahr Vs Dowry

Mahr

What is Mehr and why it is important in Islam?

Islam has given some rights to both genders who are tied in a bond of marriage. Among the rights of a wife, one of the most important rights is Mahr. This is the money that a husband is supposed to give to his wife when the marriage contract is completed.

The Holy Qur'an in Surah An-Nisa. 4, verse: 4

And give to the women (whom you marry) their Mahr (obligatory bridal money given by the husband to his wife at the time of marriage) with a good heart; but if they, of their own good pleasure, remit any part of it to you, take it, and enjoy it without fear of any harm (as Allah has made it lawful).

Mahr is the token of respect and honour to the woman. It can be given according to the capability of a person.

The Holy Qur'an in Surah Al-Baqarah. 2, verse: 236

There is no sin on you, if you divorce women while yet you have not touched (had sexual relation with) them, nor appointed unto them their Mahr (bridal money given by the husband to his wife at the time of marriage). But bestow on them (A suitable gift), the rich according to his means, and the poor according to his means, a gift of reasonable amount is a duty on the doers of good.

The Mahr is often paid to the bride in parts. The Mahr amount given to the bride at the signing of the marriage contract is called a 'muajjal, which is paid at the time of marriage (Nikah) but 99% is not paid at the time of marriage (Nikah) just mention in Nikah

Author Copy. Not for Sale.

contract paper and around 95% are not paying Mahr in rest of his life. Giving of Mahr is compulsory under Islamic Law but dowry is prohibited under Dowry Prohibition Act.

Dowry

Islam has no concept of giving dowry, but still, in several Muslim customs, this tradition seems to be increased. Particularly in regions like India, Pakistan, and Bangladesh. In actual fact, the custom of giving dowry has never been legitimated by Islam and is not widely spread among Muslims of another ethnicity. It appears to be the replication of previous religious custom in which daughters have no share in the property of the family but were given expenditures that could be in the form of households. On the contrary, the daughter in Islam has the full right to their family property and inheritance.

Dowry is mostly given in the form of cash, goods, or belongings by the bride's family to the bridegroom in order to catch the attention of her in-laws and her husband and moreover after marring would become the property of him or his family, which is not practiced in Islam and is against the principals of Islam. In Islam, it is not allowed that a woman to be owed by a family or be traded in such a way. As it is offensive behaviour to demand money from the bridegroom or his family from the bride or his relatives.

Before Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam), this concept was considered the property of the girl's custodian. The concept of presenting bride gifts of cash or property or spending a lot on a grand wedding feast, presenting a house, or giving furniture for their house and household possessions are absent to the discretion of the people involved in Islam. If we take the example of Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) he has also sawed the marriages of his four daughters.

When Hazrat Fatima got married to Hazrat Ali bin Abi Talib, Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) gave her

Author Copy. Not for Sale.

various gifts but there is no evidence of giving gifts to any of his other daughters at the time of their marriages. If giving gifts would be practiced in Islam he would have given these to them as well and the gifts he has given to his daughter Fatima were very modest household items which include a bed sheet, a leather water bag, and a pillow that was stuffed with grass and fibre.

What is Dowry?

Dowry means any property or valuable security given or agreed to be given by the bride to the groom.

Under Dowry Prohibition Act, 1961 "dowry" means any property or valuable security given or agreed to be given either directly or indirectly. The dowry refers to the durable goods, cash, and real or movable property that the bride's family gives to the bridegroom, his parents, or his relatives as a condition of the marriage. Dowry is essentially in the nature of a payment in cash, jewelry, electrical appliances, furniture, bedding, crockery, utensils, and other household items that help the newlyweds set up their homes. Dowry is referred to as Jahez in Arabic. The dowry system can put a great financial burden on the bride's family. In some cases, the dowry system leads to crime against women, ranging from emotional abuse and injury to even deaths. The payment of dowry has long been prohibited under specific Indian Laws including the Dowry Prohibition Act, 1961, and subsequently by sections 304A and 498A of the Indian Penal Code.

Dowry is a non-Muslim custom, India, Pakistan, and Bangladesh Muslims have converted Muslims from non-Muslims so still follow the same custom due to lack of Islamic knowledge.

Mahr vs Dowry

Mahr and dowry are two different concepts. These concepts differ on a very essential basis; where dowry is a social evil while the other, Mahr provides the women financial security during and after the marriage. Mahr is given by the husband to the wife whereas dowry, most of the time is given by the family of the wife to the

Author Copy. Not for Sale.

husband. Mahr is for the benefit of the wife and dowry is a financial burden on the wife. Women are tortured for the dowry and it is the right of the Muslim woman to get Mahr from her husband either before marriage or after marriage as decided. Giving of Mahr is compulsory under Islamic Law but dowry is prohibited under Dowry Prohibition Act. Mahr or dower has to be given to the wife however she is vested with discretion to remit it but giving, taking, demanding, or even advertising for dowry is an offense. Fixing of Mahr depends upon the social status of husband and wife and their family, qualifications, wife's age, and beauty whereas dowry is given due to obligations of economic, social, and religious factors.

The killing of a female child is an effect of dowry

Women before Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) in Saudi Arabic.

Female Infanticide: There is no doubt that Arabs committed infanticide before Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam). It was not a new thing nor was it limited to one group of tribes. Young girls were usually the victims of this dreadful practice, however, young boys may have also been killed once there were no more girls left. It was said proverbially, "The dispatch of daughters is a kindness" and "The burial of daughters is a noble deed."

In Arabia, as among other primitive people, child murder was carried out in such a way that no blood was shed, and the infant was buried alive. Often the grave was ready by the side of the bed on which the daughter was born. Although the practice of infanticide had once been general, it had nearly died out by the time of the prophet, except among a few tribes, such as the Tamim.

In the present day, female children were killed by abortion in India, Pakistan, and Bangladesh due to afraid of dowry and we are responsible for the same because we are part of this system.

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 8

Why are Muslims being crushed?

There are three categories of Muslims as follows.

1. Muslim by following Islamic rules given by Allah and Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam), through The Holy Qur'an and authentic Hadith.
2. Muslim rulers, most of them know the Holy Qur'an and authentic hadith about Islamic precepts given by Allah and Prophet Muhammad (sallallahu alayhi wa sallam), but mislead illiterate Muslims because they want to rule over them.
3. Muslim by name, don't know the basic rules of Islam.

Forget about the long back past history, focus on recent history and ongoing wars.

Iran vs. Iraq war: The roots of the war lay in a number of territorial and political disputes between Iraq and Iran. Iraq wanted to seize control of the rich oil-producing Iranian border region of Khuzestan, a territory inhabited largely by ethnic Arabs over which Iraq sought to extend some form of suzerainty.
War for power ruler, according to many surveys around 500,000 Iraqi and Iranian soldiers died over the course of the war, in addition to an estimated 100,000 civilians. As Result Muslims were killed by Muslims.

The civil war in Syria: A peaceful uprising against Bashar al-Assad the president of Syria almost 11 years ago turned into a full-scale civil war. The conflict has left more than 500,000 people dead. Cities and countries were devastated. As Result Muslims were killed by Muslims.

Author Copy. Not for Sale.

The Syrian Observatory for Human Rights: A UK-based monitoring group with a network of sources on the ground had documented the deaths of 367,965 people by December 2018.
The figure did not include 192,035 people who it said were missing and presumed dead. The civil war still going on.

Yemen crisis: The conflict has its roots in the failure of a political transition supposed to bring stability to Yemen following an Arab Spring uprising that forced its longtime authoritarian president, Ali Abdullah Saleh, to hand over power to his deputy, Abdrabbuh Mansour Hadi, in 2011. The civil war began in September 2014 when Hadi forces took over the capital city Sana'a, which was followed by a rapid Hadi takeover of the government. Concurrently, a coalition led by Saudi Arabia launched military operations by using airstrikes to restore the former Yemeni government. More than 60% of civilian deaths have been the result of Saudi-led airstrikes, the UN says.
As president, Mr. Hadi struggled to deal with a variety of problems, including attacks by jihadists, a separatist movement in the south, the continuing loyalty of security personnel to Saleh, as well as corruption, unemployment, and food insecurity.
UN humanitarian office puts Yemen war dead at 233,000, mostly from 'indirect causes' Millions of children across Yemen face serious threats due to malnutrition, in particular, and the lack of basic health services. All these threats are caused by the ongoing war and hostilities in the country.
The UN estimated that says “the war had already caused an estimated 300,000 deaths, including 131,000 from indirect causes such as lack of food, health services, and infrastructure”.
Muslims are killed by Muslims by rulers. All the above wars have led to the killings by the rulers for the sake of power. Islam does not permit this type of bloodshed in the name of Jihad.
What is the Taliban did in Afghanistan?

Author Copy. Not for Sale.

So many terrorists organization active in Pakistan are called themselves Jihadi organizations but the fact is that they are bloody murderers and Allah will not forgive them.

Who is doing the blast in the Pakistan Mosque hundreds of dead and thousands of wounded who is responsible for the blast?

From time to time the same incident is repeated and the Government of Pakistan does nothing because the Government of Pakistan himself responsible for the same.

In an interview with journalist Wajahat Saeed khan for Dunya News Channel of Pakistan on 25th October 2015, Pakistan's former president General Pervez Musharraf said militants like Osama Bin Laden and the Taliban were heroes for Pakistan.

He said:

"We started Religious Militants for the benefit of Pakistan in 1979 to fight against Russia"

"We collected militants from all over the world"

"We trained Taliban and other religious militants groups they are our heroes for CIA and Pakistan"

"We have given hero reception to Indian militants"

"We trained them to fight against the Indian Army"

"All the Lasker and other groups are our heroes"

"They are our heroes; it was only later but now become villains"

"Now the environment is changed, now the Religious Militants converted into Religious Terrorism the hero's become villains"

"Now the positive activities changed into negative activities, now they are killing us, now we have to control and stop them because now we are affected and we are victims"

This interview is available on internet YouTube. You Tube Link: https://youtu.be/nCyiC4Npxnk

https://youtu.be/ qHub1QnGRnU

The Ex-Prime Minister of Pakistan Mr. Imran Khan admitted in his speech at the UN in September 2019 that terrorist organizations active in Pakistan are trained by the Pakistani Army and funded by the USA.

Author Copy. Not for Sale.

This type of killing is a well-planned conspiracy by the enemy of Islam, we have to understand and stop it.
The whole thing is that money is the biggest thing, they are doing all the killing for money only and it is not hidden from where they are getting money the whole world knows the fact.
It’s called Terrorism which is not permitted in Islam.
Islam means peace and the follower of Islam is called a Muslim but now the concept is changed now Muslim means terrorist and the credit goes to Pakistan.
I think Pakistan is a black spot in the name of Islam.
Allah will not forgive for this type of killing.

The Holy Qur’an: Surah An-Nisa- 4, Verse- 93
And whoever kills a believer intentionally, his recompense is Hell to abide therein; and The Wrath and the Curse of Allah are upon him, and a great punishment is prepared for him.

The Holy Qur’an: Surah Al-Ma'idah- 5, Verse- 32
Because of that, We ordained for the Children of Israel that if anyone killed a person, not in retaliation of murder, or (and) to spread mischief in the land - it would be as if he killed all mankind, and if anyone saved a life, it would be as if he saved the life of all mankind. And indeed, there came to them Our Messengers with clear proofs, evidences, and signs, even then after that many of them continued to exceed the limits (e.g. by doing oppression unjustly and exceeding beyond the limits set by Allah by committing the major sins) in the land!

This is the most significant cause Muslims are beaten everywhere and Muslim countries keep quiet.
I think nobody will come to save Muslims except Allah (subhanahu wa ta'ala) so obey Allah and His Messenger Prophet Muhammad (sallallahu alayhi wa sallam).

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 9

Life after Death

All know life & death these two fact thing. But the very fact is life after death. If you believe in Allah if you believe in The Holy Qur'an if you believe in Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam). You have to believe in life after death.

All the prophets of Allah called their people to worship Allah and to believe in life after death.

The question of whether there is life after death does not fall under the jurisdiction of science, as science is concerned only with the classification and analysis of data.

Moreover, Man has been busy with scientific inquiries and research, in the modern sense of the term, only for the last few centuries, while he has been familiar with the concept of life after death since times immemorial.

The very fact that all the prophets of Allah have death with this metaphysical Question of life after death so, confidently and so uniformly The rap between their ages in some cases, being thousands of years goes to prove that the source of their knowledge of life after death as proclaimed by them all, was the same, i.e. Divine revelation.

We also know that these prophets of Allah were greatly opposed by their people, mainly on the issue of life after death, as their people thought it impossible.

But in spite of opposition, the prophets won many sincere followers.

When the idolaters of Mecca denied even the possibility of life after death, the Holy Qur'an exposed the weakness of their stand by advancing very logical and rational arguments in support of it:

Author Copy. Not for Sale.

The Holy Qur’an: Surah Al-Jathiyah 45, Verses 26
Say (to them): "Allah gives you life, then causes you to die, then He will assemble you on the Day of Resurrection about which there is no doubt. But most of mankind know not."

According to all famous religious faith, there is heaven (Paradise) & Hell. When the people die. The body destroys in this world by using any method according to religious faith.
But soul (spirit) will go to Heaven (paradise) or Hell according to the previous report. If your previous report is good, then Allah will reward you and give you a place in Heaven (paradise) at that time you are also entitled to avail all the facilities which are promised by Allah before.
If your previous report is bad, then Allah will give you punishment and send you to hell. At that time, you will get all the punishment that is available in hell. Allah also informs us before. We have the right to choose our own path. There are only two ways one is going to heaven (paradise) and the other is going to hell.
Allah has given a very important thing to humankind which is sense. Through sense, humans can judge what is right and what is wrong. But you have to use your own sense to judge and choose your own way that is dependent on you.
If you will choose the way of heaven, then definitely Allah will give you a place in heaven that is his promise. If you will choose the way of hell, then definitely Allah will through you in hell and at that time nobody can save you.
Undoubtedly, Allah (Subhanahu wa ta'ala) says in the Holy Qur'an at many places that there will certainly be a Hur in Paradise because it is His promise. But why are we so interested in Hur (Most Beautiful Women than expected)?
Why don't we try to please Allah to save us from the fires of hell?
Our goal is to be safe from the fire of hell, so try to follow the instructions of Allah (subhanahu wa ta'ala) and His and last Messenger Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) and

Author Copy. Not for Sale.

keep on praying to Allah (subhanahu wa ta'ala) always. Save us from the fire of Hell. Ameen.

The choice is yours you have the right to choose your own way. And you have to decide your own future.

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 10

Condolence and Food

Prayers for the deceased and the importance of rituals like Qul (3 days), Chaliswan (40 days), and Barsi (Yearly)?

Narrated: Jareer ibn ‘Abdullah said The Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) forbade, making food by the family of the deceased and invite people to come and eat.

Narrated by Ahmad, 6866; classed as saheeh by al-Albaani in Talkhees Ahkaam al-Janaa’iz.

‘Abdullah said: We used to regard gathering with the family of the deceased and making food after the burial as coming under the same heading as wailing.

This type of custom is not in Islam it's a custom of non-Muslims we are surrounded by non-Muslims for that reason we are adopting the same custom it's called the majority effect.

It is not permissible to go to these meals and gatherings; rather what must be done is to tell people not to do that and to explain to them that it is contrary to Islam.

With regard to reciting the Holy Qur’an together, if the group starts to recite the Holy Qur’an together in unison, this is another innovation; this was not narrated from the Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) or from any of his Companions.

You should not attend such gatherings and if you do attend then you should explain to them that this action is not mentioned in Islam. If they do not listen to you, you should leave, because the Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said: "Whoever sees a bad deed among you, let him replace it with his own hands; if he cannot, then with his tongue; and if he cannot, then with his heart, and he is the weakest in faith."

Author Copy. Not for Sale.

Instead of Qul (3 days), Chaliswan (40 days), and Barsi (Yearly) we will try to do the following Sadaqah Jariyah in our life.

5 Acts of Sadaqah Jaariyah in Islam.

In Islam, there are many acts that can lead to immeasurable rewards - both today and in our Hereafter; these acts are commonly referred to as sadaqah jariyah.

Sadaqah jariyah is an act of giving in a way that keeps on giving. For example, if you were to invest in planting a tree, that tree would then go on to provide shelter for as long as it stands – meaning you shall receive an ongoing reward for as long as it stands, too.

The Holy Qur'an: Surah Al-Hadid. 57, Verse. 18

Verily, those who give Sadaqat (i.e. Zakat and alms), men and women, and lend Allah a goodly loan, it shall be increased manifold (to their credit), and theirs shall be an honourable good reward (i.e. Paradise).

5 Acts of Sadaqah Jariyah is the best in Islam.

1. Participating in the Building of a Mosque, School, or Hospital.
2. Donating Religious Material.
3. Building Water sources.
4. Donating towards educating a child.
5. Supporting poor Children.

Sadaqah Jariyah is an investment for the Hereafter, throughout life, we invest a lot of money, time, and effort into achieving our various personal goals and dreams. We often focus our energy on work or home, putting in a lot of hard work to obtain the results we wish to see.

Whenever we are investing in our family that time we must remember our next life which is life after death so, we have to focus on investing in our Hereafter as this is where the rewards are the greatest; not only for us today but for long after we have died.

Author Copy. Not for Sale.

The Holy Qur’an: Surah Al-Baqarah. 2, Verse. 261
The likeness of those who spend their wealth in the Way of Allah is as the likeness of a grain (of corn); it grows seven ears, and each ear has a hundred grains. Allah gives manifold increase to whom He wills. And Allah is All-Sufficient for His creatures' needs, All-Knower.

We should all try to adopt charity habits that are the only way to benefit us in our Hereafter We don't know when our life will end. May Allah subhana wa ta'ala reward us all for our good deeds and acts of sadaqah, “Ameen”.

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 11

The 72 Signs of Doomsday (Qayamat)

The Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) foretold 72 signs that would appear near Doomsday (Qayamat):

Events that have already taken place.

1. People will usurp Ama'naat.
2. Lying will become an art.
3. There will be murders on the slightest of disagreements.
4. Usury will become common.
5. There will be very tall buildings.
6. People will sell Religion to the world.
7. People will treat relatives badly.
8. Justice will become a rarity.
9. Lies will be considered truth.
10. Clothes will be of silk.
11. Persecution will become common.
12. Divorces will become common.
13. Sudden deaths will increase.
14. The usurper of Ama'naat will be considered honest and honourable.
15. The keeper of Ama'naat will be called a usurper of things given to him for safekeeping.
16. Liars will be thought of as honest.
17. Honest people will be thought of as liars.
18. False accusations will become the norm.
19. It will be hot in spite of the rain.
20. People from bad backgrounds and with bad upbringings will live a life of luxury.
21. Ulema and Qaris will commit adultery.

Author Copy. Not for Sale.

22. People will wear clothes with animal skin.
23. Gold will become common.
24. Sin will increase.
25. Peace will become rare.
26. Mosques will be decorated.
27. And will have tall minars.
28. But hearts will be empty.
29. Alcoholic drinks will be consumed.
30. Punishments ordered by the Shariah will be revoked and will no longer be implemented.
31. Women will order their mothers around.
32. Women will trade along with men.
33. Women will imitate men.
34. Men will imitate women.
35. People will swear by things other than Allah and the Holy Qur'an.
36. Only people one knows will be greeted with the Salaam.
37. The knowledge of the sharah will be used to earn worldly things.
38. Acts that earn the Akhirah, will be used to earn the world.
39. Assets belonging to the nation will be considered and treated as personal treasures by the rulers.
40. Ama'naat will be considered one's personal asset.
41. The lowest and the worst man in the nation will become its leader.
42. And will obey their wives.
43. Women who sing will be treated with great deference
44. Instruments of music will be kept with great care.
45. Alcohol will be drunk on the highways.
46. Justice will be sold in the courts.
47. The number of men in the police force will increase.
48. Animal fur will be used.
49. The last of the Ummat will curse those before them.
50. There will be an increase in Earthquakes.

Author Copy. Not for Sale.

51. Lies will become a habit of the rulers and the rich.

Events that have not taken place.

1. People will leave a prayer.
2. Inset! Ad of wishing for children, people will pray that they do not have children.
3. Good people, when they try to practice, will be cut off from the world.
4. Previously good people will also usurp Ama'naat.
5. Leaders will become persecutors.
6. But their hearts will smell and will be dead.
7. And will be bitter.
8. Demand for Silver will increase.
9. Ayats from the Holy Qur’an will be decorated and calligraphy will become common.
10. People who are with naked feet, naked bodies, and are against religion will become kings.
11. Even Muslims will be prepared to give false testimony, without being incited to it.
12. Zakat will be considered a penalty.
13. People will not obey their fathers.
14. And will mistreat their mothers.
15. And will not hold back from harming their friends.
16. And the voices of men who commit adultery will be raised in mosques.
17. People will be proud of their acts of persecution.
18. Instead of music, the Holy Qur’an will be used to gain pleasure for its tune and style (qirat), not for what it preaches, its meaning, or for rewards in the Akhirah.
19. Either Allah will send a Red Storm upon you.
20. Or your faces will be changed.
21. Or a rain of rocks from the! Skies. Asteroids? Meteors.

Author Copy. Not for Sale.

The only Muslims will be the causes of Doomsday (Qayamat). Because day by day Muslims are doing the same things which are mentioned by Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) as a sign of Doomsday (Qayamat).
Constructing high buildings is mentioned among the signs of Doomsday in hadiths.
Below is the word of Prophet Muhammad (Sallallahu Alayhi wa Sallam) as recorded in the Hadith.

Al-Bukhari, Volume.1, Book.2, The Book of Belief, Hadith number 50
When the shepherds of black camels start boasting and competing with others in the construction of higher buildings.

Sunan Ibn Majah, Volume.1, Book.1, The Book of Sunnah, Hadith number 63
'And when you see barefoot, naked, destitute shepherds competing in constructing tall buildings.'

The shepherds of black camels refer to Arabs because they used to be shepherds, and the black camels are a native species of the Arabian Peninsula.
The world’s tallest buildings (skyscrapers) and the world’s tallest clocktower are all in Arab lands, and now Saudi Arabia is going to build the world's tallest buildings higher than Burj Khalifa of Dubai As per the Hadith these are the signs of Doomsday.

The world's tallest building Burj Khalifa, known as the Burj Dubai is a skyscraper in Dubai, United Arab Emirates, with a total height of 829.8 meters and a roof height of 828 meters.
The world's tallest clock tower building is “The Makkah Clock Royal Tower” in Saudi Arabia, with a total height of 601 meters.
The Arab skyscraper prophecy is important because it signals the beginning of the end times.
In the Arab countries, some buildings are in the construction phase and soon will be included in the list of the greatest skyscrapers in

Author Copy. Not for Sale.

the world.
The following buildings are under construction.
Pentominium, Dubai (516 m)
Burj Al Alam, Dubai (510 m)
Diamond Tower, Jeddah (432 m)

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 12

Twenty Verses of the Holy Qur’an

1. The Holy Qur’an, Surah Al-An’am 6, Verse. 159:
   Verily, those who divide their religion and break up into sects (all kinds of religious sects), you (O Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam) have no concern in them in the least. Their affair is only with Allah, Who then will tell them what they used to do.
2. The Holy Qur’an, Surah Al-Imran 3, Verse. 103:
   And hold fast, all of you together, to the Rope of Allah (i.e. this Qur’an), and be not divided among yourselves, and remember Allah's Favour on you, for you were enemies one to another but He joined your hearts together, so that, by His Grace, you became brethren (in Islamic Faith), and you were on the brink of a pit of Fire, and He saved you from it. Thus Allah makes His Ayat (proofs, evidences, verses, lessons, signs, revelations, etc.,) clear to you, that you may be guided.
3. The Holy Qur’an, Surah Al-Mu’minun 23, Verse. 53:
   But they (men) have broken their religion among them into sects, each group rejoicing in what is with it (as its beliefs).
4. The Holy Qur’an, Surah Ghafir 40, Verse. 60:
   And your Lord said: "Invoke Me, [i.e. believe in My Oneness (Islamic Monotheism) and ask Me for anything] I will respond to your (invocation). Verily! Those who scorn My worship [i.e. do not invoke Me, and do not believe in My Oneness, (Islamic Monotheism)] they will surely enter Hell in humiliation!"
5. The Holy Qur’an, Surah Al-Baqarah 2, Verse. 152:
   Therefore remember Me (by praying, glorifying), I will

Author Copy. Not for Sale.

remember you, and be grateful to Me (for My countless Favours on you) and never be ungrateful to Me.

6. The Holy Qur’an, Surah Al-Imran 3, Verse. 185:
   Everyone shall taste death. And only on the Day of Resurrection shall you be paid your wages in full. And whoever is removed away from the Fire and admitted to Paradise, he indeed is successful. The life of this world is only the enjoyment of deception (a deceiving thing).
7. The Holy Qur’an, Surah Luqman 31, Verse. 34:
   Verily, Allah! With Him (Alone) is the knowledge of the Hour, He sends down the rain, and knows that which is in the wombs. No person knows what he will earn tomorrow, and no person knows in what land he will die. Verily, Allah is All-Knower, All-Aware (of things).
8. The Holy Qur’an: Surah At-Taubah 9, Verse. 28
   O you who believe (in Allah's Oneness and in His Messenger (Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam)! Verily, the Mushrikun (polytheists, pagans, idolaters, disbelievers in the Oneness of Allah, and in the Message of Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam) are Najasun (impure). So let them not come near Al-Masjid-al-Haram (at Makkah) after this year, and if you fear poverty, Allah will enrich you if He wills, out of His Bounty. Surely, Allah is All-Knowing, All-Wise.
9. The Holy Qur’an, Surah An-Nahl 16, Verse. 23:
   Certainly, Allah knows what they conceal and what they reveal. Truly, He likes not the proud.
10. The Holy Qur’an, Surah Al-Isra 17, Verse. 23:
    And your Lord has decreed that you worship none but Him. And that you be dutiful to your parents. If one of them or both of them attain old age in your life, say not to them a word of disrespect, nor shout at them but address them in terms of honour.
11. The Holy Qur’an, Surah Al-Ankabut 29, Verse. 45:

Author Copy. Not for Sale.

Recite (O Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam) what has been revealed to you of the Book (the Qur'an), and perform As-Salat (Iqamat-as-Salat). Verily, As-Salat (the prayer) prevents from Al-Fahsha' (i.e. great sins of every kind, unlawful sexual intercourse) and Al-Munkar (i.e. disbelief, polytheism, and every kind of evil wicked deed) and the remembering (praising) of (you by) Allah (in front of the angels) is greater indeed than your remembering (praising) of Allah in prayers. And Allah knows what you do.

12. The Holy Qur'an, Surah Ar-Ra'd 13, Verse. 11:
    For him (each person), there are angels in succession, before and behind him. They guard him by the Command of Allah. Verily! Allah will not change the (good) condition of a people as long as they do not change their state (of goodness) themselves (by committing sins and by being ungrateful and disobedient to Allah). But when Allah wills a people's punishment, there can be no turning back of it, and they will find besides Him no protector.
13. The Holy Qur'an, Surah Al-Imran 3, Verse. 139:
    So do not become weak (against your enemy), nor be sad, and you will be superior (in victory) if you are indeed (true) believers.
14. The Holy Qur'an, Surah Al-Isra 17, Verse. 31:
    And kill not your children for fear of poverty. We shall provide for them as well as for you. Surely, the killing of them is a great sin.
15. The Holy Qur'an, Surah Maryam 19, Verse. 95:
    And every one of them will come to Him alone on the Day of Resurrection (without any helper, or protector or defender).
16. The Holy Qur'an: Surah Al-Kahf 18. Verse. 46
    Wealth and children are the adornment of the life of this world. But the good righteous deeds, that last, are better

Author Copy. Not for Sale.

with your Lord for rewards and better in respect of hope.

17. The Holy Qur’an: Surah Al Nisa. 4, Verse. 59:
    O you who believe! Obey Allah and obey the Messenger (Muhammad Sallallahu Alayhi wa Sallam), and those of you (Muslims) who are in authority. (And) if you differ in anything amongst yourselves, refer it to Allah and His Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam), if you believe in Allah and in the Last Day. That is better and more suitable for final determination.
18. The Holy Qur’an: Surah Al –Baqarah. 2, Verse. 30.
    And (remember) when your Lord said to the angels: "Verily, I am going to place (mankind) generations after generations on earth." They said: "Will You place therein those who will make mischief therein and shed blood, - while we glorify You with praises and thanks and sanctify You." He (Allah) said: "I know that which you do not know."
19. The Holy Qur’an: Surah Al-Jathiyah. 45, Verse. 26.
    Say (to them): "Allah gives you life, then causes you to die, then He will assemble you on the Day of Resurrection about which there is no doubt. But most of mankind know not."
20. The Holy Qur’an: Surah At-Tur. 52, Verse. 21.
    And those who believe and whose offspring follow them in Faith: to them shall We join their offspring, and We shall not decrease the reward of their deeds in anything. Every person is a pledge for that which he has earned.

******

Author Copy. Not for Sale.

CHAPTER: 13

Twenty Authentic Hadith

1. Sahih Bukhari, Volume. 1. Book of Revelation. Hadith Number 1: Narrated by ‘Umar bin Al-Khattab’. I heard Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) saying, "The reward of deeds depends upon the intentions and every person will get the reward according to what he has intended. So whoever emigrated for worldly benefits or for a woman to marry, his emigration will be for what he emigrated for."
2. Sahih Bukhari, Volume. 2. Book of Belief. Hadith Number 10: Narrated by ‘Abdullah bin Amr’. The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said, "A Muslim is the one who avoids harming Muslims with his tongue and hands. And a Muhajir (emigrant) is the one who gives up (abandons) all that Allah has forbidden."
3. Sahih Bukhari, Volume. 2. Book of Belief. Hadith Number 11: Narrated by ‘Abu Musa’. Some people asked Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) "Whose Islam is the best? (i.e., who is a very good Muslim)?" He replied, "One who avoids harming the Muslims with his tongue and hands."
4. Sahih Bukhari, Volume. 2. Book of Belief. Hadith Number 42: Narrated by ‘Abu Huraira’. Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said, "If any one of you improves (follows strictly) his Islamic religion then his good deeds will be rewarded ten times to seven hundred times for each good deed and a bad deed will be recorded as it is."

Author Copy. Not for Sale.

5. Sahih Bukhari, : Volume. 3. Book of Sales and Trade. Hadith Number 2057: Narrated by ‘Aisha’. Some people said, "O Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) Meat is brought to us by some people and we are not sure whether the name of Allah has been mentioned on it or not (at the time of slaughtering the animals)." Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said (to them), "Mention the name of Allah and eat it."
6. Sahih Bukhari, Volume. 3. Book of Sales and Trade. Hadith Number 2059: Narrated by ‘Abu Huraira’. The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said, "A time will come upon the people when one will not care how one gains one's money, legally or illegally."
7. Tirmidhi Hadith, Book of Salat (Prayer) Number 171: Narrated by Ali bin Abi Talib. The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said to him: O 'Ali! Three are not to be delayed: Salat when its time comes, a funeral when it (a prepared body) is present, and the (marriage of a) single woman when there is an equal for her.
8. Tirmidhi Hadith Number 1987: Abu Dharr said: The Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said to me: 'Have Taqwa of Allah wherever you are, and follow an evil deed with a good one to wipe it out, and treat the people with good behaviour.
9. Tirmidhi Hadith Number 2754. Narrated Anas: There was no person more beloved to them than the Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa Sallam). [He said:] And they would not stand when they saw him because they knew that he disliked that.
10. Tirmidhi Hadith Number 2755. Narrated Abu Mijlaz: that Mu'awiyah came out and 'Abdullah bin- az-Zubair and Ibn Safwan stood for him when they saw him, so he said: Sit, I heard the Messenger of Allah (Sallallahu Alayhi wa

Author Copy. Not for Sale.

Sallam) saying: 'Whoever wishes that he be received by men standing then, let him take his seat in the Fire.'

11. Sahih Bukhari, Volume. 1: Hadith Number 756. The Book of Adhan, Narrated Ubada bin As-Samit: Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said, "Whoever does not recite 'Surah Al-Fatiha' in his (her) Salat, his Salat is invalid."
    Also the same Hadith with following reference:
    Tirmidhi, Volume. 1, Hadith Number 247. The Book of Prayer (Salat)
    Sahih Muslim, Volume.1, Hadith Number 874, 875, 876, 878, 881. The Book of Prayer (Salat)
12. Sahih Bukhari: Volume. 7, Hadith Number 5728. Narrated Sad: The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said, if you hear of an outbreak of plague in a land, do not enter it; but if the plague breaks out in a place while you are in it, do not leave that place.
    (The same Hadith also implement on Covid. 19).
13. Sahih Bukhari Hadith: Volume. 3, Book of Oppressions. Number 2457: Narrated by 'Aisha: The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said, "The most hated person in the sight of Allah is the most quarrelsome person."
14. Sahih Bukhari. Volume. 1. The Book of Belief. Hadith Number 33: Narrated 'Abu Huraira: The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said, "The signs of a hypocrite are three:

1. Whenever he speaks, he tells a lie.
2. Whenever he promises, he always breaks it (his promise).
3. Whenever he is entrusted he betrays (proves dishonest). (If you keep something as a trust with him, he will not return it)."

15. Sahih Bukhari, Volume. 1. The Book of Belief. Hadith Number 12: Narrated 'Abdullah bin 'Amr: A man asked the Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam), "Whose Islam is

Author Copy. Not for Sale.

good" or "What (sort of) deeds in (or what qualities of) Islam are good?" The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) replied, "To feed (others), and to greet those whom you know and those whom you do not know." (Also Hadith Number 28).

16. Sahih Bukhari, Volume. 2. The Book of Witr. Hadith Number 990: Narrated Ibn 'Umar Once a man asked Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) about the Salat-ul-Lail (night prayer). Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) replied, "The Salat-ut-Lail (night Tahajjud prayer) is offered as two Rak'a followed by two Rak'a (and so on) and if anyone is afraid of the approaching dawn Fajr prayer he should offer one Rak'a and this will be a Witr for all the Rak'a which he had offered before."
17. Sahih Bukhari, Volume. 2. The Book of Witr. Hadith Number 993: Narrated 'Abdullah bin 'Umar: The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said, "Night prayer is offered as two Rak'a followed by two Rak'a and so on, and if you want to finish it, offer only one Rak'at which will be Witr for all the previous Rak'a ." Al-Qasim said, "Since we attained the age of puberty we have seen some people offering a three Rak'a prayer as Witr and all that is permissible. I hope there will be no harm in it."
18. Sahih Bukhari, Volume. 2. The Book of Witr. Hadith Number 998: Narrated 'Abdullah bin 'Umar: The Prophet (Sallallahu Alayhi wa Sallam) said, "Make Witr as your last Salat (prayer) at night."
19. Sahih Bukhari, Volume. 9. The Book of Al-Ahkam (Judgements) Hadith Number 7179: Narrated by 'Abu Hurairah Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam); said, "The worst of all mankind is the double-faced one, who comes to some people with one countenance and to others, with another countenance."

Author Copy. Not for Sale.

20. Sahih Bukhari, Volume. 2. The book of Funerals. Hadith Number 1342: Narrated Anas: We were in the funeral procession of the daughter of Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam), and Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) was sitting near the grave and I saw his eyes full of tears. He said, "Is there anyone amongst you who did not had sexual relation with his wife last night?" Abu Talba replied in the affirmative. And so, Allah's Messenger (Sallallahu Alayhi wa Sallam) told him to get down in her grave and he got down in her grave and buried her.

******

Author Copy. Not for Sale.

Nasim Iqbal: Everybody must read this book to understand religion.

I have never ever seen a book like the Holy Qur’an, it’s a divine book, a book of complete knowledge of everything you may need in your life.

Really, are you a Muslim? is my second religious book published by Literatureslight Publishing.

My 1st book “Forbidden In Islam” was published on 17th January 2022.

Really, are you a Muslim? this book is a collection of The Holy Qur'an Verses, Authentic Hadith and is based on true historical events.

******

Author Copy. Not for Sale.

کیا آپ واقعی مسلمان ہیں؟

برائے مہربانی قرآن پاک اور صحیح احادیث کو اپنی زبان میں پڑھیں تاکہ آپ اسے بہتر طریقے سے سمجھ سکیں اور اس پر عمل کر سکیں۔

سنن ابن ماجہ، جلد ا۔ کتاب ا، حدیث نمبر۔ ۲۴۳

ابوہریرہ رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: ”سب سے افضل صدقہ یہ ہے کہ جب کوئی مسلمان علم حاصل کرے، پھر اپنے مسلمان بھائی کو سکھائے“۔

مصنف

نسیم اقبال

Author Copy. Not for Sale.

بسم اللہ الرحمن الرحیم

ضروری تفصیلات

کیا آپ واقعی مسلمان ہیں؟

بیشک ساری تعریفیں اللہ ہی کی ہیں۔ ہم اس کی تعریف کرتے ہیں، اس کی امداد اور اس کی مغفرت کی تلاش کرتے ہیں اور ہم اپنے شر اور اپنے اعمال کی برائی سے اللہ کی پناہ مانگتے ہیں۔ جسے اللہ ہدایت دے، کوئی گمراہ نہیں کر سکتا۔ اور جسے اللہ چھوڑ دیتا ہے اس کے بعد کوئی راستہ نہیں لے سکتا۔ میں گواہی دیتا ہوں کہ اللہ کے سوا کوئی عبادت کے لائق نہیں ہے، جو اکیلے شراکت داروں کے بغیر ہے، اور میں گواہی دیتا ہوں کہ حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم اس کے غلام اور رسول ہیں۔ اللہ پاک نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم، ان کے اہل وعیال، اس کے ساتھی اور جو بھی ان کی نیکی میں پیروی کرے اور ان کو ہر شر سے محفوظ رکھے۔

میں نے اسلامی ثقافت کی بنیادی چیزوں کا مشاہدہ کیا اور ہندوستانی اور عربی ثقافت میں بہت زیادہ فرق پایا کیونکہ ہم میں سے اکثر اسلامی علوم کے میدان میں ناخواندہ ہیں کیونکہ ہم سمجھتے ہیں کہ یہ میرا کام نہیں ہے اور ہم علمائے کرام کی اندھی تقلید کر رہے ہیں۔ ان کے پیچھے بھیڑوں کی طرح جا رہے ہیں۔

یہ کتاب موجودہ مسلمانوں پر مبنی ہے، ہر مسلمان کو اپنے آپ سے سوال کرنا چاہیے کہ میں کس بنیاد پر مسلمان ہوں؟

یہ کتاب قرآن پاک کی آیات، صحیح احادیث اور سچے تاریخی واقعات پر مبنی مجموعہ ہے۔

یہ اسلام کے بارے میں ہے لیکن صرف مسلمانوں کے لئے نہیں...

اس کتاب کے پیچھے میرا مقصد مسلمانوں کو جہنم کی آگ سے بچانا اور اللہ اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کے پیغام کو مسلمانوں تک پہنچانا ہے۔

نسیم اقبال

فہرست

Author Copy. Not for Sale.

باب	عنوان	صفحہ
۱	کیا آپ واقعی مسلمان ہیں؟	۱
۲	اسلام میں درگاہ کا تصور	۴
۳	قرآن اور سائنس	۸
۴	مسلمان اور جدید زندگی میں تعلیم	۲۵
۵	اسلام اور موجودہ مسلمان	۳۰
۶	اسلام میں ذات پات کا نظام	۶۴
۷	مہر بمقابلہ جہیز	۶۷
۸	مسلمانوں کو کیوں کچلا جارہا ہے؟	۷۱
۹	موت کے بعد کی زندگی	۷۶
۱۰	تعزیت اور کھانا	۷۹
۱۱	قیامت کی ۷۲ نشانیاں	۸۲
۱۲	قرآن پاک کی بیس آیات	۸۷
۱۳	بیس حدیثیں	۹۱

Author Copy. Not for Sale.

باب:۱

کیا آپ واقعی مسلمان ہیں؟

۱. آپ کس قسم کے مسلمان ہیں؟

۲. آپ کے خیال میں آپ مسلمان کیسے ہیں؟

۳. کیا آپ اسلام کے بارے میں جانتے ہیں؟

۴. آپ اسلام کے بارے میں کیا جانتے ہیں؟

۵. کیا آپ نے اسلام کا مطالعہ کیا؟

۶. کیا آپ نے اسلام کا مطالعہ کرنے کی کوشش کی؟

۷. کیا آپ کو اسلام کا بنیادی علم ہے؟

۸. کیا آپ اسلام کے طریقے پر چل رہے ہیں؟

۹. کیا آپ نے قرآن پاک کا ترجمہ اپنی زبان میں پڑھا تاکہ اسے بہتر طریقے سے سمجھا جا سکے؟

۱۰. کیا آپ جانتے ہیں کہ اللہ سبحانہ وتعالیٰ قرآن پاک میں کیا فرماتا ہے؟

۱۱. کیا آپ جانتے ہیں کہ بنی نوع انسان کی تخلیق کا مقصد کیا ہے؟

۱۲. کیا آپ جانتے ہیں کہ ہم یہاں کیوں ہیں؟

۱۳. کیا آپ اپنی زندگی کی اہمیت جانتے ہیں؟

۱۴. کیا آپ نے اپنی تخلیق کے بارے میں سوچا؟

۱۵. آپ حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم کے بارے میں کتنا جانتے ہیں؟

۱۶. کیا آپ نے کبھی حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم کے بارے میں جاننے کی کوشش کی ہے؟

۱۷. کیا آپ نے کبھی حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی زندگی کی تاریخ کا مطالعہ کیا ہے؟

۱۸. کیا آپ نے کبھی بنی نوع انسان کے لیے پیغمبر اسلام (صلی اللہ علیہ وسلم) کے پیغام "حدیث" کا مطالعہ کیا ہے؟

۱۹. کیا آپ جانتے ہیں کہ موت کے بعد زندگی ہے؟

Author Copy. Not for Sale.

۲۰. کیا آپ نے موت کے بعد کی زندگی کے لیے خود کو تیار کیا ہے؟
۲۱. اگر آپ کو کوئی دلچسپی نہیں ہے تو آپ کو کبھی بھی اسلام کا مطالعہ کرنے کا وقت نہیں ملے گا۔
۲۲. اگر آپ مسلمان ہیں تو موت کے بعد کی زندگی کے لیے خود کو تیار کریں۔
۲۳. اللہ اور رسول محمد صلی اللہ علیہ وسلم کے طریقے کی اطاعت کرو۔
۲۴. ہم نہیں جانتے کہ یہ زندگی کب ختم ہو گی۔
۲۵. موت کے بعد اپنے آپ کو درست کرنے کا کوئی طریقہ نہیں ہے۔
۲۶. ابھی اپنے آپ کو درست کریں۔
۲۷. ہر لمحہ سوچنا ہے کہ یہ میری آخری سانس ہے۔

اگر آپ مسلمان ہیں اور اسلام کی پیروی کرتے ہیں تو آپ کو مندرجہ ذیل چیزوں پر عمل کرنا چاہیے۔

۱. آپ کو اللہ سبحانہ وتعالیٰ اور اس کے پیغام کو جاننا ہو گا جس کا ذکر قرآن پاک میں ہے۔
۲. آپ کو قرآن پاک کا ترجمہ بہتر طریقے سے سمجھنے کے لیے اپنی زبان میں پڑھنا ہو گا۔
۳. آپ کو حضرت محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) اور ان کے پیغام کو جاننا ہو گا جو صحیح احادیث میں محفوظ شدہ ہے۔
۴. بہتر طریقے سے سمجھنے کے لیے آپ کو اپنی زبان میں حدیث کا مستند ترجمہ پڑھنا ہو گا۔
۵. فرقوں سے ہوشیار رہیں۔
۶. کسی فرقے یا کسی گروہ کی پیروی نہ کریں۔
۷. ہم مسلمان ہیں، شافعی، حنفی، حنبلی، مالکی، دیوبندی یا بریلوی وغیرہ نہیں۔
۸. اپنے آپ کو فرقوں میں نہ بانٹیں۔
۹. ایک طریقہ سے صرف ایک اللہ کی پیروی کریں۔
۱۰. ہمارے پیارے نبی محمد صلی اللہ علیہ وسلم اور ان سے پہلے اللہ کے تمام انبیاء اور رسول مسلمان تھے، نہ کہ شافعی، حنفی، حنبلی، مالکی، دیوبندی یا بریلوی وغیرہ۔

Author Copy. Not for Sale.

۱۱. امام شافعی، امام حنیفہ، امام حنبل، امام مالک، اور دیگر ۱۳ امام (۱۲ امام شیعہ فرقوں میں اور ایک خوارج میں ہیں) سب اسلام کے عظیم (علماء) ہیں۔

Author Copy. Not for Sale.

باب:۲

اسلام میں درگاہ کا تصور

اسلام میں درگاہ کا کوئی تصور نہیں ہے، یہ آسان طریقے سے پیسہ کمانے کا کاروبار ہے۔
اسلامی علوم کے میدان میں زیادہ تر مسلمانوں کے ناخواندہ ہونے کی وجہ سے کچھ منافق مسلمان فائدہ اٹھا رہے ہیں، یہ کافروں کا فعل ہے کہ ہم ان میں گھرے ہوئے ہیں، ہم ان کے مذہب سے ہٹ گئے ہیں لیکن حقیقت میں ہمیں نہیں معلوم کہ اسلام کیا کہتا ہے کیونکہ ہم میں سے اکثر لوگ کبھی بھی اسلام کے بارے میں جاننے کی کوشش نہیں کرتے۔
درحقیقت، درگاہ وہی تصور ہے جو ہندو سمادھی کا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ الفاتحہ۔ ۱، آیت۔ ۵
ہم تیری ہی عبادت کرتے ہیں اور تجھ ہی سے مدد مانگتے ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ زمر۔ ۳۹، آیت۔ ۴۵
اور جب اکیلے اللہ کا ذکر کیا جاتا ہے تو جو لوگ آخرت پر ایمان نہیں رکھتے ان کے دل (اللہ کی وحدانیت سے) بیزاری سے بھر جاتے ہیں اور جب اس کے سوا (اللہ کے سوا تمام باطل معبودوں کی طرح) کوئی رسول ہو، فرشتہ ہو، متقی انسان ہو، جن ہو یا کوئی اور مخلوق ہو حتیٰ کہ بت، مذہبی لوگوں کی قبروں، اولیاء اللہ، راہبوں اور دیگر کا ذکر کیا جاتا ہے، دیکھو وہ خوش ہوتے ہیں!

صحیح بخاری - جلد۔ ۲، حدیث نمبر ۱۳۴۱
عائشہ رضی اللہ عنہا بیان کرتی ہیں کہ جب رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم بیمار ہوئے تو آپ کی بعض ازواج نے ایک کلیسا کے بارے میں بات کی جسے انہوں نے حبشہ میں دیکھا تھا اور اس کا نام ماریہ تھا۔ ام سلینہ اور ام حبیبہ ایتھوپیا گئی تھیں اور ان دونوں نے اس کی خوبصورتی اور اس میں موجود تصویریں بیان کیں۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے اپنا سر اٹھایا اور فرمایا: یہ وہ لوگ ہیں کہ جب بھی ان میں سے کوئی نیک

Author Copy. Not for Sale.

آدمی مرتا ہے تو اس کی قبر پر مسجد بنا لیتے ہیں اور پھر اس میں وہ تصویریں بناتے ہیں۔ یہ اللہ کے نزدیک بدترین مخلوق ہیں۔

صحیح بخاری، جلد-۲، حدیث نمبر ۱۳۹۰

عائشہ رضی اللہ عنہا کہتی ہیں کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے اپنی جان لیوا بیماری میں فرمایا: "اللہ تعالیٰ نے یہود و نصاریٰ پر لعنت فرمائی، کیونکہ انہوں نے اپنے انبیاء کی قبروں کو عبادت گاہیں بنائیں"۔ اور اگر ایسا نہ ہوتا تو نبی صلی اللہ علیہ وسلم کی قبر کو لوگوں کے سامنے نمایاں کر دیا جاتا۔ تو (رسول اللہ) ڈر گئے یا لوگ ڈر گئے کہ کہیں ان کی قبر کو عبادت کی جگہ نہ بنا لیا جائے۔

سنن ابو داؤد۔ جلد ۳۔ حدیث نمبر ۳۲۲۷

سیدنا ابو ہریرہ رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "اللہ تعالیٰ یہودیوں پر لعنت کرے، کیونکہ انہوں نے اپنے انبیاء کی قبروں کو سجدہ گاہ بنا لیا تھا۔

سنن نساء۔ جلد ۳۔ حدیث نمبر ۲۰۴۹

ابو ہریرہ رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "اللہ کی لعنت ہو یہود و نصاریٰ پر جنہوں نے اپنے انبیاء کی قبروں کو مسجد بنا لیا۔

قبروں کو پلستر کرنے یا ان پر ڈھانچے بنانے کی ممانعت

صحیح مسلم - جلد۔ ۲، حدیث نمبر ۲۲۴۵

سیدنا جابر رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے قبروں کو پلستر کرنا، ان پر بیٹھنا اور ان پر عمارتیں کھڑی کرنا سے منع فرمایا ہے۔

سنن ابو داؤد۔ جلد ۳۔ حدیث نمبر ۳۲۲۵ اور ۳۲۲۶

ابو زبیر رضی اللہ عنہ کہتے ہیں کہ میں نے جابر رضی اللہ عنہ کو کہتے سنا: میں نے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کو قبروں پر بیٹھنے اور ان پر پلستر کرنے یا عمارت بنانے سے منع کرتے ہوئے سنا ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

سنن نساء۔ جلد ۳۔ حدیث نمبر ۲۰۳۱
جابر رضی اللہ عنہ کہتے ہیں کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے قبروں پر پلستر کرنے سے منع فرمایا ہے۔

جامع-ترمذی-جلد-۲. حدیث نمبر ۱۰۵۲
جابر رضی اللہ عنہ کہتے ہیں کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے قبروں کو پلستر کرنے، ان پر لکھنے، ان پر عمارت بنانے اور ان کو روندنے سے منع فرمایا ہے۔

عورتوں کے لیے قبروں کی زیارت کو ناپسند کرنے کے بارے میں کیا بیان کیا گیا ہے؟
جامع-ترمذی-جلد-۲. حدیث نمبر ۱۰۵۶
ابوہریرہ رضی اللہ عنہ کہتے ہیں کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے قبروں کی زیارت کرنے والی عورتوں پر لعنت فرمائی ہے۔

اسلام میں عورتوں کے لیے قبر کی زیارت کی ممانعت ہے۔
اسلام نے اللہ کے سوا کسی چیز کی عبادت کرنے سے منع کیا ہے۔ لہٰذا نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم کی قبر کی عبادت کرنا صرف حرام ہی نہیں بلکہ شرک یا ایسی چیز ہے جو عبادت کرنے والے کو غیر مسلم بنادے گی۔ میں نے دیکھا کہ سجدے کے بعد اسلام میں قبر کی عبادت حرام ہے۔ قبر کو سجدہ کرنا شرک ہے اور کفر ہے۔ بہت سے لوگوں کا ماننا ہے کہ درگاہوں میں واقع مردہ سنتوں کی عبادت کرنا اسلام کا حصہ ہے کیونکہ یہ لاکھوں مسلمانوں نے کیا ہے۔
جب آپ درگاہ پر جائیں گے تو آپ بہت سے مسلمان مردوں کو ایک مردہ ولی کی قبر پر سجدہ کرتے ہوئے دیکھیں گے، اس طرز عمل کو اللہ کے ساتھ شریکوں کی انجمن کہا جاتا ہے۔ یعنی اللہ کے ساتھ یا اس کی جگہ پر کسی کا یا کسی چیز کا نام لینا۔
اس قسم کے سلوک کی اسلام میں کوئی جگہ نہیں ہے اور اسے صرف شرک سمجھا جاسکتا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ فاطر ۳۵۔ آیت ۲۲
اور نہ ہی زندہ (یعنی مومن) اور مردہ (یعنی کافر)۔ بے شک اللہ جسے چاہتا ہے سنا دیتا ہے لیکن تم قبرو

Author Copy. Not for Sale.

والوں کو نہیں سنا سکتے۔

قرآن پاک: سورۃ نحل ۱۶۔ آیت ۲۰

جن کو یہ (مشرک) اللہ کے سوا پکارتے ہیں انہوں نے کوئی چیز پیدا نہیں کی بلکہ وہ خود پیدا کیے گئے ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ نحل ۱۶۔ آیت ۲۱

(وہ) مردہ ہیں، زندہ نہیں، اور وہ نہیں جانتے کہ کب اٹھائے جائیں گے۔

Author Copy. Not for Sale.

باب: ۳

قرآن اور سائنس

کچھ اہم سوالات اور جوابات جو لوگ جاننا چاہتے ہیں:

سوال:

۱. کیا قرآن واقعی اللہ کا کلام ہے؟

۲. کیا اسلام واقعی اللہ کا مذہب ہے؟

۳. کیا حضرت محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) واقعی اللہ کے بھیجے ہوئے آخری نبی ہیں؟

جواب:

مندرجہ ذیل میں اسلام کی حقانیت کے چند شواہد ہیں:

اسلام اللہ تعالیٰ کی طرف سے حضرت ابراہیم کا تازہ ترین مذہب ہے۔

حضرت آدم (علیہ السلام) پہلے نبی تھے اور حضرت محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) اللہ تعالیٰ کے آخری نبی ہیں۔

حضرت ابراہیم علیہ السلام، حضرت موسیٰ علیہ السلام اور حضرت عیسیٰ علیہ السلام بھی اللہ تعالیٰ کے نبی تھے۔

قرآن پاک ایک جامع آسمانی کتاب ہے جس میں علم، ایمان، سیاست، نظام حکومت، عدل، نفسیات، سماجیات، معاشیات، تعزیری قانون اور تمام علوم کی بنیادیں ہیں جن کی بنی نوع انسان کو ضرورت ہے۔

مسلم اسکالرز کا خیال ہے کہ قرآن پاک زبانی طور پر اللہ تعالیٰ نے حضرت محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) پر فرشتہ جبرائیل کے ذریعے نازل کیا تھا، تقریباً ۶۰۹ یا ۶۱۰ عیسوی جب حضرت محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) کی عمر ۴۰ سال تھی، اور ۶۳۲ عیسوی کے اختتام پر، ان کی موت کا سال، یہ تقریباً ۱۴۱۲ سال پہلے کی بات ہے۔

آج تک سائنسدان قرآن پاک کی آیات کے بارے میں حقیقت کو تلاش کر رہے ہیں اور ہر آیت کو درست پایا ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

معاملہ یہ ہے کہ جو شخص کبھی مطالعہ کے لیے بھی نہیں گیا حتیٰ کہ وہ پڑھنا لکھنا بھی نہیں جانتا وہ ان چھپی ہوئی باتوں کے بارے میں کیسے جان سکتا ہے جو اعلیٰ درجے کا اہل شخص نہیں جانتا کہ اس کے پاس کچھ پوشیدہ ذرائع ہوتے ہیں۔ یا وہ کسی سے ناقابل یقین علم حاصل کر رہا ہے کہ تمام چیزوں کو کیسے جاننا ہے۔ جب آپ اپنی زبان میں "قرآن پاک" کے ترجمہ کا مطالعہ کریں گے تو آپ کو وہ زبردست علم ملے گا جس کے بارے میں آپ نے کبھی سوچا بھی نہیں ہو گا خواہ آپ کو وہ معلومات مل جائیں گی جہاں آپ نے کبھی نہیں دیکھا۔

میرا مشورہ ہے کہ تمام مذاہب سے تعلق رکھنے والے ہر فرد کو کچھ علم حاصل کرنے کے لیے قرآن پاک کا ترجمہ اپنی زبان میں پڑھنا چاہیے۔ آیئے جانتے ہیں قرآن پاک اور سائنس کے بارے میں کچھ حقائق۔

قرآن پاک: سورۃ بقرہ۔ ۲، آیت۔ ۲۵۸

کیا تم نے اس شخص کی طرف نہیں دیکھا جس نے ابراہیم (علیہ السلام) سے ان کے رب (اللہ) کے بارے میں اس لیے جھگڑا کیا کہ اللہ نے اسے بادشاہی دی تھی۔ جب ابراہیم (علیہ السلام) نے (ان سے) کہا کہ میرا رب (اللہ) وہ ہے جو زندہ کرتا ہے اور مارتا ہے۔ اس نے کہا میں زندگی دیتا ہوں اور موت دیتا ہوں۔ ابراہیم (علیہ السلام) نے کہا بے شک اللہ سورج کو مشرق سے طلوع کرتا ہے پھر اسے مغرب سے تمہارے پاس لاتا ہے۔ تو کافر کو بالکل شکست ہوئی۔ اور اللہ ان لوگوں کو ہدایت نہیں دیتا جو ظالم ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ آل عمران۔ ۳، آیت۔ ۲۷

تو ہی رات کو دن میں داخل کرتا ہے اور دن کو رات میں داخل کرتا ہے (یعنی سردیوں اور گرمیوں میں دن اور دن کے اوقات میں اضافہ اور کمی کرتا ہے) تو ہی زندہ کو مردہ میں سے نکالتا ہے، اور تم مردوں کو زندہ میں سے نکالتے ہو۔ اور تو جس کو چاہتا ہے بے حد (پیمانہ یا حساب) مال اور رزق دیتا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ نساء ۴، آیت۔ ۵۶

بے شک! جن لوگوں نے ہماری آیات کا انکار کیا ہم انہیں آگ میں جلا دیں گے۔ جتنی بار ان کی کھالیں بھنی ہوں گی ہم انہیں دوسری کھالوں میں بدل دیں گے تاکہ وہ عذاب کا مزہ چکھیں۔ بے شک اللہ

Author Copy. Not for Sale.

غالب اور حکمت والا ہے۔

درد کو قبول کرنے والا

ایک عرصے سے یہ خیال کیا جاتا تھا کہ احساس اور درد کا دارومدار دماغ پر ہے۔ تاہم، یہ پتہ چلا ہے کہ جلد میں درد کو قبول کرنے والا موجود ہے. ان درد کو قبول کرنے کے بغیر، ایک شخص درد محسوس کرنے کے قابل نہیں ہو گا۔

قرآن پاک: سورۃ الانعام۔٦، آیت۔٧٧

اس نے چاند کو اوپر اٹھتے دیکھا تو کہا: یہ میرا آقا ہے۔ پھر جب وہ ڈوب گیا تو اس نے کہا کہ اگر میرا رب مجھے ہدایت نہ دے تو میں ضرور گمراہ لوگوں میں سے ہو جاؤں گا۔

قرآن پاک: سورۃ الانعام۔٦، آیت۔٧٨

جب اس نے سورج کو طلوع ہوتے دیکھا تو کہا: "یہ میرا آقا ہے، یہ اس سے بڑا ہے۔" پھر جب وہ ڈوب گیا تو اس نے کہا: اے میری قوم! میں ان سب چیزوں سے بری ہوں جن کو تم (اللہ کے ساتھ) شریک کرتے ہو۔

قرآن پاک: سورۃ الانعام۔٦، آیت۔٩٦

(وہ ہے) صبح کو صاف کرنے والا۔ اس نے رات کو آرام کے لیے اور سورج اور چاند کو حساب کے لیے مقرر کیا ہے۔ غالب اور سب کچھ جاننے والے کی پیمائش یہی ہے۔

قرآن پاک: سورۃ اعراف۔٧، آیت۔٥٤

بے شک تمہارا رب اللہ ہے جس نے آسمانوں اور زمین کو چھ دنوں میں پیدا کیا، پھر وہ عرش پر چڑھا (واقعی اس کی شان کے مطابق)۔ وہ رات کو دن پر ڈھانپ کر لے آتا ہے، اسے تیزی سے ڈھونڈتا ہے، اور سورج، چاند اور ستارے اس کے حکم کے تابع ہیں۔ یقیناً اسی کی تخلیق اور حکم ہے۔ اللہ کی برکت ہے، جو عالموں (انسان، جنات اور تمام موجودات) کا رب ہے!

Author Copy. Not for Sale.

قرآن پاک: سورۃ توبہ۔۹، آیت۔۳۶

بے شک مہینوں کی تعداد اللہ کے نزدیک بارہ مہینے ہے (ایک سال میں) تو کیا یہ اللہ نے اس دن مقرر کیا تھا جب اس نے آسمانوں اور زمین کو پیدا کیا تھا۔ ان میں سے چار مقدس ہیں (یعنی اسلامی کیلنڈر کا پہلا، ساتواں، گیارہواں اور بارہواں مہینہ)۔ یہی صحیح دین ہے، لہٰذا اس میں اپنے آپ پر ظلم نہ کرو، اور مشرکوں (اللہ کی وحدانیت کے منکروں) سے اجتماعی طور پر لڑو، جیسا کہ وہ تم سے اجتماعی طور پر لڑتے ہیں۔ لیکن جان لو کہ اللہ متقیوں کے ساتھ ہے۔

قرآن پاک: سورۃ یونس۔۱۰، آیت۔۵

وہی ہے جس نے سورج کو چمکدار اور چاند کو نور بنایا اور اس کے لیے منزلیں مقرر کیں تاکہ تم برسوں کی گنتی اور حساب معلوم کرو۔ اللہ نے اسے نہیں بنایا بلکہ حق کے ساتھ بنایا ہے۔ وہ آیات (دلائل، سبق، نشانیاں، وحی وغیرہ) کو ان لوگوں کے لیے تفصیل سے بیان کرتا ہے جو علم رکھتے ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ یونس۔۱۰، آیت۔۲۷

اور جن لوگوں نے برے کام کیے ہیں ان کے لیے برے کاموں کا بدلہ بھی اسی طرح ہے اور ذلت آمیز رسوائی ان کے چہروں پر چھا جائے گی۔ ان کا اللہ سے کوئی محافظ نہیں ہوگا۔ ان کے چہروں کو اس طرح ڈھانپ دیا جائے گا جیسا کہ رات کی تاریکی کے ٹکڑوں سے تھا۔ وہ دوزخی ہیں، وہ اس میں ہمیشہ رہیں گے۔

قرآن پاک: سورۃ الرعد ۱۳، آیت۔۲

اللہ وہ ہے جس نے آسمانوں کو بغیر ستونوں کے بلند کیا جسے تم دیکھ سکتے ہو۔ پھر، وہ عرش (واقعی اس انداز میں جو اس کی عظمت کے مطابق ہے) سے اوپر اٹھا۔ اس نے سورج اور چاند کو مسخر کر رکھا ہے (گول چلتے رہنے کے لیے)! ہر ایک چل رہا ہے (اس کا کورس) مقررہ مدت کے لیے۔ وہ تمام امور کو انتظام کرتا اور چلتا ہے۔ وہ آیات (دلائل، سبق، نشانیاں، وحی وغیرہ) کو تفصیل سے بیان کرتا ہے، تاکہ تم اپنے رب سے ملاقات پر یقین کے ساتھ یقین کر لو۔

Author Copy. Not for Sale.

قرآن پاک: سورۃ الرعد ۱۳، آیت۔ ۱۲

وہی ہے جو تمہیں بجلی دکھاتا ہے، خوف (مسافروں کے لیے) اور امید کے طور پر (بارش کا انتظار کرنے والوں کے لیے)۔ اور وہی ہے جو بھاری بادلوں کو (پانی سے) اٹھاتا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ ابراہیم۔ ۱۴، آیت۔ ۳۳

اور اس نے سورج اور چاند کو بنایا ہے، دونوں مسلسل اپنے راستے پر چلتے ہیں، آپ کی خدمت کے لیے۔ اور اس نے رات اور دن کو تمہاری خدمت کے لیے بنایا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ نحل۔ ۱۶، آیت۔ ۱۲

اور اس نے تمہارے لیے رات اور دن اور سورج اور چاند کو مسخر کر دیا۔ اور ستارے اس کے حکم کے تابع ہیں۔ یقیناً اس میں ان لوگوں کے لیے دلیلیں ہیں جو سمجھتے ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ الاسراء۔ ۱۷، آیت۔ ۱۲

اور ہم نے رات اور دن کو دو آیتیں قرار دی ہیں۔ پھر ہم نے رات کی نشانی کو (اندھیرے سے) مٹا دیا اور دن کی نشانی کو روشن کر دیا تاکہ تم اپنے رب کا فضل تلاش کرو اور برسوں کی گنتی اور حساب معلوم کرو۔ اور ہم نے ہر چیز (تفصیل کے ساتھ) پوری وضاحت کے ساتھ بیان کر دی ہے۔

قرآن پاک: سورۃ الاسراء۔ ۱۷، آیت۔ ۷۸

دوپہر سے لے کر رات کے اندھیرے تک (یعنی ظہر، عصر، مغرب اور عشاء کی نمازوں تک) نماز پڑھو اور فجر کے وقت قرآن کی تلاوت کرو۔ صبح کی نماز) بے شک، فجر کے اوائل میں قرآن کی تلاوت ہمیشہ مشاہدہ کی جاتی ہے (دن اور رات کے انسانوں کے ذمہ دار فرشتے حاضر ہوتے ہیں)۔

قرآن پاک: سورۃ الاسراء۔ ۱۷، آیت۔ ۷۹

اور رات کے بعض حصوں میں اس کے ساتھ نماز بھی پڑھو (یعنی نماز میں قرآن پڑھو) بطور اضافی نماز (تہجد اختیاری نماز نوافل) آپ کے لیے (اے محمد صلی اللہ علیہ وسلم). ہو سکتا ہے کہ تمہارا رب تمہیں مقام محمود (حمد و ثنا کا مقام یعنی قیامت کے دن شفاعت کا اعزاز) تک پہنچا دے۔

Author Copy. Not for Sale.

قرآن پاک: سورۃ کہف۔ ۱۸، آیت۔ ۸۶

یہاں تک کہ جب وہ سورج کے ڈوبنے کی جگہ پر پہنچا تو اسے سیاہ کیچڑ (یا گرم) پانی کے چشمے میں ڈوبتا ہوا پایا۔ اور اس نے اس کے قریب ایک قوم کو پایا۔ ہم نے (اللہ تعالیٰ نے) فرمایا: اے ذوالقرنین! یا تو ان کو سزا دے یا ان کے ساتھ حسن سلوک سے پیش آے۔

قرآن پاک: سورۃ کہف۔ ۱۸، آیت۔ ۹۰

یہاں تک کہ جب وہ سورج نکلنے کی جگہ پر پہنچا تو اسے ایک ایسی قوم پر طلوع ہوتا ہوا پایا جن کے لیے ہم نے سورج سے کوئی پناہ نہیں دی تھی۔

قرآن پاک: سورۃ طٰہٰ۔ ۲۰، آیت۔ ۱۳۰

پس صبر کرو (اے محمد صلی اللہ علیہ وسلم) جو کچھ وہ کہتے ہیں، اور اپنے رب کی حمد کے ساتھ تسبیح کرتے رہو سورج کے نکلنے سے پہلے، اس کے غروب ہونے سے پہلے، اور رات کے کچھ حصوں میں اور دن کے آخر میں۔ پانچوں فرض نمازوں کی طرف اشارہ ہے) تاکہ آپ اس اجر سے راضی ہو جائیں جو اللہ آپ کو دے گا۔

کائنات: بگ بینگ تھیوری

قرآن پاک: سورۃ الانبیاء۔ ۲۱، آیت۔ ۳۰

کیا کافروں کو معلوم نہیں ہے کہ آسمان اور زمین ایک دوسرے سے جڑے ہوئے تھے پھر ہم نے ان کو جدا کر دیا۔ اور ہم نے ہر جاندار چیز کو پانی سے بنایا ہے۔ تو کیا وہ ایمان نہیں لائیں گے؟

کائنات: بگ بینگ تھیوری

اسے ۱۹۲۹ میں ایک امریکی ماہر فلکیات ایڈون ہبل نے دریافت کیا تھا، ہبل کا قانون جس کے مطابق خلا میں موجود تمام ہستیاں اپنے فاصلے کے متناسب رفتار سے زمین سے دور ہو رہی ہیں یعنی زمین سے جتنا زیادہ فاصلہ ہو گا، اتنی ہی تیزی سے حرکت کر رہے ہیں۔ اس کے فوراً بعد، اس نے دریافت کیا کہ

Author Copy. Not for Sale.

کہکشائیں بھی ایک دوسرے سے دور ہو رہی ہیں جس کا مطلب ہے کہ کائنات مجموعی طور پر پھیل رہی ہے۔

بگ بینگ تھیوری کہتی ہے کہ تقریباً ۱۲-۱۵ ارب سال پہلے کائنات ایک انتہائی گرم اور گھنے نقطے سے وجود میں آئی تھی، اسی نقطہ کے ایک دھماکے سے کائنات وجود میں آئی۔

۱۹۶۵ میں، ریڈیو کے ماہرین فلکیات آرنو پینزیاس اور رابرٹ ولسن نے اس دریافت کے لیے نوبل انعام جیتا جس نے بگ بینگ تھیوری کی تصدیق کی۔

پانی

قرآن پاک: سورۃ البقرہ ۲۔ آیت۔ ۲۲

جس نے تمہارے لیے زمین کو ٹھہرنے کی جگہ اور آسمان کو چھت بنایا اور آسمان سے پانی برسایا اور اس سے تمہارے لیے رزق کے طور پر پھل اُگائے۔ پھر (عبادت میں) اللہ کے مدمقابل مت بناؤ جب کہ تم جانتے ہو (کہ عبادت کا حق صرف وہی ہے)۔

قرآن پاک: سورۃ البقرہ ۲۔ آیت۔ ۱۶۴

بے شک! آسمانوں اور زمین کی تخلیق میں، رات اور دن کے بدلاؤ میں، اور بحری جہاز جو سمندر میں اس چیز کے ساتھ چلتے ہیں جو انسانوں کے کام آتی ہے، اور اس پانی (بارش) میں جو اللہ نے آسمان سے نازل کیا اور اس سے زمین کو اس کے مرنے کے بعد زندہ کرتا ہے اور ہر قسم کے چلنے پھرنے والے جانداروں کو جو اس نے اس میں بکھیر دی ہیں اور ہواؤں اور بادلوں کے چلنے میں جو آسمان اور زمین کے درمیان جمی ہوئی ہیں، یقیناً آیتیں ہیں۔, نشانیاں, وغیرہ) سمجھنے والوں کے لیے۔

قرآن پاک: سورۃ الانبیاء۔ ۲۱، آیت۔ ۳۰

کیا کافروں کو معلوم نہیں ہے کہ آسمان اور زمین ایک دوسرے سے جڑے ہوئے تھے پھر ہم نے ان کو جدا کر دیا۔ اور ہم نے ہر جاندار چیز کو پانی سے بنایا ہے۔ تو کیا وہ ایمان نہیں لائیں گے؟

Author Copy. Not for Sale.

قرآن پاک: سورۃ المومنون ۲۳۔ آیت۔۱۸

اور ہم نے آسمان سے ایک مقدار میں پانی برسایا اور ہم نے اسے زمین میں ٹھکانا دیا اور بیشک ہم اس کو لے جانے پر قادر ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ النور ۲۴۔ آیت۔۴۵

اللہ نے ہر چلنے پھرنے والے (جاندار) کو پانی سے پیدا کیا ہے۔ ان میں کچھ ایسے ہیں جو پیٹ کے بل چلتے ہیں، کچھ دو پاؤں پر چلتے ہیں اور کچھ چار پاؤں پر چلتے ہیں۔ اللہ جو چاہتا ہے پیدا کرتا ہے۔ بے شک! اللہ ہر چیز پر قادر ہے۔

قرآن پاک: سورۃ الفرقان ۲۵۔ آیت۔۴۸

اور وہی ہے جو اپنی رحمت (بارش) سے پہلے ہواؤں کو خوشخبری کے طور پر بھیجتا ہے اور ہم نے آسمان سے پاکیزہ پانی برسایا۔

قرآن پاک: سورۃ روم ۳۰۔ آیت۔۴۸

اللہ وہ ہے جو ہواؤں کو بھیجتا ہے، پھر وہ بادلوں کو اٹھاتی ہے، اور جس طرح چاہتا ہے آسمان پر پھیلا دیتا ہے، اور پھر ان کو ٹکڑے ٹکڑے کر دیتا ہے، یہاں تک کہ تم ان کے درمیان سے بارش کے قطرے نکلتے دیکھو! پھر جب وہ ان کو اپنے بندوں میں سے جس پر چاہے ڈال دے، دیکھو! وہ خوش ہیں!

قرآن پاک: سورۃ القمر ۵۴۔ آیت۔ ۱۲

اور ہم نے زمین سے چشمے جاری کئے۔ پس (آسمان اور زمین کے) پانی پہلے سے طے شدہ کام کے لیے مل گئے۔

قرآن پاک: سورۃ الملک ۶۷۔ آیت۔ ۳۰

(اے محمد صلی اللہ علیہ وسلم) کہو: مجھے بتاؤ، اگر تمہارا (سارا) پانی ڈوب جائے تو کون تمہیں بہتا ہوا پانی فراہم کرے گا؟

Author Copy. Not for Sale.

پانی

خوردبین کو دریافت کرنے کے بعد ہی یہ نتیجہ اخذ کیا گیا کہ تمام جاندار بنیادی طور پر پانی پر مشتمل ہیں۔

آسمان کا تحفظ

قرآن پاک: سورۃ الانبیاء:۲۱، آیت۔ ۳۲

اور ہم نے آسمان کو محفوظ اور محفوظ چھت بنایا ہے۔ پھر بھی وہ اس کی نشانیوں (یعنی سورج، چاند، ہوا، بادل وغیرہ) سے منہ موڑ لیتے ہیں۔

آسمان کا تحفظ

یہ ایک سائنسی حقیقت ہے کہ آسمان اپنی تمام گیسوں کے ساتھ زمین اور اس پر موجود زندگی کو سورج کی مضر شعاعوں سے بچاتا ہے۔ اگر حفاظتی اوزون کی تہہ نہ ہوتی تو زمین پر زندگی کا وجود ختم ہو جاتا جیسا کہ زمین پر درجہ حرارت ہے۔

سورج، زمین، اور چاند حرکت پذیر ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ الانبیاء۔ ۲۱، آیت۔ ۳۳

اور وہی ہے جس نے رات اور دن اور سورج اور چاند کو پیدا کیا، ہر ایک ایک مدار میں تیر رہے ہیں۔

سورج، زمین، اور چاند حرکت پذیر ہیں۔

جیسا کہ عام طور پر ماہرین فلکیات کے درمیان اکیسویں صدی سے پہلے سوچا جاتا تھا کہ زمین سورج کے گرد گھوم رہی ہے۔ آج یہ ایک اچھی طرح سے قائم حقیقت ہے کہ سورج، چاند، زمین، اور کائنات کے دیگر تمام اجسام ایک مدار میں حرکت کر رہے ہیں اور مسلسل حرکت کر رہے ہیں، ساکن نہیں۔

ہم ہمیشہ آگے بڑھتے ہیں! یہاں تک کہ جب آپ خاموش کھڑے ہیں، آپ آگے بڑھ رہے ہیں! آپ حرکت کر رہے ہیں کیونکہ زمین اور ہمارے نظام شمسی میں ہر چیز مسلسل حرکت کر رہی ہے۔ ہمارے نظام شمسی میں سورج، نو سیارے، اور ان کے چاند، دومکیت اور کشودر گرہ شامل ہیں۔ ان اشیاء کو بعض

Author Copy. Not for Sale.

اوقات آسمانی اجسام کہا جاتا ہے، اور یہ مسلسل حرکت پذیر بھی ہیں۔ اس سب کے مرکز میں سورج ہے۔ سورج کو مکمل طور پر گھومنے میں ۲۵ دن لگتے ہیں۔ زمین، جو سورج سے تیسرا سیارہ ہے، کو گردش کرنے میں ۲۴ گھنٹے لگتے ہیں۔ یہ دن رات کا سبب بنتا ہے۔ جیسے جیسے زمین گھومتی ہے، یہ سورج کے گرد بھی گھومتی ہے۔ سورج کے گرد زمین کا راستہ اس کا مدار کہلاتا ہے۔ زمین کو سورج کا مکمل چکر لگانے میں ۳۶۵ دن لگتے ہیں۔ جیسا کہ زمین سورج کے گرد چکر لگاتی ہے، چاند زمین کے گرد چکر لگاتا ہے۔ چاند کا مدار ۲۷ ۲/۱ دن رہتا ہے، لیکن چونکہ زمین حرکت کرتی رہتی ہے، اس لیے چاند کو ہمارے آسمان میں اسی جگہ واپس آنے میں دو اضافی دن، ۲۹ ۲/۱ دن لگتے ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ الحج۔ ۲۲، آیت۔ ۶۱

یہ اس لیے کہ اللہ رات کو دن میں داخل کرتا ہے اور دن کو رات میں داخل کرتا ہے۔ اور بے شک اللہ سننے والا، دیکھنے والا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ المومنون۔ ۲۳، آیت۔ ۱۲

اور بیشک ہم نے انسان (آدم کو) مٹی کے نچوڑ (پانی اور زمین) سے پیدا کیا۔

قرآن پاک: سورۃ المومنون۔ ۲۳، آیت۔ ۱۳

اس کے بعد ہم نے اسے (اولاد آدم) کو نطفہ بنادیا (مرد اور عورت کے جنسی اخراج کے ملے جلے قطرے اور اسے ایک محفوظ قیام گاہ (عورت کے بچہ دانی) میں رکھا۔

قرآن پاک: سورۃ المومنون۔ ۲۳، آیت۔ ۱۴

پھر ہم نے نطفہ کو ایک لوتھڑا بنادیا، پھر ہم نے لوتھڑے کو گوشت کا ایک چھوٹا سا لوتھڑا بنایا، پھر گوشت کے اس چھوٹے سے لوتھڑے سے ہڈیاں بنائیں، پھر ہڈیوں پر گوشت چڑھایا، اور پھر ہم نے اسے دوسری تخلیق کے طور پر پیش کیا۔ تو بابرکت ہے اللہ جو بہترین تخلیق کرنے والا ہے۔

ایمبریالوجی

سائنس نے صرف جدید ترین ٹیکنالوجی کی مدد سے اس کی تصدیق کی ہے۔ کیا پروفیسر ایمریٹس کیتھ

Author Copy. Not for Sale.

ایل مور جو کہ اناٹومی اور ایمبریالوجی کے شعبوں میں دنیا کے سب سے مشہور سائنسدانوں میں سے ایک ہیں، نے کہا کہ "یہ بات میرے لیے واضح ہے کہ یہ بیانات رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کے پاس آئے ہوں گے۔ خدا کی وجہ سے تقریباً یہ تمام علم کئی صدیوں بعد تک دریافت نہیں ہوا تھا۔

سمندروں میں اندرونی لہریں

قرآن پاک: سورۃ نور۔ ۲۴، آیت۔ ۴۰

یا[کافر کی حالت] ایک وسیع گہرے سمندر میں اندھیرے کی مانند ہے، جس کے اوپر بڑی موجیں چھائی ہوئی ہیں، سیاہ بادلوں سے چھائی ہوئی ہے، اندھیرے کی تہیں ہیں: آدمی اپنا ہاتھ بڑھاتا ہے تو اسے نظر نہیں آتا۔ یہ! اور جس کے لیے اللہ نے نور نہیں رکھا اس کے لیے کوئی روشنی نہیں۔

سمندروں میں اندرونی لہریں

ناقابل یقین طور پر، سمندر کے ماہرین نے اس بات کی نشاندہی کی ہے کہ، اس عقیدے کے برعکس کہ لہریں صرف سطح پر ہوتی ہیں، ایسی لہریں ہیں جو اندرونی طور پر سمندروں میں، پانی کی سطح کے نیچے ہوتی ہیں۔ انسانی آنکھ سے پوشیدہ، ان کی شناخت صرف خصوصی آلات کے ذریعے کی جاسکتی ہے۔

قرآن پاک: سورۃ نور۔ ۲۴، آیت۔ ۵۸

اے ایمان والو! تمہاری لونڈیاں اور لونڈی اور تم میں سے جو لوگ بلوغت کو نہیں پہنچے ہیں وہ تین بار (آپ کے پاس آنے سے پہلے) آپ سے اجازت طلب کریں۔ فجر (صبح) کی نماز سے پہلے، اور جب آپ ظہر (آرام) کے لیے اپنے کپڑے اتارتے ہیں، اور عشاء (رات کی) نماز کے بعد۔ (یہ) تین اوقات آپ کے لیے رازداری کے ہیں۔ ان اوقات کے علاوہ آپ پر یا ان پر ایک دوسرے کے ساتھ چلنے پھرنے میں کوئی گناہ نہیں ہے۔ اس طرح اللہ تعالیٰ آپ کے سامنے آیات (اس قرآن کی آیات جو کہ اجازت کے شرعی پہلوؤں کے دلائل دکھاتی ہیں) کو واضح کرتا ہے۔ اور اللہ سب کچھ جاننے والا، حکمت والا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ فرقان۔ ۲۵، آیت۔ ۴۵

کیا تو نے نہیں دیکھا کہ تیرے رب نے سایہ کیسے پھیلایا۔ اگر وہ چاہتا تو اسے ساکن بنا سکتا تھا لیکن ہم نے

Author Copy. Not for Sale.

سورج کو اس کا رہنما بنا دیا ہے (یعنی سورج نکلنے کے بعد سایہ دوپہر کے وقت سکڑ کر غائب ہو جاتا ہے اور پھر دوپہر کو سورج کے ڈھلنے کے ساتھ ہی دوبارہ ظاہر ہوتا ہے سورج کی روشنی نہ ہوتی، سایہ نہ ہوتا)۔

قرآن پاک: سورۃ لقمان۔ ۳۱، آیت۔ ۲۹

آپ نے نہیں دیکھا کہ اللہ رات کو دن میں داخل کر دیتا ہے (یعنی رات کے اوقات میں کمی کو دن کے اوقات میں شامل کر دیا جاتا ہے) اور دن کو رات میں داخل کر دیتا ہے (یعنی گھٹاؤ کو)۔ دن کے اوقات میں رات کے اوقات میں اضافہ کیا جاتا ہے) اور سورج اور چاند کو مسخر کر دیا ہے، ہر ایک مقررہ مدت کے لیے اپنا راستہ چلا رہا ہے۔ اور یہ کہ جو کچھ تم کرتے ہو اللہ اس سے باخبر ہے۔

قرآن پاک: سورۃ لقمان۔ ۳۱، آیت۔ ۳۱

کیا تم نے نہیں دیکھا کہ سمندر میں کشتیاں اللہ کے فضل سے چلتی ہیں تاکہ وہ تمہیں اپنی نشانیاں دکھائے۔ بے شک اس میں ہر صبر کرنے والے شکر گزار کے لیے نشانیاں ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ فاطر۔ ۳۵، آیت۔ ۱۱

اور اللہ نے تم (آدم) کو مٹی سے پیدا کیا، پھر نطفہ سے (مرد اور مادہ کا نطفہ نکلتا ہے یعنی آدم کی اولاد)، پھر اس نے تمہیں جوڑا (مرد اور مادہ) بنایا۔ اور نہ کوئی عورت حاملہ ہوتی ہے اور نہ جنتی ہے مگر اس کے علم سے۔ اور کسی بوڑھے کو عمر نہیں دی جاتی اور نہ ہی اس کی عمر (یا کسی دوسرے کی زندگی) سے کوئی حصہ منقطع کیا جاتا ہے، لیکن کتاب (اللوح المحفوظ) میں ہے، یقیناً یہ اللہ کے لیے آسان ہے۔

قرآن پاک: سورۃ فاطر۔ ۳۵، آیت۔ ۱۲

اور دونوں سمندر (پانی) ایک جیسے نہیں ہیں، یہ لذیذ، میٹھا اور پینے میں لذیذ ہے اور وہ نمکین اور کڑوا ہے۔ اور ان دونوں سے تم تازہ گوشت (مچھلی) کھاتے ہو اور جو زیور پہنتے ہو اسے حاصل کرتے ہو۔ اور تم کشتیوں کو دیکھتے ہو کہ (سمندر کا پانی اس میں سے گزرتے ہیں) تاکہ تم اس کا فضل تلاش کرو اور تاکہ تم شکر کرو۔

Author Copy. Not for Sale.

قرآن پاک: سورۃ فاطر۔ ۳۵، آیت۔ ۱۳

وہ رات کو دن میں ملا دیتا ہے (یعنی رات کے گھنٹوں میں کمی کو دن کے گھنٹوں میں شامل کر دیا جاتا ہے) اور وہ دن کو رات میں ملا دیتا ہے (یعنی دن کے گھنٹوں میں کمی کو رات کے گھنٹوں میں شامل کر دیا جاتا ہے)۔ اور اس نے سورج اور چاند کو مسخر کر رکھا ہے، ہر ایک ایک مقررہ مدت تک چل رہا ہے۔ یہ اللہ تمہارا رب ہے۔ اس کی بادشاہی ہے۔ اور جن کو تم اس کے بجائے پکارتے ہو وہ ایک قطمیر (کھجور کے گٹھلی کے چھلکے) کے بھی مالک نہیں۔

قرآن پاک: سورۃ یٰسین۔ ۳۶، آیت۔ ۳۷

اور ان کے لیے ایک نشانی رات ہے، ہم اس سے دن کو ہٹا لیتے ہیں، اور دیکھو وہ اندھیرے میں ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ یٰسین۔ ۳۶، آیت۔ ۳۸

اور سورج اپنے مقررہ راستے پر ایک مدت (مقررہ) تک چلتا ہے۔ یہ غالب اور سب کچھ جاننے والے کا فرمان ہے۔

قرآن پاک: سورۃ یٰسین۔ ۳۶، آیت۔ ۳۹

اور چاند کی ہم نے منزلیں مقرر کر رکھی ہیں، یہاں تک کہ وہ پرانے خشک کھجور کے ڈنٹھل کی طرح واپس آجائے۔

قرآن پاک: سورۃ یٰسین۔ ۳۶، آیت۔ ۴۰

نہ سورج کا کام ہے کہ وہ چاند سے آگے نکل جائے اور نہ رات دن سے آگے نکل سکتی ہے۔ وہ سب تیرتے ہیں، ہر ایک مدار میں۔

قرآن پاک: سورۃ زمر۔ ۳۹، آیت۔ ۵

اس نے آسمانوں اور زمین کو حق کے ساتھ پیدا کیا ہے۔ وہ رات کو دن میں داخل کرتا ہے اور دن کو رات میں داخل کرتا ہے۔ اور اس نے سورج اور چاند کو مسخر کر رکھا ہے۔ ایک مقررہ مدت کے لیے۔ بے شک وہ غالب اور بخشنے والا ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

قرآن پاک: سورۃ فصیلات۔ ۴۱، آیت۔ ۳۷

اور اس کی نشانیوں میں سے رات اور دن اور سورج اور چاند ہیں۔ نہ سورج کو سجدہ کرو نہ چاند کو بلکہ سجدہ کرو اللہ کو جس نے ان کو پیدا کیا ہے اگر تم واقعی اس کی عبادت کرتے ہو۔

قرآن پاک: سورۃ کہف۔ ۵۰، آیت۔ ۳۹

لہٰذا (اے محمد صلی اللہ علیہ وسلم) جو کچھ وہ کہتے ہیں اس پر صبر کرو اور سورج نکلنے سے پہلے اور غروب ہونے سے پہلے (یعنی فجر، ظہر اور عصر کی نماز سے پہلے) اپنے رب کی حمد کے ساتھ تسبیح کرو۔

قرآن پاک: سورۃ الرحمن۔ ۵۵، آیت۔ ۵

سورج اور چاند اپنے مقررہ راستوں پر چلتے ہیں (بالکل) ہر ایک کے لیے (حساب کے لیے) پیائش شدہ مراحل کے ساتھ حساب کیا جاتا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ الحدید۔ ۵۷، آیت۔ ۶

وہ رات کو دن میں ضم کرتا ہے (یعنی رات کے گھنٹوں میں کمی کو دن کے گھنٹوں میں شامل کر دیا جاتا ہے) اور دن کو رات میں ضم کر دیتا ہے (یعنی دن کے گھنٹوں میں کمی کو رات کے اوقات میں شامل کر دیا جاتا ہے)۔ اور جو کچھ سینوں میں ہے اس کا اسے پورا علم ہے۔

قرآن پاک: سورۃ الحدید۔ ۵۷، آیت۔ ۲۵

بیشک ہم نے اپنے رسولوں کو واضح دلیلوں کے ساتھ بھیجا اور ان کے ساتھ کتاب اور میزان نازل کیا تاکہ لوگ انصاف پر قائم رہیں۔ اور ہم نے لوہا نکالا جس میں (جنگ کے معاملات میں) زبردست طاقت ہے اور ساتھ ہی انسانوں کے لیے بہت سے فائدے ہیں تاکہ اللہ آزمائے کہ کون ہے جو اس کی اور اس کے رسولوں کی غیب میں مدد کرتا ہے۔ بے شک اللہ زبردست اور غالب ہے۔

الکا پنڈون میں لوہا

ایم ای والا راتھ کے مطابق، لوہا زمین کے لیے قدرتی نہیں ہے۔ سائنس دانوں کا کہنا ہے کہ اربوں سال

Author Copy. Not for Sale.

پہلے زمین پر شہاب ثاقب گرے تھے۔ ان شہابیوں کے اندر لوہا موجود تھا اور زمین پر ہونے والے دھماکے کی وجہ سے اب ہمارے پاس زمین پر لوہا موجود ہے۔

قرآن پاک: سورۃ القیامۃ۔ ۷۵، آیت۔ ۸
اور چاند کو گرہن لگے گا۔

قرآن پاک: سورۃ الشمس۔ ۹۱، آیت۔ ۱
سورج اور اس کی چمک کی قسم۔

قرآن پاک: سورۃ الشمس۔ ۹۱، آیت۔ ۲
چاند کی قسم جیسے وہ اس (سورج) کے پیچھے آتا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ الشمس۔ ۹۱، آیت۔ ۳
دن کی قسم جب وہ (سورج کی) چمک دکھاتا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ الشمس۔ ۹۱، آیت۔ ۴
رات کی قسم جب وہ اسے (سورج) کو چھپالے۔

قرآن پاک: سورۃ لیل۔ ۹۲، آیت۔ ۱
قسم ہے رات کی جب چھا جائے۔

قرآن پاک: سورۃ لیل۔ ۹۲، آیت۔ ۲
اور دن کی طرف سے جیسا کہ وہ چمک میں ظاہر ہوتا ہے۔

نمکین پانی اور تازہ (میٹھے) پانی کے درمیان رکاوٹ۔

قرآن پاک: سورۃ فرقان۔ ۲۵، آیت۔ ۵۳
اور وہی ہے جس نے دو سمندروں کو آزاد کیا ہے، یہ لذیذ اور میٹھا ہے اور وہ نمکین اور کڑوا ہے۔ اور اس نے ان کے درمیان ایک رکاوٹ اور مکمل تقسیم کر دی ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

قرآن پاک: سورۃ فاطر ۳۵۔ آیت۔ ۱۲

اور دونوں سمندر (پانی) ایک جیسے نہیں ہیں، یہ لذیذ، میٹھا اور پینے میں لذیذ ہے اور وہ نمکین اور کڑوا ہے۔ اور ان دونوں سے تم تازہ گوشت (مچھلی) کھاتے ہو اور جو زیور پہنتے ہو اسے حاصل کرتے ہو۔ اور تم کشتیوں کو دیکھتے ہو کہ (سمندر کا پانی اس میں سے گزرتے ہیں) تاکہ تم اس کا فضل تلاش کرو اور تاکہ تم شکر کرو۔

قرآن پاک: سورۃ الرحمن۔ ۵۵، آیت۔ ۱۲

اور دونوں سمندر (پانی) ایک جیسے نہیں ہیں، یہ لذیذ، میٹھا اور پینے میں لذیذ ہے اور وہ نمکین اور کڑوا ہے۔ اور ان دونوں سے تم تازہ گوشت (مچھلی) کھاتے ہو اور جو زیور پہنتے ہو اسے حاصل کرتے ہو۔ اور تم کشتیوں کو دیکھتے ہو کہ (سمندر کا پانی اس میں سے گزرتے ہیں) تاکہ تم اس کا فضل تلاش کرو اور تاکہ تم شکر کرو۔

قرآن پاک: سورۃ الرحمن۔ ۵۵، آیت۔ ۲۰

ان کے درمیان ایک پردہ ہے جس سے کوئی بھی تجاوز نہیں کر سکتا۔

نمکین پانی اور تازہ (میٹھے) پانی کے درمیان رکاوٹ۔

جدید سائنس نے دریافت کیا ہے کہ خلیجوں میں جہاں تازہ (میٹھا) پانی اور نمکین پانی آپس میں ملتے ہیں، صورتحال ان جگہوں سے کچھ مختلف ہے جہاں دو کھارے پانی کے سمندر ملتے ہیں۔ یہ دریافت کیا گیا ہے کہ جو چیز ذرائع میں تازہ (میٹھے) پانی کو کھارے پانی سے ممتاز کرتی ہے وہ ایک "پائیکنوک لائن زون ہے جس میں دو تہوں کو الگ کرنے والی نمایاں کثافت کا وقفہ ہے۔"

سائنس نے دریافت کیا ہے کہ ایسی جگہوں پر جہاں دو مختلف سمندر ملتے ہیں، وہاں ایک رکاوٹ ہوتی ہے جو انہیں تقسیم کرتی ہے جو دونوں سمندروں کو اپنے درجہ حرارت، نمکیات اور کثافت کو برقرار رکھنے میں مدد دیتی ہے۔ پائکنوک لائن، سمندری سائنس میں، مختلف کثافت کی دو مائع تہوں کو الگ کرنے والی حد ہے۔ چونکہ پائکنوک لائن زون انتہائی مستحکم ہے، یہ سطحی عمل کے لیے ایک رکاوٹ کا کام کرتا ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

اس طرح، نمکیات یا درجہ حرارت میں تبدیلی پائیکنوک لائن سے بہت کم ہے لیکن سطحی پانیوں میں موسمی ہے۔

لیحدگی کے اس تقسیم زون میں نمکینیت تازہ (میٹھے) پانی اور نمکین پانی دونوں سے مختلف ہے۔

امریکہ کی کولوراڈو یونیورسٹی کے معروف سمندری سائنسدان اور جیولوجیکل سائنسز کے پروفیسر ڈاکٹر ولیم ہی نے بھی ان سائنسی مظاہر کی تصدیق کی ہے جن کا ذکر قرآن پاک میں ہے، یہ واقعہ مصر میں کئی مقامات پر پایا جاتا ہے۔ دریائے نیل جبرالٹر میں بحیرہ روم اور بحر اوقیانوس کے درمیان تقسیم کرنے والے سمیت بحیرہ روم میں بہتا ہے۔ کیپ پوائنٹ، جزیرہ نما کیپ، جنوبی افریقہ میں ایک سفید بار واضح طور پر دیکھا جا سکتا ہے جہاں بحر اوقیانوس بحر ہند سے ملتا ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

باب : ۴

مسلمان اور جدید زندگی میں تعلیم

انسانوں کے لیے اللہ کا پہلا حکم:

اسلامی عقیدے کے مطابق انسانوں کے لیے اللہ کا پہلا حکم یہ ہے کہ وہ علم سیکھے اور حاصل کرے۔ اللہ تعالیٰ نے قرآن پاک میں فرمایا۔ یہ ہر مسلمان کا فرض ہے، خواہ وہ مرد ہو یا عورت، مسلمان کو چاہیے کہ وہ اللہ، اس کے رسول محمد صلی اللہ علیہ وسلم کو جانیں، اور اسلام کی بنیادی باتوں کا علم حاصل کریں۔

جب قرآن پاک نازل ہوا تو سب سے پہلا لفظ اقراء تھا (اقرا عربی لفظ ہے جس کا مطلب ہے پڑھنا یا تلاوت کرنا)۔

جیسا کہ قرآن پاک کی سورۃ العلق میں ارشاد ہے۔ ۹۶، آیت۔ ۱–۵

قرآن پاک: سورۃ العلق۔ ۹۶، آیت ۱
پڑھیں! اپنے رب کے نام سے جس نے (جو کچھ موجود ہے) پیدا کیا۔

قرآن پاک: سورۃ العلق۔ ۹۶، آیت ۲
انسان کو لوتھڑے سے پیدا کیا ہے۔

قرآن پاک: سورۃ العلق۔ ۹۶، آیت ۳
پڑھیں! اور تمہارا رب بڑا کریم ہے۔

قرآن پاک: سورۃ العلق۔ ۹۶، آیت ۴
جس نے قلم سے (لکھنا) سکھایا۔

قرآن پاک: سورۃ العلق۔ ۹۶، آیت ۵
اس نے انسان کو وہ کچھ سکھایا جو وہ نہیں جانتا تھا۔

Author Copy. Not for Sale.

سب سے پہلے لکھنے والے حضرت ادریس علیہ السلام تھے۔ نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم کا فرمان حسب مندرجہ ذیل ہیں۔

"علم حاصل کرنا ہر مسلمان پر فرض ہے"۔

"جو شخص حصول علم کے راستے پر چلے گا، اللہ تعالیٰ اس کے لیے جنت کا راستہ آسان کر دے گا"۔

"حکمت مومن کی کھوئی ہوئی جائیداد ہے"۔

"ناخواندگی بے خبری کی بنیادی وجہ ہے اور خواندگی ہی کامیابی کی چابی ہے"۔

تعلیم کی دو قسمیں مندرجہ ذیل ہیں۔

۱. جدید تعلیم۔

۲. مذہبی تعلیم۔

زیادہ تر مسلمان اس لیے ناخواندہ ہیں کہ وہ غریب ہیں، ان کے پاس تعلیم پر خرچ کرنے کے لیے پیسے نہیں ہیں جب کہ اگر غریب لڑکوں اور لڑکیوں کے لیے سرکاری سہولیات ہیں تو وہ تعلیم کے لیے جانے میں دلچسپی نہیں رکھتے، یہی سب سے بڑی وجہ ہے مسلمان تعلیم سے بہت دور ہیں۔ یہاں تک کہ زیادہ تر مسلم ماہرین تعلیم بھی مسلم کمیونٹی کو تعلیم دینے میں دلچسپی نہیں رکھتے ہیں، تقریباً ۹۵ فیصد اس بات میں دلچسپی رکھتے ہیں کہ پیسہ کیسے کمایا جائے اور وہ ایک کاروبار کے طور پر کام کر رہے ہیں۔

صرف چند مسلم ماہرین تعلیم یا تنظیمیں ہی مسلم کمیونٹی کو تعلیم دینے میں دلچسپی رکھتی ہیں اور وہ اس پر کام کر رہی ہیں۔

جیسا کہ حقیقت یہ ہے کہ خواندگی ہی کامیابی کی چابی ہے اور ہر کامیاب کمیونٹی تعلیم یافتہ ہے، اب تعلیم کی وجہ سے یہودی، عیسائی، پارسی اور بدھ سب سے اوپر ہیں۔ مسلم ممالک دنیا کے امیر ترین ممالک ہیں لیکن وہ بلند ترین عمارت اور تفریحی مقامات پارک وغیرہ بنانے میں مصروف ہیں۔

یہاں تک کہ ان کے بچے تعلیم کے لیے یورپی ممالک پر انحصار کرتے ہیں ان کے تعلیمی مراکز ہیں لیکن زیادہ تر یورپی کالجز اور یونیورسٹیاں یعنی وہ یورپی ممالک پر انحصار کرتے ہیں۔

Author Copy. Not for Sale.

یونین آف اسلامک ورلڈ اسٹوڈنٹس کی ویب سائٹ کے مطابق، الازہر یونیورسٹی دنیا بھر میں برانچ کیمپس قائم کرنے پر بھی غور کر رہی ہے- جس میں امریکہ، بنگلہ دیش، بیلجیم، ڈنمارک، جرمنی، ایران، عراق، اسرائیل، مڈغاسکر، سوڈان، اور تنزانیہ ہے، لیکن عرب ممالک میں ایک بھی برانچ نہیں، الازہر یونیورسٹی دنیا کی قدیم ترین یونیورسٹیوں میں سے ایک ہے جو اب بھی کام کر رہی ہے۔ حقیقت یہ ہے کہ امیر مسلمان جدید ثقافت اور جدید تعلیم کی طرف راغب ہیں۔

ایمریٹس نیوز ایجنسی کے مطابق۔ الازہر کے گرینڈ امام شیخ احمد الطیب نے حال ہی میں متحدہ عرب امارات میں الازہر برانچ قائم کرنے کے لیے اسلامی امور اور اوقاف کے جنرل اتھارٹی جناب محمد مطر سالم الکعبی کے ساتھ ایک معاہدے پر دستخط کیے ہیں۔

الازہر یونیورسٹی- جسے اسلامی دنیا کی 'آکسفورڈ' سمجھا جاتا ہے- اپنے ملک مصر سے باہر اپنا پہلا برانچ کیمپس کھولنے والی ہے۔ متحدہ عرب امارات میں ابوظہبی کے دوسرے سب سے بڑے شہر العین میں شاخ ستمبر ۲۰۲۳ میں کھلنے کی امید ہے۔

ریاستہائے متحدہ امریکہ میں پیو ریسرچ سینٹر کے مطابق، دنیا بھر میں، تقریباً دس میں سے چار مسلمانوں کے پاس کوئی باقاعدہ تعلیم نہیں ہے۔

عالمی اوسط کوئی رسمی تعلیم نہیں:

۳۶ فیصد- مسلم

۱۵ فیصد - غیر مسلم

لہٰذا مسلم طبقہ بنیادی تعلیمی نظام میں اس قدر پسماندہ ہے کہ جدید تعلیم ہو یا مذہبی تعلیم، حتیٰ کہ جدید تعلیم یافتہ مسلمان بھی مذہبی تعلیم میں پسماندہ ہیں کیونکہ انہیں مذہبی تعلیم میں کوئی دلچسپی نہیں ہے۔

ہم دنیاوی فائدے حاصل کرنے کے لیے ڈھیروں کتابوں سے بہت سے مضامین پڑھتے ہیں لیکن مسلمان ہونے کے ناطے ہمارے پاس دو کتابوں جو کہ "قرآن پاک" اور "صحیح حدیث" ہیں ان سے دینی مضمون کا مطالعہ کرنے کا وقت نہیں ہے۔ پھر میں کیسے کہہ سکتا ہوں کہ میں مسلمان ہوں کیونکہ ہم نہیں جانتے کہ مسلمان کے لیے کیا حلال ہے اور کیا حرام ہے اور اللہ اور رسول محمد صلی اللہ علیہ وسلم کا بنی نوع

Author Copy. Not for Sale.

انسان کے لیے کیا پیغام ہے۔ ہمارے پاس دینی تعلیم کے لیے جانے کا وقت نہیں ہے کیونکہ ہم اس کی اہمیت کو نہیں سمجھتے حتیٰ کہ ہمیں دینی تعلیم میں دلچسپی نہ ہونے کے باوجود صرف دنیاوی فائدے کے لیے جدید تعلیم کے پیچھے بھاگ رہے ہیں۔ اگر ہم اسلام کی بنیادی باتیں نہیں جانتے تو اچھے مسلمان کیسے بنے گے، اسی وجہ سے علمائے کرام ہمیں استعمال کر رہے ہیں اور ہم بھیڑ بکریوں کی طرح ان کے پیچھے جا رہے ہیں۔ علمائے کرام دنیاوی فوائد حاصل کرنے اور اپنے پیروکار بڑھانے کے لیے اختلافات پیدا کر رہے ہیں کیونکہ اکثر مسلمان دینی علوم میں ناخواندہ ہیں اس لیے علمائے کرام ہمیں پیروکار بڑھانے اور فرقے بنانے کے لیے استعمال کر رہے ہیں جو ہمیں سمجھ نہیں آتا ہے۔

زیادہ تر ۹۹ فیصد امیر اور متوسط طبقے کے مسلمان اور ۵ فیصد غریب طبقے کے مسلمان جدید تعلیم کے لیے جا رہے ہیں، ۵ فیصد غریب طبقے کے مسلمان مذہبی تعلیم کے لیے جا رہے ہیں کیونکہ انہیں مفت تعلیم اور مفت کھانا مل رہا ہے، اور ۹۰ فیصد غریب طبقے کے مسلمان ناخواندہ ہیں۔ صرف ۵ سے ۶ فیصد امیر اور متوسط طبقے کے مسلمان اپنی مذہبی کتابوں کو اپنی زبان میں سیکھنے میں دلچسپی رکھتے ہیں تاکہ بہتر طریقے سے سمجھ سکیں۔

زیادہ تر مسلمان عربی میں قرآن پاک پڑھ رہے ہیں بغیر معنی جانے حالانکہ زیادہ تر حافظ قرآن کے معنی نہیں جانتے ہیں۔

زیادہ تر مسلمان یہودیت اور عیسائیت کے کلچر کو اپناتے ہیں اور برتھ ڈے پارٹیاں، ویلنٹائن ڈے، روز ڈے، فادر ڈے، مدرز ڈے، بیٹی کا دن، فرینڈز ڈے، یکم جنوری کو نئے سال کے طور پر مناتے ہیں، یہ اسلام کا حصہ نہیں ہیں۔ ہم ایسا اس لیے کر رہے ہیں کہ ہم اپنے مذہبی علوم سے بہت دور ہیں اور ہم مغربی ثقافت کو اپنائے ہوئے ہیں۔ ہمیں اپنے معاشرے میں اس قسم کی سرگرمیوں کو روکنے کی کوشش کرنی چاہیے یہ ہر مسلمان کا فرض ہے کہ وہ اپنے بچوں کو تعلیم دے۔

تمام مسلمانوں (مرد و خواتین) سے میری عاجزانہ گزارش ہے کہ قرآن پاک اور صحیح احادیث کو اپنی زبان میں پڑھیں تاکہ آپ اسے بہتر طریقے سے سمجھ سکیں، اور آج کل مدارس پریشان ہیں اور بہت

Author Copy. Not for Sale.

سے ادارے بند ہیں اگر مستقبل میں ایسا ہی ہو گا تو اللہ اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کا کلام کون یاد رکھے گا برائے مہربانی سوچیں اور قرآن پاک کو معنی کے ساتھ حفظ کرنے کی کوشش کریں۔

سنن ابن ماجہ، جلد۔ ا، کتاب۔ ا، حدیث نمبر۔ ۲۴۳

ابو ہریرہ رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "سب سے افضل صدقہ یہ ہے کہ جب کوئی مسلمان علم حاصل کرے، پھر اپنے مسلمان بھائی کو سکھائے"۔

Author Copy. Not for Sale.

باب: ۵

اسلام اور موجودہ مسلمان

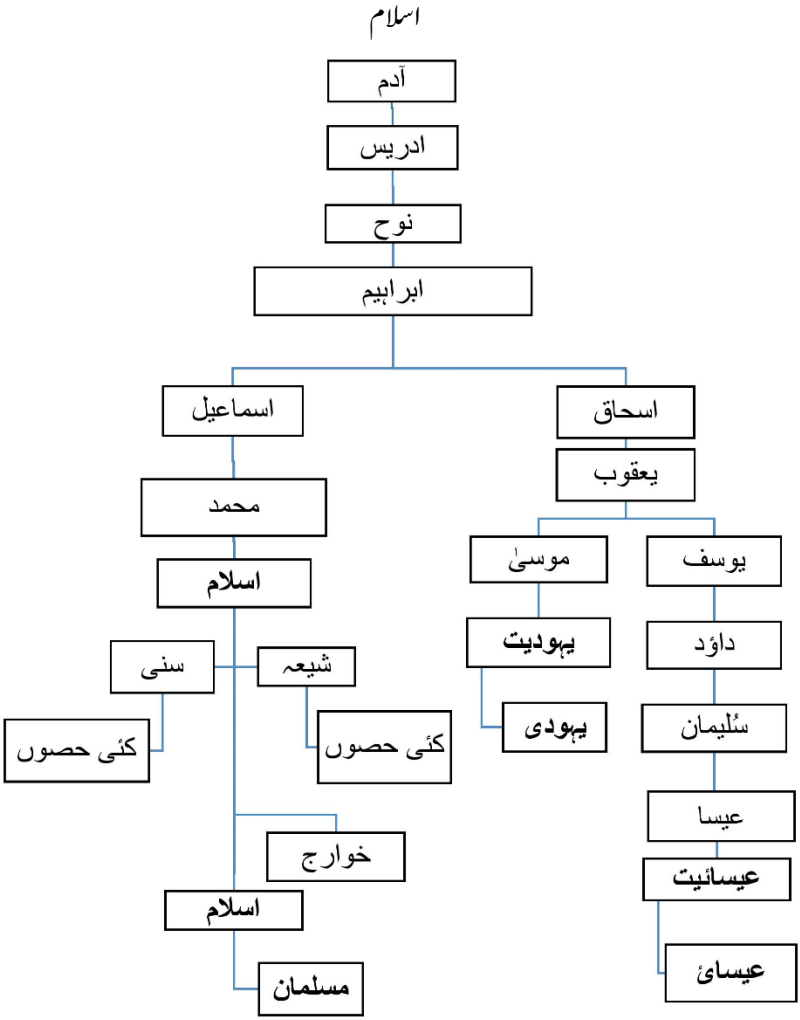

Author Copy. Not for Sale.

حدیث ترمذی نمبر. ۲۶۴۰ ابو ہریرہ رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "یہود اکہتر فرقوں یا بہتر فرقوں میں بٹ گئے اور اسی طرح عیسائی بھی، اور میری امت تہتر فرقے میں بٹ جائے گی۔"

حدیث ترمذی نمبر. ۲۶۴۱ عبد اللہ بن عمرو رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "بنی اسرائیل پر جو مصیبت آئے گی وہ قدم قدم پر میری امت پر آئے گی، یہاں تک کہ اگر کوئی جماع کرنے والا ہو اپنی ماں کے ساتھ کھلے میں، تو میری امت میں سے کوئی ایسا ہو گا جو ایسا کرے گا۔ بیشک بنی اسرائیل بہتر فرقوں میں بٹ گئے اور میری امت تہتر فرقوں میں بٹ جائے گی۔ سب آگ میں ہیں سوائے ایک فرقہ کے۔" صحابہ نے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم سے پوچھا کہ یہ کون سا فرقہ ہو گا؟ تو آپ نے جواب دیا کہ یہ وہی ہے جس سے میں اور میرے ساتھی ہیں۔

سنن ابو داؤد۔ حدیث نمبر. ۴۵۹۶

ابو ہریرہ رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "یہود اکہتر یا بہتر فرقوں میں بٹ گئے اور عیسائی اکہتر یا بہتر فرقوں میں بٹ گئے۔ میری امت تہتر فرقوں میں بٹ جائے گی۔"

اس حدیث میں رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کا ارشاد ہے کہ آپ کی امت تہتر فرقوں میں بٹ جائے گی۔ آپ نے ہمیں کبھی تقسیم کرنے کو نہیں کہا۔ یہ ہماری غلط فہمی ہے کہ "آپ نے ہمیں تقسیم کرنے کو کہا تو ہم تقسیم کر رہے ہیں"۔ اس حدیث سے ہمیں یہ واضح کر دینا چاہیے کہ انھوں نے مسلمانوں میں تقسیم کی کبھی حمایت نہیں کی، انھوں نے صرف یہ پیشین گوئی کی تھی کہ ایسا کچھ ہو گا اور ان کی تمام پیشین گوئیاں درست ثابت ہوں گی۔

اگر آپ اسلام کا مطالعہ کریں تو آپ کو علمائے کرام کی طرف سے مختلف مکاتب فکر کی مختلف آراء کی وجہ سے پیدا ہونے والے متنازعہ اختلافات کو ہمیشہ مل سکتا ہے۔ اس لیے ہمارا فرض ہے کہ ہم حقائق کو سمجھیں اور مختلف نظریات کے درمیان موجود خلیج کو دور کرنے کی کوشش کریں۔ ایسا کرنے کے لیے،

Author Copy. Not for Sale.

ہمیں یہ مطالعہ کرنے کی ضرورت ہو گی کہ مختلف آراء کیا ہیں اور وہ کون سے حوالے ہیں جن پر یہ آراء مبنی ہیں۔

اگر تمام مسلمان قرآن پاک اور صحیح احادیث کو سمجھ کر پڑھیں تو ان شاء اللہ ان میں سے بیشتر اختلافات دور ہو جائیں گے اور ہم ایک متحد امت مسلمہ بن سکتے ہیں۔

اسلام میں فرقے اور تفرقہ ڈالنا ممنوع ہے۔

پھر بھی میں مذہب، فرقہ اور ذات کے بارے میں بہت زیادہ الجھن میں ہوں اور یہ مذہب کی بڑی الجھن ہے کیونکہ بعض علمائے کرام یا مصنفین غلط باتوں کا ذکر کرتے ہیں شاید غلطی سے یا علم کی کمی سے۔

مثال کے طور پر:

عالمی شہرت یافتہ اسکالر ڈاکٹر ذاکر نائیک کی کتاب کا نام، اسلام کے بارے میں غیر مسلموں کے عمومی سوالات کے جوابات، صفحہ نمبر. ۴۳ انہوں نے فرقوں کے حوالے سے ترمذی حدیث ذکر کی ہے، انہوں نے ترمذی حدیث نمبر. ۱۷۱ کا حوالہ دیا ہے، لیکن صحیح نمبر. ۲۶۴۰ اور ۲۶۴۱ ہے۔(ایمان کی کتاب)۔

ترمذی حدیث نمبر. ۱۷۱ کتاب صلاۃ (نماز) میں نماز کے بارے میں ہے۔

سنن ابو داؤد حدیث نمبر۔ ۴۵۷۹، لیکن صحیح نمبر ۴۵۹۶ ہے (نبی کا طرز عمل کتاب سنت)۔

سنن ابو داؤد حدیث نمبر ۴۵۷۹ خون کی قسم (کتاب الدیت) کے بارے میں ہے۔

ایک بار پھر ڈاکٹر ذاکر نائیک نے اپنی کتاب قرآن اور جدید سائنس مطابقت پذیر یا غیر مطابقت پذیر، صفحہ نمبر ۹ میں زمین کی شکل کا ذکر کیا اس نے قرآن پاک کا ترجمہ کیا، اور وہ اے یوسف علی کے ترجمہ کردہ قرآن پاک کا حوالہ دے رہے ہیں۔ میں نے اے یوسف علی کے ترجمہ کردہ قرآن پاک کو چیک کیا ہے لیکن ایک جیسا نہیں ہے۔

نیچے ڈاکٹر ذاکر نائیک کا ترجمہ قرآن پاک ہے۔

قرآن پاک: سورۃ نازیات۔ ۷۹، آیت۔ ۳۰

"اور اس کے علاوہ اس نے زمین کو انڈے کی شکل کا بنایا ہے۔"

Author Copy. Not for Sale.

مجھے نہیں معلوم کہ اسے انڈے کی شکل کہاں سے ملتی ہے۔

نیچے میں سورۃ نازیات کا ترجمہ ہے۔۷۹، آیت۔ ۳۰ سات عالمی شہرت یافتہ علمائے کرام کے ذریعہ کسی نے بھی انڈے کی شکل کا ذکر نہیں کیا، میں نے انگریزی، اردو اور ہندی میں قرآن پاک کے دس سے زیادہ تراجم چیک کیے ہیں لیکن مجھے انڈے کی شکل نہیں ملی۔

یوسف علی: اور اس نے زمین کو بھی پھیلا دیا ہے۔

شاکر: اور زمین، اس کے بعد اس نے اسے پھیلا دیا۔

محمد سرور: اس کے بعد اس نے زمین کو پھیلا دیا۔

ڈاکٹر محمد محسن خان: اور اس کے بعد اس نے زمین کو پھیلا دیا۔

ڈاکٹر محمد تقی الدین ہلالی: اور اس کے بعد اس نے زمین کو پھیلا دیا۔

صحیح بین الاقوامی: اور اس کے بعد اس نے زمین کو پھیلا دیا۔

آربیری: اور زمین - اس کے بعد اس نے اسے پھیلا دیا،

مجھے نہیں معلوم کہ اس قسم کے علماء یا مصنفین کے بارے میں کیا کہا جائے۔

اس لیے میں تمام علمائے کرام یا مصنفین سے درخواست کرتا ہوں کہ براہ کرم اپنی تقریر یا اپنی کتاب میں کسی غلط بات کا ذکر نہ کریں۔

مسلمان فرقوں میں کیوں بٹے ہوئے ہیں؟

جب تمام مسلمان ایک اللہ ایک کتاب قرآن پاک اور ایک رسول محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی پیروی کرتے ہیں تو پھر مسلمانوں میں اتنے فرقے اور مختلف مکاتب فکر کیوں ہیں؟

یہ حقیقت ہے کہ آج مسلمان آپس میں بٹے ہوئے ہیں۔ المیہ یہ ہے کہ اس طرح کی تقسیم علمائے کرام، مصنفین یا کچھ منافق مسلمان کرتے ہیں جس کی اسلام میں توثیق نہیں ہوتی۔

تمام مسلمانوں کو چاہیے کہ وہ قرآن پاک اور صحیح احادیث پر عمل کریں اور آپس میں تقسیم نہ ہوں۔

لیکن جب بھی آپ سے پوچھا جائے گا کہ آپ کون ہیں؟ پھر یہ مت کہو کہ میں سنی ہوں، یا میں شیعہ ہوں۔ بعض اپنے آپ کو شافعی، حنفی، حنبلی یا مالکی کہتے ہیں۔ کچھ کہتے ہیں کہ 'میں دیوبندی ہوں' یا 'میں

Author Copy. Not for Sale.

بریلوی ہوں' آپ کا جواب صرف یہ ہونا چاہیے کہ "میں مسلمان ہوں"۔

قرآن پاک: سورۃ آل عمران۔۳، آیت۔۱۰۳

اور تم سب مل کر اللہ کی رسی (یعنی اس قرآن) کو مضبوطی سے تھام لو اور آپس میں پھوٹ نہ ڈالو، اور اللہ کی اس نعمت کو یاد کرو جو تم پر ہے، اس لیے کہ تم ایک دوسرے کے دشمن تھے لیکن اس نے تمہارے دلوں کو جوڑ دیا۔ اس کے فضل سے تم آپس میں بھائی بن گئے اور تم آگ کے گڑھے کے دہانے پر تھے اور اس نے تمہیں اس سے بچالیا۔ اس طرح اللہ تم پر اپنی آیات (دلائل، عبرت، نشانیاں، وحی وغیرہ) واضح کرتا ہے، تاکہ تم ہدایت پاؤ۔

اس آیت میں اللہ کی کون سی رسی ہے جس کا ذکر ہے؟ یہ قرآن پاک ہے۔ قرآن پاک اللہ کی رسی ہے جسے تمام مسلمانوں کو مضبوطی سے پکڑنا چاہیے۔ اس آیت میں دوہری تاکید ہے۔ ''سب کو مضبوطی سے پکڑو'' کہنے کے علاوہ یہ بھی کہتا ہے، ''تقسیم نہ ہو''۔

قرآن پاک: سورۃ نساء۔۴، آیت۔۵۹

اے ایمان والو! اللہ کی اطاعت کرو اور رسول (صلی اللہ علیہ وسلم) کی اطاعت کرو اور تم میں سے ان (مسلمانوں) کی جو صاحب اختیار ہیں۔ (اور) اگر تمہارا کسی بات میں اختلاف ہو تو اسے اللہ اور اس کے رسول (صلی اللہ علیہ وسلم) کی طرف پھیر دو، اگر تم اللہ اور یوم آخرت پر ایمان رکھتے ہو۔ حتمی تعین کے لیے یہی بہتر اور موزوں ہے۔

قرآن پاک: سورۃ انعام۔۶، آیت۔۱۵۹

بے شک جو لوگ اپنے دین کو تقسیم کرتے ہیں اور فرقوں میں بٹ جاتے ہیں، آپ (اے محمد صلی اللہ علیہ وسلم) کو ان کی کوئی فکر نہیں۔ ان کا معاملہ اللہ کے سپرد ہے پھر کون انہیں بتائے گا کہ وہ کیا کرتے تھے۔

Author Copy. Not for Sale.

مندرجہ ذیل میں اسلام کی تین بڑی شاخیں ہیں: سنی، شیعہ اور خوارزی۔

	سنی	شیعہ	خوارج
آبادی	۱ء۲ بلین (تقریباً ۷۰-۷۵ فیصد مسلم آبادی)	۲۰۰-۲۵۰ ملین (تقریباً ۲۰-۲۵ فیصد مسلم آبادی)	۷.۲ ملین
نام کا مطلب	عربی 'سنت' یا 'راستہ' سے، "راستوں میں سے ایک" یا "وہ جو نبی کی روایات کی پیروی کرتا ہے" کا حوالہ دیتا ہے۔	عربی سے 'شیاطو علی' یا 'علی کی جماعت'، علی کی "جماعت" یا "مخالف" کا حوالہ دیتے ہیں۔	یہ نام آٹھویں صدی کے اسلامی فقیہ عبد اللہ ابن عبادی سے ماخوذ ہے۔
پیروکار کہا جاتا ہے	سنی، اہل سنت والجماعت۔	شیعہ، اہل تشیع'۔	عبادی، اہل استقامت (صراط مستقیم کے لوگ)۔
اصل	قرآن پاک کی تعلیمات سے، رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے جیسا کہ چاروں [خلفاء راشدین]، [صحابہ] اور [اہل بیت]، چاروں [مذہب]، اور علماء کے احکام کی تشریح کی ہے۔ [علماء]۔	قرآن پاک کی تعلیمات سے، پیغمبر اکرم صلی اللہ علیہ وسلم، [اہل بیت]، [ائمہ اہل بیت]، اور [مرجع] کے احکام۔	قرآن پاک کی تعلیمات سے، رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم اور عبد اللہ بن عبادی سے بہت متاثر ہوئے۔ عباد جس نے عبد الملک کے بعد ازاریقہ سے رشتہ توڑ لیا۔ مروان خلیفہ بنے۔

Author Copy. Not for Sale.

مذہبی زبانیں	عربی	عربی	عربی
جغرافیائی تقسیم اور موجودگی۔	زیادہ تر مسلم ممالک میں اکثریت بناتی ہے۔ دنیا بھر میں ایک اقلیت پر مشتمل ہے۔	ایران، آذربائیجان، بحرین اور عراق میں اکثریت ہے اور ہندوستان، پاکستان، افغانستان، ترکی، یمن، شام، لبنان، متحدہ عرب امارات، سعودی عرب اور دیگر میں ایک قابل ذکر فیصد ہے۔ پوری دنیا میں اقلیت بنائیں۔	عمان میں اکثریت، اور دوسری جگہوں پر ایک اقلیت خاص طور پر الجزائر، لیبیا میں نفوسہ پہاڑ، تیونس میں جزیرہ جاربا، اور تنزانیہ میں زنجبار کے جزیرے پر۔
ایمان کی ترقی سے وابستہ مقامات۔	مدینہ، مکہ، بغداد، دمشق۔	مدینہ، مکہ، کوفہ، کربلا، نجف، شام۔	مدینہ، مکہ , بصرہ (عراق) اور عمان۔
مقدس شہر اور مقامات۔	مکہ، مدینہ (سعودی عرب)، یروشلم (اسرائیل / فلسطین، تاہم بعض شیعہ حدیث بتاتے ہیں کہ یہ جنت میں ہے)۔	مکہ، مدینہ (سعودی عرب)، یروشلم (اسرائیل / فلسطین)، نجف، کربلا، کوفہ، عراق۔	مکہ، مدینہ (سعودی عرب)، یروشلم (اسرائیل / فلسطین)، بصرہ (عراق)، عمان۔
تنظیمی ڈھانچہ	۱۹۲۰ میں خلافت کے خاتمے کے بعد سے	زیادہ درجہ بندی اور مرکزی۔ عظیم آیت	

Author Copy. Not for Sale.

	قیادت کا خاتمہ۔	اللہ مہدی کی واپسی تک روحانی پیشوا (فقہ کے معاملات میں) کے طور پر کام کرتے ہیں۔	
مرکزی اتھارٹی۔	خلافت -پیغمبر کا جانشین- ایک سیاسی ادارہ ہے جس کی سربراہی خلیفہ کرتے تھے (۱۹۲۰ سے معدوم)۔ماضی میں خلیفہ کے تقرر کے چار اصول تسلیم کیے گئے ہیں: امت کی طرف سے اجماع، سابق خلیفہ کی نامزدگی، کمیٹی کے ذریعے انتخاب، یا فوجی طاقت کے ذریعے۔ خیال یہ تھا کہ خلیفہ کا انتخاب سب سے زیادہ اہل لوگوں میں سے ہونا ہے۔ پانچواں اصول -محمد صلی اللہ علیہ وسلم کے قریش قبیلے سے تعلق رکھنے والا، ہمیشہ پیروی	امامت -ایک مذہبی ادارہ جس کی سربراہی امام کرتا ہے -پوشیدہ مہدی کے قبضے میں ہے۔ اپنی بیٹی فاطمہ کے ذریعے نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم کے نسب کا ایک مرد ہونا ضروری ہے، اور خدا کی طرف سے منتخب کیا جانا چاہئے. امام بے گناہ ہیں۔	پوری مسلم دنیا کے لیے ایک لیڈر کا ہونا ضروری نہیں ہے۔ عبادی امامت -ایک مذہبی، روحانی اور سیاسی ادارہ جس میں امت کی قیادت ہوتی ہے -امام کی سربراہی میں ہوتا ہے۔ امام کا انتخاب اس کے علم اور تقویٰ کی بنا پر کیا جائے۔ آخری 'حقیقی امام' ادمد بن سعید (حکومت ۱۷۵۴-۱۷۸۳) تھے۔

Author Copy. Not for Sale.

	نہیں کیا گیا۔ قیادت کے لیے بے گناہی شرط نہیں ہے۔		
موجودہ قائدین۔	اماموں۔	مجتہد (عظیم الشان آیت اللہ)۔	اماموں (شیعہ یا سنی کے معنی میں نہیں)۔
قیادت۔	یقین مانیں کہ نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم نے کسی کو اپنا جانشین مقرر نہیں کیا۔ تاریخی طور پر، خلیفہ، ایک غیر موروثی عہدہ جسے نظریاتی طور پر ہٹایا جا سکتا ہے، نے رہنما کے طور پر کام کیا ہے۔ خلیفہ کا عہدہ ۱۹۲۰ سے کالعدم ہے۔ خلیفہ کو صرف وقتی رہنما کے طور پر دیکھا جاتا تھا اور انہیں مذہبی اور سیاسی دونوں عہدوں پر فائز کیا جاتا تھا۔ خلافت کا بنیادی کام یہ دیکھنا تھا کہ معاشرے میں شریعت کا نفاذ ہو،	یقین کریں کہ برادری کے حقیقی رہنما امام علی ہیں اور ان کی اولاد بھی ہے جنہیں خدا نے پیغمبر اکرم صلی اللہ علیہ وسلم کا جانشین مقرر کیا ہے۔ قیادت کو ایک موروثی طبقے کے طور پر دیکھیں جو محمد صلی اللہ علیہ وسلم کے نسب سے ان کی بیٹی فاطمہ کے ذریعے آتا ہے۔ امام کا منصب اس وقت مہدی کے پاس ہے۔ امام معصوم ہوتے ہیں اور دفتر خالصتاً مذہبی ہوتا ہے۔ مہدی کی	ایک رہنما (مرد یا عورت) کا انتخاب اس کے علم اور تقویٰ کی بنا پر کیا جانا چاہیے، نسل یا نسب کی پرواہ کیے بغیر، اور کمیونٹی کے رہنماؤں کے ذریعے منتخب کیا جانا چاہیے۔

Author Copy. Not for Sale.

	اسلام کی سرحدیں محفوظ ہوں اور عام طور پر شہریوں کی فلاح و بہبود کو یقینی بنایا جائے۔ خلافت کی غیر موجودگی میں، درجہ بندی کا ڈھانچہ اکثر علماء کے کنٹرول کے بجائے ریاست کے تحت آتا ہے۔	واپسی تک مختلف عظیم آیت اللہ مرکزی شخصیات کے طور پر کام کرتے ہیں۔ امامت کی عدم موجودگی میں، اختیارات مختلف عظیم آیت اللہ کے ماتحت آتے ہیں۔ ماضی میں کسی بھی وقت پانچ سے زیادہ آیت اللہ نہیں رہے۔	
حاکم کے لیے مطلوبہ نسب۔	ابتدا میں قبیلہ نبوی سے۔ تاہم، نظریہ میں، وہ کوئی بھی مشق کرنے والا مسلمان بالغ ہو سکتا ہے جسے مسلم آبادی (امت) کے حکام کے معاہدے سے منتخب کیا گیا ہو۔	یقین کریں کہ اسلام کی حاکمیت کی بنیاد ایک مرد پر ہونی چاہیے جو ہاشمی نسل سے ہے، یعنی فاطمہ سے علی کے نسب سے۔	کوئی مطلوبہ نسب۔
شادی۔	ایک آدمی ایک وقت میں ۴ عورتوں سے شادی کر سکتا ہے۔	ایک آدمی ایک وقت میں ۴ عورتوں سے شادی کر سکتا ہے۔	ایک آدمی ایک وقت میں ۴ عورتوں سے شادی کر سکتا ہے۔
عارضی شادی۔	نہیں۔	ہاں، نکاح متعہ کو جائز	نہیں۔

Author Copy. Not for Sale.

		سمجھا جاتا ہے لیکن نکاح مسیار، نکاح عرفی اور نکاح حلالہ نہیں۔ 'بارہ' شیعوں کی طرف سے اجازت ہے، لیکن 'فائیور' یا 'سیونرز' کی طرف سے نہیں۔	
رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کی طرف سے نامزد کردہ جانشین۔	نہیں یقین مانیں کسی جانشین کو نامزد نہیں کیا گیا۔	جی ہاں، یقین جانئے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے اپنے چچازاد بھائی اور داماد علی ابن ابو طالب کو جانشین نامزد کیا۔	
نبی کے بعد حکمران یا جانشین۔	چار خلفائے راشدین: ابو بکر، عمر بن الخطاب، عثمان بن عفان، علی بن ابو طالب۔	زیدی (پانچوں)، اسماعیلی (سات والے)، اور اعتنا اشعریہ (بارہ) سب پہلے ۴ اماموں کو پہچانتے ہیں۔ زیدی زید ابن علی کو پانچویں امام تسلیم کرتے ہیں۔ ساتوں نے اسماعیل ابن جعفر کو	دو صحیح راہنمائی والے خلفاء: ابو بکر اور عمر بن الخطاب، عثمان یا علی کا پہلا نصف صالح اور باقی نصف بگڑا ہوا ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

		جعفر الصادق کے روحانی جانشین کے طور پر تسلیم کیا۔ بارہ شیعہ کا دعویٰ ہے کہ ۱۲ معصوم امام ہیں: علی بن ابی طالب، حسن ابن علی، حسین ابن علی، علی ابن حسین زین العابدین، محمد الباقر، جعفر الصادق، موسی الکاظم، علی الرضا، محمد ال تقی، علی النقی، حسن العسکری، محمد المہدی۔	
امام۔	خلیفہ (۱۹۲۰ سے معدوم)، امام، مجتہد، علامہ،	درجہ کی ترتیب میں امام (خدائی ہدایت یافتہ)، عظیم الشان آیت اللہ، آیت اللہ، حجۃ الاسلام، مبلغ الرسالہ (علم بردار) اور طالب العلم ہیں۔ امام اکثر وسیع و عریض لباس پہنے ہوئے ہوتے ہیں اور	

Author Copy. Not for Sale.

		اکثر سفید، سیاہ یا سبز ٹوپی پہنتے ہیں۔	
اماموں کا کردار	علما اسلامی قانون [شریعت] کی تشریح کرتے ہیں اور دائرہ اختیار سے گزرتے ہیں۔	کافی طاقت استعمال کریں۔ علما کو خدا کے کلام کی تشریح کرنے کا حکم دیا گیا ہے اور مولوی جتنا سینئر ہو گا، اس کے خیالات اتنے ہی زیادہ مستند ہیں۔	
مولوی کا لباس۔	سنی علماء اکثر سفید لباس اور پگڑی یا ٹوپی پہنتے ہیں۔ لباس اکثر مطالعاتی پس منظر یا مقام کی نشاندہی کرتا ہے (مثلاً علما جنہوں نے [الازہر] میں تعلیم حاصل کی ہے وہ سیاہ، بھورے یا سفید [جبہ] اور تربوش پہنتے ہیں، شام میں علماء رسمی جبہ یا لمبی سفید پگڑی کے ساتھ لمبا کوٹ پہنتے ہیں)۔	شیعہ علما طبقہ عام طور پر سیاہ یا گہرے بھورے رنگ کے لباس پہنتے ہیں جسے ابا کہتے ہیں، ایک بغیر آستین والی چادر جو سامنے کھلی ہوتی ہے، اس کے ساتھ سفید، سیاہ یا سبز پگڑی ہوتی ہے، پگڑی کا رنگ اکثر ان کے نسب سے متعلق ہوتا ہے۔ کالی پگڑی یا سبز پگڑی بھی سید کی نمائندگی کرتی	عمانی عبادی عام طور پر سفید لباس پہنتے ہیں اور سفید پگڑیاں رکھتے ہیں جبکہ الجزائر میں وہ عام طور پر سفید لباس اور سفید ٹوپیاں پہنتے ہیں۔

Author Copy. Not for Sale.

		ہے۔ سید رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کی اولاد میں سے ہے۔ ایک شیعہ عالم جو رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم سے اپنے نسب کا پتہ نہیں لگا سکتا اس طرح سفید پگڑی پہنتا ہے۔	
اماموں کی شناخت کے طور پر	قرآن و سنت پر پختہ یقین رکھنے والے افراد سمجھے جاتے ہیں۔ بنیادی طور پر مساجد میں نمازی رہنما کے طور پر کام کرتے ہیں۔	بے نظیر اور الٰہی ہدایت یافتہ۔ قرآن پاک کے صرف جائز مفسرین کو قانون سازی اور قرآن پاک میں متعین سابقہ احکام و احکامات کو منسوخ کرنے کا حق حاصل ہے۔ شیعوں کی مختلف شاخیں اماموں کی مختلف تعداد کو تسلیم کرتی ہیں۔ اماموں کو زمین پر خدا کے مقرر کردہ نمائندوں کے	

Author Copy. Not for Sale.

		طور پر سمجھا جاتا ہے، اور ان کے مقبرے زیارت گاہ بن چکے ہیں۔ 'بارہ' شیعہ کے لیے، بارہویں امام کے بارے میں خیال کیا جاتا ہے کہ وہ فوت نہیں ہوئے، بلکہ وہ پوشیدہ ہے، ایک دن مہدی یا 'ہدایت یافتہ' کے طور پر دوبارہ ظاہر ہوں گے اور ایک کامل اسلامی معاشرے پر حکمرانی قائم کریں گے۔	
امام" کی تعریف۔"	سنیوں کے لیے، امام ایک ولی یا کوئی شخص ہو سکتا ہے جو مسجد میں نماز کی امامت کرتا ہو۔	امام سے مراد وہ لوگ ہیں جو اعلیٰ ترین طاقت اور اختیار رکھتے ہیں۔ اماموں کو معصوم رہنما سمجھا جاتا ہے جو علی کے گھر سے ہیں۔ اماموں کو قرآن پاک کے الٰہی نمائندے اور ترجمان	

Author Copy. Not for Sale.

		کے طور پر دیکھا جاتا ہے اور روزمرہ کی زندگی کے لیے رہنمائی فراہم کرتے ہیں۔ مختلف شیعہ فرقوں کے اماموں کی تعداد مختلف ہے۔ بصورت دیگر، جب نچلی صورت میں، امام سے مراد مسجد میں نمازی رہنما ہیں۔	
اماموں کا معیار۔	انسان۔	معصوم انسان۔	انسان۔
شاخیں۔	سنی اس وقت چار اہم مکاتب فکر کو تسلیم کرتے ہیں: حنفی، حنبلی، مالکی، شافعی۔ ظاہری نامی قانون کا ایک غیر واضح پانچواں مکتبہ بھی موجود ہے، لیکن یہ تقریباً ناپید ہے اور یہاں تک کہ بہت سے مسلمان اس کے وجود سے ناواقف ہیں۔ عقیدہ کے تین	اہم شاخیں زیدی ('فائیور')، اسماعیلی، اور اثنا شریعت ہیں۔ اہم امتیاز تسلیم شدہ اماموں کی تعداد ہے۔ 'فائیور' نہ تو اماموں کی عصمت پر متفق ہیں اور نہ ہی بارہویں امام مہدی کی غیبت سے اور اس کا مکتبِ قانون دیگر شیعہ مکاتب کے	کوئی نہیں۔

Author Copy. Not for Sale.

	مکاتب ہیں: اطہری، اشعری اور ماتریدی۔ یہ شاخیں سوچنے کے مختلف طریقوں سے ایک دوسرے کو صحیح راہ پر گامزن سمجھتے ہیں۔ حالانکہ سلفی ان علماء کی عزت کرو، یہ ان کی اندھی تقلید کی حمایت نہیں کرتے۔ وہ چار امام کے متضاد آراء میں سے کسی ایک کو ہی صحیح سمجھتے ہیں۔ لیکن علماء کو ان کی غلطیوں کی سزا نہیں دی جاتی جو جان بوجھ کر نہ کی گئی ہوں۔ چاروں علماء نے خبردار کیا کہ ان کی اندھی تقلید نہ کی جائے۔	مقابلے میں حنفی سنی سے زیادہ گہرا تعلق رکھتا ہے۔	
مذاہب کی شاخ۔	کوئی نہیں۔	بابیت (ازالی اور بہائی)، ڈروز (اسماعیلی کی ایک شاخ)، علوی،	کوئی نہیں۔

Author Copy. Not for Sale.

		(اشک ازم)؛یزدانیت اور اس کے یزیدیت اور صوفیانہ یارسانیت کے ہم آہنگ شاخیں کو متاثر کیا۔	
.عبادت کی جگہیں۔	مسجد، عید گاہ۔	مسجد، حسینیہ، امام بارہ یا عاشور خانہ، عید گاہ۔	مسجد۔
مساجد کی تعمیر اور زیارت کی اجازت ہے۔	جی ہاں سنی عموماً "مسجدوں میں جاتے ہیں"۔	جی ہاں. دوسرے مسلمانوں کی طرح شیعہ بھی مسجدوں میں جاتے ہیں۔ مختلف مواقع پر، وہ حسینیوں میں جاتے ہیں، جو خاص ہال ہوتے ہیں جنہیں کربلا کی کہانی سنانے، عکاسی کے آنسو، غم اور ثالثی کے لیے مخصوص کیا جاتا ہے۔ حسینیہ مساجد اور اجتماعی مراکز کے طور پر کام کرتے ہیں، اور تمام اغراض و مقاصد کے لیے، وہ	جی ہاں عبادی عموماً "مسجدوں میں جاتے ہیں"۔

Author Copy. Not for Sale.

		مساجد ہیں جہاں دعاؤں اور خدمات کے علاوہ، سوگ میں اضافی خدمات انجام دی جاتی ہیں۔	
مساجد کے انداز۔	گنبد اور مینار رکھنے کا رجحان۔ مساجد عام طور پر زیادہ سخت ہوتی ہیں۔ کسی بھی قسم کے تصویر کو بت پرستی کی شکل میں شمار کیا جاتا ہے۔	ضروری نہیں کہ گنبد یا مینار ہوں۔ شیعہ مساجد اور حسینیہ اکثر اہل بیت کے ناموں سے مزین ہیں: پیغمبر اکرم (صلی اللہ علیہ وسلم)، علی، فاطمہ، حسن، حسین، اور دیگر۔ شیعہ مساجد کو اکثر روایتی سبز اور سیاہ پرچموں سے لپیٹ دیا جاتا ہے۔	سنیوں کی طرح، اگرچہ عبادی مساجد کی اکثریت میں مینار نہیں ہیں۔
مزارات کی تعمیر اور زیارت۔	نہیں	جی ہاں. شیعہ اسلام مزارات کی زیارت کی ترغیب دیتا ہے۔	
مذہبی اختیار قرآن پاک کے علاوہ ہے۔	اسلام کی تشریح کا اختیار مسلم کمیونٹی کے عاتفاق رائے کے پاس ہے۔	معصوم امام۔	اماموں، اگرچہ امام صالح نہ ہونے کی صورت میں اس اختیار

Author Copy. Not for Sale.

			پر سوال کیا جا سکتا ہے۔
قانون کا علم	بنیادی ماخذ قرآن پاک، سنت (حدیث) ہیں [رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کے رسوم ورواج]، قیاس (مشابہت، تاہم ظاہریوں نے رد کر دیا)، اتفاق رائے اور اجتہاد (انفرادی استدلال)۔	بنیادی ماخذ قرآن پاک، سنت (حدیث) [رسول اللہ محمد صلی اللہ علیہ وسلم]، اجماع، اور عقل (دماغ) ہیں جن کے ذریعے اجتہاد (انفرادی استدلال)، نتائج کے لیے۔ تاہم، اکابرین اتفاق رائے اور عقل کو رد کرتے ہیں (اس طرح اجتہاد کو رد کرتے ہیں)۔ شیعہ احادیث سنی احادیث سے مختلف ہیں بنیادی طور پر شیعہ احادیث میں اہل بیت کے اقوال شامل ہیں۔	صرف ان احادیث پر مبنی ہے جو عبادیوں نے قبول کی ہیں۔
مذہبی قانون۔	مفتی (جج) روایتی طور پر ۴ مکاتبِ قانون میں سے ایک کی بنیاد پر مذہبی	عام طور پر فتویٰ کے لیے آیت اللہ سے رجوع کیا جاتا ہے اور	

Author Copy. Not for Sale.

	قانون کا نظم کرتے ہیں۔ مفتی اسلامی قانون کے لیے فتویٰ (ہدایات) جاری کر سکتے ہیں، لیکن سنیوں کو مفتی کے الفاظ پر عمل کرنے کی ضرورت نہیں ہے۔	ان کے لیے ضروری ہے کہ وہ ایک بزرگ عالم (مرجہ تقلید) کا انتخاب کریں جس کی وہ فقہ کے معاملات میں تقلید کرتے ہیں۔ تاہم، اخباری مرجع کی تقلید کو رد کرتے ہیں۔	
قانون کے اسکول۔	فقہ کے چار اہم مکاتب مذہبی قانون کی متبادل تشریحات پیش کرتے ہیں۔ یہ حنفی، مالکی، شافعی اور حنبلی ہیں۔ قانون کا پانچواں مکتب ظاہری ہے، تاہم، یہ اتنا چھوٹا ہے کہ بہت سے مسلمان اس کے وجود سے ناواقف ہیں۔	پانچوں کے پاس قانون کا ایک بنیادی مکتبہ ہے: زیدی۔ سیونرز کے پاس قانون کے دو اہم مکاتب ہیں: طیبی مستعالیہ اور نظریہ۔ بارہیوں میں، قانون کا ایک اہم مکتبہ ہے: جعفری۔ اسے مزید تین ذیلی اسکولوں میں تقسیم کیا گیا ہے: اسلوب، اخباریت، شیخ ازم۔	
قانون کا نفاذ۔	سنی ججوں کو خط میں	شیعہ جج قانون کی	

Author Copy. Not for Sale.

	اسلامی قانون کی پیروی کرنے کے لیے جانا جاتا ہے۔	تشریح میں زیادہ نرمی کے لیے جانے جاتے ہیں۔شیعہ قانون ان روایات کو قبول کرنے سے انکار کرتا ہے جو علی یا ان کی اولاد میں سے کسی کے ذریعے منتقل نہ ہوں۔اجماع (اجماع سے فیصلے پر آنا) کے نظریے کو رد کر دیں۔ قانون کی تشریح صرف بیت اللہ کے امام ہی کر سکتے ہیں۔	
عقائد کے مضامین۔	سنی ججوں کو خط میں اسلامی قانون کی پیروی کرنے کے لیے جانا جاتا ہے۔اللہ پر ایمان، انبیاء و مرسلین، فرشتے، اللہ کی نازل شدہ کتابیں قرآن پاک، یوم جزا اور تقدیر الٰہی۔	اللہ پر ایمان، انبیاء و مرسلین، فرشتے، اللہ کی نازل کردہ کتاب قرآن پاک، یوم آخرت، امامت۔	اللہ پر ایمان، انبیاء و مرسلین، فرشتے، اللہ کی نازل کردہ کتاب قرآن پاک، یوم آخرت، امامت۔

Author Copy. Not for Sale.

ایمان کے ستون۔	سنی کے ۵ ستون ہیں: ۱. ایک اللہ اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم پر ایمان ۲. فرض نماز ۳. لازمی صدقہ، ۲ء۵٪ ضرورت مندوں کے لیے (زکوٰۃ) ۴. رمضان کے مہینے میں روزے رکھنا ۵. مکہ کی زیارت.	شیعہ کے ۵ ستون ہیں: ۱. ایک اللہ اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم پر ایمان. ۲. انصاف ۳. نبوت ۴. پیغمبر محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) کی جانشینی ۵. قیامت کے دن پر ایمان۔ اس کے اوپر شیعہ کے پاس مزید ۱۰ ہیں۔ طریقوں ۱. دعا ۲. ماہ رمضان میں روزے رکھنا ۳. زکوٰۃ ۴. خمس-واجب صدقہ، ۲۰٪ امام اور محتاجوں کے لیے ۵. مکہ کی زیارت ۶. جہاد (عمومی طور پر	عبادی کے ۵ ستون ہیں: ۱. ایک اللہ اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم پر ایمان ۲. فرض نماز ۳. لازمی صدقہ، ضرورت مندوں کے لیے (زکوٰۃ) ۴. رمضان کے مہینے میں روزے رکھنا ۵. مکہ کی زیارت.

Author Copy. Not for Sale.

		نیک کام کرنے کو فرض سمجھا جاتا ہے) ۷. نیکی کا فروغ ۸. برے سے بے نیازی ۹. خدا کی محبت کا دوبارہ اثبات ۱۰. برائی سے علیحدگی اور نفرت۔	
ایمان کا اعلان کرنا۔	اللہ کے سوا کوئی معبود نہیں اور محمد صلی اللہ علیہ وسلم اللہ کے رسول ہیں۔	اللہ کے سوا کوئی معبود نہیں اور محمد اللہ کے رسول ہیں، علی اللہ کے "ولی ہیں۔	اللہ کے سوا کوئی معبود نہیں اور محمد صلی اللہ علیہ وسلم اللہ کے رسول ہیں۔
نازل شدہ صحیفوں کے بارے میں عقائد۔	قرآن پاک پر ایمان۔	قرآن پاک پر ایمان۔	قرآن پاک پر ایمان۔
قرآن پاک۔	اللہ کا سیدھا کلام۔	اللہ کا سیدھا کلام۔	اللہ کی طرف سے ایک خاص وقت پر پیدا کیا گیا ہے۔
حدیث۔	جی ہاں. احادیث کے ۶ بڑے مجموعوں کو پہچانیں۔	جی ہاں. احادیث کے ۴ بڑے مجموعوں کو پہچانیں۔	ہاں، لیکن ان میں سے کم کو مستند تسلیم کریں۔
مہدی کا مقام۔	مہدی مستقبل میں آئیں گے۔ مہدی اور ان کی	مہدی پہلے ہی زمین پر ہے، لیکن فی الحال	

Author Copy. Not for Sale.

	عالمی قیادت کو دنیا کے آخر میں زمین پر اللہ کا خلیفہ تسلیم کریں۔ مہدی کو شیعوں کا بارہواں امام تسلیم نہ کریں۔	"پوشیدہ امام" ہے، اور وقت کے آخر میں دوبارہ ظاہر ہوگے۔ نیکی اور بدی کی قوتوں کے درمیان جنگ کے بعد زمین پر اللہ کی بادشاہی آئے گی۔ بارہویں شیعہ کا عقیدہ ہے کہ مہدی بارہویں امام ہیں۔	
دوسرے ابراہیمی مذاہب کا منظر	عیسائی اور یہودی "اہل کتاب" ہیں۔	عیسائی اور یہودی "اہل کتاب" ہیں۔	عیسائی اور یہودی "اہل کتاب" ہیں۔
حضرت عیسی علیہ السلام کی پیدائش۔	حضرت عیسی علیہ السلام کی پیدائش ایک الہی کنواری پیدائش تھی۔	حضرت عیسی علیہ السلام کی پیدائش ایک الہی کنواری پیدائش تھی۔	حضرت عیسی علیہ السلام کی پیدائش ایک الہی کنواری پیدائش تھی۔
حضرت عیسی علیہ السلام کی موت	حضرت عیسی علیہ السلام صلیب پر نہیں مرے بلکہ آسمان پر چڑھ گئے۔	حضرت عیسی علیہ السلام صلیب پر نہیں مرے بلکہ آسمان پر چڑھ گئے۔	حضرت عیسی علیہ السلام صلیب پر نہیں مرے بلکہ آسمان پر چڑھ گئے۔
حضرت عیسی علیہ السلام کا جی اٹھنا۔	حضرت عیسی علیہ السلام صلیب پر نہیں مرے	حضرت عیسی علیہ السلام صلیب پر نہیں مرے	حضرت عیسی علیہ السلام صلیب پر نہیں

Author Copy. Not for Sale.

	لیکن ایک دن آسمان سے اتریں گے۔	لیکن ایک دن آسمان سے اتریں گے۔	مرے لیکن ایک دن آسمان سے اتریں گے۔
حضرت عیسی علیہ السلام کی دوسری آمد۔	ہاں وہ ایک دن واپس آئے گا۔	ہاں وہ ایک دن واپس آئے گا۔	ہاں وہ ایک دن واپس آئے گا۔
زندگی کے بعد	اللہ کو آخرت میں دیکھیں گے۔	اللہ کو آخرت میں دیکھیں گے۔	اللہ کو آخرت میں نہیں دیکھے گا۔
فرشتے	اللہ نے فرشتوں کو نور سے پیدا کیا۔ فرشتوں کی اپنی مرضی نہیں ہوتی اور وہ ہمیشہ اللہ کے احکام کی تعمیل کرتے ہیں۔	اللہ نے فرشتوں کو نور سے پیدا کیا۔ فرشتے اللہ کے احکام کی تعمیل کرتے ہیں، تاہم، ان کے پاس محدود آزادی ہے، حالانکہ گناہ کرنے کی کوئی خواہش نہیں ہے۔	
اجتماعی عبادت کا ایک خاص دن۔	جمعہ	جمعہ	جمعہ. تاہم، عوامی جمعہ کی نماز صرف ان شہروں میں ادا کی جانی چاہیے جہاں انصاف کی بالادستی ہو۔
چھٹیاں	عید الفطر (رمضان کے آخر میں روزہ توڑنا)، عید الاضحی (حج کے اختتام پر	عید الفطر، عید الاضحی، عید میلاد (پیغمبر محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی	عید الفطر (رمضان کے آخر میں روزہ توڑنا)، عید الاضحی (حج

Author Copy. Not for Sale.

	منایا جاتا ہے)، عید میلاد (پیغمبر اسلام کی سالگرہ کا جشن، لیکن سلفی اس کے جشن کو مسترد کرتے ہیں)۔	ولادت کا دن)، یوم عاشورہ (وصال حسین ابن علی کی یاد)، عید الغدیر (پیغمبر محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی طرف سے علی ابن ابی طالب کی تقرری کا جشن) پیغمبر محمد صلی اللہ علیہ وسلم ان کے جانشین کے طور پر)۔	کے اختتام پر منایا جاتا ہے)۔
عبادت میں مجسموں اور تصویروں کا استعمال۔	اجازت نہیں. سنی مساجد میں قرآن پاک کے اقتباسات کے ساتھ خطاطی کی حمایت کرتے ہیں۔ بعض اوقات سنی حج سے واپسی پر سفید جھنڈے دکھاتے ہیں۔	اجازت نہیں. شیعہ مساجد میں قرآن پاک کے اقتباسات کے ساتھ خطاطی کی حمایت کرتے ہیں۔ بعض اوقات شیعہ اکثریتی علاقوں میں علامتی طور پر، اگرچہ مذہبی نہیں، اہل بیت (پیغمبر کا خاندان) کی تصاویر حسینیوں کو سجا سکتی ہیں۔	

Author Copy. Not for Sale.

علامتیں		نمایاں غیر سرکاری علامت ذوالفقار ہے، جو علی کی تقسیم شدہ تلوار ہے۔ یہ اکثر پہنا جاتا ہے، مثال کے طور پر، ہار اور زیورات پر ایک توجہ کے طور پر. فاطمہ (خمسہ) کا ہاتھ اکثر نظر بد سے بچنے کے لیے استعمال ہوتا ہے۔	
نماز۔	دن میں ۵ بار، نماز کے درمیان ایک گھنٹہ سے کم نہیں۔ سفر میں خاص مواقع پر اکٹھا کیا جا سکتا ہے۔	نماز دن میں ۵ مرتبہ، نمازوں کے درمیان ایک گھنٹہ سے کم نہیں۔ سفر میں خاص مواقع پر اکٹھا کیا جا سکتا ہے۔ دن میں ۵ بار، ۱+۲+۲ میں اکٹھا کیا جا سکتا ہے (یہ لازمی نہیں ہے)۔ فجر کی نماز الگ الگ ادا کی جاتی ہے، جبکہ ظہر اور عصر کی نمازیں یکے بعد	دن میں ۵ بار، نماز کے درمیان ایک گھنٹہ سے کم نہیں۔

Author Copy. Not for Sale.

		دیگرے ادا کی جاتی ہیں، اور اسی طرح مغرب اور عشاء کی نمازیں یکے بعد دیگرے ادا کی جاتی ہیں۔ دن میں ۵ بار، نماز کے درمیان ایک گھنٹہ سے کم نہیں۔	
نماز کا انداز۔	نماز سے پہلے صفائی کرتے وقت ہاتھ، پاؤں، منہ اور چہرے کو اچھی طرح دھونا ضروری سمجھا جاتا ہے۔ نماز پڑھتے وقت نمازیوں کا رخ مکہ میں کعبہ کی طرف ہوتا ہے۔ نماز کی چٹائیوں یا فرش پر اکثر پیشانی رکھیں۔ اپنے سینے پر ہاتھ جوڑ کر دعا کریں، سوائے مالکی مکتب کے ارکان کے جو شیعہ اور عبادیوں کی طرح اپنے ہاتھ اپنے پہلو پر	نماز سے پہلے صفائی کرتے وقت ہاتھ، پاؤں، منہ اور چہرے کو اچھی طرح دھونا ضروری سمجھا جاتا ہے۔ نماز پڑھتے وقت نمازیوں کا رخ مکہ میں کعبہ کی طرف ہوتا ہے۔ نماز کے دوران سجدہ کرتے وقت، شیعہ اپنی پیشانی قدرتی طور پر پائے جانے والے مواد کے ٹکڑے پر رکھتے ہیں، اکثر مٹی	نماز سے پہلے صفائی کرتے وقت ہاتھ، پاؤں، منہ اور چہرے کو اچھی طرح دھونا ضروری سمجھا جاتا ہے۔ مالکی سنیوں اور شیعوں کی طرح، ہاتھ کھول کر دعا کریں۔ فاتحہ کے بعد آمین نہ کہے اور فجر کی نماز میں قنوت نہ کہے۔

Author Copy. Not for Sale.

	رکھتے ہیں۔ سنی نماز کے وقت اپنی پیشانیوں پر کوئی پتھر یا مٹی کی گولیاں استعمال نہیں کرتے۔ مرد عبادت گزار اکثر سفید ٹوپی پہن سکتے ہیں۔	کی گولی (مہر) یا مٹی کی گولی (تربہ) مثالی طور پر کربلا جیسے مقدس مقام سے لی گئی ہے امام حسین کو براہ راست نماز کی چٹائی پر چڑھانے کے بجائے شہید کر دیا گیا۔ شیعہ مرد نمازی اکثر نماز پڑھتے وقت اپنے سر پر کچھ نہیں پہنتے ہیں۔	
مرنے والوں کی تدفین۔	وسیع قبروں کی روایتی طور پر حوصلہ شکنی کی جاتی ہے۔ کچھ ممالک میں غیر نشان زدہ قبریں عام ہیں۔	وسیع و عریض قبریں روایتی طور پر اہل بیت (پیغمبر کا خاندان) یا بہت ہی ممتاز علماء کے لیے بنائی گئی تھیں۔ قبروں کو نشان زد یا غیر نشان زد کیا جا سکتا ہے۔	
شفاعت کی اجازت ہے۔	جی ہاں. ممکن اور حوصلہ افزائی دونوں۔ بہت سے سنیوں کا خیال ہے کہ متقی، مقدس لوگ اپنی	جی ہاں. ممکن اور حوصلہ افزائی دونوں۔ بہت سے شیعہ کا خیال ہے کہ متقی، مقدس	

Author Copy. Not for Sale.

	موت کے بعد زندہ لوگوں کی شفاعت کر سکتے ہیں۔ جو لوگ مقامی سنتوں اور مقدس مردوں کی عزت کرتے ہیں وہ ان کے آثار کی عبادت کرتے ہیں اور تحفظ اور برکت کے لیے ان کے نام پکارتے ہیں۔ تاہم، سلفی توسل کو رد کرتے ہیں۔	لوگ اپنی موت کے بعد زندہ لوگوں کی شفاعت کر سکتے ہیں۔ جو لوگ مقامی سنتوں اور مقدس مردوں کی عزت کرتے ہیں وہ ان کے آثار کی عبادت کرتے ہیں اور تحفظ اور برکت کے لیے ان کے نام پکارتے ہیں۔ چودہ مقدسین کے بہت زیادہ دیکھنے والے مزارات کے علاوہ، شیعہ زیارت گاہوں کی ایک اور قسم بھی ہے، یعنی امام زادی۔ امام زادی بارہ اماموں کی اولاد، رشتہ داروں اور قریبی دوستوں کی قبریں ہیں۔ بہت سے شیعہ معزز صوفی بزرگوں اور علماء کے	

Author Copy. Not for Sale.

		مزارات پر بھی جاتے ہیں۔	
مزارات اور اولیاء۔	مزار کی زیارت کر سکتا ہے اور "اولیاء" کی تعظیم نہیں کر سکتا۔ البتہ سلفی زیارت کو مسترد کرتے ہیں۔	مزارات کی زیارتیں کر سکتے ہیں اور "اولیاء" کی تعظیم کر سکتے ہیں۔	
سور کے گوشت کے استعمال پر پابندی۔	ھاں	ھاں	ھاں
سمندری غذا کی کھپت۔	سنی اسلام کے زیادہ تر مکاتب میں سمندری غذا کے کسی بھی قسم کے کھانے کی اجازت ہے۔	کسی بھی سمندری غذا کے استعمال پر پابندی لگائیں جو پرانے عہد نامے میں "پنکھوں اور پرت" کی شرط کے مطابق نہ ہو۔	
پیروکاروں کے درمیان مشترکہ نام دیے گئے ہیں۔	محمد، عبداللہ، ابو بکر، علی، فاطمہ، عائشہ، عمر، عثمان، حسن اور حسین سنیوں میں عام نام ہیں۔	عباس، علی، فاطمہ، حسن، حسین، اور زینب شیعوں میں غیر متناسب طور پر عام نام ہیں، حالانکہ سنیوں میں بھی عام طور پر پائے جاتے ہیں۔	

Author Copy. Not for Sale.

اسلام کی مختلف شاخیں اور مکاتب۔ سنی اسلام، شیعہ اسلام، اور خارجیوں میں سب سے مشہور تقسیم، بنیادی طور پر پہلے سیاسی تھی لیکن آخر کار اس نے مذہبی اور فقہی جہتیں حاصل کر لیں۔ اسلام میں مکاتب کی تین روایتی قسمیں ہیں:

سنی اسلام، جسے اہل سنت والجماعت یا محض اہل سنت کے نام سے بھی جانا جاتا ہے، اسلام کا سب سے بڑا فرقہ ہے۔ سنّی لفظ سنت سے آیا ہے، جس کا مطلب ہے صحابہ اور اسلامی پیغمبر محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) کی تعلیمات اور اعمال یا مثالیں۔ بہت سے ممالک میں، مسلمانوں کی بھاری اکثریت سنی ہے، اس لیے وہ اپنے آپ کو صرف "سنی" کہتے ہیں اور مسلمانوں کو بطور لیبل استعمال نہیں کرتے۔

اہل سنت کا عقیدہ ہے کہ پیغمبر اسلام محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) نے اپنی وفات سے پہلے مسلم امہ (کمیونٹی) کی قیادت کے لیے خاص طور پر کوئی جانشین مقرر نہیں کیا تھا، تاہم، وہ پہلے صحابی ابو بکر کے نجی انتخاب کو منظور کرتے ہیں۔

سنی مسلمان پہلے چار خلفاء (ابو بکر، عمر بن الخطاب، عثمان بن عفان اور علی ابن ابی طالب) کو "الخلفاء الرشیدون" یا "صحیح ہدایت یافتہ خلفاء" مانتے ہیں۔ سنیوں کا یہ بھی ماننا ہے کہ خلیفہ کا عہدہ جمہوری طریقے سے ووٹوں کی اکثریت حاصل کر کے حاصل کیا جا سکتا ہے، لیکن راشدین کے بعد، امویوں اور دیگر کی طرف سے شروع کی گئی تقسیم کی وجہ سے یہ عہدہ موروثی خاندانی حکمرانی میں تبدیل ہو گیا۔ ۱۹۲۳ میں سلطنت عثمانیہ کے زوال کے بعد، کوئی دوسرا خلیفہ نہیں ہوا جتنا کہ مسلم دنیا میں وسیع پیمانے پر تسلیم کیا جاتا ہے۔

حالیہ تقسیم

حالیہ دنوں میں، ایک طرف فقہ اور کلام کے کلاسیکی سنی مکاتب فکر کے پیروکار، اور دوسری طرف اسلام پسند اور سلفی جیسے وہابی اور اہل حدیث، جو ابتدائی اسلامی ماخذ کی لفظی پڑھنے کی پیروی کرتے ہیں، نے مقابلہ کیا ہے۔ راسخ العقیدہ سنی اسلام کی نمائندگی کرنے کے دعووں کے لیے۔ سابقہ قسم کے پرانے اسلامی کو بعض اوقات "روایتی اسلام" بھی کہا جاتا ہے۔ جنوبی ایشیا میں بریلوی اور دیوبندی مکاتب فکر

Author Copy. Not for Sale.

کلاسیکی سنی اسلام کے اندر مزید تفرقے کی نمائندگی کرتے ہیں۔ اسلامی جدیدیت بھی ایک اہم پیشرفت ہے۔

خوارج کی تحریک، عبادیت یا عبادیہ، جسے عبادیہ (عربی: العبادیہ) بھی کہا جاتا ہے، عمان میں غالب اسلام کا ایک مکتب ہے۔ یہ الجزائر، تیونس، لیبیا، اور مشرقی افریقہ کے کچھ حصوں میں بھی پایا جاتا ہے۔ کہا جاتا ہے کہ اس تحریک کی بنیاد ۶۵۰ عیسوی کے لگ بھگ یا اسلامی پیغمبر محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) کی وفات کے تقریباً ۲۰ سال بعد رکھی گئی تھی، جو سنی اور شیعہ دونوں فرقوں کی پیشگوئی کرتی تھی۔ جدید مورخین اس فرقے کی ابتداء کو خوارج کی تحریک کے ایک اعتدال پسند موجودہ کی طرف دیکھتے ہیں۔ معاصر عبادیوں کو خارجیوں کے طور پر درجہ بندی کرنے پر سخت اعتراض ہے، حالانکہ وہ تسلیم کرتے ہیں کہ ان کی تحریک کا آغاز ۶۵۷ عیسوی کے خارجیوں کی علیحدگی سے ہوا تھا۔

Author Copy. Not for Sale.

باب : ٦

اسلام میں ذات پات کا نظام

اسلام کسی بھی ذات کو تسلیم نہیں کرتا، جنوبی ایشیا میں مسلم کمیونٹیز سماجی سطح بندی کا نظام لاگو کرتی ہیں۔ یہ غیر ملکی فاتحین (اشرف) "نوبل" اور مقامی کنورٹس (اجلاف) کے درمیان نسلی علیحدگی کے ساتھ ساتھ مقامی سناتن ثقافت کے اثر ورسوخ کے نتیجے میں تیار ہوا۔

ہندوستانی مسلم معاشرہ بھی موجودہ سناتن ذات پات کے نظام کی بنیاد پر تقسیم ہوا، ہندوستان میں سناتن مذہب کے لوگوں نے اسلام قبول کیا اور اپنے اصل ذات پات کے نظام کو خطے کے مسلم معاشرے میں لے آئے۔

دہلی سلطنت کے ۱۴ویں صدی کے سیاسی مفکر نے سفارش کی کہ "پیغمبر محمد (صلی اللہ علیہ وسلم) خاندان" اور "اعلیٰ" (یعنی اشرفیوں) کو کم پیدا ہونے والے (یعنی اجلاف) سے اعلیٰ سماجی درجہ دیا جائے۔ ۱۹ویں صدی کے آغاز میں، ہندوستان کے برطانوی علماء نے سب سے پہلے مختلف مسلم ذاتوں کی فہرست بنائی۔

صدیوں کے دوران، دوسرے جنوبی ایشیائی معاشروں کی طرح، اس خطے کا مسلم معاشرہ ذات کی پاکیزگی اور آلودگی کے تصور میں تیار ہوا ہے۔ اس لیے اس خطے کے نچلے طبقے (اجلاف) مسلمانوں کو دیگر امتیازی سلوک کا سامنا کرنا پڑا ہے۔ ۲۰ ویں صدی کے ہندوستان میں، اعلیٰ طبقے کے (اشرف) مسلمانوں نے سرکاری ملازمتوں اور پارلیمانی نمائندگی پر غلبہ حاصل کیا۔ نتیجے کے طور پر، ایس سی اور ایس ٹی پروویژن ایکٹ کے تحت ہندوستان میں مثبت کارروائی کے اہل گروپوں میں نچلے سماجی طبقات کو شامل کرنے کی مہم چلائی گئی ہے۔

بھارت کی ریاست بہار میں ایسے واقعات سامنے آئے ہیں جن میں اونچی ذات کے مسلمانوں نے نچلی ذات کے مسلمانوں کو ایک ہی قبرستان میں دفنانے کی مخالفت کی ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

ایک پاکستانی گاؤں میں کی گئی ایک تحقیق سے پتا چلا ہے کہ قصبے کی مسلم برادری میں ذات پات کی طرح کا درجہ بندی موجود ہے۔ جھاڑو دینے والے گروپ کو سب سے کم درجہ دیا گیا ہے۔ دوسری مسلم کمیونٹیز جھاڑو دینے والوں کو مسلمانوں کے اعلیٰ درجے کے برادری کے کھانا پکانے کے برتنوں کو ہاتھ لگانے کی اجازت نہیں دیتیں۔

› اشرف، جو بلوچوں، افغانوں، عربوں، فارسیوں، ترکوں وغیرہ سے غیر ملکی نژاد ہونے کا دعویٰ کرتے ہیں، جیسے سید، مغل، بلوچ، پٹھان اور شیخ۔

› اعلیٰ ذاتوں سے مذہب تبدیل کرنا، جیسے مسلمان راجپوت۔

› دوسری "صاف" ذاتوں سے مذہب بدلتا ہے، جیسے درزی، دھوبی، دھنیا، گدی، فقیر، حجام (نائی)، جولاہا، کبریا، کمہار، کنجرا، میراسی، منیہر اور تیلی۔

› اچھوت ذاتوں سے مذہب بدلنے والے جنہیں مسلمان صاف اور امت کا حصہ سمجھتے ہیں، جیسے بھنگی۔

قرآن پاک کہتا ہے کہ تمام انسان ایک انسان آدم کی اولاد ہیں اور اس لیے ایک دوسرے کے بھائی ہیں۔

قرآن پاک: سورۃ الحجرات۔۴۹، آیت۔۱۳

اے بنی نوع انسان! ہم نے تمہیں ایک مرد اور ایک عورت سے پیدا کیا ہے اور تمہیں قومیں اور قبیلے بنایا ہے تاکہ تم ایک دوسرے کو پہچانو۔ بے شک اللہ کے نزدیک تم میں سب سے زیادہ عزت والا وہ ہے جس کا تقویٰ ہو۔ وہ متقیوں میں سے ہے۔ بے شک اللہ سب کچھ (قرآن پاک دیکھئے سورۃ البقرہ ۲، آیت ۲) جاننے والا اور باخبر ہے۔

جب اللہ سبحانہ وتعالیٰ قرآن پاک میں انسانوں سے فرماتا ہے! ہم نے تمہیں ایک مرد اور ایک عورت سے پیدا کیا، پھر جس نے مسلمانوں کو مختلف ذاتوں میں تقسیم کیا وہ کون ہے جو اللہ کے فیصلے کو بدل دے کیا وہ مسلمان ہو سکتا ہے؟

Author Copy. Not for Sale.

اگر کوئی پوچھے تم کون ہو؟ تو اس کا جواب یہ ہونا چاہیے کہ میں مسلمان ہوں اگر آپ مسلمان ہیں تو اپنے آپ کو فرقوں اور ذاتوں میں مت تقسیم کریں اور نکاح کے وقت اللہ سبحانہ وتعالیٰ کی ہدایت پر عمل کریں۔

اسلام میں کسی پاکباز عورت کے ساتھ مسلمان یا اہل کتاب (یہود و نصاریٰ) سے شادی کی اجازت ہے لیکن مشرکوں یا "بت پرستوں" کے لیے نہیں۔

اللہ سبحانہ وتعالیٰ قرآن پاک میں فرماتا ہے۔

قرآن پاک، سورۃ مائدہ۔۵: آیت۔۵

آج کے دن تمہارے لیے عتیبیت (ہر قسم کے حلال کھانے کو حلال کیا گیا ہے، جنہیں اللہ نے حلال کیا ہے (قتل شدہ جانوروں کا گوشت، دودھ کی مصنوعات، چکنائی، سبزیاں اور پھل)۔ اہل کتاب (یہود و نصاریٰ) کا کھانا (ذبح شدہ مویشی، کھانے کے قابل جانور) تمہارے لیے حلال ہے اور تمہارا ان کے لیے حلال ہے۔ (تمہارے لیے نکاح حلال ہے) مومنوں میں سے پاک دامن عورتیں اور پاک دامن عورتیں جن کو کتاب (یہود و نصاریٰ) تمہارے وقت سے پہلے دی گئی تھی جب کہ تم نے ان کا مہر (دولہا یعنی دلہن کی رقم) جو شوہر کی طرف سے بیوی کو دی گئی تھی۔ شادی کے وقت)، عفت کی خواہش کرنا (یعنی انہیں قانونی نکاح میں رکھنا) غیر قانونی جنسی تعلقات کا ارتکاب نہ کرنا، اور نہ ہی انہیں لڑکیوں کی دوست بنانا۔ اور جو ایمان کا کفر کرے [یعنی اللہ کی وحدانیت اور ایمان کے دیگر تمام مضامین یعنی اس کے (اللہ کے) فرشتوں، اس کی مقدس کتابوں، اس کے رسولوں، یومِ قیامت اور القدر میں]، تو اس کا کام بے سود ہے۔ اور آخرت میں نقصان اٹھانے والوں میں سے ہو گا۔

Author Copy. Not for Sale.

باب : ۷

مہر بمقابلہ جہیز

مہر

مہر کیا ہے اور اسلام میں اس کی اہمیت کیوں ہے؟

اسلام نے دونوں جنسوں کو شادی کے بندھن میں بندھنے کے لیے کچھ حقوق دیے ہیں۔ بیوی کے حقوق میں مہر ایک اہم ترین حق ہے۔ یہ وہ رقم ہے جو شوہر کو عقد نکاح کی تکمیل پر بیوی کو دینا ہوتا ہے۔

قرآن پاک۔ سورہ نساء ۴، آیت: ۴

اور ان عورتوں کو (جن سے تم نکاح کرتے ہو) ان کا مہر (فرضی دلہن کی رقم جو شوہر نے اپنی بیوی کو نکاح کے وقت دیا ہو) خوش دلی سے دو، لیکن اگر وہ اس میں سے کچھ حصہ اپنی خوشنودی کے لیے بھیج دیں۔ اسے لے لو اور نقصان کے خوف کے بغیر اس سے لطف اندوز ہو (جیسا کہ اللہ نے اسے جائز قرار دیا ہے)۔

مہر عورت کی عزت کی علامت ہے۔ یہ فرد کی استطاعت کے مطابق دیا جا سکتا ہے۔

قرآن پاک۔ سورۃ البقرہ ۲، آیت: ۲۳۶

اگر تم عورتوں کو طلاق دے دو تو تم پر کوئی گناہ نہیں، جب کہ تم نے ان کو ہاتھ نہیں لگایا اور نہ ہی ان کا مہر مقرر کیا ہے (شادی کے وقت شوہر کی طرف سے بیوی کو دلہن کی رقم)۔ لیکن ان کے لیے (ایک مناسب تحفہ)، امیر کو اس کی وسعت کے مطابق، اور غریبوں کو اس کی وسعت کے مطابق، مناسب رقم کا تحفہ نیکی کرنے والوں پر فرض ہے۔

مہر اکثر دلہن کو حصوں میں دیا جاتا ہے۔ نکاح نامے پر دستخط کرنے پر دلہن کو مہر کی جو رقم ادا کی جاتی ہے اسے 'مؤزل' کہا جاتا ہے جو کہ نکاح کے وقت ادا کیا جاتا ہے لیکن ۹۹ فیصد نکاح کے وقت ادا نہیں کیا جاتا

Author Copy. Not for Sale.

صرف نکاح نامے میں اس کا ذکر کرتے ہے اور تقریباً ۹۵ فیصد مہر اپنی باقی زندگی میں بھی ادا نہیں کرتے ہے۔

اسلامی قانون کے تحت مہر دینا لازمی ہے لیکن جہیز دینا ممنوعہ قانون کے تحت ممنوع ہے۔

جہیز

اسلام میں جہیز دینے کا کوئی تصور نہیں ہے لیکن پھر بھی بہت سے مسلم رسم ورواج میں یہ روایت پروان چڑھتی نظر آتی ہے۔ خاص طور پر ہندوستان، پاکستان اور بنگلہ دیش جیسے خطوں میں۔ درحقیقت، جہیز دینے کے رواج کو اسلام نے کبھی بھی قانونی حیثیت نہیں دی ہے اور نہ ہی کسی دوسری نسل کے مسلمانوں میں اسے وسیع پیمانے پر پھیلایا گیا ہے۔ یہ سابقہ مذہبی رسوم کا نقل معلوم ہوتا ہے جس میں بیٹیوں کا خاندانی جائیداد میں کوئی حصہ نہیں ہوتا لیکن انہیں اخراجات دیئے جاتے ہیں جو مکانات کی شکل میں ہوسکتے ہیں۔ اس کے برعکس اسلام میں بیٹی کو اپنی خاندانی جائیداد اور وراثت میں پورا حق حاصل ہے۔

جہیز زیادہ تر نقدی یا سامان کی شکل میں دولہا کو دیا جاتا ہے تاکہ اس کے سسرال والوں اور اس کے شوہر کی توجہ مبذول کرائی جاسکے اور اس کے علاوہ شادی کے بعد اس کے خاندان کی ملکیت بن جاتی ہے، جس پر عمل نہیں کیا جاتا۔ اسلام اور اسلام کے اصولوں کے خلاف ہے۔ اسلام میں اس بات کی اجازت نہیں ہے کہ عورت کسی خاندان کی مقروض ہو یا اس طرح کاروبار کرے۔ چونکہ دولہا یا اس کے رشتہ داروں کا دلہن یا اس کے اہل خانہ سے پیسے مانگنا قابل اعتراض رویہ ہے۔

حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم سے پہلے یہ تصور لڑکی کے ولی کی ملکیت سمجھا جاتا تھا۔ دلہن کو نقد رقم یا جائیداد کا تحفہ دینے یا شادی کی شاندار دعوت پر بہت زیادہ خرچ کرنے، گھر پیش کرنے یا اس کے گھر اور گھریلو سامان کے لیے فرنیچر دینے کا تصور اسلام میں شامل افراد کے ضمیر سے عاری ہے۔ اگر ہم حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی مثال لیں تو آپ نے اپنی چار بیٹیوں کی شادیاں بھی دیکھی ہیں۔

جب حضرت فاطمہ رضی اللہ عنہا نے حضرت علی بن ابی طالب سے شادی کی تو رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے انہیں مختلف تحائف دیے لیکن ان کی کسی بیٹی کے شادی کے وقت تحفے دینے کا کوئی ثبوت نہیں

Author Copy. Not for Sale.

ملتا۔ اگر اسلام میں تحائف دینے کا رواج ہوتا تو وہ بھی دیتے، اور اپنی بیٹی فاطمہ کو جو تحائف دیے گئے وہ نہایت معمولی گھریلو سامان تھے جن میں ایک چادر، ایک چمڑے کا پانی کا تھیلا اور ایک تکیہ گھاس اور ریشہ سے بھرا ہوا تھا۔

جہیز کیا ہے؟

جہیز کا مطلب ہے کوئی بھی جائیداد یا قیمتی چیزیں جو دلہن کی طرف سے دولہا کو دی جاتی ہیں یا دینے پر رضامندی ہوتی ہے۔ جہیز کی ممانعت ایکٹ، ۱۹۶۱ کے تحت "جہیز" کا مطلب براہ راست یا بالواسطہ طور پر دیا جانا یا دینے کا ارادہ ہے کوئی بھی جائیداد یا قیمتی اشیاء جس پر اتفاق ہو۔

جہیز سے مراد وہ سامان، نقدی اور حقیقی یا منقولہ جائیداد ہے جو دلہن کا خاندان دولہا، اس کے والدین یا اس کے رشتہ داروں کو شادی کی شرط کے طور پر دیتا ہے۔ جہیز بنیادی طور پر نقد، زیورات، برقی آلات، فرنیچر، بستر، کراکری، برتن اور دیگر گھریلو اشیاء کی ادائیگی کی نوعیت میں ہے جو نو بیاہتا جوڑے کو اپنا گھر قائم کرنے میں مدد دیتے ہیں۔ جہیز کو عربی میں جہیز کہتے ہیں۔ جہیز کا نظام دلہن کے خاندان پر بھاری مالی بوجھ ڈال سکتا ہے۔ کچھ معاملات میں، جہیز کا نظام خواتین کے خلاف جرائم کا باعث بنتا ہے، جن میں جذباتی زیادتی اور چوٹ سے لے کر موت تک شامل ہیں۔ جہیز کی ادائیگی مخصوص ہندوستانی قوانین کے تحت طویل عرصے سے ممنوع ہے، بشمول جہیز کی ممانعت ایکٹ، ۱۹۶۱ اور بعد میں تعزیرات ہند کی دفعہ ۳۰۴A اور ۴۹۸A۔

جہیز ایک غیر مسلم رسم ہے، ہندوستان، پاکستان اور بنگلہ دیش کے مسلمان غیر مسلموں سے مذہب تبدیل کر چکے ہیں اس لیے اسلامی معلومات کی کمی کی وجہ سے اب بھی اسی رسم پر عمل پیرا ہیں۔

مہر بمقابلہ جہیز

مہر اور جہیز دو مختلف تصورات ہیں۔ یہ تصورات بہت ضروری بنیادوں پر مختلف ہیں۔ جبکہ جہیز ایک سماجی برائی ہے، مہر خواتین کو شادی کے دوران اور بعد میں مالی تحفظ فراہم کرتا ہے۔ مہر شوہر کی طرف سے بیوی کو دیا جاتا ہے جبکہ جہیز میں زیادہ تر وقت بیوی کے گھر والے شوہر کو دیتے ہیں۔ مہر بیوی کے فائدے کے لیے ہے اور جہیز بیوی پر مالی بوجھ ہے۔ خواتین کو جہیز کے لیے اذیت دی جاتی ہے اور یہ مسلمان

Author Copy. Not for Sale.

عورت کا حق ہے کہ وہ شادی سے پہلے یا بعد میں اپنے شوہر سے مہر حاصل کرے۔ اسلامی قانون کے تحت مہر دینا لازمی ہے لیکن جہیز دینا ممنوعہ قانون کے تحت ممنوع ہے۔ مہر بیوی کو دینا ضروری ہے تاہم اسے معاف کرنے کا اختیار ہے لیکن جہیز دینا، لینا، مانگنا یا اشتہار دینا بھی جرم ہے۔ مہر کا تعین شوہر اور بیوی کی سماجی حیثیت اور ان کے خاندان، اہلیت، بیوی کی عمر اور خوبصورتی پر منحصر ہے جب کہ جہیز معاشی، سماجی اور مذہبی عوامل کی وجہ سے دیا جاتا ہے۔

بیٹی کے قتل پر جہیز کا اثر

سعودی عرب میں رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم سے پہلے خواتین۔

لڑکیوں کا قتل: اس میں کوئی شک نہیں کہ عربوں نے نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم سے پہلے بچوں کا قتل کیا تھا۔ یہ کوئی نئی بات نہیں تھی اور نہ ہی یہ کسی ایک گروہ تک محدود تھی۔ عام طور پر نوجوان لڑکیاں اس خوفناک عمل کا شکار ہوتی تھیں، تاہم، جب لڑکیاں نہیں ہوتیں تو نوجوان لڑکے بھی مارے جاسکتے تھے۔ کہاوت میں کہا گیا تھا کہ "بیٹیوں کو چھوڑنا افسوس کی بات ہے" اور "بیٹیوں کو دفن کرنا نیک عمل ہے"۔ عرب میں، دوسرے قدیم لوگوں کی طرح، بچوں کا قتل اس طرح کیا جاتا تھا کہ خون نہ بہایا جاتا تھا، اور شیر خوار کو زندہ دفن کیا جاتا تھا۔ جس بستر پر بیٹی کی پیدائش ہوئی تھی اس کے پاس اکثر قبر تیار کی جاتی تھی۔ اگرچہ بچوں کو مارنے کا رواج کبھی عام تھا، لیکن تمیم جیسے چند قبیلوں کو چھوڑ کر، یہ پیغمبر کے زمانے تک تقریباً ختم ہو چکا تھا۔

آج کے دور میں ہندوستان، پاکستان اور بنگلہ دیش میں لڑکیوں کو جہیز کے خوف سے اسقاط حمل کے ذریعے قتل کر دیا جاتا ہے اور ہم اس کے ذمہ دار ہیں کیونکہ ہم اس نظام کا حصہ ہیں۔

Author Copy. Not for Sale.

باب : ۸

مسلمانوں کو کیوں کچلا جارہا ہے؟

مسلمانوں کی تین قسمیں مندرجہ ذیل ہیں۔

۱. قرآن پاک اور صحیح احادیث کے ذریعے اللہ اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کی طرف سے دیے گئے اسلامی احکام پر عمل کرتے ہوئے مسلمان۔

۲. مسلمان حکمران، ان میں سے اکثر اللہ اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کی طرف سے دیے گئے اسلامی احکام کے بارے میں قرآن پاک اور مستند احادیث جانتے ہیں، لیکن ناخواندہ مسلمانوں کو گمراہ کرتے ہیں کیونکہ وہ ان پر حکومت کرنا چاہتے ہیں۔

۳. نام کے مسلمان، اسلام کے بنیادی احکام کو نہیں جانتے۔

ماضی کی طویل تاریخ کو بھول جائیں، حالیہ تاریخ اور جاری جنگوں پر توجہ دیں۔

ایران بمقابلہ عراق جنگ: جنگ کی جڑیں عراق اور ایران کے درمیان متعدد علاقائی اور سیاسی تنازعات میں پیوست ہیں۔ عراق تیل پیدا کرنے والے امیر ایرانی سرحدی علاقے خوزستان کے کنٹرول پر قبضہ کرنا چاہتا تھا، یہ علاقہ زیادہ تر نسلی عرب آباد ہے جس پر عراق نے کسی نہ کسی طرح کے تسلط کو بڑھانے کی کوشش کی۔ اقتدار کے حکمران کے لیے جنگ، بہت سے سروے کے مطابق جنگ کے دوران تقریباً ۵۰۰،۰۰۰ عراقی اور ایرانی فوجی ہلاک ہوئے، ایک اندازے کے مطابق ۱۰۰،۰۰۰ شہریوں کے علاوہ۔ نتیجتاً مسلمان مسلمانوں کے ہاتھوں مارے گئے۔

سیریا میں خانہ جنگی: تقریباً ۱۱ سال قبل شام کے صدر بشار الاسد کے خلاف ایک پرامن بغاوت ایک مکمل پیمانے پر خانہ جنگی میں بدل گئی۔ اس تنازعے میں ۵۰۰،۰۰۰ سے زیادہ افراد ہلاک ہو چکے ہیں۔ شہر اور ملک تباہ ہو گئے۔ نتیجتاً مسلمان مسلمانوں کے ہاتھوں مارے گئے۔

سیریئن آبزرویٹری فار ہیومن رائٹس: زمین پر ذرائع کے نیٹ ورک کے ساتھ برطانیہ میں قائم ایک مانیٹرنگ گروپ نے دسمبر ۲۰۱۸ تک ۳۶۷،۹۶۵ افراد کی موت کی دستاویز کی تھی۔

Author Copy. Not for Sale.

اعداد و شمار میں ۰۳۵، ۱۹۲ افراد شامل نہیں تھے جن کے بارے میں کہا گیا تھا کہ وہ لاپتہ ہیں اور انہیں مردہ سمجھا گیا ہے۔ خانہ جنگی اب بھی جاری ہے۔

یمن کا بحران: تنازعہ کی جڑیں ایک سیاسی منتقلی کی ناکامی میں ہیں جس کے بارے میں سمجھا جاتا ہے کہ وہ عرب بہار کی بغاوت کے بعد یمن میں استحکام لائے گا جس نے ۲۰۱۱ میں اپنے دیرینہ آمرانہ صدر علی عبداللہ صالح کو اقتدار اپنے نائب عبدربہ منصور ہادی کے حوالے کرنے پر مجبور کیا تھا۔ خانہ جنگی کا آغاز ستمبر ۲۰۱۴ میں ہوا جب ہادی فورسز نے دارالحکومت صنعا پر قبضہ کر لیا، جس کے بعد ہادی نے حکومت پر تیزی سے قبضہ کر لیا۔ ساتھ ہی، سعودی عرب کی قیادت میں اتحاد نے سابق یمنی حکومت کو بحال کرنے کے لیے فضائی حملوں کا استعمال کرتے ہوئے فوجی آپریشن شروع کیا۔ اقوام متحدہ کا کہنا ہے کہ ۶۰ فیصد سے زیادہ شہری ہلاکتیں سعودی قیادت میں ہونے والے فضائی حملوں کا نتیجہ ہیں۔

صدر کے طور پر، مسٹر ہادی نے متعدد مسائل سے نمٹنے کے لیے جدوجہد کی، جن میں جہادیوں کے حملے، جنوب میں علیحدگی پسند تحریک، صالح کے لیے سیکورٹی اہلکاروں کی مسلسل وفاداری، نیز بدعنوانی، بے روزگاری، اور غذائی عدم تحفظ شامل ہیں۔

اقوام متحدہ کے انسانی ہمدردی کے دفتر نے یمن جنگ میں ہلاک ہونے والوں کی تعداد ۰۰۰، ۲۳۳ بتائی ہے، زیادہ تر 'بالواسطہ وجوہات' کی وجہ سے یمن بھر میں لاکھوں بچوں کو غذائی قلت، خاص طور پر، اور بنیادی صحت کی خدمات کی کمی کی وجہ سے سنگین خطرات کا سامنا ہے۔ یہ تمام خطرات ملک میں جاری جنگ اور دشمنی کی وجہ سے ہیں۔

اقوام متحدہ کا تخمینہ ہے کہ "جنگ پہلے ہی ایک اندازے کے مطابق ۰۰۰، ۳۰۰ اموات کا سبب بن چکی ہے، بشمول ۰۰۰، ۱۳۱ بالواسطہ وجوہات جیسے خوراک، صحت کی خدمات اور بنیادی ڈھانچے کی کمی"۔

مسلمانوں کو مسلمانوں کے ہاتھوں حکمران مارتے ہیں۔ درج بالا تمام جنگیں اقتدار کی خاطر حکمرانوں کے ہاتھوں قتل و غارت گری کا باعث بنی ہیں۔ اسلام جہاد کے نام پر اس قسم کی خونریزی کی اجازت نہیں دیتا۔

طالبان نے افغانستان میں کیا کیا؟

Author Copy. Not for Sale.

یوں تو پاکستان میں سرگرم کئی دہشت گرد تنظیمیں اپنے آپ کو جہادی تنظیمیں کہلاتی ہیں لیکن حقیقت یہ ہے کہ وہ خونخوار قاتل ہیں اور اللہ انہیں معاف نہیں کرے گا۔

پاکستان مسجد میں دھماکے کون کر رہا ہے سینکڑوں جاں بحق اور ہزاروں زخمی دھماکے کا ذمہ دار کون؟ وقتاً فوقتاً ایک ہی واقعہ دہرایا جاتا ہے اور حکومت پاکستان کچھ نہیں کرتی کیونکہ اس کی ذمہ دار خود حکومت پاکستان ہے۔

۱۵ اکتوبر ۲۰۱۵ کو پاکستان کے دنیا نیوز چینل کے صحافی وجاہت سعید خان کے ساتھ ایک انٹرویو میں، پاکستان کے سابق صدر جنرل پرویز مشرف نے کہا کہ اسامہ بن لادن اور طالبان جیسے عسکریت پسند پاکستان کے ہیرو تھے۔

فرمایا:

ہم نے ۱۹۷۹ میں روس کے خلاف لڑنے کے لیے مذہبی عسکریت پسند پاکستان کے مفاد کے لیے شروع" کیے تھے"۔

"ہم نے پوری دنیا سے عسکریت پسندوں کو اکٹھا کیا"

ہم نے طالبان اور دیگر مذہبی عسکریت پسند گروپوں کو تربیت دی جو سی آئی اے اور پاکستان کے لیے" ہمارے ہیرو ہیں"۔

'ہم نے بھارتی عسکریت پسندوں کو ہیرو کا استقبال کیا'

"ہم نے انہیں ہندوستانی فوج کے خلاف لڑنے کی تربیت دی"

"تمام لاسکر اور دوسرے گروہ ہمارے ہیرو ہیں"

"وہ ہمارے ہیرو تھے۔؛ یہ بعد میں ولن بن گیا ہے"

"اب ماحول بدل گیا ہے، اب مذہبی عسکریت پسند مذہبی دہشت گردی میں بدل گئے ہیرو ولن بن گئے" اب مثبت سرگرمیاں منفی سرگرمیوں میں بدل گئی ہیں، اب وہ ہمیں مار رہے ہیں، اب ہمیں ان پر قابو" "پانا اور روکنا ہوگا کیونکہ اب ہم متاثر ہوئے ہیں اور ہم شکار ہیں۔

یہ انٹرویو انٹرنیٹ یوٹیوب پر دستیاب ہے۔ یوٹیوب لنک:

Author Copy. Not for Sale.

https://youtu.be/nCyiC4Npxnk

https://youtu.be/ qHub1QnGRnU

پاکستان کے سابق وزیر اعظم جناب عمران خان نے ستمبر ۲۰۱۹ میں اقوام متحدہ میں اپنی تقریر میں اعتراف کیا کہ پاکستان میں دہشت گرد تنظیموں کو پاکستانی فوج تربیت دیتی ہے اور امریکہ کی طرف سے فنڈنگ کی جاتی ہے۔

اس قسم کا قتل دشمنان اسلام کی ایک سوچی سمجھی سازش ہے، ہمیں اسے سمجھنا اور روکنا ہو گا۔

بات یہ ہے کہ پیسہ ہی سب سے بڑی چیز ہے، یہ سب قتل صرف پیسے کے لیے کر رہے ہیں اور یہ بات ڈھکی چھپی نہیں کہ انہیں پیسہ کہاں سے مل رہا ہے، یہ حقیقت پوری دنیا جانتی ہے۔

اسے دہشت گردی کہتے ہیں جس کی اسلام میں اجازت نہیں۔

اسلام کا مطلب امن ہے اور اسلام کے پیروکار کو مسلمان کہا جاتا ہے لیکن اب یہ تصور بدل گیا ہے اب مسلمان کا مطلب دہشت گرد ہے اور کریڈٹ پاکستان کو جاتا ہے۔

میرے خیال میں پاکستان اسلام کے نام پر ایک سیاہ دھبہ ہے۔

اللہ اس قسم کے قتل کو معاف نہیں کرے گا۔

قرآن پاک: سورۃ نساء۔ ۴، آیت۔ ۹۳

اور جو شخص کسی مومن کو جان بوجھ کر قتل کرے تو اس کی سزا جہنم ہے جس میں وہ ہمیشہ رہے گا۔ اور اس پر اللہ کا غضب اور لعنت ہے اور اس کے لیے بڑا عذاب تیار ہے۔

قرآن پاک: سورۃ المائدۃ۔ ۵، آیت۔ ۳۲

اسی بنا پر ہم نے بنی اسرائیل کے لیے یہ حکم دیا کہ اگر کسی نے کسی کو قتل کیا نہ کہ قتل کے بدلے میں یا (اور) زمین میں فساد پھیلانے کے لیے تو گویا اس نے تمام انسانوں کو قتل کر دیا اور اگر کسی نے ایک انسان کو بچایا۔ زندگی، یہ ایسا ہی ہو گا جیسے اس نے تمام بنی نوع انسان کی جان بچائی۔ اور بے شک ان کے پاس ہمارے رسول کھلے دلائل اور نشانیوں کے ساتھ آئے، پھر اس کے بعد بھی ان میں سے بہت سے

Author Copy. Not for Sale.

لوگ حد سے گزرتے رہے (مثلاً ظلم کرنا اور کبیرہ گناہوں کا ارتکاب کر کے اللہ کی مقرر کردہ حدوں سے تجاوز کرنا) زمین میں۔

یہ سب سے اہم وجہ ہے کہ مسلمانوں کو ہر جگہ مارا پیٹا جاتا ہے اور مسلمان ممالک خاموش رہتے ہیں۔ میرا خیال ہے کہ اللہ کے سوا مسلمانوں کو بچانے کے لیے کوئی نہیں آئے گا اس لیے اللہ اور اس کے رسول محمد صلی اللہ علیہ وسلم کی اطاعت کرو۔

Author Copy. Not for Sale.

باب : ۹

موت کے بعد کی زندگی

زندگی اور موت یہ دو حقیقتیں سب جانتے ہیں۔ لیکن اصل حقیقت موت کے بعد کی زندگی ہے۔ اگر آپ اللہ پر ایمان رکھتے ہیں اگر آپ قرآن پاک پر ایمان رکھتے ہیں اگر آپ محمد صلی اللہ علیہ وسلم کو مانتے ہیں۔ آپ کو موت کے بعد کی زندگی پر یقین کرنا ہو گا۔

اللہ کے تمام پیغمبروں نے اپنی قوم کو اللہ کی عبادت کرنے اور موت کے بعد کی زندگی پر ایمان لانے کی دعوت دی۔

یہ سوال کہ کیا موت کے بعد زندگی ہے سائنس کے دائرہ اختیار میں نہیں آتی، کیونکہ سائنس کا تعلق صرف ڈیٹا کی درجہ بندی اور تجزیہ سے ہے۔

مزید یہ کہ انسان سائنسی تحقیقات اور تحقیق میں مصروف ہے، اصطلاح کے جدید مفہوم میں، صرف پچھلی چند صدیوں سے، جب کہ وہ ازل سے مرنے کے بعد کی زندگی کے تصور سے واقف ہے۔

یہ حقیقت کہ اللہ کے تمام انبیاء کی موت کے بعد کی زندگی کے اس مابعد الطبیعاتی سوال کے ساتھ ہے، اتنے اعتماد کے ساتھ اور اس قدر یکساں طور پر ان کی عمروں کے درمیان بعض صورتوں میں ہزاروں سال کا ہونا ثابت کرتا ہے کہ بعد کی زندگی کے بارے میں ان کے علم کا سرچشمہ۔ موت جیسا کہ ان سب کی طرف سے اعلان کیا گیا تھا، ایک ہی تھا، یعنی وحی الٰہی۔

ہم یہ بھی جانتے ہیں کہ اللہ کے ان انبیاء کی اپنی قوم کی طرف سے بہت زیادہ مخالفت کی گئی تھی، خاص طور پر موت کے بعد کی زندگی کے مسئلے پر، کیونکہ ان کی قوم اسے ناممکن سمجھتی تھی۔

لیکن مخالفت کے باوجود انبیاء نے بہت سے مخلص پیروکاروں کو جیت لیا۔

جب مشرکین مکہ نے موت کے بعد زندگی کے امکان کا بھی انکار کیا تو قرآن پاک نے اس کی تائید میں نہایت منطقی اور عقلی دلائل پیش کرتے ہوئے ان کے موقف کی کمزوری کو بے نقاب کیا:

Author Copy. Not for Sale.

قرآن پاک: سورۃ الجثیہ ۴۵، آیات ۲۶
(ان سے) کہو کہ اللہ تمہیں زندگی بخشتا ہے، پھر تمہیں موت دیتا ہے، پھر وہ تمہیں قیامت کے دن جمع کرے گا جس میں کوئی شک نہیں، لیکن اکثر لوگ نہیں جانتے۔

تمام مشہور مذہبی عقیدے کے مطابق، جنت اور جہنم ہے۔ جب لوگ مرتے ہیں جسم اس دنیا کو مذہبی عقیدے کے مطابق کوئی بھی طریقہ استعمال کر کے تباہ کر دیا جاتا ہے۔
لیکن پچھلی رپورٹ کے مطابق روح جنت یا جہنم میں جائے گی۔ اگر آپ کی پچھلی رپورٹ اچھی ہے تو اللہ آپ کو جزا دے گا اور آپ کو جنت میں جگہ دے گا اس وقت آپ بھی وہ تمام سہولیات حاصل کرنے کے حقدار ہیں جن کا وعدہ اللہ تعالیٰ نے پہلے کیا ہے۔
اگر تمہاری پچھلی رپورٹ خراب ہوئی تو اللہ تمہیں سزا دے گا اور تمہیں جہنم میں بھیج دے گا۔ اس وقت جہنم میں ملنے والی تمام سزائیں ملیں گی۔ اللہ ہمیں پہلے بھی بتاتا ہے۔ ہمیں اپنا راستہ خود چننے کا حق ہے۔
صرف دو ہی راستے ہیں ایک جنت میں جانا اور دوسرا جہنم میں جانا۔
اللہ نے انسان کو ایک بہت اہم چیز عطا کی ہے جو کہ عقل ہے۔ عقل کے ذریعے انسان فیصلہ کر سکتے ہیں کہ کیا صحیح ہے اور کیا غلط۔ لیکن آپ کو فیصلہ کرنے کے لیے اپنی عقل کا استعمال کرنا ہو گا اور اپنا راستہ خود منتخب کرنا ہو گا جو آپ پر منحصر ہے۔
اگر آپ جنت کا راستہ اختیار کرو گے تو یقیناً اللہ تمہیں جنت میں جگہ دے گا جو اس کا وعدہ ہے۔ اگر آپ جہنم کا راستہ اختیار کرو گے تو یقیناً اللہ تمہیں جہنم میں پہنچا دے گا اور اس وقت تمہیں کوئی نہیں بچا سکے گا۔

اس میں کوئی شک نہیں کہ اللہ سبحانہ وتعالیٰ نے قرآن پاک میں کئی مقامات پر فرمایا ہے۔ آپ کو جنت میں حوریں ملیں گی بے شک ملے گی کیونکہ یہ اس کا وعدہ ہے۔
لیکن ہمیں حور (امید سے زیادہ خوبصورت خواتین) میں دلچسپی کیوں ہے؟
ہم جہنم کی آگ سے بچنے کے لیے اللہ سبحان وتعالیٰ کو خوش کرنے کی کوشش کیوں نہیں کرتے؟
ہمارا ہدف جہنم کی آگ سے محفوظ رہنا ہے اس لیے اللہ سبحانہ وتعالیٰ اور اس کے آخری رسول حضرت محمد

Author Copy. Not for Sale.

صلی اللہ علیہ وسلم کی ہدایات پر عمل کرنے کی کوشش کریں اور اللہ سبحان وتعالیٰ سے ہمیشہ دعا کرتے رہیں ہمیں جہنم کی آگ سے محفوظ رکھے آمین۔

انتخاب آپ کا ہے آپ کو اپنا راستہ خود منتخب کرنے کا حق ہے۔ اور اپنے مستقبل کا فیصلہ خود کرنا ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

باب : ۱۰

تعزیت اور کھانا

میت کے لیے دعا اور قل (۳دن)، چالیسوان (۴۰دن)، اور برسی (سالانہ) جیسی رسومات کی اہمیت؟

جریر بن عبد اللہ رضی اللہ عنہ کہتے ہیں کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے میت کے گھر والوں کی طرف سے کھانا بنانے اور لوگوں کو کھانے کی دعوت دینے سے منع فرمایا۔

سنن احمد حدیث نمبر ٦٨٦٦ البانی نے تلخیص احکام الجنائز میں اسے صحیح قرار دیا ہے۔

عبد اللہ نے کہا: ہم میت کے گھر والوں کے ساتھ اکٹھے ہونے اور تدفین کے بعد کھانا بنانے کو نوحہ کے عنوان سے تعبیر کرتے تھے۔

اس قسم کا رواج اسلام میں نہیں ہے یہ غیر مسلموں کا رواج ہے ہم غیر مسلموں سے گھرے ہوئے ہیں اسی وجہ سے ہم وہی رواج اپنا رہے ہیں جسے اکثر یتی اثر کہتے ہیں۔

ان کھانوں اور مجالس میں جانا جائز نہیں۔ بلکہ جو کرنا چاہیے وہ یہ ہے کہ لوگوں کو ایسا نہ کرنے کے لیے کہا جائے اور انھیں سمجھا دیا جائے کہ یہ اسلام کے خلاف ہے۔

قرآن پاک کی ایک ساتھ تلاوت کرنے کے سلسلے میں اگر جماعت مل کر قرآن پاک کی تلاوت شروع کر دے تو یہ ایک اور بدعت ہے۔ یہ رسول محمد صلی اللہ علیہ وسلم یا آپ کے کسی صحابی سے روایت نہیں ہے۔

آپ کو اس قسم کی مجلس میں شرکت نہیں کرنی چاہیے اور اگر آپ نے شرکت کی تو آپ کو ان کو سمجھانا چاہیے کہ اسلام میں اس عمل کا ذکر نہیں ہے۔ اگر انہوں نے آپ کی بات کا جواب نہ دیا تو آپ کو وہاں سے نکل جانا چاہیے، کیونکہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "تم میں سے جو کوئی برائی دیکھے تو اسے اپنے ہاتھ سے بدل دے۔ اگر وہ نہیں کر سکتا تو اپنی زبان سے۔ اور اگر وہ نہ کر سکے تو دل سے اور یہ کمزور ترین ایمان ہے۔"

قل (۳دن)، چالیسوان (۴۰دن) اور برسی (سالانہ) کے بجائے ہم اپنی زندگی میں مندرجہ ذیل صدقہ جاریہ کرنے کی کوشش کریں گے۔

Author Copy. Not for Sale.

اسلام میں صدقہ جاریہ کے ۱۵ اعمال۔

اسلام میں، بہت سے اعمال ایسے ہیں جو بے تحاشا انعامات کا باعث بن سکتے ہیں - آج اور ہماری آخرت دونوں میں؛ ان اعمال کو عرف عام میں صدقہ جاریہ کہا جاتا ہے۔

صدقہ جاریہ اس طرح دینے کا عمل ہے جو دیتا رہتا ہے۔ مثال کے طور پر، اگر آپ ایک درخت لگانے میں سرمایہ کاری کریں گے، تو وہ درخت اس وقت تک پناہ فراہم کرے گا جب تک کہ وہ کھڑا ہے۔ یعنی آپ کو اس وقت تک جاری رہنے والا انعام ملے گا جب تک وہ کھڑا ہے۔

قرآن پاک: سورہ الحدید۔ ۵۷، آیت۔ ۱۸

بے شک جو لوگ صدقات (یعنی زکوٰۃ اور زکوٰۃ و خیرات) مرد اور عورتیں دیتے ہیں اور اللہ کو قرض حسنہ دیتے ہیں ان کے لیے اس میں کئی گنا اضافہ کیا جائے گا اور ان کے لیے باعزت نیکی (یعنی جنت) ہے۔

صدقہ جاریہ کے ۱۵ اعمال اسلام میں سب سے افضل ہیں۔

۱. مسجد، سکول یا ہسپتال کی تعمیر میں حصہ لینا۔

۲. دینی سامان عطیہ کرنا۔

۳. پانی کے ذرائع کی تعمیر۔

۴. بچے کی تعلیم کے لیے عطیہ کرنا۔

۵. غریب بچوں کی کفالت۔

صدقہ جاریہ آخرت کے لیے سرمایہ کاری ہے، زندگی بھر، ہم اپنے مختلف ذاتی مقاصد اور خوابوں کو حاصل کرنے کے لیے بہت زیادہ پیسہ، وقت اور محنت لگاتے ہیں۔ ہم اکثر اپنی توانائی کام یا گھر پر مرکوز کرتے ہیں، ان نتائج کو حاصل کرنے کے لیے بہت زیادہ محنت کرتے ہیں جو ہم دیکھنا چاہتے ہیں۔

جب بھی ہم اپنے خاندان میں سرمایہ کاری کرتے ہیں اس وقت ہمیں اپنی اگلی زندگی کو یاد رکھنا چاہیے جو کہ موت کے بعد کی زندگی ہے اس لیے ہمیں اپنی آخرت میں سرمایہ کاری پر توجہ مرکوز کرنی چاہیے

Author Copy. Not for Sale.

کیونکہ یہ وہ جگہ ہے جہاں سب سے زیادہ انعامات ہیں۔ نہ صرف آج ہمارے لیے بلکہ ہمارے مرنے کے بعد بھی طویل عرصے تک۔

قرآن پاک: سورہ بقرہ۔ ۲، آیت۔ ۲۶۱

جو لوگ اپنا مال اللہ کی راہ میں خرچ کرتے ہیں ان کی مثال ایک دانے کی سی ہے۔ اس کی سات بالیاں ہوتی ہیں اور ہر بال میں سو دانے ہوتے ہیں۔ اللہ جسے چاہتا ہے کئی گنا بڑھا دیتا ہے۔ اور اللہ اپنی مخلوق کی ضروریات کے لیے کافی ہے، سب کچھ جاننے والا ہے۔

ہم سب کو صدقہ کی عادتیں اپنانے کی کوشش کرنی چاہیے جو ہماری آخرت میں فائدہ کا واحد ذریعہ ہے ہم نہیں جانتے کہ ہماری زندگی کب ختم ہو جائے گی۔ اللہ سبحانہ وتعالیٰ ہم سب کو ہمارے نیک اعمال اور صدقات کا اجر عطا فرمائے، "آمین"

Author Copy. Not for Sale.

باب : ۱۱

قیامت کی ۷۲ نشانیاں

نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم نے قیامت کے قریب ۷۲ نشانیوں کی پیشین گوئی فرمائی تھی:

وہ واقعات جو پہلے ہی رونما ہو چکے ہیں۔

۱. لوگ امانت کو غصب کر لیں گے۔

۲. جھوٹ بولنا ایک فن بن جائے گا۔

۳. معمولی اختلاف پر قتل ہوں گے۔

۴. سود عام ہو جائے گا۔

۵. بہت اونچی عمارتیں ہوں گی۔

۶. لوگ دین کو دنیا کے سامنے بیچیں گے۔

۷. لوگ رشتہ داروں سے برا سلوک کریں گے۔

۸. انصاف نایاب ہو جائے گا۔

۹. جھوٹ کو سچ سمجھا جائے گا۔

۱۰. کپڑے ریشم کے ہوں گے۔

۱۱. ایذا رسانی عام ہو جائے گی۔

۱۲. طلاقیں عام ہو جائیں گی

۱۳. اچانک اموات بڑھ جائیں گی۔

۱۴. امانت کا غصب کرنے والا دیانت دار قابل احترام سمجھا جائے گا۔

۱۵. امانت کے رکھوالے کو امانت کے لیے دی گئی چیزوں کو غصب کرنے والا کہا جائے گا۔

۱۶. جھوٹے کو ایماندار سمجھا جائے گا۔

۱۷. ایماندار لوگوں کو جھوٹا سمجھا جائے گا۔

۱۸. جھوٹے الزامات معمول بن جائیں گے۔

Author Copy. Not for Sale.

۱۹. بارش کے باوجود گرمی ہو گی۔

۲۰. برے پس منظر والے اور بری پرورش والے لوگ کریں گے عیش و آرام کی زندگی گزاریں۔

۲۱. علمائے کرام اور قاری زنا کریں گے۔

۲۲. لوگ جانوروں کی کھال والے کپڑے پہنیں گے۔

۲۳. سونا عام ہو جائے گا۔

۲۴. گناہ بڑھے گا۔

۲۵. امن نایاب ہو جائے گا۔

۲۶. مساجد کو سجایا جائے گا۔

۲۷. اور اونچے مینار ہوں گے۔

۲۸. لیکن دل خالی ہوں گے۔

۲۹. شراب مشروبات پی جائیں گے۔

۳۰. شریعت کی طرف سے دی گئی سزاؤں کو منسوخ کر دیا جائے گا اور ان پر مزید عمل درآمد نہیں کیا جائے گا۔

۳۱. عورتیں اپنی ماؤں کو حکم دیں گی۔

۳۲. عورتیں مردوں کے ساتھ تجارت کریں گی۔

۳۳. عورتیں مردوں کی مشابہت کریں گی۔

۳۴. مرد عورتوں کی مشابہت کریں گے۔

۳۵. لوگ اللہ اور قرآن پاک کے علاوہ دوسری چیزوں کی قسمیں کھائیں گے۔

۳۶. صرف ان لوگوں کو سلام کیا جائے گا جن کو کوئی جانتا ہے۔

۳۷. شریعت کا علم دنیاوی کمائی کے لیے استعمال کیا جائے گا۔

۳۸. آخرت کمانے والے اعمال دنیا کمانے کے لیے استعمال ہوں گے۔

۳۹. قوم کے اثاثوں کو حکمران اپنا ذاتی خزانہ سمجھیں گے۔

Author Copy. Not for Sale.

۴۰. امانت کو کسی کا ذاتی اثاثہ سمجھا جائے گا۔

۴۱. قوم کا سب سے پست اور بدترین آدمی اس کا رہنما بن جائے گا۔

۴۲. مرد اپنی بیویوں کی اطاعت کریں گے۔

۴۳. جو خواتین گاتی ہیں ان کے ساتھ بہت احترام کیا جائے گا۔

۴۴. موسیقی کے آلات کو بہت احتیاط سے رکھا جائے گا۔

۴۵. ہائی وے پر شراب پی جائے گی۔

۴۶. عدالتوں میں انصاف بیچا جائے گا۔

۴۷. پولیس فورس میں مردوں کی تعداد بڑھے گی۔

۴۸. جانوروں کی کھال استعمال کی جائے گی۔

۴۹. آخری امت ان سے پہلے والوں پر لعنت کرے گی۔

۵۰. زلزلوں میں اضافہ ہو گا۔

۵۱. جھوٹ حکمرانوں اور امیروں کی عادت بن جائے گا۔

ایسے واقعات جو رونما نہیں ہوئے۔

۱. لوگ نماز چھوڑ دیں گے۔

۲. لوگ اولاد کی تمنا کرنے کی بجائے دعا کرتے کہ اولاد نہ ہو۔

۳. اچھے لوگ جب عمل کرنے کی کوشش کریں گے تو دنیا سے کٹ جائیں گے۔

۴. پہلے اچھے لوگ بھی امانت کو چھین لیں گے۔

۵. رہنما ظلم کرنے والے بن جائیں گے۔

۶. لیکن ان کے دل بدبودار ہوں گے اور مردہ ہو جائیں گے۔

۷. اور تلخ ہو جائے گا۔

۸. چاندی کی مانگ بڑھے گی۔

۹. قرآن پاک کی آیات سجائی جائیں گی اور خطاطی عام ہو جائے گی۔

Author Copy. Not for Sale.

۱۰. وہ لوگ جو ننگے پاؤں، ننگے جسم کے ساتھ ہیں، اور مذہب مخالف ہیں بادشاہ بن جائے گا۔
۱۱. مسلمان بھی جھوٹی گواہی دینے کے لیے تیار ہو جائیں گے، بغیر اس پر اکسائے جائیں گے۔
۱۲. زکوٰۃ کو جرمانہ سمجھا جائے گا۔
۱۳. لوگ اپنے باپ کی بات نہیں مانیں گے۔
۱۴. اور اپنی ماؤں کے ساتھ برا سلوک کریں گے۔
۱۵. اور اپنے دوستوں کو نقصان پہنچانے سے باز نہیں آئیں گے۔
۱۶. اور زنا کرنے والے مردوں کی آوازیں مساجد میں بلند ہوں گی۔
۱۷. لوگ اپنے ظلم و ستم پر فخر کریں گے۔
۱۸. موسیقی کے بجائے قرآن پاک کو اس کی دھن اور انداز (قیرات) کے لیے استعمال کیا جائے گا، نہ کہ اس کی تبلیغ، اس کے معنی، یا آخرت میں انعامات کے لیے۔
۱۹. یا تو اللہ تم پر سرخ طوفان بھیجے گا۔
۲۰. یا تمہارے چہرے بدل جائیں گے۔
۲۱. یا آسمان سے پتھروں کی بارش! کشودر گرہ۔

قیامت کے اسباب صرف مسلمان ہوں گے۔ کیونکہ مسلمان روز بروز وہی کام کر رہے ہیں جن کا ذکر نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم نے قیامت کی نشانی کے طور پر کیا ہے۔

احادیث میں قیامت کی نشانیوں میں سے اونچی عمارتوں کی تعمیر کا ذکر ہے۔
مندرجہ ذیل میں نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم کا ارشاد ہے جیسا کہ حدیث میں درج ہے۔

صحیح بخاری، جلد ۱، کتاب ۲، کتاب العقیدہ، حدیث نمبر ۵۰
جب کالے اونٹوں کے چرواہے اونچی عمارتوں کی تعمیر میں شیخی مارنے اور دوسروں سے مقابلہ کرنے لگتے ہیں۔

Author Copy. Not for Sale.

سنن ابن ماجہ، جلد ا، کتاب ا، کتاب السنۃ، حدیث نمبر ۶۳

اور جب آپ ننگے پاؤں، ننگے، بے سہارا چرواہوں کو اونچی عمارتوں کی تعمیر میں مقابلہ کرتے ہوئے دیکھتے ہیں۔

کالے اونٹوں کے چرواہے عربوں کو کہتے ہیں کیونکہ وہ چرواہے ہوتے تھے، اور کالے اونٹ جزیرہ نما عرب کی مقامی نسل ہیں۔

دنیا کی بلند ترین عمارتیں (فلک بوس عمارتیں) اور دنیا کے بلند ترین کلاک ٹاور سب عرب سرزمین میں ہیں اور اب سعودی عرب دبئی کے برج خلیفہ سے بھی بلند دنیا کی بلند ترین عمارتیں بنانے جارہا ہے حدیث کے مطابق یہ قیامت کی نشانیاں ہیں۔

دنیا کی بلند ترین عمارت برج خلیفہ جسے برج دبئی کہا جاتا ہے دبئی، متحدہ عرب امارات میں ایک فلک بوس عمارت ہے جس کی کل اونچائی ۸۲۹ء۸ میٹر اور چھت کی اونچائی ۸۲۸ میٹر ہے۔

دنیا کی بلند ترین کلاک ٹاور کی عمارت سعودی عرب میں "مکہ کلاک رائل ٹاور" ہے جس کی کل اونچائی ۶۰۱ میٹر ہے۔

عرب فلک بوس پیشن گوئی اہم ہے کیونکہ یہ آخری وقت کے آغاز کا اشارہ دیتی ہے۔ عرب ممالک میں کچھ عمارتیں تعمیراتی مراحل میں ہیں اور جلد ہی دنیا کی عظیم ترین فلک بوس عمارتوں کی فہرست میں شامل ہو جائیں گی۔

مندرجہ ذیل عمارتیں زیر تعمیر ہیں۔

پینٹو مینیم، دبئی (۵۱۶ میٹر)

برج العالم، دبئی (۵۱۰ میٹر)

ڈائمنڈ ٹاور، جدہ (۴۳۲ میٹر)

Author Copy. Not for Sale.

باب : ۱۲

قرآن پاک کی بیس آیات

۱. قرآن پاک: سورۃ الانعام ۶، آیت۔ ۱۵۹

بے شک جو لوگ اپنے دین کو تقسیم کرتے ہیں اور فرقوں میں بٹ جاتے ہیں، آپ (صلی اللہ علیہ وسلم) کو ان سے کوئی سروکار نہیں۔ ان کا معاملہ اللہ کے سپرد ہے پھر کون انہیں بتائے گا کہ وہ کیا کرتے تھے۔

۲. قرآن پاک: سورۃ آل عمران ۳، آیت۔ ۱۰۳

اور تم سب مل کر اللہ کی رسی (یعنی اس قرآن) کو مضبوطی سے تھام لو اور آپس میں پھوٹ نہ ڈالو، اور اللہ کی اس نعمت کو یاد کرو جو تم پر ہے، کیونکہ تم ایک دوسرے کے دشمن تھے لیکن اس نے تمہارے دلوں کو جوڑ دیا۔ اس کے فضل سے تم آپس میں بھائی بن گئے اور تم آگ کے گڑھے کے دہانے پر تھے اور اس نے تمہیں اس سے بچالیا۔ اس طرح اللہ تم پر اپنی آیات (دلائل، عبرت، نشانیاں، وحی وغیرہ) کھول کھول کر بیان کرتا ہے، تاکہ تم ہدایت پاؤ۔

۳. قرآن پاک: سورۃ المومنون ۲۳، آیت۔ ۵۳

لیکن ان لوگوں نے اپنے مذہب کو اپنے درمیان فرقوں میں تقسیم کر دیا ہے، ہر گروہ اس پر خوش ہے جو اس کے پاس ہے (اپنے عقائد کے طور پر)۔

۴. قرآن پاک: سورۃ غافر ۴۰، آیت۔ ۶۰

اور آپ کے رب نے فرمایا: مجھے پکارو، (یعنی میری توحید پر ایمان لاؤ اور مجھ سے کچھ بھی مانگو) میں تمہاری دعا قبول کروں گا، بے شک جو لوگ میری عبادت سے عار کرتے ہیں میری وحدانیت پر یقین نہیں رکھتے، (اسلامی توحید) وہ یقیناً ذلت کے ساتھ جہنم میں داخل ہوں گے۔

۵. قرآن پاک: سورۃ البقرہ ۲، آیت۔ ۱۵۲

پس مجھے یاد کرو (نماز، تسبیح کرتے ہوئے) میں تمہیں یاد کروں گا۔ اور میرے شکر گزار رہو (میری بے

Author Copy. Not for Sale.

شمار نعمتوں پر) اور کبھی میری ناشکری نہ کرو۔

۶. قرآن پاک: سورۃ آل عمران ۳، آیت۔ ۱۸۵

سب کو موت کا مزہ چکھنا ہے۔ اور صرف قیامت کے دن تمہیں تمہاری پوری مزدوری دی جائے گی۔ اور جس کو آگ سے دور کر دیا گیا اور جنت میں داخل کر دیا گیا وہ یقیناً کامیاب ہے۔ دنیا کی زندگی تو محض دھوکے کا سامان ہے۔

۷. قرآن پاک: سورۃ لقمان ۳۱، آیت۔ ۳۴

بے شک اللہ! قیامت کا علم اسی کے پاس ہے، وہی بارش برساتا ہے اور جو کچھ بچہ دانی میں ہے اسے جانتا ہے۔ کوئی شخص نہیں جانتا کہ وہ کل کیا کمائے گا اور کوئی نہیں جانتا کہ وہ کس زمین میں مرے گا۔ بے شک اللہ سب کچھ جاننے والا، ہر چیز سے باخبر ہے۔

۸. قرآن پاک: سورۃ توبہ ۹، آیت۔ ۲۸

اے لوگو جو (اللہ کی وحدانیت اور اس کے رسول پر) ایمان لائے ہو، بے شک مشرک (اللہ کی وحدانیت اور محمد صلی اللہ علیہ وسلم کے پیغام کے منکر) نجس ہیں۔ وہ اس سال کے بعد مسجد الحرام کے قریب نہ آئیں اور اگر تمہیں غربت کا اندیشہ ہو تو اللہ چاہے گا اپنے فضل سے تمہیں غنی کر دے گا، یقیناً اللہ سب کچھ جاننے والا، حکمت والا ہے۔

۹. قرآن پاک: سورۃ النحل ۱۶، آیت۔ ۲۳

یقیناً اللہ جانتا ہے جو وہ چھپاتے ہیں اور جو ظاہر کرتے ہیں۔ بے شک وہ مغرور کو پسند نہیں کرتا۔

۱۰. قرآن پاک: سورۃ الاسراء ۱۷، آیت۔ ۲۳

اور تمہارے رب نے فیصلہ کر دیا ہے کہ تم اس کے سوا کسی کی عبادت نہ کرو۔ اور یہ کہ تم اپنے والدین کے ساتھ حسن سلوک کرو۔ اگر آپ کی زندگی میں ان میں سے کوئی ایک یا دونوں بڑھاپے کو پہنچ جائیں تو ان سے بے عزتی کا لفظ نہ کہو اور نہ ہی ان کو جھڑکیں بلکہ عزت کے ساتھ مخاطب کریں۔

Author Copy. Not for Sale.

۱۱. قرآن پاک: سورۃ عنکبوت ۲۹، آیت۔ ۴۵

(اے محمد صلی اللہ علیہ وسلم) جو کتاب (قرآن) آپ کی طرف وحی کی گئی ہے اسے پڑھو اور نماز پڑھو۔ بے شک نماز الفحشاء (یعنی ہر قسم کے کبیرہ گناہوں، حرام جماع) اور المنکر (یعنی کفر، شرک اور ہر قسم کے برے کام) اور یاد کرنے سے روکتی ہے۔ (فرشتوں کے سامنے) اللہ کا (آپ کی قسم) آپ کے نماز میں اللہ کا ذکر (حمد) کرنے سے بڑا ہے۔ اور اللہ جانتا ہے جو تم کرتے ہو۔

۱۲. قرآن پاک: سورۃ رعد ۱۳، آیت۔ ۱۱

اس کے لیے (ہر شخص) اس کے آگے اور پیچھے یکے بعد دیگرے فرشتے ہیں۔ وہ اللہ کے حکم سے اس کی حفاظت کرتے ہیں۔ بے شک! اللہ تعالیٰ کسی قوم کی حالت اس وقت تک نہیں بدلتا جب تک کہ وہ خود (گناہوں اور ناشکری اور نافرمانی سے) اپنی حالت کو نہیں بدلتے۔ لیکن جب اللہ کسی قوم پر عذاب کا ارادہ فرماتا ہے تو اس سے کوئی پلٹ نہیں سکتا اور وہ اس کے سوا کوئی مددگار نہیں پائیں گے۔

۱۳. قرآن پاک: سورۃ آل عمران ۳، آیت۔ ۱۳۹

پس (اپنے دشمن کے مقابلہ میں) کمزور نہ ہو، اور نہ غمگین ہو، اور تم ہی غالب رہو گے اگر تم واقعی (سچے) مومن ہو۔

۱۴. قرآن پاک: سورۃ الاسراء ۱۷، آیت۔ ۳۱

اور اپنی اولاد کو مفلسی کے خوف سے قتل نہ کرو۔ ہم ان کو بھی رزق دیں گے اور آپ کو بھی۔ یقیناً ان کا قتل گناہ کبیرہ ہے۔

۱۵. قرآن پاک: سورۃ مریم ۱۹، آیت۔ ۹۵

اور ان میں سے ہر ایک قیامت کے دن تنہا اس کے پاس آئے گا (بغیر کسی مددگار کے، نہ محافظ کے)۔

۱۶. قرآن پاک: سورۃ کہف ۱۸. آیت۔ ۴۶

مال اور اولاد دنیا کی زندگی کی زینت ہیں۔ لیکن نیک اعمال، جو آخری ہیں، تمہارے رب کے نزدیک انعام کے لحاظ سے بہتر اور امید کے اعتبار سے بہتر ہیں۔

Author Copy. Not for Sale.

۱۷. قرآن پاک: سورۃ النساء۔ ۴، آیت۔ ۵۹

اے ایمان والو! اللہ کی اطاعت کرو اور رسول (صلی اللہ علیہ وسلم) کی اطاعت کرو اور تم میں سے ان (مسلمانوں) کی جو صاحب اختیار ہیں۔ (اور) اگر تمہارا کسی بات میں اختلاف ہو تو اسے اللہ اور اس کے رسول (صلی اللہ علیہ وسلم) کی طرف پھیر دو، اگر تم اللہ اور یوم آخرت پر ایمان رکھتے ہو۔ حتمی تعین کے لیے یہی بہتر اور موزوں ہے۔

۱۸. قرآن پاک: سورۃ البقرہ۔ ۲، آیت۔ ۳۰۔

اور (یاد کرو) جب تمہارے رب نے فرشتوں سے کہا کہ میں زمین پر نسل در نسل (انسانوں کو) پیدا کرنے والا ہوں۔ انہوں نے کہا: کیا آپ اس میں ان لوگوں کو جگہ دیں گے جو اس میں فساد برپا کریں گے اور خون بہائیں گے جبکہ ہم تیری حمد و ثناء کے ساتھ تسبیح کریں گے اور تیری تقدیس کریں گے۔ (اللہ) نے فرمایا: میں وہ جانتا ہوں جو تم نہیں جانتے۔

۱۹. قرآن پاک: سورۃ الجثیہ۔ ۴۵، آیت۔ ۲۶

(ان سے) کہو کہ اللہ تمہیں زندگی بخشتا ہے، پھر تمہیں موت دیتا ہے، پھر وہ تمہیں قیامت کے دن جمع کرے گا جس میں کوئی شک نہیں، لیکن اکثر لوگ نہیں جانتے۔

۲۰. قرآن پاک: سورۃ الطور۔ ۵۲، آیت۔ ۲۱

اور جو لوگ ایمان لائے اور ان کی اولاد نے ایمان میں ان کی پیروی کی، ہم ان کی اولاد کو ان کے ساتھ ملا دیں گے اور ان کے اعمال کے اجر میں کچھ کمی نہیں کریں گے۔ ہر شخص اپنی کمائی کے بدلے گروی ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

باب :۱۳

بیس حدیثیں

۱. صحیح بخاری، جلد۔ ۱. وحی کی کتاب۔ حدیث نمبر ۱: عمر بن الخطاب رضی اللہ عنہ روایت کرتے ہیں۔ میں نے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کو فرماتے ہوئے سنا کہ اعمال کا دارومدار نیتوں پر ہے اور ہر شخص کو اس کی نیت کے مطابق ثواب ملے گا، پس جس نے دنیاوی فائدے کے لیے یا کسی عورت سے شادی کے لیے ہجرت کی تو اس کی ہجرت۔ جس کے لیے اس نے ہجرت کی تھی۔

۲. صحیح بخاری، جلد۔ ۲. عقیدہ کی کتاب۔ حدیث نمبر ۱۰: عبد اللہ بن عمر رضی اللہ عنہ سے روایت ہے۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "مسلمان وہ ہے جو اپنی زبان اور ہاتھ سے مسلمانوں کو نقصان پہنچانے سے بچتا ہے، اور مہاجر وہ ہے جو اللہ کی حرام کردہ چیزوں کو ترک کر دے۔"

۳. صحیح بخاری، جلد۔ ۲. عقیدہ کی کتاب۔ حدیث نمبر ۱۱: ابو موسیٰ رضی اللہ عنہ روایت کرتے ہیں۔ بعض لوگوں نے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم سے پوچھا کہ کس کا اسلام سب سے اچھا ہے؟ آپ نے فرمایا: وہ جو اپنی زبان اور ہاتھ سے مسلمانوں کو نقصان پہنچانے سے گریز کرے۔

۴. صحیح بخاری، جلد۔ ۲. عقیدہ کی کتاب۔ حدیث نمبر ۴۲: ابو ہریرہ رضی اللہ عنہ روایت کرتے ہیں۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: تم میں سے جو کوئی اپنے دین اسلام کی اصلاح کرے گا تو اس کی نیکیوں کو ہر نیکی کے بدلے دس گنا سے لے کر سات سو گنا تک بدلہ دیا جائے گا اور ایک بُرائی لکھی جائے گی۔

۵. صحیح بخاری: جلد۔ ۳. فروخت اور تجارت کی کتاب۔ حدیث نمبر ۲۰۵۷: عائشہ رضی اللہ عنہا سے روایت ہے۔ بعض لوگوں نے عرض کیا یا رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ہمارے پاس کچھ لوگ گوشت لاتے ہیں اور ہمیں یقین نہیں آتا کہ (جانوروں کو ذبح کرتے وقت) اس پر اللہ کا نام لیا گیا ہے یا نہیں۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے (ان سے) فرمایا: اللہ کا نام لو اور اسے کھاؤ۔

Author Copy. Not for Sale.

۶. صحیح بخاری، جلد۔۳. فروخت اور تجارت کی کتاب۔ حدیث نمبر ۲۰۵۹: ابوہریرہ رضی اللہ عنہ روایت کرتے ہیں۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "لوگوں پر ایک ایسا وقت آئے گا جب کوئی اس کی پرواہ نہیں کرے گا کہ کوئی اپنا مال کیسے کماتا ہے، جائز یا ناجائز۔"

۷. ترمذی حدیث، کتاب الصلاۃ (نماز) نمبر ۱۷۱: علی بن ابی طالب سے روایت ہے۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے اس سے فرمایا: اے علی! تین میں تاخیر نہیں کی جائے گی: نماز کا وقت آنے پر، جنازہ جس میں وہ (تیار شدہ لاش) موجود ہو، اور اکیلی عورت کا نکاح جب اس کے لیے برابر کا آدمی ہو۔

۸. ترمذی حدیث نمبر ۱۹۸۷: ابوذر رضی اللہ عنہ کہتے ہیں کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے مجھ سے فرمایا: تم جہاں بھی ہو اللہ کا تقویٰ اختیار کرو، اور برائی کے بعد نیکی کے ساتھ اس کو مٹانے کے لیے، اور علاج کرو۔ اچھے رویے کے ساتھ لوگ۔

۹. ترمذی حدیث نمبر ۲۷۵۴. انس رضی اللہ عنہ کہتے ہیں: رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم سے زیادہ ان کے نزدیک کوئی شخص محبوب نہیں تھا۔ (اس نے کہا): اور جب انہوں نے اسے دیکھا تو وہ کھڑے نہ ہوئے کیونکہ وہ جانتے تھے کہ وہ اسے ناپسند کرتا ہے۔

۱۰. ترمذی حدیث نمبر ۲۷۵۵۔ ابو مجلّز بیان کرتے ہیں کہ معاویہ باہر نکلے اور عبد اللہ بن زبیر اور ابن صفوان ان کو دیکھتے ہی ان کے لیے کھڑے ہوئے تو انہوں نے کہا: بیٹھو میں نے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کو سنا۔ آپ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: 'جو شخص یہ چاہے کہ اس کا استقبال میں آدمی کھڑے ہوں تو وہ آگ میں بیٹھ جائے۔

۱۱. صحیح بخاری، جلد۔۱: حدیث نمبر ۷۵۶۔ کتاب اذان، عبادہ بن صامت رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: جس نے اپنی نماز میں سورۃ الفاتحہ نہیں پڑھی اس کی نماز باطل ہے۔

مندرجہ ذیل حوالہ کے ساتھ وہی حدیث:

ترمذی، جلد۔۱، حدیث نمبر ۲۴۷۔ نماز کی کتاب ۔

Author Copy. Not for Sale.

صحیح مسلم، جلد۔ ۱، حدیث نمبر ۸۷۴، ۸۷۵، ۸۷۶، ۸۷۸ ، ۸۸۱ نماز کی کتاب ۔

۱۲. صحیح بخاری: جلد۔ ۷، حدیث نمبر ۵۷۲۸۔ روایت ہے کہ: رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: جب تم سنو کہ کسی ملک میں طاعون پھیل گیا ہے تو اس میں مت جاؤ۔ لیکن اگر کسی جگہ طاعون پھیل جائے جب کہ تم وہاں ہو تو اس جگہ کو نہ چھوڑو۔
(کوویڈ ۱۹ پر بھی یہی حدیث نافذ ہے)۔

۱۳. صحیح بخاری: جلد۔ ۳، ظلم کی کتاب۔ حدیث نمبر ۲۴۵۷۔ عائشہ رضی اللہ عنہا سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: اللہ کے نزدیک سب سے زیادہ نفرت کرنے والا وہ ہے جو سب سے زیادہ جھگڑالو ہو۔

۱۴. صحیح بخاری.، جلد۔ ۱. عقیدہ کی کتاب۔ حدیث نمبر ۳۳: ابوہریرہ رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا:
"منافق کی تین نشانیاں ہیں:
۱. وہ جب بھی بولتا ہے، جھوٹ بولتا ہے۔
۲. جب بھی وہ وعدہ کرتا ہے، وہ ہمیشہ اسے توڑتا ہے۔
۳. جب بھی اسے سپرد کیا جاتا ہے تو وہ خیانت کرتا ہے (بے ایمان ثابت ہوتا ہے)۔
(اگر تم اس کے پاس کوئی چیز امانت کے طور پر رکھو گے تو وہ اسے واپس نہیں کرے گا)۔

۱۵. صحیح بخاری، جلد۔ ۱. عقیدہ کی کتاب۔ حدیث نمبر ۱۲: عبداللہ بن عمر رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ ایک آدمی نے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم سے پوچھا: "کس کا اسلام اچھا ہے" یا "اسلام میں کون سے اعمال اچھے ہیں؟" آپ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "کھانا کھلانا اور ان کو سلام کرنا جسے تم جانتے ہو اور جنہیں تم نہیں جانتے۔ (حدیث نمبر ۲۸ بھی)

۱۶. صحیح بخاری، جلد۔ ۲. کتاب وتر۔ حدیث نمبر ۹۹۰: ابن عمر رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ ایک شخص نے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم سے نماز لیل کے بارے میں پوچھا۔ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم

Author Copy. Not for Sale.

نے فرمایا: "نماز لیل (رات کی تہجد) دو رکعتیں پڑھی جاتی ہیں اس کے بعد دو رکعتیں (وغیرہ) اور اگر کوئی فجر کے قریب آنے سے ڈرتا ہو۔ وہ نماز ایک رکعت پڑھے اور یہ ان تمام رکعتوں کا وتر ہو گا جو اس نے پہلے پڑھی تھیں۔

۱۷. صحیح بخاری، جلد۔ ۲. کتاب وتر۔ حدیث نمبر ۹۹۳: عبد اللہ بن عمر رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا: "رات کی نماز دو رکعت پڑھی جاتی ہے اس کے بعد دو رکعتیں وغیرہ، اگر تم اسے ختم کرنا چاہتے ہو تو پڑھو۔ صرف ایک رکعت جو پچھلی تمام رکعتوں کا وتر ہو گا۔" القاسم نے کہا کہ جب سے ہم بلوغت کو پہنچے ہیں ہم نے دیکھا ہے کہ کچھ لوگ تین رکعت نماز وتر پڑھتے ہیں اور جو کچھ جائز ہے مجھے امید ہے کہ اس میں کوئی حرج نہیں ہو گا۔

۱۸. صحیح بخاری، جلد۔ ۲. کتاب وتر۔ حدیث نمبر ۹۹۸: عبد اللہ بن عمر رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا وتر کو رات کی آخری نماز بنالو۔

۱۹. صحیح بخاری، جلد۔ ۹. کتاب الاحکام حدیث نمبر۔ ۷۱۷۹۔ ابو ہریرہ رضی اللہ عنہ سے روایت ہے، رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم۔ آپ نے فرمایا: تمام انسانوں میں سب سے بدتر دو چہروں والا وہ ہے جو کچھ لوگوں کے پاس ایک چہرہ لے کر آتا ہے اور کسی کے پاس دوسرے چہرے سے۔

۲۰. صحیح بخاری، جلد۔ ۲. جنازوں کی کتاب۔ حدیث نمبر ۱۳۴۲۔ انس رضی اللہ عنہ سے روایت ہے کہ ہم رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کی بیٹی کے جنازے میں تھے اور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم قبر کے پاس بیٹھے ہوئے تھے میں نے دیکھا کہ آپ کی آنکھیں آنسوؤں سے بھری ہوئی تھیں۔ آپ نے فرمایا کیا تم میں سے کوئی ایسا ہے جس نے کل رات اپنی بیوی سے ہمبستری نہ کی ہو؟ ابو طالب نے اثبات میں جواب دیا۔ چنانچہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے ان سے فرمایا کہ اس کی قبر میں اتر جاؤ اور وہ اس کی قبر میں اتر کر اسے دفن کر دیا۔

Author Copy. Not for Sale.

نسیم اقبال: دین کو سمجھنے کے لیے ہر ایک کو یہ کتاب ضرور پڑھنی چاہیے۔ میں نے قرآن پاک جیسی کتاب کبھی نہیں دیکھی، یہ ایک آسمانی کتاب ہے، ہر اس چیز کے مکمل علم کی کتاب ہے جس کی آپ کو اپنی زندگی میں ضرورت ہو سکتی ہے۔

" کیا آپ واقعی مسلمان ہیں؟" لٹریچر لائٹ پبلشنگ کی طرف سے شائع کردہ میری دوسری مذہبی کتاب ہے۔ میری پہلی کتاب "اسلام میں حرام" ۱۷ جنوری ۲۰۲۲ کو شائع ہوئی تھی۔ یہ کتاب قرآن پاک کی آیات اور مستند احادیث کا مجموعہ ہے اور حقیقی تاریخی واقعات پر مبنی ہے۔

Author Copy. Not for Sale.

क्या आप वाकई मुसलमान हैं?

कृपया पवित्र कुरान और प्रामाणिक हदीस को अपनी भाषा में पढ़ें ताकि आप इसे बेहतर तरीके से समझ सकें और अभ्यास कर सकें।

सुनन इब्न माजाह: पुस्तक १, हदीस संख्या २४३:
अबू हुरैरा से रिवायत है कि पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा: "सबसे अच्छा दान वह है जब एक मुस्लिम व्यक्ति ज्ञान प्राप्त करता है, और वह इसे अपने मुस्लिम भाई को सिखाता है।"

लेखक

नसीम इक़बाल

Author Copy. Not for Sale.

अल्लाह के नाम पर, जो सबसे दयालु है।

दो शब्द

क्या आप वाकई मुसलमान हैं?

वास्तव में, सभी प्रशंसा अल्लाह की है। हम उसकी स्तुति करते हैं, उसकी सहायता और उसकी क्षमा चाहते हैं और हम अपनी बुराई और अपने कार्यों की बुराई से अल्लाह की शरण लेते हैं। जिसे अल्लाह मार्ग दिखाए, कोई पथभ्रष्ट नहीं कर सकता। और जिसे अल्लाह मार्गहीन छोड़ दे, उसके बाद कोई मार्गदर्शन नहीं कर सकता। मैं गवाही देता हूं कि अल्लाह के सिवा कोई इबादत के लायक नहीं है, जो बिना साथी के अकेला है, और मैं गवाही देता हूं कि पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) उनके गुलाम और रसूल हैं। अल्लाह के पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम), उनके परिवार, उनके साथियों और जो कोई भी उनका अनुसरण करता है, उनकी प्रशंसा करें और उन्हें सभी बुराईयों से सुरक्षित रखें।

मैंने इस्लामी संस्कृति की बुनियादी बातों को देखा और भारतीय और अरब संस्कृति के बीच बहुत अंतर पाया क्योंकि हम में से अधिकांश इस्लामी अध्ययन के क्षेत्र में अनपढ़ हैं क्योंकि हम सोच रहे हैं कि यह मेरा काम नहीं है और हम उलेमाओं (विद्वानों) का आँख बंद करके अनुसरण कर रहे हैं और जा रहे हैं। उनके पीछे भेड़ों की तरह।

यह किताब वर्तमान मुसलमानों पर आधारित है, हर मुसलमान को अपने आप से पूछना चाहिए कि मैं किस आधार पर मुसलमान हूं?

यह पुस्तक पवित्र कुरान की श्लोको, प्रामाणिक हदीस और सच्ची ऐतिहासिक घटनाओं पर आधारित संग्रह है।

यह इस्लाम के बारे में है लेकिन केवल मुसलमानों के लिए नहीं .....

इस किताब के पीछे मेरा इरादा मुसलमानों को जहन्नम की आग से बचाना और मुसलमानों तक अल्लाह और पैगम्बर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) का पैगाम फैलाना है।

- नसीम इक़बाल

******

Author Copy. Not for Sale.

सूची

अध्याय	विषय	पृष्ठ संख्या
१	क्या आप वाकई मुसलमान हैं?	१
२	इस्लाम में दरगाह की अवधारण	३
३	पवित्र कुरान और विज्ञान	७
४	आधुनिक जीवन में मुस्लिम और शिक्षा	२२
५	इस्लाम और वर्तमान मुसलमान	२६
६	इस्लाम में जाति व्यवस्था	५४
७	महर बनाम दहेज	५७
८	मुसलमान क्यों कुचले जा रहे हैं?	६१
९	मृत्यु के बाद जीवन	६५
१०	शोक और भोजन	६७
११	कयामत के ७२ संकेत	७०
१२	पवित्र कुरान के बीस श्लोक	७४
१३	बीस हदीस	७८

Author Copy. Not for Sale.

अध्याय: १

क्या आप वाकई मुसलमान हैं?

१. आप किस तरह के मुसलमान हैं?
२. आपको कैसे लगता है कि आप मुसलमान हैं?
३. क्या आप इस्लाम के बारे में जानते हैं?
४. आप इस्लाम के बारे में क्या जानते हैं?
५. क्या आपने इस्लाम का अध्ययन किया?
६. क्या आपने इस्लाम का अध्ययन करने की कोशिश की?
७. क्या आपको इस्लाम का बुनियादी ज्ञान है?
८. क्या आप इस्लाम की राह पर चल रहे हैं?
९. क्या आपने पवित्र कुरान के अनुवाद को अपनी भाषा में बेहतर तरीके से समझने के लिए पढ़ा हैं?
१०. क्या आप जानते हैं कि पवित्र कुरान में अल्लाह सुब्हानहु वा तआला क्या कहते हैं?
११. क्या आप जानते हैं कि मानव जाति के निर्माण का उद्देश्य क्या है?
१२. क्या आप जानते हैं कि हम यहां क्यों हैं?
१३. क्या आप अपने जीवन के महत्व को जानते हैं?
१४. क्या आपने अपनी रचना पर विचार किया?
१५. आप पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के बारे में कितना जानते हैं?
१६. क्या आपने कभी पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के बारे में जानने की कोशिश की?
१७. क्या आपने कभी पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के जीवन इतिहास का अध्ययन किया?
१८. क्या आपने कभी मानव जाति के लिए पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के संदेश "हदीस" का अध्ययन किया?
१९. क्या आप जानते हैं कि मृत्यु के बाद भी जीवन है?
२०. क्या आपने मृत्यु के बाद जीवन के लिए खुद को तैयार किया है?
२१. अगर आपको कोई दिलचस्पी नहीं है तो आपको इस्लाम का अध्ययन करने का समय कभी नहीं मिलेगा।

Author Copy. Not for Sale.

२२. अगर आप मुसलमान हैं तो मरने के बाद जीवन के लिए खुद को तैयार करें।
२३. अल्लाह और पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के मार्ग का पालन करें।
२४. हम नहीं जानते कि यह जीवन कब समाप्त होगा।
२५. मृत्यु के बाद, अपने आप को ठीक करने का कोई तरीका नहीं है।
२६. अभी अपने आप को सुधारो।
२७. हर पल यही सोचना है कि यह मेरी आखिरी सांस है।

अगर आप मुसलमान हैं और इस्लाम को मानते हैं तो आपको निम्न बातों का पालन करना चाहिए।

१. आपको अल्लाह सुब्हानहु वा तआला और उसके संदेश को जानना होगा जिसका उल्लेख पवित्र कुरान में किया गया है।
२. पवित्र कुरान को बेहतर तरीके से समझने के लिए आपको अपनी भाषा के अनुवाद में पढ़ना होगा।
३. आपको पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) और उनके संदेश को जानना होगा जो प्रामाणिक हदीस में वर्णित है।
४. आपको प्रामाणिक हदीस अनुवाद को अपनी भाषा में बेहतर तरीके से समझने के लिए पढ़ना होगा।
५. संप्रदायों से सावधान रहें।
६. किसी पंथ या समूह का पालन न करें।
७. हम मुसलमान हैं, शफी, हनफी, हुंबली, मलिकी, देवबंदी या बरेलवी नहीं।
८. अपने आप को संप्रदायों में मत बांटो।
९. एक तरह से एक ही अल्लाह का अनुसरण करें।
१०.हमारे प्यारे पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) और उससे पहले अल्लाह के अन्य सभी नबी और रसूल मुसलमान थे, न कि शफी, हनफ़ी, हुम्बली, मलिकी, देवबंदी या बरेलवी, आदि।
११.इमाम शफी, इमाम हनीफा, इमाम हुम्बल, इमाम मलिक, और अन्य १३ इमाम (१२ इमाम शिया संप्रदायों में हैं और एक खवारिज में) सभी इस्लाम के महान (विद्वान) हैं।

******

Author Copy. Not for Sale.

अध्याय: २

इस्लाम में दरगाह की अवधारणा

इस्लाम में दरगाह की कोई अवधारणा नहीं है, यह आसान तरीके से पैसा कमाने का व्यवसाय है। इस्लामिक अध्ययन के क्षेत्र में अधिकांश मुसलमानों के अनपढ़ होने के कारण कुछ पाखंडी मुसलमान लाभ उठा रहे हैं। यह अविश्वासियों का कार्य है हम उनसे घिरे हुए हैं, हम उनके धर्म से परिवर्तित हो गए हैं लेकिन वास्तव में, हम नहीं जानते कि इस्लाम क्या कहता है क्योंकि हममें से ज्यादातर लोग कभी भी इस्लाम के बारे में जानने की कोशिश नहीं करते हैं।
दरअसल, दरगाह हिंदू समाधि जैसी ही अवधारणा है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-फातिहा. १, श्लोक. ५
आप (अकेले) हम पूजा करते हैं, और आप (अकेले) हम मदद मांगते हैं (प्रत्येक और हर चीज के लिए)।

पवित्र कुरान: सूरह अज़-ज़ुमर. ३९, श्लोक. ४५
और जब अकेले अल्लाह का ज़िक्र किया जाता है, तो आख़िरत पर ईमान न रखने वालों के दिल (अल्लाह की एकता से) घृणा से भर जाते हैं और जब उसके अलावा (अल्लाह के अलावा सभी झूठे देवताओं की तरह) (जिनकी वे आज्ञा मानते हैं या पूजा करते हैं) - यह एक दूत, एक देवदूत, एक धर्मपरायण व्यक्ति, एक जिन्न, या कोई अन्य प्राणी यहां तक कि मूर्तियां, धार्मिक लोगों की कब्रें, संतों, पुजारियों, भिक्षुओं, और अन्य लोगों का उल्लेख किया जा सकता है, देखो, वे आनन्दित होते हैं!

सहीह बुखारी - पुस्तक - २, हदीस संख्या १३४१
'ऐशा से सुनाई गई: जब पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) बीमार हो गए, तो उनकी कुछ पत्नियों ने एक चर्च के बारे में बात की जिसे उन्होंने इथियोपिया में देखा था और इसे मारिया कहा जाता था। उम्म सलीना और उम्म हबीबा इथियोपिया गई थी, और उन दोनों ने इस (चर्च की) सुंदरता और उसमें निहित चित्रों को सुनाया। पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने अपना सिर उठाया और कहा, "वे लोग हैं, जब भी कोई पवित्र व्यक्ति मर जाता है, तो उसकी कब्र पर एक मस्जिद (इबादत की जगह) बनाते हैं और फिर वे उसमें तस्वीरें बनाते हैं। अल्लाह के सामने वे सबसे बुरे जीव हैं।"

Author Copy. Not for Sale.

सहीह बुखारी, पुस्तक - २, हदीस संख्या १३९०
'ऐशा से सुनाई गई: अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने अपनी घातक बीमारी में कहा, "अल्लाह ने यहूदियों और ईसाइयों को शाप दिया, क्योंकि उन्होंने पूजा स्थलों का निर्माण किया। जहाँ उनके नबियों की कब्रें थी।" और अगर ऐसा न होता तो लोगों के सामने पैगंबर की कब्र को प्रमुखता से पेश किया जाता। तो (पैगंबर) डर गए, या लोगों को डर था कि उनकी कब्र को पूजा के लिए जगह के रूप में ले जाया जा सकता है।

सुनन-अबू-दाऊद। पुस्तक - ३. हदीस संख्या ३२२७
यह अबू हुरैरा से बताया गया है कि अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा: "अल्लाह यहूदियों को शाप दिया, क्योंकि उन्होंने अपने नबियों की कब्रों को मस्जिद (सजदा) के रूप में लिया था। ।"

सुनन- अन-नासा। पुस्तक - ३. हदीस संख्या २०४९
अबू हुरैरा से यह बताया गया कि अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा: "अल्लाह उन यहूदियों और ईसाइयों को शाप दिया जिन्होंने अपने नबियों की कब्रों को मस्जिद के रूप में ले लिया।

<u>कब्रों को प्लास्टर करने या उनके ऊपर संरचनाएं खड़ी करने का निषेध</u>
सहीह मुस्लिम- पुस्तक - २, हदीस संख्या २२४५.
जाबिर से यह बताया गया: "अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कब्रों को प्लास्टर करने, उन पर बैठने और उन पर संरचनाएं बनाने से मना किया।"

सुनन-अबू-दाऊद। पुस्तक - ३. हदीस संख्या ३२२५ और ३२२६.
अबू अज़-ज़ुबैर ने बताया कि उन्होंने जाबिर को यह कहते सुना: "मैंने पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) को कब्रों पर बैठने और उन पर प्लास्टर करने या संरचनाओं को बनाने से मना करते हुए सुना।"

सुनन- अन-नासा। पुस्तक - ३. हदीस संख्या २०३१.
जाबिर से यह बताया गया: "अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कब्रों पर प्लास्टर करने से मना किया।"

Author Copy. Not for Sale.

जामी - अत - तिर्मिधि - पुस्तक - २. हदीस संख्या १०५२.
जाबिर ने सुनाया: "अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कब्रों को प्लास्टर करने, उन पर लिखने, उन पर निर्माण करने और उन पर चलने पर रोक लगा दी।"

कब्रों पर जाने वाली महिलाओं को नापसंद करने के संबंध में?

जामी - अत - तिर्मिधि - पुस्तक - २. हदीस संख्या १०५६.
अबू हुरैरा ने सुनाया: "वास्तव में अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कब्रों पर जाने वाली महिलाओं को शाप दिया था।"

इस्लाम में महिलाओं को कब्र पर जाने की मनाही है।

इस्लाम ने अल्लाह के सिवा किसी भी चीज़ की इबादत करने की मनाही की है। इसलिए, पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) की कब्र की पूजा करना न केवल हराम है बल्कि शिर्क या ऐसा कुछ है जो उपासक को गैर-मुस्लिम बना देगा। मैंने देखा कि इस्लाम में कब्र सज्दा (कब्र पूजा) की मनाही है। कब्र सज्दा (कब्र की पूजा) एक शिर्क है और यह अविश्वास का कार्य है। कई लोग मानते हैं कि दरगाहों में स्थित मृत संतों की पूजा करना इस्लाम का हिस्सा है क्योंकि ऐसा लाखों मुसलमानों ने किया है। जब आप दरगाह पर जाते हैं तो आप कई मुस्लिम पुरुषों को एक मृत संत की कब्र पर झुकते हुए देखेंगे, इस व्यवहार को अल्लाह के साझीदारों की संगति कहा जाता है। मतलब अल्लाह के साथ या उसके स्थान पर किसी का या किसी चीज़ का नाम लेना।
इस तरह के व्यवहार का इस्लाम में कोई स्थान नहीं है और इसे केवल शिर्क (अल्लाह के साथ भागीदारों का संघ) माना जा सकता है।

पवित्र कुरान: सूरह नहल १६. श्लोक. २०.
अल्लाह के सिवा जिन लोगों को वे (अल-मुशरिकुन) पुकारते हैं, उन्होंने कुछ भी पैदा नहीं किया, बल्कि खुद बनाए गए हैं।

पवित्र कुरान: सूरह नहल १६. श्लोक. २१.
(वे) मरे हुए हैं, जीवित नहीं हैं, और वे नहीं जानते कि उन्हें कब जिलाया जाएगा।

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान: सूरह फातिर ३५. श्लोक. २२.
न ही (समान) जीवित (अर्थात ईमान वाले) और मरे हुए (अर्थात काफ़िर) हैं। निश्चय ही अल्लाह जिसे सुनता है, बनाता है, परन्तु जो क़ब्रों में हैं उनको तुम नहीं सुना सकते।

******

Author Copy. Not for Sale.

अध्याय: ३

पवित्र कुरान और विज्ञान

कुछ महत्वपूर्ण प्रश्न और उत्तर जो लोग जानना चाहते हैं।

प्रश्न:

1. क्या पवित्र कुरान वास्तव में परमेश्वर का वचन है?
2. क्या इस्लाम वास्तव में ईश्वर का धर्म है?
3. क्या पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) वास्तव में ईश्वर द्वारा भेजे गए अंतिम पैगंबर हैं?

उत्तर:

इस्लाम की सच्चाई के कुछ सबूत नीचे दिए गए हैं:

इस्लाम सर्वशक्तिमान ईश्वर द्वारा पैगंबर इब्राहिम (अब्राहम) का अद्यतन धर्म है।

पैगंबर आदम (शांति उस पर हो) पहले पैगंबर थे और पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) सर्वशक्तिमान ईश्वर के अंतिम पैगंबर हैं।

पैगंबर इब्राहिम (अब्राहम), पैगंबर मूसा, और पैगंबर ईसा (यीशु) भी सर्वशक्तिमान ईश्वर के पैगंबर थे।

पवित्र कुरान एक व्यापक ईश्वरीय पुस्तक है जिसमें ज्ञान, विश्वास, राजनीति, शासन की एक प्रणाली, न्याय, मनोविज्ञान, समाजशास्त्र, अर्थशास्त्र, दंड कानून, और सभी विज्ञानों का आधार शामिल है जिनकी मानव जाति को आवश्यकता हो सकती है।

मुस्लिम विद्वानों का मानना है कि पवित्र कुरान मौखिक रूप से पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) को एंजेल जिब्रील (गेब्रियल) के माध्यम से, लगभग ६०९ या ६१० ईस्वी में प्रकट किया गया था, जब पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ४० वर्ष के थे। और ६३२ ई. में समाप्त हुआ, उनकी मृत्यु का वर्ष, यह लगभग १४१२ वर्ष पहले का है।

आज तक, वैज्ञानिक पवित्र कुरान की आयतों के बारे में तथ्य खोज रहे हैं और पाया कि प्रत्येक आयत सही है।

तथ्य यह है कि एक व्यक्ति कभी अध्ययन के लिए नहीं गया है, यहां तक कि पढ़ना-लिखना नहीं जानता, छिपी हुई चीजों के बारे में कैसे जान सकता है जो उच्च-स्तरीय योग्य व्यक्ति नहीं जानता है, मुख्य रूप से उनके पास कुछ छिपे

Author Copy. Not for Sale.

हुए स्रोत हैं या वह किसी से अविश्वसनीय ज्ञान प्राप्त कर रहे थे कि कैसे सभी चीजों को जाना जाए।
जब आप अपनी भाषा में "पवित्र कुरान" के अनुवाद का अध्ययन करेगे तो आपको जबरदस्त ज्ञान मिलेगा जिसके बारे में आपने कभी सोचा भी नहीं हैं, आपको वह जानकारी मिल जाए जहां आप कभी नहीं गए हैं।
मेरा सुझाव है कि सभी धर्मों के प्रत्येक व्यक्ति को कुछ ज्ञान प्राप्त करने के लिए पवित्र कुरान के अनुवाद को अपनी भाषा में पढ़ना चाहिए।
आइए जानते हैं पवित्र कुरान और विज्ञान के बारे में कुछ तथ्य।

पवित्र कुरान: सूरह अल-बकराह. २, श्लोक. २५८
क्या तुमने उसकी ओर नहीं देखा जिसने इब्राहीम (अब्राहम) से अपने पालनहार (अल्लाह) के बारे में विवाद किया, क्योंकि अल्लाह ने उसे राज्य दिया था? जब इब्राहीम (अब्राहम) ने उससे कहा: "मेरा भगवान (अल्लाह) वह है जो जीवन देता है और मृत्यु का कारण बनता है।" उन्होंने कहा, "मैं जीवन देता हूं और मृत्यु का कारण बनता हूं।" इब्राहीम (अब्राहम) ने कहा, "वास्तव में! अल्लाह सूरज को पूर्व से उगता है, फिर उसे पश्चिम से अपने पास ले आओ।" तो अविश्वासी पूरी तरह से हार गया था। और अल्लाह उन लोगों का मार्गदर्शन नहीं करता, जो जालिमुन हैं।

पवित्र कुरान: सूरह अल-इमरान. ३, श्लोक. २७
आप रात को दिन में प्रवेश करने के लिए बनाते हैं, और आप दिन को रात में प्रवेश करते हैं (यानी रात के घंटों में वृद्धि और कमी और सर्दी और गर्मी के दौरान दिन), आप मृतकों में से जीवित लाते हैं, और आप मरे हुओं को जीवित से बाहर निकालते हो। और आप जिसे चाहो धन और जीविका देते हो, बिना सीमा (माप या हिसाब) के।

पवित्र कुरान: सूरह अन-निसा. ४, श्लोक. ५६
निश्चित रूप से! जिन लोगों ने हमारी श्लोक (सबूत, छंद, पाठ, संकेत, रहस्योद्घाटन, आदि) पर इनकार किया, हम उन्हें आग में जला देंगे। जितनी बार उनकी खालों को भुना जाएगा, हम उन्हें दूसरी खाल के लिए बदल देंगे ताकि वे सजा का स्वाद ले सकें। वास्तव में, अल्लाह सर्वशक्तिमान, सर्वज्ञ है।

दर्द ग्रहणशील

लंबे समय से यह माना जाता था कि संवेदना और दर्द का भाव मस्तिष्क पर निर्भर करता है। हालांकि, यह पता चला है कि त्वचा में दर्द ग्राही मौजूद होता है।

Author Copy. Not for Sale.

इन दर्द ग्रहणशील के बिना, एक व्यक्ति दर्द महसूस नहीं कर पाएगा।

पवित्र कुरान: सूरह अल-अनम. ६, श्लोक. ७७
जब उसने चाँद को उगते हुए देखा, तो उसने कहा: "यह मेरे भगवान हैं।" लेकिन जब वह डूब गया, तो उसने कहा: "जब तक मेरा भगवान मुझे मार्गदर्शन नहीं करता, मैं निश्चित रूप से भटकने वाले लोगों में से रहूंगा।"

पवित्र कुरान: सूरह अल-अनम. ६, श्लोक. ७८
जब उसने सूरज को उगते हुए देखा, तो उसने कहा: "यह मेरा स्वामी है। यह बड़ा है।" लेकिन जब यह डूब गया, तो उसने कहा: "ऐ मेरे लोगों! मैं वास्तव में उन सभी से मुक्त हूं जो आप भागीदारों के रूप में शामिल होते हैं (अल्लाह के साथ पूजा में)।

पवित्र कुरान: सूरह अल-अनम. ६, श्लोक. ९६
(वह है) भोर को साफ करने वाला। उस ने विश्राम के लिये रात को, और सूर्य और चन्द्रमा को गिनती के लिये ठहराया है। ऐसा सर्वशक्तिमान, सर्वज्ञ का माप है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-अराफ. ७, श्लोक. ५४
वास्तव में तुम्हारा पालनहार अल्लाह है, जिसने छह दिनों में आकाशों और पृथ्वी को बनाया, और फिर वह (इस्तावा) सिंहासन पर चढ़ गया (वास्तव में इस तरह से जो महामहिम के अनुरूप है)। वह रात को दिन पर एक आवरण के रूप में लाता है, इसे तेजी से ढूंढता है, और (उसने बनाया) सूर्य, चंद्रमा और सितारों को उसकी आज्ञा के अधीन किया जाता है। निश्चय ही, सृष्टि और आज्ञा उसी की है। धन्य है अल्लाह, 'अलामीन (मानव जाति, जिन्न, और जो कुछ भी मौजूद है) का भगवान!

पवित्र कुरान: सूरह अत-तौबा. ९, श्लोक. ३६
वास्तव में, अल्लाह के पास महीनों की संख्या बारह महीने (एक वर्ष में) है, इसलिए जिस दिन उसने आकाशों और पृथ्वी को बनाया, उस दिन अल्लाह ने उसे ठहराया था; उनमें से चार पवित्र हैं, (यानी इस्लामिक कैलेंडर का पहला, ७वां, ११वां और १२वां महीना)। यही सही धर्म है, इसमें आप गलत नहीं हैं, और मुशरिकुन (बहुदेववादी, मूर्तिपूजक, अल्लाह की एकता में अविश्वासियों) के

Author Copy. Not for Sale.

खिलाफ सामूहिक रूप से लड़ें, क्योंकि वे सामूहिक रूप से आपके खिलाफ लड़ते हैं। लेकिन जान लो कि अल्लाह उनके साथ है जो अल-मुत्तकुन हैं।

पवित्र कुरान: सूरह यूनुस. १०, श्लोक. ५
वही है जिसने सूरज को एक चमकीली वस्तु और चाँद को एक प्रकाश बनाया और उसके लिए चरणों को मापा, ताकि आप वर्षों की संख्या और गणना जान सकें। अल्लाह ने इसे नहीं बल्कि सच में बनाया है। वह ज्ञान रखने वाले लोगों के लिए श्लोक (सबूत, छंद, पाठ, संकेत, रहस्योद्घाटन, आदि) के बारे में विस्तार से बताते हैं।

पवित्र कुरान: सूरह यूनुस. १०, श्लोक. २७
और जिन लोगों ने बुरे कर्म किए हैं, उन्हें बुरे काम का बदला उसके समान है, और अपमानजनक अपमान उन्हें (उनके चेहरे) को ढक लेगा। अल्लाह से उनका कोई रक्षक नहीं होगा। उनके चेहरे ऐसे ढँके रहेंगे जैसे वे रात के अँधेरे के टुकड़ों से ढँके हों। वे आग के रहनेवाले हैं, वे उसमें सदा रहेंगे।

पवित्र कुरान: सूरह अर-राद. १३, श्लोक. २
अल्लाह वह है जिसने आकाशों को बिना किसी खम्भे के ऊपर उठाया जिसे तुम देख सकते हो। फिर, वह (इस्तावा) सिंहासन से ऊपर उठे (वास्तव में इस तरह से जो महामहिम के अनुरूप हो)। उसने सूर्य और चंद्रमा को अपने अधीन कर लिया है (गोल घूमते रहने के लिए)! नियुक्त अवधि के लिए प्रत्येक चल रहा है (इसका कोर्स)। वह सभी मामलों का प्रबंधन और विनियमन करता है; वह श्लोक (सबूत, छंद, पाठ, संकेत, रहस्योद्घाटन, आदि) के बारे में विस्तार से बताता है, कि आप अपने भगवान के साथ बैठक में निश्चित रूप से विश्वास कर सकते हैं।

पवित्र कुरान: सूरह अर-राद. १३, श्लोक. १२
यह वह है जो आपको बिजली दिखाता है, एक भय के रूप में (यात्रियों के लिए) और एक आशा के रूप में (उनके लिए जो बारिश की प्रतीक्षा करते हैं)। और वही है जो भारी (पानी के साथ) मेघों को ऊपर उठाता है (या उत्पन्न करता है)।

पवित्र कुरान: सूरह इब्राहिम. १४, श्लोक. ३३
और उस ने सूर्य और चन्द्रमा दोनों को अपनी-अपनी चालचलन करते हुए, तेरी सेवा करने के लिये बनाया है; और उस ने रात और दिन को तुम्हारे काम के लिये ठहराया है।

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान: सूरह अन-नहल. १६, श्लोक. १२
और उस ने रात और दिन, और सूर्य और चन्द्रमा को अपने वश में कर रखा है; और तारे उसकी आज्ञा के अधीन हैं। बेशक इसमें समझने वालों के लिए सबूत हैं।

पवित्र कुरान: सूरह अल-इसरा. १७, श्लोक. १२
और हमने रात और दिन को दो श्लोको (चिन्ह आदि) ठहराया है। फिर हमने रात की निशानी को (अंधेरे से) मिटा दिया, जबकि हमने दिन की निशानी को रोशन कर दिया, ताकि तुम अपने रब से तरक़ीब ढूंढ़ो और सालों की गिनती और हिसाब जान सको। और हमने पूरी व्याख्या के साथ सब कुछ (विस्तार से) समझाया है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-इसरा. १७, श्लोक. ७८
मध्याह्न से रात के अंधेरे तक (अर्थात ज़ुहर, अस्र, मगरिब और ईशा की नमाज़) अस-सलात (इक़ामत-अस-सलात) करें, और सुबह जल्दी कुरान का पाठ करें (अर्थात। सुबह की प्रार्थना)। वास्तव में, सुबह के समय कुरान का पाठ हमेशा देखा जाता है (दिन और रात की मानव जाति के प्रभारी स्वर्गदूतों द्वारा भाग लिया जाता है)।

पवित्र कुरान: सूरह अल-इसरा. १७, श्लोक. ७९
और रात के कुछ हिस्सों में (भी) इसके साथ सलात (प्रार्थना) की पेशकश करें (यानी प्रार्थना में कुरान का पाठ करें), आपके लिए एक अतिरिक्त प्रार्थना (तहज्जुद वैकल्पिक प्रार्थना नवाफिल) के रूप में (हे मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) हो सकता है कि आपका रब आपको मक़म महमूद (स्तुति और महिमा का एक स्टेशन, यानी पुनरुत्थान के दिन हिमायत का सम्मान) तक उठाएगा।

पवित्र कुरान: सूरह अल-काफ. १८, श्लोक. ८६
जब तक वह सूर्य के अस्त होने के स्थान पर पहुँचा, तो उसने उसे काले कीचड़ (या गर्म) पानी के झरने में डूबा हुआ पाया। और उसने उसके पास एक लोग पाया। हम (अल्लाह) ने (प्रेरणा से) कहा: "ऐ धुल-क़रनैन! या तो आप उन्हें दंडित करें, या उनके साथ दया का व्यवहार करें।"

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान: सूरह अल-काफ. १८, श्लोक. ९०
यहाँ तक कि जब वह उगते हुए सूरज की जगह पर आया, तो उसने उसे ऐसे लोगों पर उगता हुआ पाया, जिन्हें हमने (अल्लाह) ने सूरज के सामने कोई आश्रय नहीं दिया था।

पवित्र कुरान: सूरह ताहा. २०, श्लोक. १३०
इसलिए जो कुछ वे कहते हैं, धैर्यपूर्वक (हे मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) सहन करें, और सूरज के उगने से पहले, और उसके अस्त होने से पहले, और रात के कुछ घंटों के दौरान, और दिन के अंत में अपने पालनहार की प्रशंसा करें। पाँच अनिवार्य सामूहिक प्रार्थनाओं के लिए एक संकेत), कि आप उस इनाम से प्रसन्न हो सकते हैं जो अल्लाह आपको देगा।

ब्रह्मांड: बिग बैंग थ्योरी

पवित्र कुरान: सूरह अल-अंबिया. २१, श्लोक. ३०
क्या इनकार करने वालों ने यह नहीं जाना कि आसमान और ज़मीन एक हो गए हैं, फिर हमने उन्हें अलग कर दिया? और हमने पानी से सब कुछ बनाया है। तो क्या वे विश्वास नहीं करेंगे?

ब्रह्मांड: बिग बैंग थ्योरी

इसकी खोज १९२९ में एक अमेरिकी खगोलशास्त्री एडविन हबल, हबल के नियम द्वारा की गई थी, जिसके अनुसार अंतरिक्ष में सभी संस्थाएं अपनी दूरी के आनुपातिक गति से पृथ्वी से दूर जा रही हैं यानी पृथ्वी से जितनी अधिक दूरी, उतनी ही तेजी से वे आगे बढ़ रही हैं। इसके तुरंत बाद, उन्होंने पाया कि आकाशगंगाएँ एक-दूसरे से दूर भी जा रही हैं, जिसका अर्थ है कि ब्रह्मांड का विस्तार हो रहा है।
बिग बैंग थ्योरी में कहा गया है कि लगभग १२-१५ अरब साल पहले ब्रह्मांड एक बेहद गर्म और घने बिंदु से अस्तित्व में आया था, इसी बिंदु के विस्फोट के कारण ब्रह्मांड अस्तित्व में आया था।
१२६५ में, रेडियो खगोलविदों अर्नो पेनज़ियास और रॉबर्ट विल्सन ने उस खोज के लिए नोबल पुरस्कार जीता जिसने बिग बैंग सिद्धांत की पुष्टि की।

Author Copy. Not for Sale.

पानी

पवित्र कुरान: सूरह अल-बकराह. २, श्लोक. २२
जिसने पृथ्वी को तुम्हारे लिए विश्राम का स्थान और आकाश को छत्र बना दिया है, और आकाश से पानी बरसा दिया है और तुम्हारे लिए भोजन के रूप में फल लाए हैं। फिर अल्लाह के लिए (पूजा में) प्रतिद्वंद्वियों को खड़ा न करें, जबकि आप जानते हैं (कि केवल उसी को पूजा करने का अधिकार है)।

पवित्र कुरान: सूरह अल-बकराह. २, श्लोक. १६४
सचमुच! आकाशों और धरती की रचना में, और रात और दिन के बारी-बारी से, और जो जहाज समुद्र के माध्यम से चलते हैं, जो मानव जाति के लिए उपयोगी है, और पानी (बारिश) जिसे अल्लाह आकाश से नीचे भेजता है और मृत्यु के बाद पृथ्वी को उसके द्वारा जीवित करता है, और सभी प्रकार के चलने वाले (जीवित) जीव जो उसने उसमें बिखरे हुए हैं, और हवाओं और बादलों के चक्कर में जो आकाश और पृथ्वी के बीच हैं, वास्तव में श्लोक (सबूत, संकेत आदि हैं) समझदार लोगों के लिए।

पवित्र कुरान: सूरह अल-अंबिया. २१, श्लोक. ३०
क्या इनकार करने वालों ने यह नहीं जाना कि आसमान और ज़मीन एक हो गए हैं, फिर हमने उन्हें अलग कर दिया? और हमने पानी से सब कुछ बनाया है। तो क्या वे विश्वास नहीं करेंगे?

पवित्र कुरान: सूरह अल-मुमिनुन. २३, श्लोक. १८
और हमने आकाश से पानी (वर्षा) को (उचित) माप में भेजा, और हमने इसे पृथ्वी में रहने दिया, और वास्तव में, हम इसे दूर करने में सक्षम हैं।

पवित्र कुरान: सूरह अन-नूर. २४, श्लोक. ४५
अल्लाह ने हर सजीव (जीवित) प्राणी को पानी से पैदा किया है। उनमें से कुछ ऐसे हैं जो अपने पेट पर रेंगते हैं, कुछ दो पैरों पर चलते हैं, और कुछ चार पर चलते हैं। अल्लाह जो चाहता है बनाता है। सचमुच! अल्लाह सब कुछ करने में सक्षम है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-फुरकान. २५ , श्लोक. ४८
और वही है जो अपनी दया (बारिश) से पहले हवाओं को खुशखबरी सुनाने के लिए भेजता है, और हम आसमान से शुद्ध पानी भेजते हैं,

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान: सूरह अर-रम. ३०, श्लोक. ४८
अल्लाह वह है जो हवाओं को भेजता है, ताकि वे बादल उठाएँ, और उन्हें आकाश में फैला दें जैसा वह चाहता है, और फिर उन्हें टुकड़ों में तोड़ दें जब तक कि आप उनके बीच से बारिश की बूंदों को बाहर न देखें! फिर जब उस ने उन्हें अपके दासों में से किस पर अपनी इच्छा के अनुसार गिरा दिया, तो देखो! वे आनन्दित होते हैं!

पवित्र कुरान: सूरह अल-क़मर. ५४, श्लोक. १२
और हम ने पृथ्वी पर से झरने बहाए। तो जल (स्वर्ग और पृथ्वी का) पूर्व नियत पदार्थ के लिए मिला।

पवित्र कुरान: सूरह अल-मुल्क. ६७, श्लोक. ३०
कहो (ऐ मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम): "मुझे बताओ! अगर (सब) तुम्हारा पानी डूब जाना था, तो कौन आपको बहते (वसंत) पानी की आपूर्ति कर सकता है?"

पानी
माइक्रोस्कोप की खोज के बाद ही यह निष्कर्ष निकला कि सभी जीवित चीजों में मुख्य रूप से पानी होता है।

आकाश की सुरक्षा
पवित्र कुरान: सूरह अल-अंबिया. २१, श्लोक. ३२
और हमने स्वर्ग को एक छत, सुरक्षित बनाया है। फिर भी वे उसके संकेतों (अर्थात् सूर्य, चन्द्रमा, पवन, बादल, आदि) से दूर हो जाते हैं।

आकाश की सुरक्षा
यह एक वैज्ञानिक तथ्य है कि आकाश अपनी समस्त गैसों के साथ पृथ्वी और उस पर मौजूद जीवन को सूर्य की हानिकारक किरणों से बचाता है। यदि कोई सुरक्षात्मक ओजोन परत नहीं होती, तो पृथ्वी पर जीवन का अस्तित्व पृथ्वी पर तापमान के रूप में समाप्त हो जाता।

सूर्य, पृथ्वी और चंद्रमा घूम रहे हैं।
पवित्र कुरान: सूरह अल-अंबिया. २१, श्लोक. ३३
और वही है जिसने रात और दिन, और सूर्य और चंद्रमा, प्रत्येक को एक कक्षा में तैरते हुए बनाया है।

Author Copy. Not for Sale.

सूर्य, पृथ्वी और चंद्रमा घूम रहे हैं।

जैसा कि आमतौर पर २१वीं सदी से पहले खगोलविद के बीच सोचा जाता था कि पृथ्वी सूर्य के चारों ओर घूम रही है। आज यह एक अच्छी तरह से स्थापित तथ्य है कि सूर्य, चंद्रमा, पृथ्वी और ब्रह्मांड के अन्य सभी पिंड एक कक्षा में घूम रहे हैं और निरंतर गतिमान हैं, स्थिर नहीं।

हम हमेशा चलते रहते हैं! जब आप स्थिर खड़े होते हैं तब भी आप चल रहे होते हैं! आप इसलिए घूम रहे हैं क्योंकि पृथ्वी और हमारे सौर मंडल की हर चीज निरंतर गतिमान है। हमारे सौर मंडल में सूर्य, नौ ग्रह और उनके चंद्रमा, धूमकेतु और क्षुद्रग्रह शामिल हैं। इन वस्तुओं को कभी-कभी स्वर्गीय पिंड भी कहा जाता है, और ये लगातार गतिमान भी रहती हैं। इसके केंद्र में सब सूर्य है। सूर्य को पूरी तरह से घूमने या घूमने में २५ दिन लगते हैं।

पृथ्वी, जो सूर्य से तीसरा ग्रह है, को घूमने में २४ घंटे लगते हैं। यही कारण है कि दिन और रात। जैसे-जैसे पृथ्वी घूमती है, यह सूर्य के चारों ओर घूमती है।

सूर्य के चारों ओर पृथ्वी के पथ को उसकी कक्षा कहते हैं। पृथ्वी को सूर्य की पूरी परिक्रमा करने में ३६५ दिन लगते हैं।

जैसे पृथ्वी सूर्य की परिक्रमा करती है, चंद्रमा पृथ्वी की परिक्रमा करता है। चंद्रमा की कक्षा २७ १/२ दिन चलती है, लेकिन चूँकि पृथ्वी गतिमान रहती है, चंद्रमा को हमारे आकाश में उसी स्थान पर वापस आने में २९ १/२ दिन अतिरिक्त लगते हैं।

पवित्र कुरान: सूरह अल-हज. २२, श्लोक. ६१

यह इसलिए है क्योंकि अल्लाह रात को दिन में मिला देता है और वह दिन को रात में मिला देता है। और वास्तव में, अल्लाह सब कुछ सुनने वाला, देखने वाला है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-मुमिनुन. २३, श्लोक. १२

और वास्तव में हमने मनुष्य (आदम) को मिट्टी (पानी और पृथ्वी) के अर्क से बनाया है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-मुमिनुन. २३, श्लोक. १३

इसके बाद हमने उसे (आदम की सन्तान) एक सुरक्षित ठिकाने (स्त्री के गर्भ) में नुत्फा (नर और मादा यौन स्राव की मिश्रित बूंदों और दर्ज किया) के रूप में बनाया।

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान: सूरह अल-मुमिनुन. २३, श्लोक. १४
फिर हमने नुत्फा को एक थक्का बनाया, फिर हमने उस थक्के को मांस की एक छोटी गांठ में बनाया, फिर हमने उस छोटे से मांस की हड्डियों से बनाया, फिर हमने हड्डियों को मांस से पहना दिया, और फिर हम इसे दूसरी रचना के रूप में सामने लाए। तो धन्य है अल्लाह, सृष्टिकर्ता में उत्तम।

भ्रूणविज्ञान

विज्ञान ने इसे नवीनतम तकनीक की मदद से ही सत्यापित किया है। प्रोफेसर एमेरिटस कीथ एल मूर, जो शरीर रचना विज्ञान और भ्रूणविज्ञान के क्षेत्र में दुनिया के सबसे प्रसिद्ध वैज्ञानिकों में से एक हैं, ने कहा कि "यह मेरे लिए स्पष्ट है कि ये बयान पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) को भगवान से आए होंगे। क्योंकि लगभग यह सारा ज्ञान कई सदियों बाद तक खोजा नहीं गया था"

पवित्र कुरान: सूरह अन-नूर. २४, श्लोक. ४०
या [एक अविश्वासी की स्थिति] एक विशाल गहरे समुद्र में अंधेरे की तरह है, जो लहरों से घिरी हुई है, जो बड़ी लहरों से घिरी हुई है, जिसके ऊपर काले बादल छाए हुए हैं, (परतें) अंधेरा: यदि कोई व्यक्ति अपना हाथ बढ़ाता है, तो वह शायद ही इसे देख सकता है ! और जिसके लिए अल्लाह ने उजाला नहीं ठहराया, उसके लिए कोई उजाला नहीं।

महासागरों में आंतरिक लहरें

अविश्वसनीय रूप से, समुद्र विज्ञानियों ने पहचाना है कि, इस विश्वास के विपरीत कि लहरें केवल सतह पर होती हैं, ऐसी लहरें होती हैं जो पानी की सतह के नीचे, महासागरों में आंतरिक रूप से होती हैं। मानव आंख के लिए अदृश्य, इन्हें केवल विशेष उपकरणों के माध्यम से ही पहचाना जा सकता है।

पवित्र कुरान: सूरह अन-नूर. २४, श्लोक. ५८
हे तुम जो विश्वास करते हो! अपनी दासियों को, और आप में से जो युवावस्था में नहीं आए हैं, वे तीन अवसरों पर आपकी अनुमति मांगें (इससे पहले कि वे आपकी उपस्थिति में आएं); फज्र (सुबह) सलात (प्रार्थना) से पहले, और जब आप दोपहर (आराम) के लिए अपने कपड़े उतारते हैं, और 'ईशा' (देर रात) सलात (प्रार्थना) के बाद। (ये) तीन बार आपके लिए गोपनीयता के हैं; इन समयों को छोड़ न तो तुम पर और न उन पर कोई पाप है, कि वे एक दूसरे की सेवा करें। इस प्रकार अल्लाह आपको आयत (इस कुरान की श्लोक, मुलाक़ात की अनुमति

Author Copy. Not for Sale.

के कानूनी पहलुओं के सबूत दिखाते हुए) स्पष्ट करता है। और अल्लाह सब कुछ जानने वाला, तत्वदर्शी है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-फुरकान. २५ , श्लोक. ४५
क्या तुमने नहीं देखा कि तुम्हारे रब ने कैसे छाया फैलाई। यदि वह चाहता तो उसे स्थिर कर सकता था - लेकिन हमने सूर्य को अपना मार्गदर्शक बना लिया है (अर्थात सूर्योदय के बाद छाया कम हो जाती है और दोपहर के मध्य में गायब हो जाती है और फिर दोपहर में सूर्य के ढलने के साथ प्रकट होती है, और वहाँ था धूप नहीं होती, कोई छाया नहीं होती)।

पवित्र कुरान: सूरह लुकमान. ३१, श्लोक. २९
आप देखें (ऐ मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) कि अल्लाह रात को दिन में मिला देता है (अर्थात रात के घंटों में कमी को दिन के घंटों में जोड़ दिया जाता है), और दिन को रात में मिला देता है (यानी कमी दिन के घंटों को रात के घंटों में जोड़ा जाता है), और सूर्य और चंद्रमा को अपने अधीन कर लिया है, प्रत्येक एक नियत अवधि के लिए अपना पाठ्यक्रम चला रहा है; और यह कि जो कुछ तुम करते हो, उससे अल्लाह भली-भाँति वाकिफ है।

पवित्र कुरान: सूरह लुकमान. ३१, श्लोक. ३१
क्या तुम नहीं देखते कि जहाज अल्लाह की कृपा से समुद्र में चलते हैं कि वह तुम्हें अपनी निशानियाँ दिखाएँ? वास्तव में, इसमें प्रत्येक रोगी के लिए, आभारी (व्यक्ति) संकेत हैं।

पवित्र कुरान: सूरह फातिर. ३५ , श्लोक. ११
और अल्लाह ने तुम्हें (आदम) धूल से पैदा किया, फिर नुत्फा (नर और मादा स्राव वीर्य बूंद यानी आदम की संतान) से, फिर उसने तुम्हें जोड़े (नर और मादा) बनाए। और कोई भी स्त्री गर्भ धारण नहीं करती है और न ही जन्म देती है, लेकिन उसके ज्ञान के साथ। और न किसी बुज़ुर्ग को लंबी उम्र दी जाती है और न ही उसके जीवन (या किसी और के जीवन) से कोई हिस्सा काट दिया जाता है, लेकिन वह एक किताब (अल-लौह अल-महफ़ुज़) में है, निश्चित रूप से, यह अल्लाह के लिए आसान है।

पवित्र कुरान: सूरह फातिर. ३५ , श्लोक. १२
और दोनों समुद्र एक जैसे नहीं हैं, यह स्वादिष्ट, मीठा और पीने में सुखद है, और

Author Copy. Not for Sale.

यह नमक और कड़वा है। और उन दोनों से, आप ताजा निविदा मांस (मछली) खाते हैं और जो गहने पहनते हैं उन्हें प्राप्त करते हैं। और तुम देखते हो कि जहाज फट रहे हैं (समुद्र का पानी जब वे उस पर से होकर जाते हैं), कि तुम उसके अनुग्रह की खोज करो, और कि तुम धन्यवाद दो।

पवित्र कुरान: सूरह फातिर. ३५ , श्लोक. १३
वह रात को दिन में मिला देता है (अर्थात रात के घंटों में कमी दिन के घंटों में जुड़ जाती है), और वह दिन को रात में मिला देता है (अर्थात दिन के घंटों में कमी को रात के घंटों में जोड़ दिया जाता है) और उसने सूर्य और चंद्रमा को अपने अधीन कर लिया है, प्रत्येक नियत अवधि के लिए अपना पाठ्यक्रम चलाता है। ऐसा है अल्लाह तुम्हारा रब; उसका राज्य है। और जिन्हें तुम पुकारते हो, उनके स्थान पर वो स्वामी नहीं है एक तिनके के भी।

पवित्र कुरान: सूरह यासीन. ३६ , श्लोक. ३७
तथा एक निशानी (चिन्ह)है उन के लिए रात्रि। खींच लेते है हम जिस से दिन को तो सहसा वह अंधेरों में हो जाते हैं।

पवित्र कुरान: सूरह यासीन. ३६, श्लोक. ३८
तथा सूर्य चला जा रहा है अपने निर्धारित स्थान कि ओर। यह प्रभुत्वशाली सर्वज्ञ का निर्धारित किया हुआ है।

पवित्र कुरान: सूरह यासीन. ३६, श्लोक. ३९
तथा चंद्रमा को हम ने निर्धारित कर दिये हैं गंतव्य स्थान। यहाँ तक की फिर वह हो जाता है पुरानी खजूर की सूखी शाखा के समान।

पवित्र कुरान: सूरह यासीन. ३६, श्लोक. ४०
न तो सूर्य के लिए ही उचित है कि चंद्रमा को पा जाये। और न रात अग्रगामी हो सकती है दिन से। सब एक मण्डल में तैर रहे हैं।

पवित्र कुरान: सूरह अज़-ज़ुमर. ३९, श्लोक. ५
उसने आकाश और पृथ्वी को सच्चाई से बनाया है। वह रात को दिन में जाने के लिए और दिन को रात में जाने के लिए बनाता है। और उसने सूर्य और चन्द्रमा को वश में कर लिया है। प्रत्येक एक नियत अवधि के लिए (निश्चित पाठ्यक्रम पर) चल रहा है। वास्तव में, वह सर्वशक्तिमान है, क्षमा करने वाला है।

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान: सूरह फुसिलत. ४१, श्लोक. ३७
और उसकी निशानियों में से रात और दिन, और सूरज और चाँद हैं। न तो सूरज को और न ही चाँद को सजदा करो, बल्कि अल्लाह को सजदा करो जिसने उन्हें पैदा किया, अगर तुम (वास्तव में) उसकी पूजा करते हो।

पवित्र कुरान: सूरह कफ. ५०, श्लोक. ३९
तो सब्र (ऐ मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) जो वे कहते हैं, और सूरज के उगने से पहले और (उसके) अस्त होने से पहले (यानी फज्र, ज़ुहर और अस्र की नमाज़) अपने रब की स्तुति की महिमा करो।

पवित्र कुरान: सूरह अर-रहमान. ५५ , श्लोक. ५
सूर्य और चंद्रमा अपने निश्चित पाठ्यक्रमों पर चलते हैं (बिल्कुल) प्रत्येक के लिए मापा चरणों के साथ गणना की जाती है (गणना के लिए)।

पवित्र कुरान: सूरह अल-हदीद. ५७, श्लोक. ६
वह रात को दिन में मिला देता है (अर्थात रात के घंटों में कमी को दिन के घंटों में जोड़ दिया जाता है) और दिन को रात में मिला देता है (अर्थात दिन के घंटों में कमी को रात के घंटों में जोड़ दिया जाता है), और जो कुछ छाती में है, उसका उसे पूरा ज्ञान है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-हदीद. ५७, श्लोक. २५
वास्तव में हमने अपने रसूलों को स्पष्ट प्रमाणों के साथ भेजा है और उनके साथ शास्त्र और संतुलन (न्याय) प्रकट किया है कि मानव जाति न्याय कर सकता है। और हमने लोहा लाया जिसमें (युद्ध के मामलों में) शक्तिशाली शक्ति है, साथ ही साथ मानव जाति के लिए कई लाभ हैं, ताकि अल्लाह यह परख सके कि वह कौन है जो उसकी (उसके धर्म) और उसके रसूलों को अनदेखी में मदद करेगा। वास्तव में, अल्लाह सर्वशक्तिमान है।

उल्कापिंडों में लोहा

एम ई वालराथ के अनुसार लोहा पृथ्वी के लिए प्राकृतिक नहीं है। वैज्ञानिकों का कहना है कि अरबों साल पहले पृथ्वी उल्कापिंडों से टकराई थी। इन उल्कापिंडों के भीतर ही लोहा मौजूद था और पृथ्वी पर विस्फोट के कारण अब हमारे पास पृथ्वी पर लोहा उपलब्ध है।

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान: सूरह अल-क़ियामा. ७५, श्लोक. ८
और चंद्र ग्रहण होगा।

पवित्र कुरान: सूरह ऐश-शम्स. ९१, श्लोक. १
सूरज और उसकी चमक से।

पवित्र कुरान: सूरह ऐश-शम्स. ९१, श्लोक. २
चंद्रमा के द्वारा वह (सूर्य) का अनुसरण करता है।

पवित्र कुरान: सूरह ऐश-शम्स. ९१, श्लोक. ३
दिन तक जैसे-जैसे यह (सूर्य की) चमक दिखाता है।

पवित्र कुरान: सूरह ऐश-शम्स. ९१, श्लोक. ४
रात तक वह इसे (सूर्य) छुपा लेता है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-लैल. ९२, श्लोक. १
रात होते-होते यह ढँक जाता है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-लैल. ९२, श्लोक. २
और दिन में जैसे-जैसे यह चमक में दिखाई देता है।

<u>खारे पानी और ताजे (मीठे) पानी के बीच की बाधा।</u>

पवित्र कुरान: सूरह अल-फुरकान. २५, श्लोक. ५३
और वही है जिसने दो समुद्रों को मुक्त किया है, यह स्वादिष्ट और मीठा है, और वह है नमक और कड़वा; और उसने उनके बीच एक बाधा और एक पूर्ण विभाजन स्थापित किया है।

पवित्र कुरान: सूरह फातिर. ३५ , श्लोक. १२
और दोनों समुद्र एक जैसे नहीं हैं, यह स्वादिष्ट, मीठा और पीने में सुखद है, और यह नमक और कड़वा है। और उन दोनों से, आप ताजा निविदा मांस (मछली) खाते हैं और जो गहने पहनते हैं उन्हें प्राप्त करते हैं। और तुम देखते हो कि जहाज फट रहे हैं (समुद्र का पानी जब वे उस पर से होकर जाते हैं), कि तुम उसके अनुग्रह की खोज करो, और कि तुम धन्यवाद दो।

पवित्र कुरान: सूरह अर-रहमान. ५५ , श्लोक. १९
उसने दो समुद्रों (खारे पानी और मीठे पानी) को एक साथ मिलने से मुक्त कर

Author Copy. Not for Sale.

दिया है।

पवित्र कुरान: सूरह अर-रहमान. ५५ , श्लोक. २०
उनके बीच एक बाधा है जिसे कोई भी पार नहीं कर सकता।

खारे पानी और ताजे (मीठे) पानी के बीच की बाधा।

आधुनिक विज्ञान ने पता लगाया है कि खारे पानी और खारे पानी की खाड़ी में जहां दो खारे पानी के समुद्र मिलते हैं, वहां की स्थिति कुछ अलग होती है। यह पता चला है कि जो ताजे (मीठे) पानी को स्रोतों में खारे पानी से अलग करता है, वह एक "पाइकोकलाइन ज़ोन है जिसमें दो परतों को अलग करने वाला ध्यान देने योग्य घनत्व होता है।"

विज्ञान ने पता लगाया है कि जहां दो अलग-अलग समुद्र मिलते हैं, वहां एक अवरोध होता है जो उन्हें विभाजित करता है जो दोनों समुद्रों को अपना तापमान, लवणता और घनत्व बनाए रखने में मदद करता है।

समुद्र विज्ञान में पाइक्नोक्लाइन, विभिन्न घनत्वों की दो तरल परतों को अलग करने वाली सीमा है। क्योंकि पाइक्नोक्लाइन ज़ोन अत्यंत स्थिर है, यह सतह प्रक्रियाओं के लिए एक बाधा के रूप में कार्य करता है। इस प्रकार, लवणता या तापमान में परिवर्तन पाइकोलाइन से बहुत कम होते हैं लेकिन सतही जल में मौसमी होते हैं।

पृथक्करण के इस विभाजन क्षेत्र में लवणता ताजे (मीठे) पानी और खारे पानी दोनों से अलग है।

डॉ. विलियम हे, एक प्रसिद्ध समुद्री वैज्ञानिक और कोलोराडो विश्वविद्यालय, यू.एस.ए. में भूवैज्ञानिक विज्ञान के प्रोफेसर ने भी इन वैज्ञानिक घटनाओं की पुष्टि की थी जिनका उल्लेख पवित्र कुरान में किया गया है, यह घटना मिस्र में कई जगहों पर होती है, जहां नील नदी भूमध्य सागर में बहती है, जिसमें जिब्राल्टर में भूमध्य सागर और अटलांटिक महासागर के बीच विभाजक शामिल है। केप प्वाइंट, केप प्रायद्वीप, दक्षिण अफ्रीका में एक सफेद पट्टी भी स्पष्ट रूप से देखी जा सकती है जहां अटलांटिक महासागर हिंद महासागर से मिलता है।

******

Author Copy. Not for Sale.

अध्याय: ४

आधुनिक जीवन में मुस्लिम और शिक्षा

मानव जाति के लिए अल्लाह की पहली आज्ञा।
इस्लामी आस्था के अनुसार, मानव जाति के लिए अल्लाह की पहली आज्ञा यह है कि उसे सीखना चाहिए और ज्ञान प्राप्त करना चाहिए। अल्लाह ने "पवित्र कुरान" में कहा है। यह हर मुसलमान का कर्तव्य है, चाहे वह पुरुष हो या महिला, मुसलमान को अल्लाह, उसके दूत पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) को जानना चाहिए, और इस्लाम की मूल बातों के बारे में ज्ञान प्राप्त करना चाहिए।
जब पवित्र कुरान प्रकट हुआ, तो पहला शब्द इकरा था (इकरा एक अरबी शब्द है जिसका अर्थ है पढ़ें या सुनाएं)।

जैसा कि पवित्र कुरान सूरह अल-अलक ९६ में कहा गया है, श्लोक. १ – ५

पवित्र कुरान: सूरह अल-अलक. ९६, श्लोक. १
पढ़ें! अपने रब के नाम पर जिसने (जो कुछ भी मौजूद है) बनाया है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-अलक. ९६, श्लोक. २
आदमी को एक थक्का (गाढ़े जमाए हुए खून का एक टुकड़ा) से बनाया है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-अलक. ९६, श्लोक. ३
पढ़ें! और तेरा पालनहार बड़ा उदार है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-अलक. ९६, श्लोक. ४
कलम से (लिखना) किसने सिखाया है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-अलक. ९६, श्लोक. ५
उसने मनुष्य को वह सिखाया है जो वह नहीं जानता था।

लिखने वाले पहले व्यक्ति पैगंबर इदरीस (शांति उस पर हो) थे। पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) का शब्द इस प्रकार है।

"ज्ञान प्राप्त करना हर मुसलमान के लिए अनिवार्य है"।

Author Copy. Not for Sale.

"जो कोई भी ज्ञान प्राप्त करने के मार्ग का अनुसरण करता है, अल्लाह उसके लिए जन्नत की राह आसान कर देगा"।
"बुद्धि आस्तिक की खोई हुई संपत्ति है"।
"निरक्षरता अज्ञानता का मुख्य कारण है और साक्षरता सफलता की मुख्य कुंजी है"।

शिक्षा की दो श्रेणियां इस प्रकार हैं।
१. आधुनिक शिक्षा।
२. धार्मिक शिक्षा।

अधिकांश मुसलमान निरक्षर हैं इसलिए वे गरीब हैं, उनके पास शिक्षा पर खर्च करने के लिए पैसे नहीं हैं जब गरीब लड़के और लड़कियों के लिए सरकारी सुविधाएं हैं तो उन्हें शिक्षा के लिए जाने में कोई दिलचस्पी नहीं है, यह मुख्य कारण है मुसलमानों शिक्षा से कोसों दूर हैं। यहां तक कि अधिकांश मुस्लिम शिक्षक भी मुस्लिम समुदाय को शिक्षित करने में रुचि नहीं रखते हैं, लगभग ९५% रुचि रखते हैं कि पैसा कैसे कमाया जाए और वे एक व्यवसाय जैसा काम कर रहे हैं।
केवल कुछ मुस्लिम शिक्षक या संगठन मुस्लिम समुदाय को शिक्षित करने में रुचि रखते हैं और वे इस पर काम कर रहे हैं।
तथ्य यह है कि साक्षरता सफलता की मुख्य कुंजी है और प्रत्येक सफल समुदाय शिक्षित है, अब शिक्षा के कारण यहूदी, ईसाई, पारसी और बौद्ध शीर्ष पर हैं। मुस्लिम देश दुनिया के सबसे अमीर देश हैं लेकिन वे सबसे ऊंची इमारतें और मनोरंजन स्थल पार्क आदि बनाने में व्यस्त हैं।
यहां तक कि उनके बच्चे भी शिक्षा के लिए यूरोपीय देशों पर निर्भर हैं, उनके पास शिक्षा केंद्र हैं, लेकिन अधिकांश यूरोपीय कॉलेज और विश्वविद्यालय हैं, जिसका अर्थ है कि वे यूरोपीय देशों पर निर्भर हैं।
यूनियन ऑफ इस्लामिक वर्ल्ड स्टूडेंट्स की वेबसाइट के अनुसार, अल-अजहर विश्वविद्यालय दुनिया भर में शाखा परिसर स्थापित करने पर भी विचार कर रहा है - जिसमें संयुक्त राज्य अमेरिका, बांग्लादेश, बेल्जियम, डेनमार्क, जर्मनी, ईरान, इराक, इज़राइल, मेडागास्कर, सूडान, और तंजानिया, शामिल हैं। लेकिन अरब देशों में एक भी शाखा नहीं, अल-अजहर विश्वविद्यालय दुनिया के सबसे पुराने विश्वविद्यालय में से एक है जो अभी भी काम कर रहा है। वास्तव में, अमीर मुसलमान आधुनिक संस्कृति और आधुनिक शिक्षा की ओर आकर्षित होते हैं।

Author Copy. Not for Sale.

अमीरात समाचार एजेंसी के अनुसार। अल-अजहर के ग्रैंड इमाम शेख अहमद अल तैयब ने हाल ही में संयुक्त अरब अमीरात में अल-अजहर शाखा स्थापित करने के लिए इस्लामिक मामलों और बंदोबस्ती के एक सामान्य प्राधिकरण श्री मुहम्मद मटर सलेम अल काबी के साथ एक समझौते पर हस्ताक्षर किए।
अल-अजहर विश्वविद्यालय - इस्लामी दुनिया का 'ऑक्सफोर्ड' माना जाता है - अपने गृह देश मिस्र के बाहर अपना पहला शाखा परिसर खोलना है। संयुक्त अरब अमीरात में अबू धाबी के दूसरे सबसे बड़े शहर अल ऐन में शाखा के सितंबर २०२३ में खुलने की उम्मीद है।
संयुक्त राज्य अमेरिका में प्यू रिसर्च सेंटर के अनुसार, दुनिया भर में लगभग दस में चार मुसलमानों के पास कोई औपचारिक स्कूली शिक्षा नहीं है।
वैश्विक औसत कोई औपचारिक स्कूली शिक्षा नहीं:
मुस्लिम - ३६%
गैर-मुस्लिम - १५%
इसलिए, मुस्लिम समुदाय बुनियादी शिक्षा प्रणाली में इतना पिछड़ा हुआ है, चाहे आधुनिक शिक्षा हो या धार्मिक शिक्षा, यहां तक कि आधुनिक शिक्षित मुसलमान भी धार्मिक शिक्षा में पिछड़े हैं क्योंकि उन्हें धार्मिक शिक्षा में कोई दिलचस्पी नहीं है।
हम सांसारिक लाभ प्राप्त करने के लिए बहुत सारी पुस्तकों से बहुत सारे विषयों का अध्ययन कर रहे हैं, लेकिन एक मुसलमान होने के नाते हमारे पास दो पुस्तकों से धार्मिक विषय का अध्ययन करने का समय नहीं है, जो कि "पवित्र कुरान" और "प्रामाणिक हदीस" है। फिर कैसे कह सकता हूँ कि मैं मुसलमान हूँ क्योंकि हम नहीं जानते कि एक मुसलमान के लिए क्या जायज़ है या क्या निषिद्ध है और अल्लाह और पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) का मानव जाति के लिए क्या संदेश है।
हमारे पास धार्मिक शिक्षा के लिए जाने का समय नहीं है क्योंकि हम इसके महत्व को नहीं समझते हैं, भले ही हमें धार्मिक शिक्षा में रुचि न हो, हम केवल सांसारिक लाभ के लिए आधुनिक शिक्षा के पीछे भाग रहे हैं।
यदि आप इस्लाम की मूल बातें नहीं जानते हैं, तो आप एक अच्छे मुसलमान कैसे बनेंगे, इस कारण उलेमा (विद्वान) हमारा उपयोग कर रहे हैं और हम भेड़ों की तरह उनके पीछे जा रहे हैं। उलेमा (विद्वान) सांसारिक लाभ प्राप्त करने और अपने अनुयायियों को बढ़ाने के लिए मतभेद पैदा कर रहे हैं क्योंकि अधिकांश मुसलमान धार्मिक अध्ययन के क्षेत्र में अनपढ़ हैं, इसलिए उलेमा (विद्वान) हमें

Author Copy. Not for Sale.

अनुयायियों को बढ़ाने और संप्रदाय बनाने के लिए उपयोग कर रहे हैं जिन्हें हम नहीं समझते हैं।
अधिकांश ९९% अमीर और मध्यम वर्ग के मुसलमान और ५% गरीब वर्ग के मुसलमान आधुनिक शिक्षा के लिए जा रहे हैं, ५% गरीब वर्ग के मुसलमान धार्मिक शिक्षा के लिए जा रहे हैं क्योंकि उन्हें मुफ्त शिक्षा और मुफ्त भोजन मिल रहा है, और ९०% गरीब वर्ग के मुसलमान निरक्षर हैं। , केवल ५ से ६% अमीर और मध्यम वर्ग के मुसलमान अपनी धार्मिक पुस्तकों को बेहतर तरीके से समझने के लिए अपनी भाषा में जानने में रुचि रखते हैं।
अधिकांश मुसलमान अरबी में पवित्र कुरान को अर्थ जाने बिना पढ़ रहे हैं, हालांकि अधिकांश हाफिज पवित्र कुरान का अर्थ नहीं जानते हैं।
अधिकांश मुसलमानों ने यहूदी धर्म और ईसाई धर्म की संस्कृति को अपनाया है और जन्मदिन पार्टियों, वेलेंटाइन डे, रोज डे, फादर्स डे, मदर्स डे, डॉटर्स डे, फ्रेंड्स डे, १ जनवरी को नए साल के रूप में मनाते हैं। ये इस्लाम का हिस्सा नहीं हैं। हम ऐसा इसलिए कर रहे हैं क्योंकि हम अपने धार्मिक अध्ययन से बहुत दूर हैं और हम पाश्चात्य संस्कृति को अपना रहे हैं। हमें अपने समाज में इस प्रकार की गतिविधि को रोकने की कोशिश करनी चाहिए, यह प्रत्येक मुसलमान का कर्तव्य है कि वह अपने बच्चों को शिक्षित करे।
मैं सभी मुस्लिम (पुरुष और महिला) से अनुरोध करता हूं कि कृपया पवित्र कुरान और प्रामाणिक हदीस अनुवाद को अपनी भाषा में बेहतर तरीके से समझने और अनुवर्ती कार्रवाई करने के लिए पढ़ें।
सभी मुसलमानों (पुरुष और महिला) से मेरा विनम्र अनुरोध है कि कृपया पवित्र कुरान और प्रामाणिक हदीस को अपनी भाषा में पढ़ें, ताकि आप इसे बेहतर तरीके से समझ सकें, और आजकल मदरसा परेशान है और बहुत सारे संस्थान बंद हैं। भविष्य में ऐसा होगा जो अल्लाह और पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के शब्द को कौन याद रखेगा, कृपया सोचें और पवित्र कुरान को अर्थ के साथ याद करने का प्रयास करें।

सुनन इब्न माजाह: पुस्तक १, हदीस संख्या. २४३
अबू हुरैरा से रिवायत है कि पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने फरमाया: "सबसे अच्छा दान वह है जब एक मुस्लिम व्यक्ति ज्ञान प्राप्त करता है, और वह इसे अपने मुस्लिम भाई को सिखाता है।"

******

Author Copy. Not for Sale.

इस्लाम और वर्तमान मुसलमान

इस्लाम

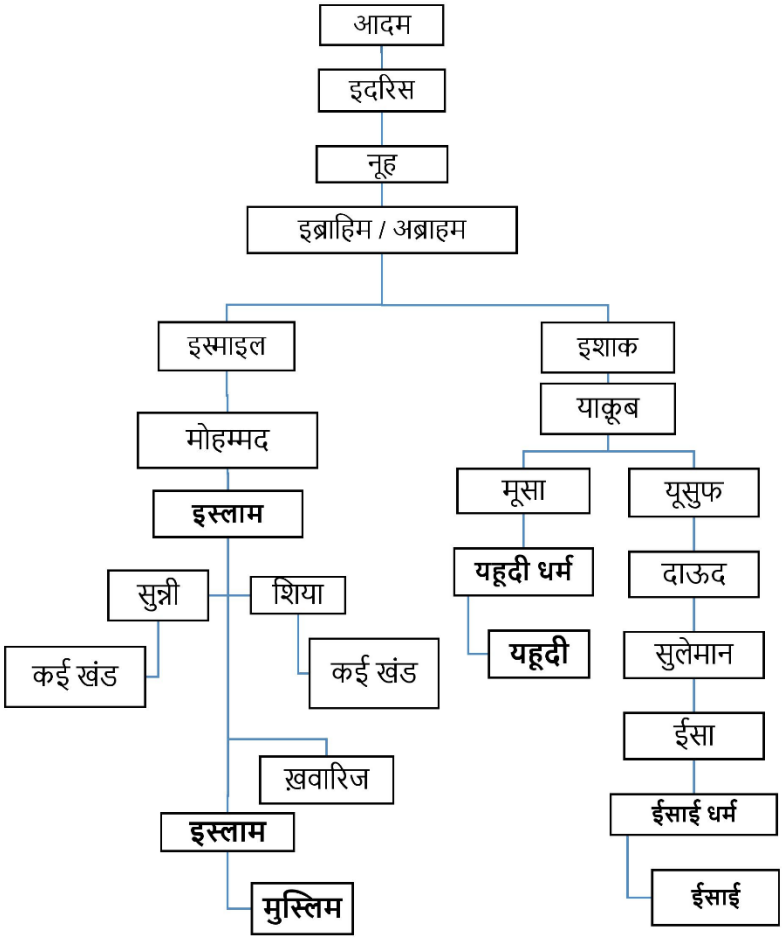

हदीस तिर्मिधि संख्या. २६४०. अबू हुरैरा ने बताया कि अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा: "यहूदी इकहत्तर संप्रदायों या बहत्तर संप्रदायों में विभाजित हो गए, और ईसाई समान रूप से, और मेरी उम्मा तिहत्तर संप्रदायों में विभाजित हो जाएगी।"

Author Copy. Not for Sale.

हदीस तिर्मिधि संख्या. २६४१. 'अब्दुल्ला बिन' अमर ने बताया: अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा: "इस्राएल के बच्चों पर जो कुछ होगा, वह कदम दर कदम मेरी उम्मा पर पड़ेगा, जैसे कि अगर कोई था जो अपनी माँ के साथ संभोग करता था खुले में, तो मेरी उम्मत में से कोई होगा जो ऐसा करेगा। निश्चय ही इस्राएल के लोग बहत्तर पंथों में विभाजित हो गए, और मेरी उम्मत तिहत्तर पंथों में विभाजित हो जाएगी। एक पंथ को छोड़कर वे सभी आग में हैं।" साथियों ने अल्लाह के रसूल से पूछा कि वह कौन सा पंथ होगा। इस पर आपने उत्तर दिया, "यह वही है जिससे मैं और मेरे साथी संबंधित हैं।"

सुनन अबू दाऊद। हदीस संख्या. ४५९६
यह वर्णन किया गया था कि अबू हुरैरा ने कहा: "अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा: 'यहूदी इकहत्तर या बहत्तर संप्रदायों में विभाजित हो गए, और ईसाई इकहत्तर या बहत्तर संप्रदायों में विभाजित हो गए, और मेरी उम्मत तिहत्तर पंथों में विभाजित हो जाएगी।"

इस हदीस में पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) कहते हैं कि उनकी उम्मा (समुदाय) को तिहत्तर संप्रदायों में विभाजित किया जाएगा। उन्होंने हमें कभी बांटने के लिए नहीं कहा। यह हमारी ग़लतफ़हमी है कि "उन्होंने हमसे नहीं कहा कि बांटो तो हम बांट क्यों रहे हैं"। इस हदीस से, हमें यह स्पष्ट करना चाहिए कि उन्होंने मुसलमानों के बीच विभाजन का समर्थन नहीं किया, उन्होंने सिर्फ भविष्यवाणी की कि ऐसा कुछ होगा और उनकी सभी भविष्यवाणी सच होगी।
यदि आप इस्लाम का अध्ययन करते हैं, तो आप हमेशा विभिन्न विचारधाराओं के अलग-अलग मतों के कारण उलेमाओं (विद्वानों) द्वारा बनाए गए विवादास्पद मतभेद पा सकते हैं। इसलिए हमारा कर्तव्य है कि हम तथ्यों को समझें और विभिन्न विचारों के बीच की खाई को दूर करने का प्रयास करें। ऐसा करने के लिए, हमें यह अध्ययन करने की आवश्यकता होगी कि विभिन्न विचार क्या हैं और वे कौन से संदर्भ हैं जिन पर ये विचार आधारित हैं।
यदि सभी मुसलमान केवल पवित्र कुरान और प्रामाणिक हदीस को समझ के साथ पढ़ते हैं, तो इन-शा अल्लाह इनमें से अधिकांश मतभेद हल हो जाएंगे और हम एक संयुक्त मुस्लिम उम्माह हो सकते हैं।

Author Copy. Not for Sale.

<u>इस्लाम में संप्रदाय और विभाजन करना प्रतिबंधित है।</u>

मैं धर्म, संप्रदाय और जाति के बारे में बहुत भ्रमित हूं और कुछ उलेमाओं (विद्वानों) या लेखकों ने गलती से या ज्ञान की कमी के कारण गलत चीजों का उल्लेख करने के कारण धर्म का बड़ा भ्रम है।

उदाहरण के लिए:

विश्वविख्यात विद्वान डॉ. जाकिर नाइक पुस्तक का नाम, इस्लाम के बारे में गैर-मुस्लिम सामान्य प्रश्नों के उत्तर, पृष्ठ संख्या ४३ उन्होंने संप्रदायों के बारे में तिर्मिधि हदीस का उल्लेख किया है, उन्होंने तिर्मिधि हदीस संख्या १७१ का हवाला दिया है, लेकिन सही संख्या २६४० और २६४१ है (विश्वास की पुस्तक)।

तिर्मिधि हदीस संख्या १७१ सलात (प्रार्थना) की किताब में सलात (प्रार्थना) के बारे में है।

सुनन अबू दाऊद हदीस संख्या. ४५७९, लेकिन सही संख्या ४५९६ है (पैगंबर का आदर्श व्यवहार सुन्नत की किताब)।

सुनन अबू दाऊद हदीस संख्या ४५७९ रक्त के प्रकार (अल-दियात की पुस्तक) के बारे में है।

फिर से डॉ. जाकिर नाइक ने अपनी पुस्तक द कुरान एंड मॉडर्न साइंस कम्पैटिबल या असंगत, पृष्ठ संख्या ९, पृथ्वी की आकृति में उल्लेख किया: उन्होंने पवित्र कुरान का अनुवाद किया, और वे पवित्र कुरान का संदर्भ दे रहे हैं ए यूसुफ अली, मैंने ए यूसुफ अली द्वारा अनुवादित पवित्र कुरान की जांच की है लेकिन यह समान नहीं है।

नीचे डॉ. जाकिर नाइक द्वारा अनुवादित पवित्र कुरान है।

पवित्र कुरान: सूरह अन-नज़ियात. ७९, श्लोक. ३०
"और पृथ्वी को भी उसी ने अण्डे के आकार का बनाया है।"

मुझे नहीं पता कि उसे अंडे का आकार कहां से मिलता है।

नीचे सूरह अन-नज़ियात ७९, श्लोक ३० का अनुवाद है। सात विश्व प्रसिद्ध उलेमाओं (विद्वानों) द्वारा किसी ने अंडे के आकार का उल्लेख नहीं किया है, मैंने अंग्रेजी, उर्दू और हिंदी में पवित्र कुरान के दस से अधिक अनुवादों की जांच की है लेकिन मुझे अंडे के आकार का नहीं मिला है।

Author Copy. Not for Sale.

ए.यूसुफ अली: और पृथ्वी, इसके अलावा, उसने (विस्तार तक) बढ़ाया है;

शाकिर: और पृथ्वी, उसने उसके बाद उसका विस्तार किया।

मुहम्मद सरवर : इसके बाद उन्होंने पृथ्वी को फैलाया,

डॉ. मुहम्मद मोहसिन खान: और उसके बाद, उन्होंने पृथ्वी को फैलाया;

डॉ मोहम्मद तकी-उद-दीन अल-हिलाली: और उसके बाद, उन्होंने पृथ्वी को फैलाया;

सही इंटरनेशनल: और उसके बाद उसने पृथ्वी को फैलाया।

अर्बेरी: और पृथ्वी-उसके बाद उसने इसे फैलाया**,**

मुझे नहीं पता कि इस तरह के उलेमाओं (विद्वानों) या लेखकों के बारे में क्या कहा जाए।
इसलिए, मैं सभी उलेमाओं (विद्वानों) या लेखकों से अनुरोध करता हूं कि कृपया अपने भाषण में या अपनी पुस्तक में किसी भी गलत बात का उल्लेख न करें।

<u>मुसलमानों को संप्रदायों में क्यों बांटा गया है?</u>

जब सभी मुसलमान एकता का पालन करते हैं, एक अल्लाह एक किताब "पवित्र कुरान" और एक (रसूल) पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) तो मुसलमानों के बीच इतने सारे संप्रदाय और विचार के विभिन्न स्कूल क्यों हैं?
यह सच है कि आज मुसलमान आपस में बंटे हुए हैं। त्रासदी यह है कि इस तरह के विभाजन उलेमाओं (विद्वानों), लेखकों या कुछ पाखंडी मुसलमानों द्वारा किए जाते हैं जिनका इस्लाम बिल्कुल भी समर्थन नहीं करता है।
सभी मुसलमानों को पवित्र कुरान और प्रामाणिक हदीस का पालन करना चाहिए और आपस में विभाजित नहीं होना चाहिए।
लेकिन जब भी आपसे पूछा जाएगा "आप कौन हैं?" तो यह मत कहो कि 'मैं सुन्नी हूं, या 'मैं शिया हूं'। कुछ लोग खुद को शफी, हनफी, हुंबली या मलिकी कहते हैं। कुछ कहते हैं 'मैं एक देवबंदी हूँ', या 'मैं एक बरेलवी हूँ'
आपका उत्तर केवल "मैं एक मुसलमान हूँ" होना चाहिए

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान: सूरह अल-इमरान. ३, श्लोक. १०३
और तुम सब मिलकर अल्लाह की रस्सी (अर्थात् यह कुरान) को थामे रहो और आपस में फूट न पड़ो, और अपने ऊपर अल्लाह की रहमत को याद करो,
क्योंकि तुम एक दूसरे के दुश्मन थे, लेकिन उसने तुम्हारे दिलों को एक साथ जोड़ दिया, ताकि उनकी कृपा से आप (इस्लामिक आस्था में) भाई बन गए, और आप आग के गड्ढे के कगार पर थे, और उसने आपको इससे बचाया। इस प्रकार अल्लाह अपनी श्लोक (सबूत, आयतें, पाठ, संकेत, रहस्योद्घाटन, आदि) को आपके लिए स्पष्ट कर देता है, ताकि आपको निर्देशित किया जा सके।

इस आयत में अल्लाह की कौन सी रस्सी का ज़िक्र किया गया है? यह पवित्र कुरान है। पवित्र कुरान अल्लाह की रस्सी है जिसे सभी मुसलमानों को एक साथ रखना चाहिए। इस श्लोक में दोहरा जोर है। यह कहने के अलावा कि 'सभी को एक साथ पकड़ो' यह भी कहता है, 'विभाजित न हों'।

पवित्र कुरान: सूरह अन-निसा. ४, श्लोक. ५९
हे तुम जो विश्वास करते हो! अल्लाह की आज्ञा का पालन करें और रसूल (मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) और आप में से (मुसलमानों) की आज्ञा का पालन करें जो सत्ता में हैं। (और) यदि आपस में किसी बात में मतभेद हो तो उसे अल्लाह और उसके रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) की ओर देखें, यदि आप अल्लाह और अंतिम दिन पर ईमान रखते हैं। यह अंतिम निर्धारण के लिए बेहतर और अधिक उपयुक्त है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-अनम. ६, श्लोक. १५९
वास्तव में, जो लोग अपने धर्म को विभाजित करते हैं और संप्रदायों (सभी प्रकार के धार्मिक संप्रदायों) में टूट जाते हैं, आपको (हे मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) को उनकी कोई चिंता नहीं है। उनका मामला तो सिर्फ अल्लाह से है, फिर उन्हें कौन बताएगा कि वे क्या करते थे।

नीचे इस्लाम की तीन सबसे बड़ी शाखाएँ हैं: सुन्नी, शिया और ख्वारिज।

	सुन्नी	शिया	ख़वारिज
जनसंख्या	१.२ बिलियन (मुस्लिम आबादी का लगभग ७०-७५%)	२००-२५० मिलियन (मुस्लिम आबादी का लगभग २०-२५%)	२.७ मिलियन

Author Copy. Not for Sale.

नाम का अर्थ है	अरबी 'सुन्नत' या 'रास्ता' से, "पथ में से एक" या "पैगंबर की परंपराओं का पालन करने वाले" का जिक्र करते हुए	अरबी 'शियातु अली' या 'अली की पार्टी' से, अली के "पार्टी", या "पक्षपातपूर्ण" का जिक्र करते हुए।	8वीं शताब्दी के इस्लामी न्यायविद अब्द-अल्लाह इब्न इबादी से व्युत्पन्न नाम
अनुयायी कहा जाता है	सुन्नी, अहल सुन्नत वल जमाअह।	शिया, अहल अत-तशायु'।	इबादी, अहल अल-इस्तिकामा (सीधेपन के लोग)।
मूल।	पवित्र कुरान की शिक्षाओं से, पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) की व्याख्या चार [रशीदुन खलीफा], [साहबा] और [अहलुल बेत], चार [मधहब] और विद्वानों के फैसलों द्वारा की गई है।	पवित्र कुरान की शिक्षाओं से, पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम), [अहलुल बेत], [इमाम] अहलुल बेत और [मरजा] के फैसलों से।	पवित्र कुरान की शिक्षाओं से, पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) और अब्दुल्ला से बहुत प्रभावित थे। इबाद जिन्होंने 'अब्द अल-मलिक बी' के बाद अजारिका से नाता तोड़ लिया। मारवान खलीफा बन गए।
धार्मिक भाषाएं	अरबी	अरबी	अरबी
भौगोलिक वितरण और उपस्थिति।	अधिकांश मुस्लिम देशों में बहुमत बनाएं। दुनिया भर में एक अल्पसंख्यक शामिल करें।	ईरान, अजरबैजान, बहरीन और इराक में बहुमत बनाते हैं और भारत, पाकिस्तान, अफगानिस्तान, तुर्की, यमन, सीरिया, लेबनान, संयुक्त अरब अमीरात, सऊदी अरब और अन्य में एक महत्वपूर्ण प्रतिशत बनाते हैं।	ओमान में बहुमत, और कहीं और अल्पसंख्यक, विशेष रूप से अल्जीरिया में मज़ब, लीबिया में नफ़ुसा पहाड़ों, ट्यूनीशिया में जेरबा द्वीप और तंजानिया में ज़ांज़ीबार के द्वीप में।

Author Copy. Not for Sale.

		दुनिया भर में अल्पसंख्यक।	
आस्था के विकास से जुड़े स्थान।	मदीना, मक्का, बगदाद, दमिश्क।	मदीना, मक्का, कूफ़ा, कर्बला, नजफ़, सीरिया।	मदीना, मक्का, बसरा (इराक) और ओमान।
पवित्र शहर और स्थान।	मक्का, मदीना (सऊदी अरब), जेरूसलम (इज़राइल/फिलिस्तीन, हालांकि कुछ शिया हदीस इंगित करते हैं कि यह जन्नत में है)।	मक्का, मदीना (सऊदी अरब), जेरूसलम (इज़राइल/फिलिस्तीन), नजफ, कर्बला, कूफा, इराक।	मक्का, मदीना (सऊदी अरब), जेरूसलम (इज़राइल/फिलिस्तीन), बसरा (इराक), ओमान।
संगठनात्मक संरचना।	१९२० में खिलाफत की समाप्ति के बाद से नेतृत्व का अभाव।	अधिक पदानुक्रमित और केंद्रीकृत। महदी की वापसी तक ग्रैंड अयातुल्ला आध्यात्मिक नेताओं (फ़िक़्ह के मामलों में) के रूप में कार्य करते हैं।	
केन्द्रीय अधिकार या प्रमुख अधिकार।	खलीफा - पैगंबर के उत्तराधिकारी - खलीफा की अध्यक्षता में एक राजनीतिक निकाय है (१९२० से निष्क्रिय)। अतीत में, खलीफा की नियुक्ति के चार सिद्धांतों को मान्यता दी गई है: उम्मा द्वारा सर्वसम्मति, पूर्ववर्ती खलीफा द्वारा नामांकन, एक समिति द्वारा चयन, या सैन्य	इमामत - इमाम की अध्यक्षता में एक धार्मिक निकाय - पर छिपे हुए महदी का कब्जा है। अपनी बेटी फातिमा के माध्यम से पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के वंश का एक पुरुष वंशज होना चाहिए, और उसे भगवान द्वारा चुना जाना चाहिए। इमाम पाप	पूरे मुस्लिम जगत के लिए एक नेता का होना अनावश्यक है। इबादी इमामत - उम्मा के नेतृत्व वाला एक धार्मिक, आध्यात्मिक और राजनीतिक निकाय - इमाम के नेतृत्व में है। इमाम को उसके ज्ञान और पवित्रता के लिए चुना जाना चाहिए। अंतिम 'सच्चा इमाम'

Author Copy. Not for Sale.

	बल द्वारा। विचार यह था कि खलीफा को सबसे सक्षम लोगों में से चुना जाना था। पांचवां सिद्धांत - मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) की कुरैश जनजाति से वंश, हमेशा पालन नहीं किया गया था। निष्पापता नेतृत्व के लिए कोई शर्त नहीं है।	रहित हैं।	अदमद इब्न सईद थे (शासनकाल १७५४-१७८३).
वर्तमान नेता	इमाम (उसी अर्थ में नहीं जैसे शिया इमाम जो दैवीय रूप से निर्देशित होते हैं)।	मुजतहिद (ग्रैंड अयातुल्ला)।	इमाम (शिया या सुन्नी के समान अर्थ में नहीं)।
नेतृत्व।	माना कि पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने किसी को अपना उत्तराधिकारी नियुक्त नहीं किया था। ऐतिहासिक रूप से, खलीफा, एक गैर-वंशानुगत स्थिति जिसे सैद्धांतिक रूप से हटाया जा सकता है, नेता के रूप में कार्य किया है। खलीफा की स्थिति १९२० से शून्य है। खलीफाओं को	विश्वास समुदाय के सच्चे नेता इमाम अली अपने वंशजों के साथ हैं जिन्हें ईश्वर ने पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) का उत्तराधिकारी नियुक्त किया था। नेतृत्व को एक वंशानुगत वर्ग के रूप में देखें जो मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के वंश से उनकी बेटी फातिमा के माध्यम से उतरता है। इमाम का	एक नेता (पुरुष या महिला) को उसके ज्ञान और धर्मपरायणता के लिए नस्ल या वंश की परवाह किए बिना चुना जाना चाहिए, और समुदाय के नेताओं द्वारा चुना जाना चाहिए।

Author Copy. Not for Sale.

	केवल अस्थायी नेताओं के रूप में देखा जाता था और उन्हें एक धार्मिक और राजनीतिक कार्यालय दोनों माना जाता था। खिलाफत का मुख्य कार्य यह देखना था कि समुदाय में शरिया कानून लागू किया गया था, कि इस्लाम की सीमाएं सुरक्षित थीं, और सामान्य तौर पर, नागरिकों की भलाई के लिए प्रदान करना था। खिलाफत की अनुपस्थिति में, पदानुक्रमित संरचना अक्सर लिपिक, नियंत्रण के बजाय राज्य के अंतर्गत आती है।	पद वर्तमान में महदी के पास है। इमाम अचूक हैं और कार्यालय विशुद्ध रूप से धार्मिक है। महदी की वापसी तक विभिन्न ग्रैंड अयातुल्ला केंद्रीय व्यक्ति के रूप में कार्य करते हैं। इमामत की अनुपस्थिति में, अधिकार विभिन्न ग्रैंड अयातुल्ला के अंतर्गत आता है। अतीत में किसी भी समय पांच से अधिक अयातुल्ला नहीं हुए हैं।	
शासक के लिए आवश्यक वंश।	शुरुआत में पैगंबर के गोत्र से। हालांकि, सिद्धांत रूप में, वह मुस्लिम आबादी (उम्मा) के अधिकारियों के समझौते से चुने गए पुरुष मुस्लिम वयस्क हो सकते हैं।	विश्वास करें कि इस्लाम का अधिकार हाशमी वंश के एक पुरुष पर आधारित होना चाहिए, जो कि फातिमा से अली के वंश से है।	कोई आवश्यक वंश नहीं।

Author Copy. Not for Sale.

विवाह	एक पुरुष एक बार में अधिकतम ४ महिलाओं से विवाह कर सकता है।	एक पुरुष एक बार में अधिकतम ४ महिलाओं से विवाह कर सकता है।	एक पुरुष एक बार में अधिकतम ४ महिलाओं से विवाह कर सकता है।
अस्थायी विवाह	नहीं।	हां, निकाहमुतह को जायज माना जाता है, लेकिन निकाहमिस्यार, निकाहुरफी और निकाहलाला को नहीं। 'ट्वेल्वर' शियाओं द्वारा अनुमत, लेकिन 'फाइवर्स' या 'सेवेनर्स' द्वारा नहीं।	नहीं।
पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) द्वारा नामित उत्तराधिकारी।	नहीं, विश्वास करें कि कोई उत्तराधिकारी नामित नहीं किया गया था।.	जी हां, यकीन मानिए नबी मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने अपने चचेरे भाई और दामाद अली इब्न अबू तालिब को उत्तराधिकारी के रूप में नामित किया।	
पैगंबर के बाद शासक या उत्तराधिकारी।	चार सही मार्गदर्शित खलीफा: अबू बक्र, उमर इब्न अल-खत्ताब, उस्मान इब्न अफ्फान, अली इब्न अबू तालिब।	जैदीस (५ वें), इस्माइलिस (७ वें), अथनाशरिया (१२ वें) सभी पहले ४ इमामों को पहचानते हैं। ज़ैदी ने ज़ैद इब्न अली को पांचवें इमाम के रूप में मान्यता दी। सेवनर्स इस्माइल इब्न जाफ़र को जाफ़र अल-	दो सही निर्देशित खलीफा: अबू बक्र और उमर बिन अल खत्ताब, उस्मान या अली की पहली छमाही को धर्मी माना जाता है

Author Copy. Not for Sale.

		सादिक के दैवीय रूप से नियुक्त आध्यात्मिक उत्तराधिकारी के रूप में पहचानते हैं। ट्वेल्वर शिया का दावा है कि १२ अचूक इमाम हैं: अली बिन अबी तालिब, हसन इब्न अली, हुसैन इब्न अली, अली इब्न हुसैन ज़ैन अल आबिदीन, मुहम्मद अल-बकिर, जाफ़र अल सादिक, मूसा अल-कादिम, अली अल-रिधा, मुहम्मद अल-ताकी, अली अल-नकी, हसन अल-अस्करी, मुहम्मद अल-महदी।	
पादरियों	उस्मान या अली की पहली छमाही को धर्मी माना जाता है	रैंक के क्रम में, इमाम (ईश्वरीय निर्देशित), ग्रैंड अयातुल्ला, अयातुल्ला, हुज्जत अल-इस्लाम, मुबलिघ अल-रिसाला (ज्ञान का वाहक), और तालिब अल-इल्म हैं। पादरी अक्सर विस्तृत रूप से तैयार होते हैं और अक्सर सफेद, काले या हरे रंग की टोपी पहनते हैं।	

Author Copy. Not for Sale.

पादरियों की भूमिका	मौलवी इस्लामी कानून [शरिया] की व्याख्या करते हैं और अधिकार क्षेत्र पास करते हैं.	काफी शक्ति का प्रयोग करें। मौलवियों को परमेश्वर के वचन की व्याख्या करना अनिवार्य है और मौलवी जितना अधिक वरिष्ठ होगा, उसके विचार उतने ही अधिक आधिकारिक होंगे।	
मौलवी की पोशाक	सुन्नी मौलवी अक्सर सफेद कपड़े और पगड़ी या टोपी पहनते हैं। पोशाक अक्सर अध्ययन पृष्ठभूमि या स्थान का संकेत होता है (उदाहरण के लिए [अल-अज़हर] में अध्ययन करने वाले मौलवी काले, भूरे या सफेद [जुब्बा] पहनते हैं और तरबोश, सीरिया में मौलवी एक औपचारिक जुब्बा या एक लंबा सफेद पगड़ी के साथ लंबा कोट पहनते हैं।)	शिया सीखा वर्ग आमतौर पर काले या गहरे भूरे रंग के वस्त्र पहनते है जिसे अबा कहा जाता है, जो एक बिना आस्तीन का लबादा होता है जो सामने खुला होता है, साथ में सफेद, काले या हरे रंग की पगड़ी भी होती है, जिसमें पगड़ी का रंग अक्सर उनके वंश से संबंधित होता है। एक काली पगड़ी, या एक हरी पगड़ी भी सैय्यद का प्रतिनिधित्व करती है। एक सैय्यद वह है जो पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) का वंशज है। एक शिया मौलवी जो पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु	ओमानी इबादिस आमतौर पर सफेद कपड़े पहनते हैं और सफेद पगड़ी रखते हैं जबकि अल्जीरिया में वे आमतौर पर सफेद कपड़े और सफेद टोपी पहनते हैं।

Author Copy. Not for Sale.

		अलैहि वसल्लम) को अपने वंश का पता नहीं लगा सकता है, इस प्रकार एक सफेद पगड़ी पहनते है।	
इमामों के रूप में पहचान।	कुरान और सुन्नत में दृढ़ विश्वास रखने वाले व्यक्ति माने जाते हैं। मुख्य रूप से मस्जिदों में प्रार्थना नेताओं के रूप में कार्य करें।	अचूक और दिव्य निर्देशित। पवित्र कुरान के एकमात्र वैध व्याख्याकार माने जाने वाले को पवित्र कुरान में निर्धारित किसी भी पिछले निर्णयों और आदेशों को कानून बनाने और रद्द करने का अधिकार है। शियाओं की विभिन्न शाखाएं इमामों की अलग-अलग संख्या को पहचानती हैं। इमामों को पृथ्वी पर भगवान के नियुक्त प्रतिनिधियों के रूप में माना जाता है, और उनकी कब्रें तीर्थ स्थल बन गई हैं। माना जाता है कि ' बारहवें' शिया के लिए, बारहवें इमाम की मृत्यु नहीं हुई थी, बल्कि छुपे हुए हैं, एक दिन महदी या 'निर्देशित' के रूप में फिर से प्रकट होने और एक आदर्श	

Author Copy. Not for Sale.

		इस्लामी समाज पर शासन स्थापित करने के लिए माना जाता है।	
इमाम की परिभाषा	सुन्नी इमामों का जिक्र करते हुए। सुन्नियों के लिए, इमाम एक संत या कोई व्यक्ति हो सकता है जो मस्जिद में नमाज अदा करता है।	जब पूंजीकृत किया जाता है, तो इमाम उन लोगों को संदर्भित करता है जिनके पास उच्चतम स्तर की शक्ति और अधिकार होता है। इमामों को अचूक नेता माना जाता है जो अली के घर से निकले हैं। इमामों को पवित्र कुरान के दिव्य विरासत और व्याख्याकारों के रूप में देखा जाता है और दैनिक जीवन के लिए मार्गदर्शन प्रदान किया जाता है। विभिन्न शिया संप्रदायों में इमामों की अलग-अलग संख्या है। अन्यथा, जब निचले मामले में, इमाम मस्जिद में प्रार्थना करने वाले नेताओं को संदर्भित करता है।	
इमामों की गुणवत्ता।	मानवीय।	अचूक मनुष्य।	मानवीय।
शाखाओं	आजकल सुन्नी कानून के चार मुख्य विद्यालयों को मान्यता देते हैं:	मुख्य शाखाएँ ज़ायडिस (५), इस्माइलिस और इथना ए शरिया हैं।	कोई भी नहीं।

Author Copy. Not for Sale.

	हनफ़ी, हनबली, मलिकी, शफी'ई। ज़हिरी नामक एक अस्पष्ट पाँचवाँ कानून भी मौजूद है, लेकिन यह लगभग विलुप्त हो चुका है और यहाँ तक कि बहुत से मुसलमान भी इसके अस्तित्व से अनजान हैं। पंथ के तीन स्कूल हैं: अथारी, अशरी और मटुरिडी। ये शाखाएं अलग-अलग सोच के साथ एक-दूसरे को सही रास्ते पर मानती हैं। भले ही सलाफिस इन विद्वानों का सम्मान करते हैं, वे अपने अंधों का अनुसरण करने का समर्थन नहीं करते हैं। वे मानते हैं कि इमाम के चार परस्पर विरोधी मतों में से एक ही सही है। लेकिन विद्वान अपनी गलतियों के लिए दंडनीय नहीं हैं जो जानबूझकर नहीं हैं। चारों विद्वानों ने चेतावनी दी कि उनका आंख मूंदकर पालन नहीं किया जाना	मुख्य अंतर मान्यता प्राप्त इमामों की संख्या है। ' ५ वीं ' इमामों की अचूकता से सहमत नहीं हैं और न ही बारहवें इमाम महदी और इसके कानून के स्कूल अन्य शिया स्कूलों की तुलना में हनफ़ी सुन्नी से अधिक निकटता से संबंधित हैं।	

Author Copy. Not for Sale.

	चाहिए।		
शाखा धर्म	कोई भी नहीं।	बेबिज्म (अज़ली और बहाई), ड्रूज़ (इस्माइली की शाखा), अलावाइट्स, (एलेविस, इशिकिज्म); यज़्दानवाद और यज़ीदवाद और रहस्यवादी यार्सनवाद के इसके समन्वित ऑफ-शूट धर्मों को प्रभावित किया	कोई भी नहीं।
पूजा के स्थान	मस्जिद, ईदगाह।	मस्जिद, हुसैनिया, इमामबाड़ा या अशुरखाना, ईदगाह।	मस्जिद।
मस्जिदों के निर्माण और जाने की अनुमति है।	सुन्नी आम तौर पर "मस्जिदों में जाते हैं"।	हाँ। शिया अन्य मुसलमानों की तरह मस्जिदों में जाते हैं। अलग-अलग अवसरों पर, वे हुसैनिया में जाते हैं, जो विशेष रूप से कर्बला की कहानी, प्रतिबिंब के आँसू, दुःख और मध्यस्थता के लिए अलग रखे गए विशेष हॉल हैं। हुसैनिया मस्जिदों और सामुदायिक केंद्रों के रूप में कार्य करते हैं, और सभी उद्देश्यों और उद्देश्यों के लिए,	इबादी आम तौर पर "मस्जिदों में जाते हैं"।

Author Copy. Not for Sale.

		मस्जिदें हैं, जहां प्रार्थना और सेवाओं के अलावा, शोक में अतिरिक्त सेवाएं की जाती हैं।	
मस्जिदों की शैलियाँ।	गुंबद और मीनारें हैं। मस्जिदें आम तौर पर अधिक कठोर होती हैं। किसी भी प्रकार के चित्रों को मूर्तिपूजा का रूप माना जाता है।	जरूरी नहीं कि गुंबद हों या मीनारें। शिया मस्जिदों और हुसैनियों को अक्सर अहलुल बेत (पैगंबर के परिवार) के नामों से सजाया जाता है: पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम), अली, फातिमा, हसन, हुसैन और अन्य। शिया मस्जिदों को अक्सर पारंपरिक हरे और काले झंडों से लपेटा जाता है।	सुन्नियों के समान, हालांकि अधिकांश इबादी मस्जिदों में मीनारें नहीं हैं।
क़ब्रो के निर्माण और दर्शन की अनुमति है।	नहीं	हाँ। शिया इस्लाम क़ब्रो पर जाने को प्रोत्साहित करता है।	
पवित्र कुरान के अलावा अन्य धार्मिक अधिकार	इस्लाम की व्याख्या करने का अधिकार मुस्लिम समुदाय की आम सहमति के पास है।	अचूक इमाम।	इमाम, हालांकि इस अधिकार पर सवाल उठाया जा सकता है अगर इमाम धर्मी नहीं है।
विधिशास्त्र।	मूल स्रोत पवित्र कुरान, सुन्नत (हदीस) हैं	मूल स्रोत पवित्र कुरान, सुन्नत (हदीस) [पैगंबर	केवल उन हदीसों पर आधारित है जिन्हें

Author Copy. Not for Sale.

	[पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के रीति-रिवाज], क़ियास (सादृश्य, हालांकि, ज़हीरिस द्वारा खारिज कर दिया गया), आम सहमति (सर्वसम्मति), और इज्तिहाद (व्यक्तिगत तर्क)।	मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के रीति-रिवाज], आम सहमति (सर्वसम्मति), और 'अक्ल (मस्तिष्क) हैं जिनके द्वारा इज्तिहाद (व्यक्तिगत तर्क), आमतौर पर। हालाँकि, अकबरी आम सहमति और अकल (इस प्रकार इज्तिहाद को अस्वीकार करते हैं) शिया हदीस सुन्नी हदीसों से मुख्य रूप से भिन्न हैं, जिसमें शिया हदीसों में अहलुल बैत की बातें शामिल हैं।	इबादिस ने स्वीकार किया है।
धार्मिक कानून	मुफ्ती (न्यायाधीश) पारंपरिक रूप से कानून के ४ स्कूलों में से एक के आधार पर धार्मिक कानून प्रशासित करते हैं। मुफ्ती इस्लामी कानून के लिए फतवा (दिशानिर्देश) जारी कर सकते हैं, लेकिन सुन्नियों को मुफ्ती के शब्दों का पालन करने की जरूरत नहीं है।	आमतौर पर, फतवे के लिए ग्रैंड अयातुल्ला का संदर्भ लें और एक वरिष्ठ मौलवी (मरजा तकलिद) को चुनने की आवश्यकता होती है, जिसकी वे फ़िक़्ह मामलों पर नकल (तक़लिद) करते हैं। हालांकि, अकबरी मरजा की तकलीद को खारिज करते हैं।	
कानून के	न्यायशास्त्र के चार	५ वीं के पास कानून	

Author Copy. Not for Sale.

स्कूल	मुख्य विद्यालय धार्मिक कानून की वैकल्पिक व्याख्या प्रस्तुत करते हैं। ये हैं हनफ़ी, मलिकी, शफ़ी और हनबली। कानून का पांचवां स्कूल ज़हीरी है, हालांकि, यह इतना छोटा है कि कई मुसलमान इसके अस्तित्व से अनजान हैं।	का १ मुख्य स्कूल है: जायदी। ७ वीं के पास कानून के २ मुख्य स्कूल हैं: तैयबी मुस्ता 'लियाह और निज़ार'इय्याह। ५ वीं में, कानून का १ मुख्य स्कूल है: जाफ़री। इसे आगे ३ उप विद्यालयों में विभाजित किया गया है: फ़्यूसुलिज़्म, अख़बारिज़्म, शैख़िज़्म	
कानून लागू करना	सुन्नी न्यायाधीशों को पत्र के लिए इस्लामी कानून का पालन करने के लिए जाना जाता है।	शिया न्यायाधीशों को कानून की व्याख्या में अधिक उदार होने के लिए जाना जाता है। शिया कानून उन परंपराओं को स्वीकार करने से इनकार करता है जो अली या उनके वंशजों में से एक के माध्यम से प्रसारित नहीं होती हैं। सर्वसम्मति के सिद्धांत को अस्वीकार करें (सर्वसम्मति से निर्णय पर आना)। कानून की व्याख्या केवल अली की सभा के इमाम ही कर सकते हैं।	
विश्वास के लेख	अल्लाह में विश्वास,	अल्लाह में विश्वास,	अल्लाह में विश्वास,

Author Copy. Not for Sale.

	नबियों और दूतों, स्वर्गदूतों, अल्लाह की प्रकाशित पुस्तकें पवित्र कुरान, न्याय का दिन, और ईश्वरीय नियति।	नबियों और दूतों, स्वर्गदूतों, अल्लाह की किताब, पवित्र कुरान, क़यामत का दिन, इमामा का खुलासा किया।	नबियों और दूतों, स्वर्गदूतों, अल्लाह की प्रकाशित पुस्तकें पवित्र कुरान, न्याय का दिन, और ईश्वरीय नियति।
आस्था के स्तंभ।	सुन्नियों के ५ स्तंभ हैं: १. एक अल्लाह और पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) में विश्वास २. अनिवार्य प्रार्थना ३. ज़कात, २.५% जरूरतमंदों के लिए ४. रमजान के महीने में रोजा रखना ५. मक्का की तीर्थयात्रा (हज).	शिया के ५ स्तंभ हैं: १. एक अल्लाह और पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) में विश्वास २. न्याय ३. भविष्यवाणी ४. पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) का उत्तराधिकार ५. क़यामत के दिन ईमान लाना। उसके ऊपर, शिया के पास १० और हैं आचरण १. प्रार्थना २. रमजान के महीने में रोजा रखना ३. ज़कात ४. खुम्स - अनिवार्य भिक्षा, इमाम और जरूरतमंदों के लिए २०% ५. मक्का की तीर्थयात्रा (हज).	इबादिस के ५ स्तंभ हैं: १. एक अल्लाह और पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) में विश्वास २. अनिवार्य प्रार्थना ३. ज़कात, जरूरतमंदों के लिए ४. रमजान के महीने में रोजा रखना ५. मक्का की तीर्थयात्रा (हज).

Author Copy. Not for Sale.

		६. जिहाद (आमतौर पर अच्छे काम करने के कर्तव्य के रूप में समझा जाता है) ७. अच्छाई का प्रचार ८. बुरे से विमुख ९. अल्लाह के प्यार की पुन: पुष्टि १०. बुराई के प्रति अलगाव और घृणा।	
विश्वास की घोषणा।	"अल्लाह के अलावा कोई भगवान नहीं है और मुहम्मद अल्लाह के दूत हैं।"	"अल्लाह के अलावा कोई भगवान नहीं है और मुहम्मद अल्लाह के दूत हैं।" अली अल्लाह के वली हैं।	"अल्लाह के अलावा कोई भगवान नहीं है और मुहम्मद अल्लाह के दूत हैं।"
प्रकट शास्त्रों के बारे में विश्वास।	पवित्र कुरान में विश्वास।	पवित्र कुरान में विश्वास।	पवित्र कुरान में विश्वास।
पवित्र कुरान	अल्लाह का सीधा वचन।	अल्लाह का सीधा वचन।	एक निश्चित समय पर अल्लाह द्वारा बनाया गया।
हदीस।	हाँ। हदीसों के 6 प्रमुख संग्रहों को पहचानें।	हाँ। हदीसों के 4 प्रमुख संग्रहों को पहचानें।	हां, लेकिन उनमें से कम को प्रामाणिक के रूप में स्वीकार करें।
महदी पर स्थिति।	महदी भविष्य में आएंगे। महदी और उनके विश्वव्यापी नेतृत्व को दुनिया के अंत में पृथ्वी पर अल्लाह के खलीफा के रूप में स्वीकार करें। महदी	महदी पहले से ही पृथ्वी पर है, लेकिन वर्तमान में " छुपे हुए इमाम" है, और समय के अंत में फिर से प्रकट होंगे । अच्छाई की ताकतों और बुराई की ताकतों	

Author Copy. Not for Sale.

	को शियाओं के बारहवें इमाम के रूप में स्वीकार न करें।	के बीच सर्वनाश की लड़ाई के बाद पृथ्वी पर अल्लाह के राज्य को लाएगे। शिया का मानना है कि महदी बारहवें इमाम हैं।	
अन्य अब्राहमिक धर्मों का दृश्य	ईसाई और यहूदी "पुस्तक के लोग" हैं।	ईसाई और यहूदी "पुस्तक के लोग" हैं।	ईसाई और यहूदी "पुस्तक के लोग" हैं।
यीशु का जन्म।	उनका जन्म एक दिव्य कुंवारी जन्म था।	उनका जन्म एक दिव्य कुंवारी जन्म था।	उनका जन्म एक दिव्य कुंवारी जन्म था।
यीशु की मृत्यु।	यीशु क्रूस पर नहीं मरे बल्कि स्वर्ग पर चढ़ गए।	यीशु क्रूस पर नहीं मरे बल्कि स्वर्ग पर चढ़ गए।	यीशु क्रूस पर नहीं मरे बल्कि स्वर्ग पर चढ़ गए।
यीशु का पुनरुत्थान।	यीशु क्रूस पर नहीं मरे, परन्तु एक दिन स्वर्ग से उतरेंगे।	यीशु क्रूस पर नहीं मरे, परन्तु एक दिन स्वर्ग से उतरेंगे।	यीशु क्रूस पर नहीं मरे, परन्तु एक दिन स्वर्ग से उतरेंगे।
यीशु का दूसरा आगमन।	हाँ, वह एक दिन लौटेगे।	हाँ, वह एक दिन लौटेगे।	हाँ, वह एक दिन लौटेगे।
बाद का जीवन।	आख़िरत में अल्लाह को देखेंगे।	आख़िरत में अल्लाह को नहीं देखेंगे।	आख़िरत में अल्लाह को नहीं देखेंगे।
स्वर्गदूतों।	अल्लाह ने फ़रिश्तों को रोशनी से पैदा किया। फरिश्तों की अपनी मर्जी नहीं होती और वे हमेशा अल्लाह की आज्ञा का पालन करते हैं।	अल्लाह ने फ़रिश्तों को रोशनी से पैदा किया। फ़रिश्ते अल्लाह की आज्ञाओं का पालन करते हैं, हालाँकि, उनकी स्वतंत्र इच्छा सीमित है, हालाँकि पाप करने की कोई इच्छा नहीं है।	

Author Copy. Not for Sale.

सांप्रदायिक नमाज़ का एक विशेष दिन।	शुक्रवार।	शुक्रवार।	शुक्रवार। हालाँकि, सार्वजनिक शुक्रवार की नमाज़ केवल उन शहरों में होनी चाहिए जहाँ न्याय होता है।
छुट्टियाँ।	ईद अल-फितर (रमजान के अंत में उपवास तोड़ना), ईद अल-अधा (हज के अंत का जश्न मनाता है), ईद मिलादुन नबी (पैगंबर मुहम्मद के जन्मदिन, लेकिन सलाफी इसके उत्सव को अस्वीकार करते हैं)।	ईद मिलादुन नबी (पैगंबर मुहम्मद का जन्मदिन), आशूरा दिवस (हुसैन इब्न अली की मृत्यु की स्मृति), ईद अल-गदीर (पैगंबर मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम द्वारा अली इब्न अबी तालिब की नियुक्ति का उत्सव) (उनके उत्तराधिकारी के रूप में)। ईद अल-फितर (रमजान के अंत में उपवास तोड़ना), ईद अल-अधा (हज के अंत का जश्न मनाता है)	ईद अल-फितर (रमजान के अंत में उपवास तोड़ना), ईद अल-अधा (हज के अंत का जश्न मनाता है)।
नमाज़ में मूर्तियों और चित्रों का प्रयोग।	अनुमति नहीं। सुन्नी मस्जिदों में पवित्र कुरान के उद्धरणों के साथ सुलेख का पक्ष लेते हैं। कभी-कभी सुन्नी हज से लौटने पर सफेद झंडे दिखाते हैं।	अनुमति नहीं। शिया मस्जिदों में पवित्र कुरान के उद्धरणों के साथ सुलेख का पक्ष लेते हैं। कभी-कभी शिया बहुसंख्यक क्षेत्रों में प्रतीकात्मक, हालांकि धार्मिक नहीं, अहलुल बैत (पैगंबर के परिवार) की छवियां	

Author Copy. Not for Sale.

		हुसैनिया में सजा सकते हैं।	
प्रतीक।		प्रमुख गैर-आधिकारिक प्रतीक धू एल-फ़िकार है, जो अली की द्विभाजित तलवार है। इसे अक्सर पहना जाता है, उदाहरण के लिए, हार और गहनों पर आकर्षण के रूप में। फातिमा का हाथ अक्सर बुरी नजर से बचने के लिए इस्तेमाल किया जाता है।	
प्रार्थना।	प्रति दिन ५ बार, प्रार्थना के बीच कम से कम एक घंटे के साथ। विशेष अवसरों यानी यात्रा पर समेकित किया जा सकता है।	प्रति दिन ५ बार, (यह अनिवार्य नहीं है) १+२+२ में समेकित किया जा सकता है। फज्र की नमाज़ अलग-अलग की जाती है, जबकि धूहर और असर की नमाज़ एक के बाद एक की जाती है, और इसी तरह मग़रिब और ईशा की नमाज़ एक के बाद एक की जाती है।	प्रति दिन ५ बार, प्रार्थना के बीच कम से कम एक घंटे के साथ।
नमाज़ की शैली।	नमाज़ से पहले सफाई करते समय, हाथ, पैर, मुँह और चेहरा को पूरी तरह से धोना आवश्यक माना जाता है। प्रार्थना	नमाज़ से पहले सफाई करते समय, हाथ, पैर, मुँह और चेहरा को पूरी तरह से धोना आवश्यक माना जाता है। प्रार्थना	नमाज़ से पहले सफाई करते समय, हाथ, पैर, मुँह और चेहरा को पूरी तरह से धोना आवश्यक माना

Author Copy. Not for Sale.

	करते समय उपासक मक्का में काबा का सामना करते हैं। अक्सर माथे को प्रार्थना की चटाई या फर्श पर रखें। अपने सीने पर हाथ जोड़कर प्रार्थना करें, मलिकी स्कूल के सदस्यों को छोड़कर, जो शिया और इबादी की तरह अपने हाथों को खुला रखते हैं। सुन्नी प्रार्थना करते समय अपने माथे को रखने के लिए किसी भी चट्टान या मिट्टी की गोलियों का उपयोग नहीं करते हैं। पुरुष उपासक अक्सर सफेद टोपी पहन सकते हैं।	करते समय उपासक मक्का में काबा का सामना करते हैं। अनुष्ठान प्रार्थना (सलाह) के दौरान, शिया अपने माथे को स्वाभाविक रूप से होने वाली सामग्री के एक टुकड़े पर रखते हैं, अक्सर एक मिट्टी की गोली (मोहर), या मिट्टी की एक गोली (तुर्ब) आदर्श रूप से कर्बला जैसे पवित्र स्थल से ली जाती है, वह स्थान जहाँ इमाम हुसैन शहीद हो गए, बजाय सीधे एक प्रार्थना चटाई पर। शिया पुरुष उपासक अक्सर प्रार्थना करते समय अपने सिर पर कुछ भी नहीं पहनते हैं।	जाता है। इबादी शियाओं की तरह, अपने हाथों को खोलकर प्रार्थना करते है। फातिहा के बाद 'आमीन' न कहें और फज्र की नमाज में कुन्नत का आह्वान न करें।
मृतकों की अंत्येष्टि।	विस्तृत कब्रों को पारंपरिक रूप से हतोत्साहित किया जाता है।कुछ देशों में अचिह्नित कब्रें विशिष्ट हैं।	विस्तृत कब्रें पारंपरिक रूप से अहलुल बैत (पैगंबर के परिवार) या बहुत प्रतिष्ठित विद्वानों के लिए बनाई गई थीं। कब्रों को चिह्नित या अचिह्नित किया जा सकता है।	
हिमायत की	हाँ। संभव और	हाँ। संभव और	

Author Copy. Not for Sale.

अनुमति	प्रोत्साहित दोनों। कई सुन्नी मानते हैं कि पवित्र लोग अपनी मृत्यु के बाद जीवित लोगों की ओर से हस्तक्षेप कर सकते हैं। जो लोग स्थानीय संतों और पवित्र पुरुषों का सम्मान करते हैं, वे उनके अवशेषों की पूजा करते हैं और सुरक्षा और आशीर्वाद के लिए उनके नाम का आह्वान करते हैं। हालांकि, सलाफी तवस्सुल को खारिज करते हैं।	प्रोत्साहित दोनों। कई शिया मानते हैं कि पवित्र लोग अपनी मृत्यु के बाद जीवित लोगों की ओर से हस्तक्षेप कर सकते हैं। जो लोग स्थानीय संतों और पवित्र पुरुषों का सम्मान करते हैं, वे उनके अवशेषों की पूजा करते हैं और सुरक्षा और आशीर्वाद के लिए उनके नाम का आह्वान करते हैं। चौदह शुद्ध लोगों के अत्यधिक देखे जाने वाले स्थलों के अलावा, शिया तीर्थ स्थलों की एक और श्रेणी भी है, अर्थात् इमाम ज़दीह। इमाम ज़दीह बारह इमामों के वंशजों, रिश्तेदारों और करीबी दोस्तों की कब्रें हैं। कई शिया श्रद्धेय सूफी संतों और विद्वानों के मकबरे में भी जाते हैं।	
तीर्थ और संत।	तीर्थ की तीर्थयात्रा कर सकते हैं और "संतों" की पूजा नहीं कर सकते हैं। हालांकि, सलाफी जियारत को	तीर्थों की तीर्थयात्रा कर सकते हैं और "संतों" की पूजा कर सकते हैं।	

Author Copy. Not for Sale.

	खारिज करते हैं।		
सूअर के मांस के सेवन पर प्रतिबंध।	हाँ।	हाँ।	हाँ।
समुद्री भोजन की खपत।	सुन्नी इस्लाम के अधिकांश स्कूल किसी भी प्रकार के समुद्री भोजन खाने की अनुमति देते हैं।	किसी भी समुद्री भोजन की खपत को प्रतिबंधित करें जो "पंख और फिश स्केल" रखने की पुराने नियम की आवश्यकता के अनुरूप नहीं है।	
अनुयायियों के बीच सामान्य नाम दिए गए हैं।	सुन्नी में मुहम्मद, अब्दुल्ला, अबू बक्र, अली, फातिमा, आयशा, उमर, उस्मान, हसन और हुसैन आम नाम हैं।	अब्बास, अली, फातिमा, हसन, हुसैन, और ज़ैनब शियाओं के बीच असमान रूप से सामान्य नाम हैं, हालांकि आमतौर पर सुन्नियों के बीच भी पाए जाते हैं।	

इस्लाम में विभिन्न शाखाएँ और स्कूल। सुन्नी इस्लाम, शिया इस्लाम और खरिजाइट्स में सबसे प्रसिद्ध विभाजन, मुख्य रूप से पहले राजनीतिक था, लेकिन अंततः धार्मिक और न्यायशास्त्रीय आयाम हासिल कर लिया। इस्लाम में तीन पारंपरिक प्रकार के स्कूल हैं:

सुन्नी इस्लाम, जिसे अहल के रूप में भी जाना जाता है-सुन्नत वल-जमाह या बस अहल-सुन्नत, इस्लाम का सबसे बड़ा संप्रदाय है। सुन्नी शब्द सुन्नत शब्द से आया है, जिसका अर्थ है सहाबा और इस्लामिक पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) की शिक्षाएं और कार्य या उदाहरण। कई देशों में, मुसलमानों का भारी बहुमत सुन्नी है, इसलिए वे केवल खुद को "सुन्नी" कहते हैं और मुसलमानों को एक लेबल के रूप में उपयोग नहीं करते हैं।

Author Copy. Not for Sale.

सुन्नियों का मानना है कि पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने अपनी मृत्यु से पहले मुस्लिम उम्मा (समुदाय) का नेतृत्व करने के लिए विशेष रूप से उत्तराधिकारी की नियुक्ति नहीं की थी, हालांकि, वे पहले साथी अबू बक्र के निजी चुनाव को मंजूरी देते हैं। सुन्नी मुसलमान पहले चार खलीफाओं (अबू बक्र, उमर इब्न अल-खत्ताब, उस्मान इब्न अफ्फान और अली इब्न अबी तालिब) को "अल-खुलाफा 'उर-रशीदुन" या "द राइट गाइडेड खलीफा" मानते हैं। सुन्नियों का यह भी मानना है कि बहुमत से वोट हासिल करके खलीफा की स्थिति लोकतांत्रिक रूप से प्राप्त की जा सकती है, लेकिन रशीदुन के बाद, उमय्यद और अन्य लोगों द्वारा शुरू किए गए विभाजन के कारण यह स्थिति वंशानुगत वंशवादी शासन में बदल गई। १९२३ में ओटोमन साम्राज्य के पतन के बाद, मुस्लिम दुनिया में व्यापक रूप से मान्यता प्राप्त एक और खलीफा कभी नहीं रहा।

हाल का वितरण

हाल के दिनों में, एक ओर न्यायशास्त्र और कलाम (तर्कसंगत धर्मशास्त्र) के शास्त्रीय सुन्नी स्कूलों के अनुयायी, और दूसरी ओर इस्लामवादियों और सलाफियों जैसे वहाबी और अहले हदीस, जो प्रारंभिक इस्लामी स्रोतों के एक साहित्यिक पठन का पालन करते हैं, ने प्रतिस्पर्धा रखी है। रूढ़िवादी सुन्नी इस्लाम का प्रतिनिधित्व करने के दावों के लिए। पुराने इस्लाम के पूर्व प्रकार को कभी-कभी "पारंपरिक इस्लाम" कहा जाता है। दक्षिण एशिया में, बरेलवी और देवबंदी स्कूल शास्त्रीय सुन्नी इस्लाम के भीतर और विद्वता का प्रतिनिधित्व करते हैं। इस्लामी आधुनिकतावाद भी एक महत्वपूर्ण विकास है।

खवारिज आंदोलन, इबादवाद या इबादिया, जिसे इबादिस (अरबी: अल-इबादियाह) के रूप में भी जाना जाता है, ओमान में इस्लाम का एक प्रमुख स्कूल है। यह अल्जीरिया, ट्यूनीशिया, लीबिया और पूर्वी अफ्रीका के कुछ हिस्सों में भी पाया जाता है। कहा जाता है कि इस आंदोलन की स्थापना ६५० ईसवी के आसपास या इस्लामी पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) की मृत्यु के लगभग २० साल बाद हुई थी, जो सुन्नी और शिया दोनों संप्रदायों से पहले की थी। आधुनिक इतिहासकार ख्वारिज आंदोलन के एक उदारवादी प्रवाह के लिए संप्रदाय की उत्पत्ति का पता लगाते हैं; समकालीन इबादी खरिजाइट्स के रूप में वर्गीकृत होने का कड़ा विरोध करते हैं, हालांकि वे मानते हैं कि उनका आंदोलन ६५७ ईसवी के खारिजाइट अलगाव के साथ उत्पन्न हुआ था।

******

Author Copy. Not for Sale.

अध्याय: ६

इस्लाम में जाति व्यवस्था

इस्लाम किसी जाति को मान्यता नहीं देता है, दक्षिण एशिया में मुस्लिम समुदाय सामाजिक स्तरीकरण की व्यवस्था लागू करते हैं। यह विदेशी विजेताओं (अशरफ) "महान" और स्थानीय धर्मान्तरित (अजलाफ) के बीच जातीय अलगाव के साथ-साथ स्वदेशी सनातन संस्कृति के प्रभाव के परिणामस्वरूप विकसित हुआ।

भारतीय मुस्लिम समाज भी मौजूदा सनातन जाति व्यवस्था के आधार पर विभाजित हो गया, भारत में सनातन धर्म के लोग इस्लाम में परिवर्तित हो गए और अपनी मूल जाति व्यवस्था को इस क्षेत्र के मुस्लिम दिल्ली सल्तनत के १४ वीं शताब्दी के राजनीतिक विचारक ने सिफारिश की कि "पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के परिवार" और "महान" (यानी अशरफ) को निम्न-जन्म (यानी अजलाफ) की तुलना में उच्च सामाजिक दर्जा दिया जाए।

१९वीं शताब्दी की शुरुआत में, भारत के ब्रिटिश विद्वानों ने सबसे पहले विभिन्न मुस्लिम जातियों को सूचीबद्ध किया और समाज में ले आए।

सदियों से, अन्य दक्षिण एशियाई समाजों की तरह, इस क्षेत्र में मुस्लिम समाज जाति शुद्धता और प्रदूषण की अवधारणा में विकसित हुआ है। इसलिए, इस क्षेत्र में निम्न-वर्ग (अजलाफ) मुसलमानों को अन्य भेदभाव का सामना करना पड़ा है। २०वीं शताब्दी के भारत में, उच्च वर्ग (अशरफ) मुसलमानों का सरकारी नौकरियों और संसदीय प्रतिनिधित्व पर प्रभुत्व था। नतीजतन, अनुसूचित जाति और अनुसूचित जनजाति प्रावधान अधिनियम के तहत भारत में सकारात्मक कार्रवाई के लिए पात्र समूहों में निम्न सामाजिक वर्गों को शामिल करने के लिए अभियान चलाया गया है।

भारत के बिहार राज्य में, ऐसे मामले सामने आए हैं जिनमें उच्च जाति के मुसलमानों ने निचली जाति के मुसलमानों को एक ही कब्रिस्तान में दफनाने का विरोध किया है।

एक पाकिस्तानी गांव में किए गए एक अध्ययन में पाया गया कि कस्बे के मुस्लिम समुदाय में एक जाति जैसा पदानुक्रम मौजूद है। सफाईकर्मियों सबसे निचले पायदान पर है। अन्य मुस्लिम समुदाय सफाईकर्मियों को मुसलमानों के उच्च श्रेणी के समूहों के खाना पकाने के बर्तनों को छूने की अनुमति नहीं देते हैं।

Author Copy. Not for Sale.

› अशरफ, जो बलूच, अफगान, अरब, फारसी, तुर्क आदि से विदेशी मूल के वंश का दावा करते हैं, उदाहरण: सैयद, मुग़ल, बलूच, पठान और शेख
› उच्च जातियों से धर्मान्तरित, उदाहरण: मुस्लिम राजपूत।
› अन्य "स्वच्छ" जातियों से धर्मान्तरित, उदाहरण: दारजी, धोबी, धुनिया, गद्दी, फकीर, हज्जम (नई), जुलाहा, कबरिया, कुम्हार, कुंजरा, मिरासी, मनिहार और तेली।
› अछूत जातियों से धर्मान्तरित जिन्हें मुस्लिम और उम्मा का हिस्सा स्वच्छ मानते हैं, उदाहरण: भंगी (सफाईकर्मियों)।

पवित्र कुरान कहता है कि सभी मनुष्य एक आदमी आदम के वंशज हैं और इसलिए एक दूसरे के भाई हैं।

पवित्र कुरान: सूरह अल-हुजुरात. ४९, श्लोक. १३
हे मानव ! हमने तुम्हें एक नर और एक मादा से पैदा किया है, और तुम्हें राष्ट्रों और गोत्रों में बनाया है, कि तुम एक दूसरे को जान सको। वास्तव में, अल्लाह के पास तुम में सबसे अधिक सम्मानित वह (आस्तिक) है जिसके पास अत-तक़वा [अर्थात् वह मुत्तकुन में से एक है (पवित्र कुरान - देखें सूरह अल-बकराह. २, श्लोक. २)। वास्तव में, अल्लाह सब कुछ जानने वाला है।

जब अल्लाह सुभानहू वा ताअला पवित्र कुरान में मानव जाति से कहता है! हमने तुम्हें एक मर्द और एक औरत से पैदा किया है, फिर किसने मुसलमानों को अलग-अलग जातियों में बाँट दिया। कौन है वो, जो अल्लाह सुभानहू वा ताआला के फ़ैसले को बदल दे क्या वो मुसलमान हो सकते हैं?
अगर कोई पूछे कि तुम कौन हो? तो जवाब होना चाहिए कि मैं एक मुसलमान हूँ यदि आप मुसलमान हैं तो अपने आप को संप्रदायों और जाति में विभाजित न करें और निकाह के समय पवित्र कुरान के अनुसार अल्लाह सुभानाहु वा ता'आला के निर्देश का पालन करें।
इस्लाम में एक पवित्र महिला के साथ एक पुरुष के लिए विवाह की अनुमति है, या तो मुस्लिम या किताब के लोग (यहूदी, और ईसाई) लेकिन बहुदेववादियों या "मूर्तिपूजक" के लिए नहीं।

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान में अल्लाह सुभानहू वा ताआला कहते हैं।

पवित्र कुरान, सूरह अल-मैदा. ५: श्लोक. ५
इस दिन आपके लिए अत्त-तैयबत [सभी प्रकार के हलाल (वैध) खाद्य पदार्थ हैं, जिन्हें अल्लाह ने वैध बनाया है (वध किए गए खाने योग्य जानवरों का मांस, दूध उत्पाद, वसा, सब्जियां और फल)। पवित्रशास्त्र के लोगों (यहूदी और ईसाई) का भोजन (वध किए गए मवेशी, खाने योग्य जानवर) आपके लिए वैध है और आपका उनके लिए वैध है। (विवाह में आपके लिए वैध) विश्वासियों में से पवित्र महिलाएं हैं और उन लोगों में से पवित्र महिलाएं हैं जिन्हें आपके समय से पहले शास्त्र (यहूदी और ईसाई) दिए गए थे, जब आपने उनका देन महर [(दुल्हन - पति द्वारा अपनी पत्नी को दिया गया धन) दिया था। विवाह का समय], शुद्धता की इच्छा (अर्थात उन्हें कानूनी विवाह में लेना) अवैध संभोग नहीं करना, और न ही उन्हें गर्ल-फ्रेंड के रूप में लेना। और जो ईमान पर कुफ़्र करे [अर्थात् अल्लाह की एकता में और विश्वास के अन्य सभी लेखों में यानी उसके (अल्लाह के) फरिश्ते, उसकी पवित्र किताबें, उसके संदेशवाहक, पुनरुत्थान का दिन और अल-क़दर (दिव्य पूर्वनिर्धारण)], तो उसका काम बेकार है; और आख़िरत में वह हारे हुए लोगों में से होगा।

******

Author Copy. Not for Sale.

महर बनाम दहेज

महर

मेहर क्या है और इस्लाम में इसका महत्व क्यों है?
इस्लाम ने शादी के बंधन में बंधे दोनों लिंगों को कुछ अधिकार दिए हैं। पत्नी के अधिकारों में महर सबसे महत्वपूर्ण अधिकारों में से एक है। यह वह पैसा है जो एक पति को अपनी पत्नी को शादी का अनुबंध पूरा होने पर देना होता है।

पवित्र कुरान। सूरह अन-निसा. ४, श्लोक. ४
और महिलाओं को (जिनसे आप शादी करते हैं) उनके माहर (विवाह के समय पति द्वारा अपनी पत्नी को दिए गए अनिवार्य दुल्हन के पैसे) को अच्छे दिल से दें, लेकिन अगर वे अपने स्वयं के अच्छे सुख के लिए इसका कोई हिस्सा भेज दें तुम, इसे ले लो और बिना किसी नुकसान के डर के इसका आनंद लो (जैसा कि अल्लाह ने इसे वैध बनाया है)।

महर महिला के सम्मान का प्रतीक है। यह व्यक्ति की क्षमता के अनुसार दिया जा सकता है।

पवित्र कुरान। सूरह अल-बकराह. २, श्लोक. २३६
यदि आप महिलाओं को तलाक देते हैं, तो आप पर कोई पाप नहीं है, जबकि आपने उन्हें छुआ नहीं है, और न ही उनके लिए उनका माहर नियुक्त किया है (विवाह के समय पति द्वारा अपनी पत्नी को दिया गया दुल्हन का पैसा)। लेकिन उन्हें (एक उपयुक्त उपहार), अमीर को उसके साधन के अनुसार, और गरीबों को उसके साधन के अनुसार, उचित राशि का उपहार अच्छा करने वालों पर एक कर्तव्य है।

माहर अक्सर दुल्हन को भागों में दिया जाता है। शादी के अनुबंध पर हस्ताक्षर करने पर दुल्हन को दी जाने वाली महर राशि को 'मुअज्जल' कहा जाता है, जिसका भुगतान निकाह के समय किया जाता है, लेकिन निकाह के समय ९९% का भुगतान नहीं किया जाता है सिर्फ निकाह अनुबंध में उल्लेख किया जाता है लगभग ९५% अपने शेष जीवन में महर का भुगतान नहीं करते हैं।

Author Copy. Not for Sale.

इस्लामिक कानून के तहत महर देना अनिवार्य है लेकिन दहेज निषेध अधिनियम के तहत दहेज देना प्रतिबंधित है

दहेज

इस्लाम में दहेज देने की कोई अवधारणा नहीं है, लेकिन फिर भी, कई मुस्लिम रीति-रिवाजों में, यह परंपरा बढ़ी हुई प्रतीत होती है। विशेष रूप से भारत, पाकिस्तान और बांग्लादेश जैसे क्षेत्रों में। वास्तव में, दहेज देने की प्रथा को इस्लाम द्वारा कभी भी वैध नहीं किया गया है और यह किसी अन्य जाति के मुसलमानों के बीच व्यापक रूप से नहीं फैला है। यह पिछले धार्मिक रिवाज की प्रतिकृति प्रतीत होती है जिसमें बेटियों का परिवार की संपत्ति में कोई हिस्सा नहीं होता है, लेकिन उन्हें खर्च दिया जाता है जो कि घरों के रूप में हो सकता है। इसके विपरीत, इस्लाम में बेटी को अपनी पारिवारिक संपत्ति और विरासत का पूरा अधिकार है।

दहेज ज्यादातर नकद, या सामान के रूप में दुल्हन के परिवार द्वारा दूल्हे को उसके ससुराल और उसके पति का ध्यान आकर्षित करने के लिए दिया जाता है और इसके अलावा शादी के बाद उसकी या उसके परिवार की संपत्ति बन जाती है, जो इस्लाम में प्रचलित नहीं है और इस्लाम के सिद्धांतों के खिलाफ है। इस्लाम में, यह अनुमति नहीं है कि एक महिला को एक परिवार का कर्जदार होना चाहिए या इस तरह से व्यापार करना चाहिए। चूंकि दूल्हे या उसके परिवार से दुल्हन या उसके रिश्तेदारों से पैसे की मांग करना आपत्तिजनक व्यवहार है।

पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) से पहले, इस अवधारणा को लड़की के संरक्षक की संपत्ति माना जाता था। दुल्हन को नकद या संपत्ति का उपहार देने या भव्य शादी की दावत पर बहुत अधिक खर्च करने, घर पेश करने, या अपने घर और घरेलू सामान के लिए फर्नीचर देने की अवधारणा इस्लाम में शामिल लोगों के विवेक के लिए अनुपस्थित है। अगर हम पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) का उदाहरण लें तो उन्होंने अपनी चार बेटियों की शादियां भी देखी हैं।

जब हज़रत फ़ातिमा ने हज़रत अली बिन अबी तालिब से निकाह की तो पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने उन्हें विभिन्न उपहार दिए लेकिन उनकी किसी भी अन्य बेटी को उनकी शादी के समय उपहार देने का कोई सबूत नहीं है। यदि इस्लाम में उपहार देने का अभ्यास किया जाता तो वह उन्हें भी देते और अपनी बेटी फातिमा को दिए गए उपहार बहुत मामूली घरेलू सामान थे जिसमें

Author Copy. Not for Sale.

एक चादर, चमड़े का पानी का थैला और एक तकिया जिसमें भरा हुआ था। घास और फाइबर।

दहेज क्या है?

दहेज का अर्थ है कोई भी संपत्ति या मूल्यवान चीज़ें जो दुल्हन द्वारा दूल्हे को दी जाती है या देने के लिए सहमत होती है।दहेज निषेध अधिनियम, १९६१ के तहत "दहेज" का अर्थ है प्रत्यक्ष या अप्रत्यक्ष रूप से दी गई या देने के लिए सहमत कोई भी संपत्ति या मूल्यवान चीज़ें।

दहेज से तात्पर्य सामान, नकद और वास्तविक या चल संपत्ति से है जो दुल्हन का परिवार दूल्हे, उसके माता-पिता या उसके रिश्तेदारों को शादी की शर्त के रूप में देता है। दहेज अनिवार्य रूप से नकद, गहने, बिजली के उपकरणों में भुगतान की प्रकृति में है, फर्नीचर, बिस्तर, क्रॉकरी, बर्तन और अन्य घरेलू सामान जो नवविवाहितों को अपना घर स्थापित करने में मदद करते हैं। दहेज को अरबी में ज़हेज कहा जाता है। दहेज प्रथा दुल्हन के परिवार पर भारी आर्थिक बोझ डाल सकती है। कुछ मामलों में, दहेज प्रथा महिलाओं के खिलाफ अपराध की ओर ले जाती है, भावनात्मक शोषण और चोट से लेकर मौत तक। दहेज निषेध अधिनियम, १९६१ और बाद में भारतीय दंड संहिता की धारा ३०४ ए और ४९८ ए सहित विशिष्ट भारतीय कानूनों के तहत दहेज का भुगतान लंबे समय से प्रतिबंधित है।

दहेज एक गैर-मुस्लिम रिवाज़ है, भारत, पाकिस्तान और बांग्लादेश के मुसलमान गैर-मुसलमानों से परिवर्तित किया है इसलिए अभी भी इस्लामी ज्ञान की कमी के कारण उसी रिवाज़ का पालन करते हैं।

महर बनाम दहेज

महर और दहेज दो अलग-अलग अवधारणाएं हैं। ये अवधारणाएँ बहुत आवश्यक आधार पर भिन्न हैं; जहां दहेज एक सामाजिक बुराई है, वहीं माहर महिलाओं को शादी के दौरान और बाद में आर्थिक सुरक्षा प्रदान करता है। महर पति द्वारा पत्नी को दिया जाता है जबकि दहेज में अधिकांश समय पत्नी के परिवार द्वारा पति को दिया जाता है। महर पत्नी के लाभ के लिए है और दहेज पत्नी पर आर्थिक बोझ है। दहेज के लिए महिलाओं को प्रताड़ित किया जाता है और यह मुस्लिम महिला का अधिकार है कि वह शादी से पहले या शादी के बाद अपने पति से महर प्राप्त करे। इस्लामिक कानून के तहत महर देना अनिवार्य है लेकिन दहेज निषेध अधिनियम के तहत दहेज देना प्रतिबंधित है। महर या दहेज

Author Copy. Not for Sale.

पत्नी को देना पड़ता है, हालांकि उसे देने के लिए विवेक के साथ निहित है, लेकिन दहेज के लिए देना, लेना, मांगना या यहां तक कि विज्ञापन करना भी अपराध है। माहर का निर्धारण पति-पत्नी और उनके परिवार की सामाजिक स्थिति, योग्यता, पत्नी की उम्र और सुंदरता पर निर्भर करता है जबकि दहेज आर्थिक, सामाजिक और धार्मिक कारकों के दायित्वों के कारण दिया जाता है।

कन्या की हत्या दहेज का प्रभाव

सऊदी अरब में पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) से पहले की महिलाएं।

कन्या भ्रूण हत्या: इसमें कोई शक नहीं कि पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) से पहले अरबों ने शिशु हत्या की थी। यह कोई नई बात नहीं थी और न ही यह कबीलों के एक समूह तक सीमित थी। युवा लड़कियां आमतौर पर इस भयानक प्रथा का शिकार होती थीं, हालांकि, युवा लड़के भी मारे जा सकते थे, जब लड़कियां नहीं बची थीं। कहावत में कहा गया था, "बेटियों का विदा होना एक दया है" और "बेटियों का दफनाना एक नेक काम है।"

अरब में, अन्य लोगों की तरह, बाल हत्या को इस तरह से अंजाम दिया गया था कि कोई खून नहीं बहा था, और शिशु को जिंदा दफना दिया जाता था । जिस पलंग पर बेटी का जन्म होता था, उसके बगल में अक्सर कब्र तैयार होती थी। यद्यपि शिशुहत्या की प्रथा कभी सामान्य थी, तमीम जैसे कुछ कबीलों को छोड़कर, भविष्यवक्ता के समय तक यह लगभग समाप्त हो चुकी थी।

आज के समय में भारत, पाकिस्तान और बांग्लादेश में दहेज के डर से बच्चियों को गर्भपात के द्वारा मार दिया जाता है और इसके लिए हम जिम्मेदार हैं क्योंकि हम इस व्यवस्था का हिस्सा हैं।

******

Author Copy. Not for Sale.

मुसलमान क्यों कुचले जा रहे हैं?

मुसलमानों की तीन श्रेणियां इस प्रकार हैं।

१ पवित्र कुरान और प्रामाणिक हदीस के माध्यम से अल्लाह और पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) द्वारा दिए गए इस्लामी नियमों का पालन करने वाला मुस्लिम।

२ मुस्लिम शासक, उनमें से अधिकांश अल्लाह और पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) द्वारा दिए गए इस्लामी नियमों के बारे में पवित्र कुरान और प्रामाणिक हदीस को जानते हैं, लेकिन अनपढ़ मुसलमानों को गुमराह करते हैं क्योंकि वे उन पर शासन करना चाहते हैं।

३ नाम से मुसलमान, इस्लाम के बुनियादी नियमों को भी नहीं जानते।

पुराने इतिहास को भूल जाओ, हाल के इतिहास और चल रहे युद्धों पर ध्यान केंद्रित करे ।

ईरान बनाम इराक युद्ध: युद्ध की जड़ें इराक और ईरान के बीच कई क्षेत्रीय और राजनीतिक विवादों में थीं। इराक, खुज़ेस्तान के समृद्ध तेल-उत्पादक ईरानी सीमा क्षेत्र पर नियंत्रण करना चाहता था, एक ऐसा क्षेत्र जो बड़े पैमाने पर जातीय अरबों द्वारा बसा हुआ था, जिस पर इराक ने किसी प्रकार की आधिपत्य का विस्तार करने की मांग की थी।
सत्ता शासक के लिए युद्ध, कई सर्वेक्षणों के अनुसार, अनुमानित १००,००० नागरिकों के अलावा, युद्ध के दौरान लगभग ५००,००० इराकी और ईरानी सैनिक मारे गए। परिणामस्वरूप मुसलमानों को मुसलमानों ने मार डाला।

सीरिया में गृह युद्ध: लगभग ११ साल पहले सीरिया के राष्ट्रपति बशर अल-असद के खिलाफ एक शांतिपूर्ण विद्रोह पूर्ण पैमाने पर गृहयुद्ध में बदल गया। संघर्ष में ५००,००० से अधिक लोग मारे गए हैं। शहर और देश तबाह हो गए। परिणामस्वरूप मुसलमानों को मुसलमानों ने मार डाला।
सीरियन ऑब्जर्वेटरी फॉर ह्यूमन राइट्स: जमीन पर स्रोतों के नेटवर्क के साथ ब्रिटेन स्थित एक निगरानी समूह ने दिसंबर २०१८ तक ३६७,९६५ लोगों की मौत का दस्तावेजीकरण किया था। इस आंकड़े में १९२,०३५ लोग शामिल नहीं थे,

Author Copy. Not for Sale.

जिनके बारे में यह कहा गया था कि वे लापता थे और उन्हें मृत मान लिया गया था। गृहयुद्ध अभी भी जारी है।

यमन संकट: संघर्ष की जड़ें एक राजनीतिक संक्रमण की विफलता में हैं, जो कि अरब स्प्रिंग विद्रोह के बाद यमन में स्थिरता लाने के लिए माना जाता है, जिसने अपने लंबे समय तक सत्तावादी राष्ट्रपति अली अब्दुल्ला सालेह को २०११ में अपने डिप्टी अब्दराबुह मंसूर हादी को सत्ता सौंपने के लिए मजबूर किया। गृह युद्ध सितंबर २०१४ में शुरू हुआ जब हादी बलों ने राजधानी सना पर कब्जा कर लिया, जिसके बाद सरकार का तेजी से हादी अधिग्रहण हुआ। समवर्ती रूप से, सऊदी अरब के नेतृत्व में एक गठबंधन ने पूर्व यमनी सरकार को बहाल करने के लिए हवाई हमलों का उपयोग करके सैन्य अभियान शुरू किया। संयुक्त राष्ट्र का कहना है कि ६०% से अधिक नागरिक की मौतें सऊदी के नेतृत्व वाले हवाई हमलों का परिणाम हैं।
राष्ट्रपति के रूप में, श्री हादी ने जिहादियों के हमलों, दक्षिण में एक अलगाववादी आंदोलन, सालेह के लिए सुरक्षा कर्मियों की निरंतर वफादारी, साथ ही भ्रष्टाचार, बेरोजगारी और खाद्य असुरक्षा सहित कई समस्याओं से निपटने के लिए संघर्ष किया।
संयुक्त राष्ट्र के मानवीय कार्यालय ने यमन युद्ध में २३३,००० मृत घोषित कर दिया, ज्यादातर 'अप्रत्यक्ष कारणों' से यमन में लाखों बच्चे कुपोषण, विशेष रूप से, बुनियादी स्वास्थ्य सेवाओं की कमी के कारण गंभीर खतरों का सामना करते हैं। ये सभी खतरे देश में चल रहे युद्ध और शत्रुता के कारण हैं।
संयुक्त राष्ट्र का अनुमान है कि "युद्ध में पहले ही अनुमानित ३००,००० मौतें हो चुकी हैं, जिसमें भोजन, स्वास्थ्य सेवाओं और बुनियादी ढांचे की कमी जैसे अप्रत्यक्ष कारणों से १३१,००० शामिल हैं"।
शासकों द्वारा मुसलमानों को मुसलमानों के द्वारा मारा जाता है । उपरोक्त सभी युद्ध सत्ता के लिए शासकों द्वारा हत्या का कारण बना हैं। इस्लाम जिहाद के नाम पर इस प्रकार के रक्तपात की अनुमति नहीं देता है,

तालिबान ने अफगानिस्तान में क्या किया?

पाकिस्तान में सक्रिय कई आतंकवादी संगठन खुद को जिहादी संगठन कहते हैं लेकिन सच्चाई यह है कि वे खूनी हत्यारे हैं और अल्लाह उन्हें माफ नहीं करेगा।

Author Copy. Not for Sale.

पाकिस्तान की मस्जिद में विस्फोट कौन कर रहा है सैकड़ों हत्याए और हजारों घायल विस्फोट के लिए कौन जिम्मेदार है?
समय-समय पर वही घटना दोहराई जाती है और पाकिस्तान सरकार कुछ नहीं करती है क्योंकि इसके लिए खुद पाकिस्तान सरकार जिम्मेदार है।
२५ अक्टूबर २०१५ में पाकिस्तान के दुनिया न्यूज चैनल के पत्रकार वजाहत सईद खान के साथ एक साक्षात्कार में, पाकिस्तान के पूर्व राष्ट्रपति जनरल परवेज मुशर्रफ ने कहा कि ओसामा बिन लादेन और तालिबान जैसे आतंकवादी पाकिस्तान के लिए हीरो थे।
उसने बोला:
"हमने १९७९ में रूस के खिलाफ लड़ने के लिए पाकिस्तान के लाभ के लिए धार्मिक उग्रवादियों की शुरुआत की"
"हमने दुनिया भर से उग्रवादियों को इकट्ठा किया"
"हमने तालिबान और अन्य धार्मिक आतंकवादी समूहों को प्रशिक्षित किया, वे सीआईए और पाकिस्तान के लिए हमारे नायक हैं"
"हमने भारतीय उग्रवादियों को हीरो रिसेप्शन दिया है"
"हमने उन्हें भारतीय सेना के खिलाफ लड़ने के लिए प्रशिक्षित किया"
"सभी लस्कर और अन्य समूह हमारे नायक हैं"
"वे हमारे नायक थे लेकिन अब खलनायक बन गए हैं"
"अब माहौल बदल गया, अब धार्मिक आतंकवाद में तब्दील हुए धार्मिक उग्रवादी नायक बने विलेन"
"अब सकारात्मक गतिविधियां नकारात्मक गतिविधियों में बदल गईं, अब वे हमें ही मार रहे हैं, अब हमें उन्हें नियंत्रित करना और रोकना है क्योंकि अब हम प्रभावित हैं और हम पीड़ित हैं"
यह इंटरव्यू इंटरनेट यूट्यूब पर उपलब्ध है। यू ट्यूब लिंक: https://youtu.be/nCyiC4Npxnk
https://youtu.be/ qHub1QnGRnU
पाकिस्तान के पूर्व प्रधान मंत्री श्री इमरान खान ने सितंबर २०१९ में संयुक्त राष्ट्र में अपने भाषण में स्वीकार किया कि पाकिस्तान में सक्रिय आतंकवादी संगठनों को पाकिस्तानी सेना द्वारा प्रशिक्षित किया जाता है और संयुक्त राज्य अमेरिका द्वारा वित्त पोषित किया जाता है।
इस तरह की हत्या इस्लाम के दुश्मन की सुनियोजित साजिश है, हमें इसे समझना होगा और रोकना होगा।

Author Copy. Not for Sale.

सारी बात यह है कि पैसा ही सबसे बड़ी चीज है, ये सारी हत्याएं पैसे के लिए ही कर रहे हैं और ये बात छुपी नहीं है कि पैसा कहां से मिल रहा है ये बात पूरी दुनिया जानती है। इसे आतंकवाद कहा जाता है जिसकी इस्लाम में अनुमति नहीं है। इस्लाम का अर्थ है शांति और इस्लाम के अनुयायी को मुस्लिम कहा जाता है लेकिन अब अवधारणा बदल गई है अब मुस्लिम का अर्थ आतंकवादी और इसका श्रेय पाकिस्तान को जाता है।
मुझे लगता है कि इस्लाम के नाम पर पाकिस्तान एक काला धब्बा है।
इस तरह की हत्या के लिए अल्लाह माफ नहीं करेगा।

पवित्र कुरान: सूरह अन-निसा. ४, श्लोक. ९३
और जो कोई ईमानवाले को जान बूझकर क़त्ल करे तो उसका बदला जहन्नम है उसमें रहना। और उस पर अल्लाह का कोप और धिक्कार है, और उसके लिए बड़ा अज़ाब तैयार किया गया है।

पवित्र कुरान: सूरह अल-मैदाह. ५ , श्लोक. ३२
इस वजह से, हमने इसराईल की सन्तान के लिए हुक्म दिया कि अगर किसी ने किसी इंसान को क़त्ल किया, न कि क़त्ल के बदले में, या (और) ज़मीन में फ़साद फैलाने के लिए - तो मानो उसने सारी इंसानियत को क़त्ल कर दिया, और अगर किसी ने एक इंसान कि जीवन बचा लिया, यह ऐसा होगा जैसे उसने सारी मानव जाति के जीवन को बचाया। और वास्तव में उनके पास हमारे रसूल स्पष्ट प्रमाणों और चिन्हों के साथ आए, फिर भी उनमें से बहुतों ने हद से आगे बढ़ना जारी रखा (उदाहरण के लिए अत्याचार करना और अल्लाह द्वारा निर्धारित सीमाओं से अधिक बड़े पापों को करना) देश में!

यह सबसे महत्वपूर्ण कारण है कि मुसलमानों को हर जगह पीटा जाता है और मुस्लिम देश चुप रहते हैं।
मुझे लगता है कि अल्लाह (सुब्हानहु वा तआला) के सिवा मुसलमानों को बचाने के लिए कोई नहीं आएगा इसलिए अल्लाह और उसके रसूल पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) का पालन करें।

******

Author Copy. Not for Sale.

मृत्यु के बाद जीवन

जीवन और मृत्यु ये दो तथ्य सभी जानते हैं। लेकिन सच तो यह है कि मृत्यु के बाद का जीवन है। यदि आप अल्लाह पर विश्वास करते हैं यदि आप पवित्र कुरान में विश्वास करते हैं यदि आप पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) में विश्वास करते हैं। तो आपको मृत्यु के बाद के जीवन में विश्वास करना होगा।
अल्लाह के सभी नबियों ने अपने लोगों को अल्लाह की पूजा करने और मृत्यु के बाद जीवन में विश्वास करने के लिए बताया है।
मृत्यु के बाद जीवन है या नहीं, यह प्रश्न विज्ञान के अधिकार क्षेत्र में नहीं आता है, क्योंकि विज्ञान का संबंध केवल आंकड़ों के वर्गीकरण और विश्लेषण से है।
इसके अलावा, मनुष्य केवल पिछली कुछ शताब्दियों के लिए, शब्द के आधुनिक अर्थ में, वैज्ञानिक पूछताछ और अनुसंधान में व्यस्त रहा है, जबकि वह अनादि काल से मृत्यु के बाद जीवन की अवधारणा से परिचित है।
तथ्य यह है कि अल्लाह के सभी नबियों की मृत्यु के बाद जीवन के इस आध्यात्मिक प्रश्न के साथ होती है, इसलिए आत्मविश्वास से और समान रूप से उनकी उम्र के बीच कुछ मामलों में, हजारों साल होने के कारण यह साबित होता है कि उनके जीवन के ज्ञान का स्रोत बाद में है मृत्यु जैसा कि उन सभी ने घोषित किया था, वही थी, यानी ईश्वरीय रहस्योद्घाटन।
हम यह भी जानते हैं कि अल्लाह के इन नबियों का उनके लोगों द्वारा बहुत विरोध किया गया था, मुख्य रूप से मृत्यु के बाद जीवन के मुद्दे पर, क्योंकि उनके लोगों ने इसे असंभव समझा। लेकिन विरोध के बावजूद, भविष्यवक्ताओं ने कई ईमानदार अनुयायियों को जीत लिया।
जब मक्का के मूर्तिपूजकों ने मृत्यु के बाद जीवन की संभावना को भी नकार दिया, तो पवित्र कुरान ने इसके समर्थन में बहुत तार्किक और तर्कसंगत तर्कों को आगे बढ़ाकर उनके रुख की कमजोरी को उजागर किया:

पवित्र कुरान: सूरह अल-जथियाह. ४५ , श्लोक. २६
(उनसे) कहा: "अल्लाह तुम्हें जीवन देता है, फिर तुम्हें मारता है, फिर वह तुम्हें पुनरुत्थान के दिन इकट्ठा करेगा, जिसके बारे में कोई संदेह नहीं है। लेकिन अधिकांश मानव जाति नहीं जानते।"

Author Copy. Not for Sale.

सभी प्रसिद्ध धार्मिक विश्वासों के अनुसार, स्वर्ग और नर्क है। जब लोग मर जाते हैं। शरीर इस संसार में धार्मिक आस्था के अनुसार किसी भी विधि का उपयोग करके नष्ट कर दिया जाता है। लेकिन आत्मा पिछली रिपोर्ट के अनुसार स्वर्ग या नर्क में जाएगी। यदि आपकी पिछली रिपोर्ट अच्छी है, तो अल्लाह आपको इनाम देगा और आपको स्वर्ग में जगह देगा, उस समय आप उन सभी सुविधाओं का लाभ उठाने के भी हकदार हैं, जिनका अल्लाह ने पहले वादा किया है।

अगर आपकी पिछली रिपोर्ट खराब है, तो अल्लाह आपको सजा देगा और आपको नर्क में भेज देगा। उस समय आपको नर्क में मिलने वाली सारी सजा मिलेगी। अल्लाह हमें पहले ही खबर कर दिया है। हमें अपना रास्ता खुद चुनने का अधिकार है। केवल दो ही रास्ते हैं एक स्वर्ग जा रहा है और दूसरा नरक में जा रहा है।

अल्लाह ने मानव जाति को एक बहुत ही महत्वपूर्ण चीज दी है जो कि समझदारी है। इन्द्रियों के द्वारा मनुष्य न्याय कर सकता है कि क्या सही है और क्या गलत। लेकिन आपको न्याय करने के लिए अपनी समझ का उपयोग करना होगा और अपना खुद का रास्ता चुनना होगा जो आप पर निर्भर है।

अगर आप स्वर्ग का रास्ता चुनेंगे, तो निश्चित रूप से अल्लाह आपको स्वर्ग में जगह देगा जो उसका वादा है। यदि आप नर्क का मार्ग चुनोगे तो निश्चय ही अल्लाह आपको नर्क में जगह देगा और उस समय आपको कोई नहीं बचा सकता।

निस्संदेह अल्लाह (सुब्हानहु वा ता'अला) पवित्र कुरान में कई जगह कहते है जन्नत में हूर मिलेगी बेशक मिलेगी क्योंकि यह उसका वादा है। लेकिन हम हूर (उम्मीद से ज्यादा खूबसूरत महिलाएं) में क्यों रुचि रखते हैं?

हम नरक की आग से बचाने के लिए अल्लाह को खुश करने की कोशिश क्यों नहीं करते हैं?

हमारा लक्ष्य नरक की आग से सुरक्षित होना है। इसलिए अल्लाह (सुभानहू वा ता'अला) और उसके आखिरी रसूल मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) के निर्देशों का पालन करने की कोशिश करें और अल्लाह से प्रार्थना करते रहें। अल्लाह (सुब्हानहु वा ता'अला) हमेशा हमें नर्क की आग से बचाए। तथास्तु।

चुनाव आपका है आपको अपना रास्ता खुद चुनने का अधिकार है। और आपको अपना भविष्य खुद तय करना है।

******

Author Copy. Not for Sale.

शोक और भोजन

मृतक के लिए प्रार्थना और कुल (३दिन), चालीसवां (४० दिन), और बरसी (वार्षिक) जैसे अनुष्ठानों का महत्व?

रिवायत: जरीर इब्न अब्दुल्ला ने फरमाया कि पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने मना किया, मृतक के परिवार द्वारा खाना बनाना और लोगों को आने और खाने के लिए आमंत्रित करना।

अहमद द्वारा सुनाई गई, ६८६६; तल्खीस अहकाम अल-जनाइज़ में अल-अलबानी द्वारा सही के रूप में वर्गीकृत।

'अब्दुल्ला ने कहा: हम मृतक के परिवार के साथ इकट्ठा होने और दफनाने के बाद खाना बनाने को एक ही शीर्षक के तहत आने के रूप में देखते थे।
इस प्रकार का प्रथा इस्लाम में नहीं है, यह गैर-मुसलमानों का एक प्रथा है, हम गैर-मुसलमानों से घिरे हुए हैं, इसलिए हम उसी प्रथा को अपना रहे हैं जिसे बहुसंख्यक प्रभाव कहा जाता है।
इन भोजन और सभाओं में जाना जायज़ नहीं है; बल्कि जो किया जाना चाहिए वह यह है कि लोगों को ऐसा न करने के लिए कहें और उन्हें समझाएं कि यह इस्लाम के विपरीत है।
पवित्र कुरान को एक साथ पढ़ने के संबंध में, यदि समूह एक साथ पवित्र कुरान का पाठ करना शुरू कर देता है, तो यह एक और नवाचार है; यह पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) या उनके किसी साथी से नहीं सुनाया गया था। आपको इस तरह की सभा में शामिल नहीं होना चाहिए और अगर आप शामिल हुए तो आपको उन्हें समझाना चाहिए कि इस्लाम में इस क्रिया का उल्लेख नहीं है। यदि उन्होंने तुम्हारी बात न मानी तो तुम्हें वहाँ से चले जाना चाहिए, क्योंकि पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने फरमाया: "तुम में से जो कोई कोई बुरा काम देखे, तो वह उसे अपने हाथ से बदल दे; यदि वह नहीं कर सकता, तो अपनी जीभ से; और यदि वह नहीं कर सकता, तो अपने मन से, और वह विश्वास में सबसे कमजोर है।"
कुल (३दिन), चालीसवां (४० दिन), और बरसी (वार्षिक) के बजाय हम अपने जीवन में निम्नलिखित सदाका जरियाह करने का प्रयास करेंगे।

Author Copy. Not for Sale.

इस्लाम में सदाका जरीया के ५ अधिनियम।
इस्लाम में, ऐसे कई कार्य हैं जो अथाह प्रतिफल की ओर ले जा सकते हैं - आज और हमारे परलोक दोनों में; इन कृत्यों को आमतौर पर सदाका जरियाह के रूप में जाना जाता है।
सदक़ा ज़रियाह एक तरह से देने की क्रिया है जो देता रहता है। उदाहरण के लिए, यदि आप एक पेड़ लगाने में निवेश करते हैं, तो वह पेड़ तब तक आश्रय प्रदान करता रहेगा जब तक वह खड़ा रहता है - जिसका अर्थ है कि जब तक वह खड़ा रहेगा, तब तक आपको एक निरंतर इनाम मिलेगा।

पवित्र कुरान: सूरह अल-हदीद। ५७, श्लोक. १८
वास्तव में, जो लोग सदाक़त (अर्थात ज़कात और भिक्षा), पुरुषों और महिलाओं को देते हैं, और अल्लाह को एक अच्छा ऋण देते हैं, यह कई गुना बढ़ जाएगा (उनके क्रेडिट के लिए), और उनके लिए एक सम्मानजनक अच्छा इनाम (यानी स्वर्ग) होगा।

सदक़ा जरियाह के ५ अधिनियम इस्लाम में सर्वश्रेष्ठ हैं

१. मस्जिद, स्कूल या अस्पताल के निर्माण में भाग लेना।
२. धार्मिक सामग्री का दान।
३. जल स्रोतों का निर्माण।
४. बच्चे को शिक्षित करने के लिए दान करना।
५. गरीब बच्चों की मदद करना।

सदाक़ा जरियाह आख़िरत के लिए एक निवेश है, जीवन भर, हम अपने विभिन्न व्यक्तिगत लक्ष्यों और सपनों को प्राप्त करने में बहुत सारा पैसा, समय और प्रयास लगाते हैं। हम अक्सर अपनी ऊर्जा को काम या घर पर केंद्रित करते हैं, हम जो परिणाम देखना चाहते हैं उसे प्राप्त करने के लिए बहुत मेहनत करते हैं। जब भी हम अपने परिवार में निवेश कर रहे हों तो उस समय हमें अपने अगले जीवन को याद रखना चाहिए जो कि मृत्यु के बाद का जीवन है, इसलिए हमें अपने भविष्य में निवेश करने पर ध्यान देना होगा क्योंकि यह वह जगह है जहां पुरस्कार सबसे बड़ा है; न केवल आज के लिए बल्कि हमारे मरने के बाद भी लंबे समय तक।

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान: सूरह अल-बकराह. २, श्लोक. २६१
जो लोग अपनी संपत्ति अल्लाह के मार्ग में खर्च करते हैं, उनकी समानता अनाज की तरह है। उसके सात कान होते हैं, और एक एक कान में सौ दाने होते हैं। अल्लाह जिसे चाहता है कई गुना बढ़ा देता है। और अल्लाह अपने प्राणियों की ज़रूरतों के लिए पर्याप्त है, सब कुछ जानने वाला।

हम सभी को दान की आदतों को अपनाने का प्रयास करना चाहिए जो हमारे भविष्य में हमें लाभान्वित करने का एकमात्र तरीका है। हम नहीं जानते कि हमारा जीवन कब समाप्त होगा। अल्लाह सुभाना वा तआला हम सभी को हमारे अच्छे कामों और सदाका के कृत्यों के लिए पुरस्कृत करे, "आमीन"

******

Author Copy. Not for Sale.

कयामत के ७२ संकेत

पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने ७२ संकेतों की भविष्यवाणी की थी जो कयामत के पास दिखाई देंगे:

घटनाएँ जो पहले ही हो चुकी हैं।

१. लोग अमानत को हड़प लेंगे।
२. झूठ बोलना एक कला बन जाएगी।
३. जरा सी भी असहमति पर हत्याएं होंगी।
४. सूदखोरी आम हो जाएगी।
५. बहुत ऊंची इमारतें होंगी।
६. लोग दुनिया के लिए धर्म बेचेंगे।
७. लोग रिश्तेदारों के साथ बुरा व्यवहार करेंगे।
८. न्याय दुर्लभ हो जाएगा।
९. झूठ को सच माना जाएगा।
१० कपड़े रेशम के होंगे।
११. उत्पीड़न आम हो जाएगा।
१२. तलाक आम हो जाएगा।
१३. अचानक होने वाली मौतों में वृद्धि होगी।
१४. अमानत को हड़पने वाला ईमानदार माना जाएगा और माननीय।
१५. अमानत का रक्षक दी हुई वस्तुओं का हड़पने वाला कहलाएगा उसे सुरक्षित रखने के लिए।
१६. झूठे को ईमानदार माना जाएगा।
१७. ईमानदार लोगों को झूठा समझा जाएगा।
१८. झूठे आरोप आदर्श बन जाएंगे।
१९. बारिश के बावजूद गर्म रहेगा।
२०. खराब पृष्ठभूमि और खराब परवरिश वाले लोग करेंगे विलासिता का जीवन जिएं (सामग्री, शांतिपूर्ण नहीं)।
२१. उलेमा और कारी व्यभिचार करेंगे।
२२. लोग जानवरों की खाल वाले कपड़े पहनेंगे।
२३. सोना आम हो जाएगा।

Author Copy. Not for Sale.

२४. पाप बढ़ेगा।
२५. शांति दुर्लभ हो जाएगी।
२६. मस्जिदों को सजाया जाएगा।
२७. और लंबी मीनारें होंगी।
२८. लेकिन दिल खाली रहेंगे।
२९. मादक पेय का सेवन किया जाएगा।
३०. शरिया द्वारा आदेशित सजा रद्द कर दी जाएगी और अब लागू नहीं किया जाएगा।
३१. महिलाएं अपनी मां को आदेश देंगी।
३२. महिलाएं पुरुषों के साथ व्यापार करेंगी।
३३. महिलाएं पुरुषों की नकल करेंगी।
३४. पुरुष महिलाओं की नकल करेंगे।
३५. लोग अल्लाह और पवित्र कुरान के अलावा अन्य चीजों की कसम खाएंगे ।
३६. केवल वही लोग जिन्हें जानते हैं सलाम के साथ बधाई दी जाएगी।
३७. शराह के ज्ञान का उपयोग सांसारिक कमाने के लिए किया जाएगा।
३८. अखिरा कमाने वाले कामों का इस्तेमाल दुनिया कमाने के लिए किया जाएगा।
३९. राष्ट्र से संबंधित संपत्ति पर विचार किया जाएगा और शासकों द्वारा व्यक्तिगत खजाने के रूप में व्यवहार किया जाएगा।
४०. अमानत को व्यक्तिगत संपत्ति माना जाएगा।
४१. देश का सबसे नीच और सबसे बुरा आदमी उसका हो जाएगा नेता।
४२. पुरुष पत्नियों की बात मानेंगे।
४३. जो महिलाएं गाती हैं उनके साथ बहुत सम्मान किया जाएगा
४४. संगीत वाद्ययंत्रों को बहुत सावधानी से रखा जाएगा।
४५. हाइवे पर शराब पी जाएगी।
४६.न्यायालयों में न्याय बिकेगा।
४७. पुलिस बल में पुरुषों की संख्या बढ़ेगी।
४८. पशु फर का उपयोग किया जाएगा।
४९. उम्मत के आखिरी लोग अपने सामने वालों को शाप देंगे।
५०. भूकंप में वृद्धि होगी।
५१. झूठ शासकों और अमीरों की आदत बन जाएगी।

Author Copy. Not for Sale.

घटनाएँ जो घटित नहीं हुई हैं।

१. लोग प्रार्थना छोड़ देंगे।
२. इनसेट! बच्चों की कामना का विज्ञापन, लोग दुआ करेंगे कि बच्चे नहीं हो।
३. अच्छे लोग, जब वे अभ्यास करने की कोशिश करते हैं, तो वे दुनिया से कट जाएंगे।
४. पहले अच्छे लोग भी अमानत को हड़प लेंगे।
५. नेता उत्पीड़क बनेंगे।
६. परन्तु उनके मन से गंध आएगी और वे मर जाएंगे।
७. और कड़वा होगा।
८. चांदी की मांग बढ़ेगी।
९. पवित्र कुरान की आयतों को सजाया जाएगा और सुलेख किया जाएगा आम हो जाएगा।
१०. जो लोग नंगे पांव, नंगे शरीर और विरोध में हैं धर्म राजा बन जाएगा।
११. मुसलमान भी झूठी गवाही देने को तैयार रहेंगे, इसके लिए उकसाए बिना।
१२. जकात को जुर्माना माना जाएगा।
१३. लोग अपने पिता की बात नहीं मानेंगे।
१४. और अपनी माता के साथ दुर्व्यवहार करेंगे।
१५. और अपने मित्रोंको हानि पहुँचाने से पीछे न हटेंगे।
१६. और व्यभिचार करने वालों के शब्द ऊंचे होंगे मस्जिदों में।
१७. लोगों को उनके उत्पीड़न के कृत्यों पर गर्व होगा।
१८. संगीत के बजाय, पवित्र कुरान का उपयोग आनंद प्राप्त करने के लिए किया जाएगा इसकी धुन और शैली (क़ीरत) के लिए, न कि वह जो उपदेश देता है, उसके लिए अर्थ, या अखिरा में पुरस्कार के लिए।
१९. या तो अल्लाह तुम पर लाल तूफान भेजेगा।
२०. नहीं तो तुम्हारे चेहरे बदल जाएंगे।
२१. या चट्टानों की बारिश से! आसमान। क्षुद्रग्रह? उल्का।

कयामत का कारण केवल मुसलमान ही होंगे। क्योंकि दिन-ब-दिन मुसलमान वही काम कर रहे हैं जो पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कयामत के संकेत के रूप में उल्लेख किया है।
हदीसों में कयामत की निशानियों में ऊँची इमारतों के निर्माण का उल्लेख है।

Author Copy. Not for Sale.

हदीस में दर्ज पैगंबर मुहम्मद (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) का शब्द नीचे है।

सही बुखारी, खंड.१, पुस्तक.२, विश्वास की पुस्तक, हदीस संख्या ५०
जब काले ऊंटों के चरवाहे ऊंची इमारतों के निर्माण में शेखी बघारने और दूसरों के साथ प्रतिस्पर्धा करने लगते हैं।

सुनन इब्न माजाह, खंड.१, पुस्तक.१, सुन्नत की किताब, हदीस संख्या ६३
'और जब आप नंगे पांव, नग्न, बेसहारा चरवाहों को ऊंची इमारतों के निर्माण में प्रतिस्पर्धा करते देखते हैं।'

काले ऊंटों के चरवाहे अरबों को संदर्भित करते हैं क्योंकि वे चरवाहा हुआ करते थे, और काले ऊंट अरब प्रायद्वीप की मूल प्रजाति हैं।
दुनिया की सबसे ऊंची इमारतें (गगनचुंबी इमारतें) और दुनिया की सबसे ऊंची घंटाघर सभी अरब भूमि में हैं, और अब सऊदी अरब दुबई के बुर्ज खलीफा से भी ऊंची दुनिया की सबसे ऊंची इमारतें बनाने जा रहा है, हदीस के अनुसार ये कयामत के संकेत हैं।
दुनिया की सबसे ऊंची इमारत बुर्ज खलीफा, जिसे बुर्ज दुबई के नाम से जाना जाता है, दुबई, संयुक्त अरब अमीरात में एक गगनचुंबी इमारत है, जिसकी कुल ऊंचाई ८२९.८ मीटर और छत की ऊंचाई ८२८ मीटर है।
दुनिया की सबसे ऊंची घंटाघर इमारत सऊदी अरब में "द मक्का क्लॉक रॉयल टॉवर" है, जिसकी कुल ऊंचाई ६०१ मीटर है।
अरब गगनचुंबी इमारत भविष्यवाणी महत्वपूर्ण है क्योंकि यह अंत समय की शुरुआत का संकेत देती है। अरब देशों में, कुछ इमारतें निर्माण के चरण में हैं और जल्द ही दुनिया की सबसे बड़ी गगनचुंबी इमारतों की सूची में शामिल की जाएंगी।

निम्नलिखित भवन निर्माणाधीन हैं।
पेंटोमिनियम, दुबई (५१६ मीटर)
बुर्ज अल आलम, दुबई (५१० मीटर)
डायमंड टॉवर, जेद्दा (४३२ मीटर)

******

Author Copy. Not for Sale.

पवित्र कुरान के बीस श्लोक

१. पवित्र कुरान, सूरह अल-अनम. ६, श्लोक. १५९ वास्तव में, जो लोग अपने धर्म को विभाजित करते हैं और संप्रदायों (सभी प्रकार के धार्मिक संप्रदायों) में टूट जाते हैं, आपको (हे मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) उनसे कोई सरोकार नहीं है। उनका मामला तो सिर्फ अल्लाह से है, फिर उन्हें कौन बताएगा कि वे क्या करते थे।

२. पवित्र कुरान, सूरह अल-इमरान. ३, श्लोक. १०३ और तुम सब मिलकर अल्लाह की रस्सी (अर्थात् यह कुरान) को थामे रहो, और आपस में मत बंटो, और अपने ऊपर अल्लाह की मेहरबानी को याद करो, क्योंकि तुम एक दूसरे के दुश्मन थे, लेकिन उसने तुम्हारे दिलों को एक साथ जोड़ दिया, ताकि उनकी कृपा से आप (इस्लामिक आस्था में) भाई बन गए, और आप आग के गड्ढे के कगार पर थे, और उसने आपको इससे बचाया। इस प्रकार अल्लाह अपनी श्लोक (सबूत, आयतें, पाठ, संकेत, रहस्योद्घाटन, आदि) को आपके लिए स्पष्ट कर देता है, ताकि आप निर्देशित हो सकें।

३. पवित्र कुरान, सूरह अल-मुमिनुन. २३, श्लोक. ५३ लेकिन उन्होंने (मनुष्यों ने) अपने धर्म को उनके बीच में तोड़ दिया है, प्रत्येक समूह जो इसके साथ है (उसके विश्वास के रूप में) में आनन्दित है।

४. पवित्र कुरान, सूरह गफिर. ४०, श्लोक. ६० और तुम्हारे पालनहार ने कहा: "मुझे बुलाओ, [अर्थात मेरी एकता (इस्लामी एकेश्वरवाद) पर विश्वास करो और मुझसे कुछ भी मांगो] मैं तुम्हारे (आह्वान) का जवाब दूंगा। वास्तव में! जो मेरी पूजा का तिरस्कार करते हैं [अर्थात मुझे नहीं बुलाते हैं] मेरी एकता में विश्वास नहीं करते, (इस्लामी एकेश्वरवाद)] वे निश्चित रूप से अपमान में नरक में प्रवेश करेंगे!"

५. पवित्र कुरान: सूरह अल-बकराह. २, श्लोक. १५२ इसलिए मुझे याद करो (प्रार्थना करके, महिमा करते हुए), मैं करूंगा तुम्हें याद, और मेरे प्रति कृतज्ञ बनो (मेरे अनगिनत उपकार के लिए) और कभी भी मेरे प्रति कृतघ्न मत बनो।

६. पवित्र कुरान, सूरह अल-इमरान. ३, श्लोक. १८५ मौत का स्वाद सब चखेंगे। और केवल क़ियामत के दिन ही तुम्हें तुम्हारी पूरी मज़दूरी दी जाएगी। और

Author Copy. Not for Sale.

जो कोई आग से हटाकर जन्नत में दाखिल हो जाता है, वह वास्तव में सफल होता है। इस संसार का जीवन तो केवल धोखे का भोग (धोखा देने वाली बात) है।

७. पवित्र कुरान, सूरह लुकमान. ३१, श्लोक. ३४ सचमुच, अल्लाह! उसी के पास (अकेले) समय का ज्ञान है, वह बारिश भेजता है, और जानता है कि गर्भ में क्या है। कोई नहीं जानता कि वह कल क्या कमाएगा, और कोई नहीं जानता कि वह किस देश में मरेगा। वास्तव में, अल्लाह सर्वज्ञ है, सब कुछ जानता है।

८. पवित्र कुरान: सूरह अत-तौबा. ९, श्लोक. २८ ऐ तुम जो ईमान लाए (अल्लाह की एकता और उसके रसूल (मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) पर! वास्तव में, मुशरिकुन (बहुदेववादी, मूर्तिपूजक, अल्लाह की एकता में अविश्वास करने वाले, और मुहम्मद के संदेश में) नजासुन (अशुद्ध) हैं। तो उन्हें इस साल के बाद अल-मस्जिद-अल-हरम (मक्का में) के पास न आने दें, और यदि आप गरीबी से डरते हैं, तो अल्लाह आपको अपनी उदारता से समृद्ध करेगा, निश्चित रूप से, अल्लाह सब कुछ जानने वाला, तत्वदर्शी है .

९. पवित्र कुरान, सूरह अन-नहल. १६, श्लोक. २३ निश्चय ही अल्लाह जानता है कि वे क्या छिपाते हैं और क्या प्रकट करते हैं। वास्तव में, उसे अभिमान पसंद नहीं है।

१०. पवित्र कुरान, सूरह अल-इस्रा. १७, श्लोक. २३ और तुम्हारे रब ने फ़ैसला किया है कि तुम उसके सिवा किसी की इबादत मत करो। और यह कि आप अपने माता-पिता के प्रति कर्तव्यनिष्ठ रहें। यदि उनमें से एक या दोनों में से कोई एक आपके जीवन में वृद्धावस्था प्राप्त करता है, तो उनसे अनादर का शब्द न कहें, न ही उन पर चिल्लाएँ, बल्कि उन्हें सम्मान की दृष्टि से संबोधित करें।

११. पवित्र कुरान, सूरह अल-अंकबुत. २९, श्लोक. ४५ पढ़ो (हे मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) जो आपको किताब (कुरान) के बारे में बताया गया है, और अस-सलात (इक़ामत-अस-सलात) का प्रदर्शन करें। वास्तव में, अस-सलात (प्रार्थना) अल-फ़हशा '(यानी हर तरह के महान पाप, अवैध संभोग) और अल-मुनकर (यानी अविश्वास, बहुदेववाद, और हर तरह के बुरे बुरे काम) और याद रखने (स्तुति) से रोकता है। (आप द्वारा) अल्लाह (स्वर्गदूतों के सामने) वास्तव में प्रार्थना में अल्लाह की याद (स्तुति) से बड़ा है। और अल्लाह जानता है कि तुम क्या करते हो।

Author Copy. Not for Sale.

१२. पवित्र कुरान, सूरह अर-राद. १३, श्लोक. ११ उसके (प्रत्येक व्यक्ति) के लिए, उसके आगे और पीछे, उत्तराधिकार में स्वर्गदूत हैं। वे अल्लाह के आदेश से उसकी रक्षा करते हैं। सचमुच! अल्लाह किसी लोगों की (अच्छे) स्थिति को तब तक नहीं बदलेगा जब तक कि वे अपनी स्थिति (भलाई की) स्वयं (पाप करके और अल्लाह के प्रति कृतघ्न और अवज्ञाकारी होकर) नहीं बदलते। परन्तु जब अल्लाह किसी प्रजा को दण्ड देना चाहे, तो वह पीछे नहीं हट सकता, और वे उसके सिवा कोई रक्षक न पाएंगे।

१३. पवित्र कुरान, सूरह अल-इमरान. ३, श्लोक. १३९ तो कमजोर मत बनो (अपने दुश्मन के खिलाफ), और न ही दुखी हो, और आप श्रेष्ठ (जीत में) होंगे यदि आप वास्तव में (सच्चे) ईमान वाले हैं।

१४. पवित्र कुरान, सूरह अल-इस्रा. १७, श्लोक. ३१ और गरीबी के डर से अपने बच्चों को मत मारो। हम उनके लिए और आपके लिए भी प्रदान करेंगे। निश्चय ही उनका वध करना बहुत बड़ा पाप है।

१५. पवित्र कुरान, सूरह मरियम. १९, श्लोक. ९५ और उनमें से हर एक पुनरुत्थान के दिन (बिना किसी सहायक या रक्षक के) अकेले उसके पास आएगा।

१६. पवित्र कुरान: सूरह अल-काफ. १८, श्लोक. ४६ दौलत और बच्चे इस दुनिया के जीवन का श्रंगार हैं। लेकिन अच्छे नेक काम, जो आखिरी हैं, इनाम के लिए आपके रब के पास बेहतर हैं और आशा के संबंध में बेहतर हैं।

१७. पवित्र कुरान: सूरह अल निसा. ४, श्लोक. ५९ हे तुम जो विश्वास करते हो! अल्लाह की आज्ञा का पालन करें और रसूल (मुहम्मद सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) और आप में से (मुसलमानों) की आज्ञा का पालन करें जो सत्ता में हैं। (और) यदि आपस में किसी बात में मतभेद हो तो उसे अल्लाह और उसके रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) की ओर देखें, यदि आप अल्लाह और अंतिम दिन पर ईमान रखते हैं। यह अंतिम निर्धारण के लिए बेहतर और अधिक उपयुक्त है।

१८. पवित्र कुरान: सूरह अल-बकराह. २, श्लोक. ३० और (याद करो) जब तुम्हारे रब ने फ़रिश्तों से कहा, "वास्तव में, मैं (मनुष्यों को) पीढ़ी-दर-पीढ़ी धरती पर रखने जा रहा हूँ।" उन्होंने कहा: "क्या आप उसमें उन लोगों को रखोगे जो उसमें शरारत करेंगे और खून बहाएंगे, जबकि हम आपकी प्रशंसा और धन्यवाद के साथ गौरवान्वित करते हैं और आपको पवित्र करते हैं।" उसने (अल्लाह) ने कहा: "मैं वह जानता हूँ जो तुम नहीं जानते।"

Author Copy. Not for Sale.

१९. पवित्र कुरान: सूरह अल-जथिया. ४५, श्लोक. २६ (उनसे) कहा: "अल्लाह तुम्हें जीवन देता है, फिर तुम्हें मारता है, फिर वह तुम्हें पुनरुत्थान के दिन इकट्ठा करेगा, जिसके बारे में कोई संदेह नहीं है। लेकिन अधिकांश मानव जाति नहीं जानते।"

२०. पवित्र कुरान: सूरह अत-तूर. ५२, श्लोक. २१ और जो लोग ईमान लाए और जिनकी संतान ईमान में उनके पीछे हो लिए: हम उनके साथ उनके वंश में शामिल होंगे, और हम उनके कर्मों के प्रतिफल को किसी भी चीज़ में कम नहीं करेंगे। प्रत्येक व्यक्ति उसके लिए एक प्रतिज्ञा है जो उसने अर्जित किया है।

******

Author Copy. Not for Sale.

बीस हदीस

१. सही बुखारी: पुस्तक. १. रहस्योद्घाटन की पुस्तक। हदीस संख्या १: 'उमर बिन अल-खत्ताब' द्वारा सुनाई गई। मैंने अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) को यह कहते हुए सुना, "कर्मों का इनाम इरादों पर निर्भर करता है और हर व्यक्ति को उसकी मंशा के अनुसार इनाम मिलेगा। इसलिए जो कोई भी सांसारिक लाभ के लिए या किसी महिला से शादी करने के लिए पलायन करता है, उसका प्रवासन वह उसी के लिए होगा जिसके लिए उसने प्रवास किया था।"

२. सही बुखारी: पुस्तक. २. विश्वास की पुस्तक। हदीस संख्या १०: अब्दुल्ला बिन अमर द्वारा सुनाई गई। पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा, "मुसलमान वह है जो अपनी जीभ और हाथों से मुसलमानों को नुकसान पहुंचाने से बचता है। और मुहाजिर (प्रवासी) वह है जो अल्लाह द्वारा मनाई गई हर चीज को छोड़ देता है।"

३. सही बुखारी: पुस्तक. २. विश्वास की पुस्तक। हदीस संख्या ११: 'अबू मूसा' द्वारा सुनाई गई। कुछ लोगों ने अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) से पूछा, "किसका इस्लाम सबसे अच्छा है? (यानी, बहुत अच्छा मुसलमान कौन है)?" आप ने उत्तर दिया, "वह जो अपनी जीभ और हाथों से मुसलमानों को नुकसान पहुंचाने से बचता है।"

४. सही बुखारी: पुस्तक. २. विश्वास की पुस्तक। हदीस संख्या ४२: 'अबू हुरैरा' द्वारा सुनाई गई। अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा, "यदि आप में से कोई भी अपने इस्लामी धर्म में सुधार करता है (सख्ती से पालन करता है) तो उसके अच्छे कामों को प्रत्येक अच्छे काम के लिए दस गुना से सात सौ गुना पुरस्कृत किया जाएगा और एक बुरे काम को दर्ज किया जाएगा।"

५. सही बुखारी: पुस्तक. ३. बिक्री और व्यापार की पुस्तक। हदीस संख्या २०५७: 'आयशा' द्वारा सुनाई गई। कुछ लोगों ने कहा, "ऐ अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) कुछ लोग हमारे लिए मांस लाए हैं और हमें यकीन नहीं है कि उस पर अल्लाह का नाम लिया गया है या नहीं (जानवरों

Author Copy. Not for Sale.

को मारने के समय)।" अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा (उनपर), "अल्लाह के नाम का उल्लेख करो और इसे खाओ।"

६. सही बुखारी: पुस्तक. ३. बिक्री और व्यापार की पुस्तक। हदीस संख्या २०५९: 'अबू हुरैरा' द्वारा सुनाई गई। पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा, "लोगों पर एक समय आएगा जब कोई इस बात की परवाह नहीं करेगा कि कोई व्यक्ति कानूनी या अवैध रूप से अपना पैसा कैसे हासिल करता है।"

७. तिर्मिधि हदीस, सलात की किताब (प्रार्थना) संख्या १७१: अली बिन अबी तालिब द्वारा सुनाई गई। नबी (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने उनसे कहा: ऐ 'अली! तीन बातों में देरी नहीं होनी चाहिए: सलात जब समय आता है, एक अंतिम संस्कार जब वह (एक तैयार शरीर) मौजूद होता है, और (एक) एकल महिला की शादी जब उसके लिए बराबर होती है।

८. तिर्मिधि हदीस संख्या १९८७: अबू धर ने कहा: अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने मुझसे कहा: 'तुम जहां भी हो अल्लाह से डरो, बुराई के बाद अच्छे काम करो जो बुरे काम को मिटा देता है।

९. तिर्मिधि हदीस संख्या २७५४: अनस सुनाया: अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) से ज्यादा प्रिय कोई व्यक्ति नहीं था।[उसने कहा:] और जब उन्होंने उसे देखा, तो वे खड़े न हुए, क्योंकि वे जानते थे कि वह उसे नापसंद करते है।

१०. तिर्मिधि हदीस संख्या २७५५: अबू मिजलाज से कहा गया है कि मुअविया बाहर आया और अब्दुल्ला बिन-अज़-ज़ुबैर और इब्न सफ़वान उनके लिए खड़े हो गए जब उन्होंने उसे देखा, तो उसने कहा: बैठो, मैंने अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि व सल्लम) को कहते सुना है। कहा: 'जो कोई चाहता है कि वह खड़े लोगों द्वारा उसका स्वागत किया जाए, वह आग में अपना स्थान ले।'

११. सही बुखारी, पुस्तक. १, हदीस संख्या ७५६: अदन की किताब, उबदा बिन अस-समित: अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा, "जो कोई अपनी (उसकी) सलात में 'सूरह अल-फातिहा' नहीं पढ़ता है, उसकी सलात अमान्य है ।"

निम्नलिखित संदर्भ के साथ भी वही हदीस: तिर्मिधि, पुस्तक. १, हदीस संख्या २४७. की पुस्तक प्रार्थना (सलात) । सहीह मुस्लिम, पुस्तक. १, हदीस संख्या ८७४, ८७५, ८७६, ८७८, ८८१. प्रार्थना की पुस्तक (सलात)

Author Copy. Not for Sale.

१२. सही बुखारी: पुस्तक. ७, हदीस संख्या ५७२८ सुनाई गई दुख: पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा, यदि आप किसी देश में प्लेग के प्रकोप के बारे में सुनते हैं, तो उसमें प्रवेश न करें; परन्तु यदि व्याधि उस स्थान में फैल जाए, जिस में तुम रहते हो, तो उस स्थान को न छोड़ना। (यह हदीस कोविड १९ पर भी लागू होती है)।

१३. सही बुखारी हदीस: पुस्तक. ३, जुल्म की किताब। संख्या २४५७ 'आयशा' द्वारा सुनाई गई: पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा, "अल्लाह की दृष्टि में सबसे अधिक घृणा करने वाला व्यक्ति सबसे अधिक झगड़ालू व्यक्ति है।"

१४. सही बुखारी। विश्वास की किताब। हदीस संख्या ३३: सुनाई गई अबू हुरैरा: पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा, "एक पाखंडी के लक्षण तीन हैं:

१. वह जब भी बोलता है तो झूठ बोलता है।
२. जब भी वह वादा करता है तो हमेशा उसे (अपना वादा) तोड़ देता है।
३. जब भी उसे सौंपा जाता है वह विश्वासघात करता है (बेईमान साबित होता है) । (यदि तुम उसके पास कुछ विश्वास के रूप में रखते हो, तो वह उसे वापस नहीं करेगा) ।"

१५. सही बुखारी, पुस्तक. १. विश्वास की पुस्तक। हदीस संख्या १२: सुनाई गई 'अब्दुल्ला बिन' अम्र: एक आदमी ने पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) से पूछा, "किसका इस्लाम अच्छा है" या "इस्लाम में (या किस गुण के) कर्म अच्छे हैं?" पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने उत्तर दिया, "(दूसरों को) खिलाने के लिए, और उन लोगों को बधाई देने के लिए जिन्हें आप जानते हैं और जिन्हें आप नहीं जानते हैं।" (हदीस संख्या 28 भी)।

१६. सही बुखारी, पुस्तक. २. वित्र की पुस्तक। हदीस संख्या ९९०: इब्न 'उमर ने सुनाई एक बार एक आदमी ने अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) से "सलात-उत-लैल (रात तहज्जुद प्रार्थना) के बारे में पूछा। अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने उत्तर दिया, "सलात-उत-लैल (रात तहज्जुद प्रार्थना) दो रकात के रूप में की जाती है और उसके बाद दो रकात (और इसी तरह) की जाती है और अगर किसी को फज्र की प्रार्थना के निकट आने का डर है तो उसे एक रकात की पेशकश करनी चाहिए और यह उन सभी रकात के लिए एक वित्र होगा जो उसने पहले पेश किए थे।"

Author Copy. Not for Sale.

१७. सही बुखारी, पुस्तक. २. वित्र की पुस्तक। हदीस नंबर ९९३: अब्दुल्ह बिन 'उमर से सुनाई गई: पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा, "रात की नमाज़ दो रकात के बाद दो रकात और इसी तरह की जाती है, और अगर आप इसे खत्म करना चाहते हैं, तो केवल एक रकात पेश करें पिछले सभी रकात के लिए वित्र होगा।" अल-कासिम ने कहा, "जब से हमने यौवन की उम्र प्राप्त की है, हमने कुछ लोगों को वित्र के रूप में तीन रकात की नमाज़ अदा करते हुए देखा है और जो कुछ भी अनुमेय है। मुझे आशा है कि इसमें कोई नुकसान नहीं होगा।"

१८. सही बुखारी, पुस्तक. २. वित्र की पुस्तक। हदीस संख्या ९९८: सुनाई गई 'अब्दुल्ला बिन' उमर: पैगंबर (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा, "रात में वित्र को अपनी आखिरी सलात (प्रार्थना) के रूप में बनाएं।"

१९. सही बुखारी, पुस्तक. ९. अल-अहकम की पुस्तक (निर्णय) हदीस संख्या ७१७९. 'अबू हुरैरा के द्वारा सुनाई गई; अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने कहा, "सभी मानव जाति में सबसे खराब दो मुंहे वाला है, जो कुछ लोगों के पास एक चेहरे के साथ आता है और दूसरों के लिए, दूसरे चेहरे के साथ।"

२०. सही बुखारी, पुस्तक. २. अंतिम संस्कार की किताब। हदीस संख्या १३४२. सुनाया अनस: हम अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) की बेटी के अंतिम संस्कार में थे, और अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) कब्र के पास बैठे थे और मैंने उनकी आँखों में आँसू देखे। आप ने कहा, "क्या तुम में से कोई ऐसा है जिसने कल रात अपनी पत्नी के साथ शारीरिक संबंध नहीं बनाए थे?" अबू तलबा ने हां में जवाब दिया। और इसलिए, अल्लाह के रसूल (सल्लल्लाहु अलैहि वसल्लम) ने उसे उसकी कब्र में उतरने के लिए कहा और वह उसकी कब्र में उतर गया और उसे दफना दिया।

******

Author Copy. Not for Sale.

नसीम इक़बाल: धर्म को समझने के लिए सभी को यह पुस्तक पढ़नी चाहिए।
मैंने कभी पवित्र कुरान जैसी पुस्तक नहीं देखी, यह एक दिव्य पुस्तक है, जो आपके जीवन में आपकी जरूरत की हर चीज के पूर्ण ज्ञान की पुस्तक है।
"क्या आप वाकई मुसलमान हैं?" लिटरेचर्सलाइट पब्लिशिंग द्वारा प्रकाशित मेरी दूसरी धार्मिक पुस्तक है।
मेरी पहली पुस्तक "इस्लाम में हराम" १७ जनवरी २०२२ को प्रकाशित हुई थी। यह पुस्तक पवित्र कुरान और प्रामाणिक हदीसों के श्लोको का संग्रह है और वास्तविक ऐतिहासिक घटनाओं पर आधारित है।

******

Author Copy. Not for Sale.

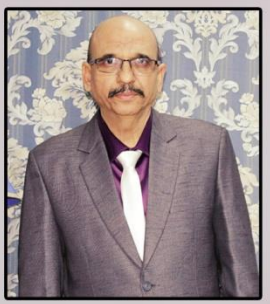

Nasim Iqbal

Everybody must read this book to understand religion.
I have never ever seen a book like the Holy Qur'an, it's a divine book, a book of complete knowledge of everything you may need in your life.
"Really, are you a Muslim?" is my second religious book published by Literatureslight Publishing.
My 1st book "Forbidden in Islam" was published on 17th January 2022.
"Really, are you a Muslim?" is a collection of The Holy Qur'an Verses, Authentic Hadith and based on true historical events.

e book available
ISBN 978-93-91301-19-4
9 789391 301194

LITERATURESLIGHT
PUBLISHING
www.literatureslight.com

Author Copy. Not for Sale.